

የመጠናኛ ጊዜና ትጭጭት

በማደልስ መንገድ

ትርጉም ጥበብና አማካኝነት

ራዕይ አሳታሚ
አዲስ አበባ 2001 ዓ.ም.

የመጠናናት ጊዜና ትግራይ

ይህ መጽሐፍ የተተረጎመው
Waiting and Dating

By Myles Munroe
ከሚለው መጽሐፍ ነው።

ይህንን መጽሐፍ ያለ አሳታሚው ፈቃድ ማጣዛት ወይም
እንደገና ማሳተም በሕግ የተከለከለ ነው።

ራዕይ አሳታሚ
የፖ. ሳ. ቁ 2332
አዲስ አበባ

RPTR-29 2M

ማውጫ

ምዕራፍ ስንድ
ስመጠናናት ግንኙነት መዘጋጀት

11

ምዕራፍ ሁለት
ወዳጅነት መመሥረት፣ የመጠናናት ዓላማ

31

ምዕራፍ ሦስት
የትዳር ስቃን ማግኘትን አስመልክቶ የተሳሳቱ አስተሳሰቦች

55

ምዕራፍ ስራት
ትክክለኛ የሕይወት አጋር ለይቶ ማወቅ

75

ምዕራፍ ስምስት
ትጥጥት፣ ስጋብቻ መሰናዳት

97

ምዕራፍ ስድስት
ትጥጥት፣ ጊዜን መዋጀት

121

ምዕራፍ አንድ

ለመጠናናት መዘጋጀት

በዓለም ዙሪያ ሁሉ፤ በየትኛውም ባህል የሚኖሩ ወጣቶች የሚጋሩት ቢያንስ አንድ ተመሳሳይ ተግዳሮት አለ፤ ይህም ወደ ስኬታማ የአዋቂነት (የጉልህምስና) ዕድሜ የመሸጋገር ተግዳሮት ነው። እያንዳንዱ ማኅበረሰብ ወጣቶች በሳልና ጎሳሬነት የሚጣልባቸው ወንዶችና ሴቶች የመሆን ማእረግ ለመጉናጸፍ የሚያስችላቸው የራሳቸው የሆኑ ይትበሃሎች (ደንቦችና) የሽግግር ሥነ/ሥርዓቶች አሉት። በምዕራባዊ አገሮች፤ ከነዚህ እጅጉን ከተለመዱትና ጉልህ ማኅበራዊ ሚና ካላቸው ሥርዓቶች አንዱ መጠናናት ነው።

መጠናናት የሚለው ቃል ሁለት ለዎች የተወሰነ ጊዜና ቦታ ወስነው ለመዝናናትና ጎበኒት ለማድረግ ቀን መቀረጣቸውን የሚያመለክት ነው። መጠናናት ወጣት ሴትና ወንዶች በማኅበረሰቡ ተቀባይነት ባለው መልኩ እርስ በርስ የመተዋወቅ ዕድል ይሰጣቸዋል።

በዘመናችን የተለመደው መጠናናት መጽሐፍ ቅዱሳዊ እሳቤ ባይሆንም፤ የባህላችን ሁነኛ አካል የሆነ ማኅበራዊ ደንብ ሆኗል። ከማኅበረሰብ ጥናት አንጻር የመጠናናት ሁኔታዎችና ልምዶች ጠቅላላውን ማኅበረሰባዊ ሥርዓትና ጤና ጠቋሚ ሊሆኑ ይችላሉ፤ ምክንያቱም ለዎች በመጠናናት ወቅት የሚያሳዩአቸው ጠባዮች በጋብቻ ወቅት የሚያሳዩአቸውን አዝማሚያዎች ስለሚገልጡ ነው። በዚህ ወቅት የተተከሉ ልማዶችና ጠባዮች ብዙውን ጊዜ ወደ ጋብቻ መዝለቃቸው የማይቀር ነው።

ይሁንና መጠናናት በማኅበረሰባችን ጉልህ ስፍራ የሚለጠውን ያህል፤ ጉዳዩን አስመልክቶ በወላጆችና በወጣቶች አእምሮ የሚጉላሉ ጥያቄዎች መኖራቸው እሙን ነው። ለመሆኑ መጠናናት ለንል ምን ማለታችን ነው? ዓላማውስ ምንድነው? አንድ ለው ለመጠናናት ብቁ ሆኗል የምንለው መቼ ነው? የመጠናናት ግንኙነት ለማበጀት የሚረዱ መመሪያዎች ምን ምን ናቸው? እነዚህ ሁሉ ሁነኛ መልስ የሚሹ ጥያቄዎች ናቸው። ስለመጠናናት ግንዛቤ ማግኘት ለአዳጊ ወጣቶችና ለወላጆቻቸው ብቻ ሳይሆን፤ የትዳር ጓደኛቸውን በሞት ወይም በፍቺ አጥተው ብጤ ፍለጋ ላይ ላሉ በዕድሜ ለገፉ ላጤዎችም ጠቀሜታ አለው።

በመጠናናት ወቅት የተተከሉ ሰማዶችና ጠባዮች ወደ ጋብቻ ዘመን መዝለቃቸው የማይቀር ነው።

ወላጆችና አዳጊ ልጆች ከሚያነሱባቸው የተለመዱ ጥያቄዎች አንዱ፤ አንድ ወጣት ወንድ ወይም ሴት መጠናናት መጀመር ያለባቸው በየትኛው ዕድሜ ላይ ነው? ይህን ጥያቄ መመለስ ለአንዳንዶች የሚመስላቸውን ያህል ቀላል አይደለም። እንደ እውነቱ ከሆነ ወጣት ወንዶችና ሴቶች በየትኛው ዕድሜ ላይ የትውውቅ ግንኙነት መጀመር አለባቸው ለማለው ጥያቄ፤ ለዎች መልስ የሚለጡት እንደየግላቸው ውሳኔና አስተያየት ነው። ለምሳሌ ወላጆች ስለዚህ ጉዳይ ምን ዓይነት አስተያየት አላቸው። የወጣት ወንድ ወይም ሴት የዕድገት (የብስለት) ሁኔታስ እንዴት ነው? የሚሉትን ጉዳዮች ከግምት በማስገባት ጉዳዩ እንዲሁ የልጆቹን ዕድሜ በመቁጠር የሚወለን አይደለም። አዳጊ ወጣቶች የአስተዳደግ ወይም የብስለት ሁኔታ እንደ የፆታቸው ወይም ሌሎች ሁኔታዎች ይለያያል፤ ሴቶች አብዛኛውን ጊዜ ከወንዶች ቀድመው ይደርሳሉ (ብስለት ያገኛሉ)። አንዳንድ አዳጊዎች በ13 ዓመታቸው፤ ሌሎች ደግሞ በ18 ዓመታቸው ለትውውቅ ግንኙነት ዝግጁ ይሆናሉ።

ለትውውቅ ግንኙነት ዝግጁ መሆን፤ ባመዛኙ በብስለትና በአካባቢ ሁኔታ የሚወለን ነው። የብስለት አንዱ አካል እውቀት ሲሆን፤ ማንኛውም ሰው የመጠናናት ግንኙነት ከመጀመሩ በፊት ጠንቅቆ ሊያውቃቸው የሚገቡ ዐራት መርሆች ወይም ቅድመ ሁኔታዎች አሉ። እነዚህን መርሆች መረዳትና ሥራ ላይ ማዋል በየትኛውም የዕድሜና የትዳር ሁኔታ ለሚገኙ፤ ማለትም ወጣቶች፤ አዋቂዎች፤ ያላገቡ ወይም አዲስ ላጤዎች፤ የአቻ ፍለጋቸውን የሰመረ ያደርግላቸዋል።

የመጠናናት ዝግጁነትን የሚወስኑ ሦስት መርሆዎች

1. ከሁሉ አስቀድሞ፤ የመጠናናት ጥቅሞችና አደጋዎች መለሱ በሙሉ እስከምትገነዘቡ ድረስ ለመጠናናት ዝግጁ እንደሆናችሁ አትቆጠሩም። ጠቀሜታዎቹን ብቻ ሳይሆን ሊገጥሙ የሚችሉ አደጋዎችን ጭምር ያወቃችሁ ጊዜ፤ ዘለቂታዊ ለሆኑ ግንኙነቶች ራሳችሁን ለማዘጋጀት ብስለት አግኝታችኋል።

የመጠናናት ቀዳሚ ጠቀሜታ አዲስ ለውን ለማወቅና ከተቃራኒ ጾታ አባል ጋር አዲስ ግንኙነት ለማበጀት ዕድል መስጠቱ ነው። ይህ በራስ መተማመንን የማኅበራዊ መስተጋብር ክሂሎች ለማዳበር፤ እንደዚሁም ሌላው ለው ዋጋ፤ ግምትና ክብር

የሚሰጠው ህልው እንደሆነ ተገንዝበን በዚህ መርህ ለመመለስ የሚያስችለን ጠቃሚ መሠረት ይሆናል። በዚህ ወቅት ሊከሰቱ ከሚችሉ አደጋዎች ግንባር ቀደመ፣ በፍጥነት ወደጠበቀ አካላዊና ስሜታዊ ትስስር መዘለቅ ሊሆን፣ ይህም አግባብነት ወደሌላቸው ግብሮች ይመራል። ሰዎች ማኅበራዊ ፍጡራን ናቸው። በመንፈስ በአእምሮና በአካል ከሌሎች ጋር የእርስ በርስ ኅብረት እንመሠርታለን። በሌላ አባባል ለመግለጽ፣ በመንፈሳዊ፣ በነፍሳዊና በአካላዊ ደርዘች የርስ በርስ መስተጋብር እናደርጋለን። ይህን ቅድም ተከተል ልብ ማለት አስብን። ጤናማ ግንኙነቶች ሁልጊዜ መጠንሰስ የሚኖርባቸው ከመንፈሳዊና ከህልዮታዊ (አእምሮአዊ) እርከኖች ነው፤ እነዚህም የዓላማ፣ የልብ መነሣሣት፣ የዝንባሌዎች፣ የሩቅ ሕልሞችና የሰብዕና መጋጠም የሚከሰቱባቸው እርከኖች ናቸው። የአካላዊው ደርዘ ከነዚህ መካከል ንዑስ ድርሻ የሚሰጠው ሆኖ ሳለ፣ ብዙውን ጊዜ ከዚህ መጀመር ይቀናናል። በተለይም የምዕራባዊው ባሕል ይህን ቅድም ተከተል ሙሉ በሙሉ አመሳቅሎታል። በየትኛውም አቅጣጫ፣ በመገናኛ ብዙሃን፣ በመዝናኛው ኢንዱስትሪ፣ በትምህርት ሥርዓቱና አንዳንዴም በቤተክርስቲያን ሳይቀር፣ ግንኙነቶችን በተመለከተ ቀዳሚ ትኩረት የሚሰጠው ለአካላዊ መሳሳብ ነው።

ጤናማ ግንኙነቶች ሆሲጊዜ መጀመር ያለባቸው ከመንፈሳዊና ከህልዮታዊ (አእምሮአዊ) እርከኖች ነው። እነዚህም የዓላማ፣ የልብ መነሣሣት፣ የዝንባሌዎች፣ የሩቅ ሕልሞችና የሰብዕና መጋጠም የሚከሰቱባቸው እርከኖች ናቸው።

የዛሬ ዘመን ወጣቶች ታላቅ ፈተናዎች ተደቅነውባቸዋል፤ በሚመሠርቱአቸው ግንኙነቶች ወደ አካላዊው ትስስር ዘውብለው እንዲገቡ ከየአቅጣጫው ብርቱ ግፊት ይፈታተናቸዋል። አካላዊ መሳሳብ ከመቅጽበት ወደ ጥልቅ ስሜታዊ ትስስር የሚመራ በመሆኑ፣ ሌላው ቀርቶ ወጣቶቹ ተመሳሳይ ዝንባሌዎች ሕልሞች ወይም አቋሞች እንዳላቸው ለመፈተሽ እንኳን ፋታ ላይሰጣቸው ይችላል። እያደር እኒህ ወላጅ ጉዳዮች ገሃድ ሊወጡና የመንፈሳዊና አእምሮአዊ ደረጃዎቻቸው ለየቅል መሆናቸውን ሲገነዘቡ፣ አንዴ እርስበርስ በስሜት ስለተሳሰሩ፣ ግንኙነቱን ማቋረጥ እጅግ አዳጋች ይሆንባቸዋል። ስለዚህ በዚህ ዓይነት የጀመሩ ወጣቶች ያላቸው ምርጫ አንዴ ገብተንበታል

ብለው በጀመሩት መቀጠል ሊሆን፣ ይህ ደግሞ አብዛኛውን ጊዜ ሕልሞቻቸውን አሰናክሎ ቅርብ አዳሪ ያደርጋቸዋል።

ቀልባችሁ ያረፈበት ሰው ጋር የትውውቅ ግንኙነት ለማድረግ ከማለባችሁ በፊት “ከዚህ ሰው ጋር የትውውቅ ግንኙነት የመጀመሩን ጠቀሜታዎችና ሊገጥሙ የሚችሉትን አደጋዎችን በቅጡ ተገንዝቤአለሁ?” ብሎ መጠየቁ ብልህነት ነው።

2. የትውውቅ ዝግጅት ሁለተኛው ቅድመሁኔታ እግዚአብሔር ለግንኙነቶች ያስቀመጣቸውን ልክች ደህና አድርጎ መገንዘብ ነው። በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተመሠረቱ ግልጽ የሆኑ የምግባር መመሪያዎች መንደፍ ያስፈልጋችኋል። አሊያ ግን ለትውውቅ ግንኙነት አልተዘጋጃችሁም። ይህ የተወሰነ መንፈሳዊ ብስለት ይጠይቃል። በመጀመሪያ ግንኙነት ከመሰረትኩ በኋላ፣ ተገቢ የሆነውን ተገቢ ካልሆነው አለያለሁ ወይም ምን ማድረግ እንዳለብኝና እንደሌለብኝ እየቆየሁ እወስናለሁ ማለቱ አያዋጣም። እኒህን ጉዳዮች ቀደም ብላችሁ በልቡናችሁና በአእምሮአችሁ ቁርጥ ያለ እቋም ካልያዛችሁባቸው፣ ፈተናን የመቋቋም ጥንካሬአችሁ እየላላ ይመጣና በቀላሉ ፈር ልትስቱ ትችላላችሁ። ስለዚህ ሁለት ብቻ ምርጫዎች አሉአችሁ፤ ቁርጠኛ ውሳኔ በማድረግ የእግዚአብሔርን መመዘኛ መከተል፣ አሊያም በዓለም መመዘኛ መመራት። በትውውቅ ግንኙነት ወቅት፣ ራሳችሁን በንጽህና ለመጠበቅ አስቀድማችሁ ካልወሰናችሁ፣ ከጀመራችሁ በኋላ እወስናለሁ ማለቱ የማይመስል ነው።

ዘመናዊው ኅብረተሰብ ለመጠናናት ግንኙነት ያስቀመጣቸው መስፈርቶች እንግዳ ናቸው። አንዳንዶች ወጣቶች የትውውቅ ግንኙነት ለማበጀት መዘጋጀት ያለባቸው ለአቅመሔዋን/ለአቅመአዳም ሊደርሱ ወይም በዐሥራዎቹ የአዳጊነት ዕድሜ ላይ እንደሆነ ይናገራሉ። ለእማኝ ወይም ለክርስቶስ ተከታይ የተደነገገለት ብቸኛ መስፈርት የእግዚአብሔርን መለኪያዎች ማወቅና መከተል ነው። እነዚህ መመዘኛዎች ወይም ልክች ምን እንደሆኑ ወይም እግዚአብሔር ማዛናዊ ለሆነ መንፈሳዊ ሕይወት ያስቀመጣቸውን ልክች ካላወቃችሁ፣ አልተዘጋጃችሁምና ባትጀምሩ ይመረጣል። የትውውቅ ግንኙነት ያዋጣኝ እንደሆነ የሚባልበት የሙከራ መድረክ አይደለም። እግዚአብሔር ከእናንተ ምን እንደሚጠብቅና

እንደሚፈልግ እስከምትገነዘቡ ድረስ ከማንም ሰው ጋር ቢሆን የጠበቀ ግንኙነት ለመመሥረት የመጀመሪያውን እርምጃ እንዲያው መውሰድ የሰባችሁም። ስለዚህ ነገር እርግጠኞች ካልሆናችሁ፣ ሳትጀምሩ በፊት የሚጠበቅባችሁን ተረዱ።

ሁለት ብቻ ምርጫዎች አሉ፡፡ ቀርጠኛ ውሳኔ በማድረግ የስግዚአብሔርን መመዘኛ መከተል፣ አስያም በዓለም መመዘኛ መመዘኛ፡፡

3. ለትውውቅ ግንኙነት ለመዘጋጀት ሦስተኛው መርህ የሁለተኛው መርህ ክትያ ነው። ከመጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን መመዘኛዎች የትኞቹ እንደሆኑ ከተረዳችሁ በኋላ፣ በምንም ምክንያት ልጅቷን ወይም ልጅን ማጣትን ቢያስከትልም እንዲህ እነዚህን መመዘኛዎች ዝቅ እንደማታደርጉ ወይም እንደማታመቻጥቹ በመንፈሳችሁ ልትጨክኑ ይፋባል። ብዙ ሰዎች ጓደኛ ለማግኘት ወይም የወንድ ወይም የሴት ጓደኛቸው እንዳይለያቸው ሲሉ፣ ግብረገባዊና መንፈሳዊ መመዘኛዎችን ከማመቻ መቻላቸው ወደኋላ አይሉም። ይህ ብስለት የጉደለውና በርካታ መዘዞች የሚያስከትል አካሄድ ነው። በአቋማችሁ ጸንታችሁ መቆም፣ የመንፈሳዊና የሰሜታዊ ብስለት ምልክት ነው። በእግዚአብሔር ዘንድ ይህ ብዙም አያሳስብም፤ እንዳለ ቢሆን ምንም አይደለም የተመረጠውን እንድናገኝ ነው። እንድንታዘዘው፣ ቃሉን እንድንከተል በመመዘኛዎቹ ጸንተን እንድንቆም ይፈልጋል። ከዚህ ባነሰ መመዘኛ መመራት የምትችሉ ከሆነ፣ የላቀ በረከት ከርሱ ለመቀበል መጠበቁ ዘበት ነው።

እነዚህን መርሆች በቅጡ ልብ ማለት፣ የመጠናናት ግንኙነቱን ሰራሳችሁም ሆነ ለሌላኛው ወገን፣ ጤናማና ፍሬ ያለው እንዲሆን ያደርጋል።

የትውውቅ ግንኙነት ማበጀት አንገብጋቢ መሆኑ ሲቀር፣ ያኔ ለመጀመር ጊዜው ነው።

4. ዐራተኛው መርህ ቀዳሚዎቹን መርሆች አብነት ያደረገ ሲሆን፣ ከሁሉም የበለጠ ዋጋ አለው። በጣም በአጭሩ እንደሚከተለው ሲቀመጥ ይችላል፤ ግንኙነቱን መጀመር የግድ አንገብጋቢ የመሆኑ ስሜት ከናንተ ሲርቅ፣ ያኔ ዝግጁ ናችሁ። የተሟላ ወይም የተደላደለ ማንነት ለማግኘት ጓደኛ መያዝ የግድ እንደሚያስፈልጋችሁ የሚሰማችሁ ከሆነ፣ ገና ዝግጁ አይደላችሁም።

ይህ ነገር ያስፈልገኛል ማለት ሊኖረኝ ወይም ላገኘው ይገባል ማለት በመሆኑ በሕይወቴ እንዳች ጉደለኝነት እስከ የማለት እንድምታ አለው። የዚህ ተቃራኒ ምርጫ ሲሆን፣ ይህ ሰውሳኔ ቦታ ይሰጣል። የግድ መሟላት ያለበት ጉደለት ሲሆን፣ ምርጫ የሚባል ነገር የሚታሰብ አይሆንም። ለምሳሌ ሲርበንና መብል ቢያስፈልገን፣ ምንም ወሳኔ ማድረግ አይጠበቅብንም፤ ገበታ ፊት ቀርቦን መብላት ነው። ፍላጎቶቻችን ሁሉ ከተሟሉ በኋላ፣ በግል ዝንባሌአችን ወይም መሻታችን መሠረት፣ ለመምረጥ ነጻነት ይኖረናል።

እውቀትም ሆነ ሙሉ በሙሉ ሳናውቀው፣ ሕይወታችንን የሚያንቀሳቅሰውና ውሳኔዎቻችንን የበላይ ሆኖ ወዲህና ወዲያ የሚያዘናብላቸው፣ ፍላጎቶቻችንን ለማሟላት የምናደርገው ጥረት ነው። ይህ በሌሎች ጉዳዮች እውነት የሆነውን ያህል፣ በግንኙነቶቻችንም እውነት ነው። በሕይወታችሁ ጉድለት ወይም ምሉዕ ያለመሆን እስከተሰማችሁ ድረስ፣ ግንኙነቶችን የምትመሠርቱት፣ በከፊልም ሆነ በሙሉ፣ ይህንን ጉድለት ለመመላት ወይም የምሉዕለት ስሜት ለማግኘት በመፈለግ መሆኑ አይቀርም። እንዳች ጉድለት እንዳለባችሁ ቢሰማችሁ፣ ለዘላቂታው ልትጣመሩት የምታስቡት ሰው ጉድለታችሁን እንዲሞላ ስለምትጠብቁ መላ ግንኙነታችሁን በዚህ መሠረት ላይ ታቆማላችሁ።

ብዙ ሰዎች ግንኙነት የሚመሠርቱት ምሉዕነት አይሰማኝም ወይም ብቁ አይደሉም በሚል ስሜት ነው። ባመዘኙ እነዚህ ሰዎች የሚመሠርቱት ግንኙነት ደካማና ሙሉ የርስበርስ መስጣጠት የማይኖረው ይሆናል። ሁለቱም ወገኖች ሌላኛው ይሞላልኛል በሚሉት በራሳቸው ጉድለት ላይ ስለሚያተኩሩ፣ መላ ማንነታቸውን ያለመለስት መስጠት ያዳግታቸዋል። በዚህ ዓይነት ግንኙነት ውስጥ ያሉ ሰዎች ባላረፈና ባልተደላደለ ልብ በየዕለቱ ለመኖር ይገደዳሉ፤ ምክንያቱም ሁለቱም ወገኖች የሌላውን ጉድለት እንዲያሟሉ ስለሚጠበቅ፣ ሁለቱም በዚህ ሁኔታ ለምን ያህል ጊዜ እንደሚዘልቁ አያውቁትም። ግንኙነቱ ቀጣይነት የሚኖረው ሁለቱም ወገኖች ፍላጎታቸውን ማሟላት ወይም ጉድለታቸውን ማካካስ እንደቻሉ እስከተሰማቸው ድረስ ብቻ ነው።

ጓደኛ ለመያዝ ዝግጁ እንደሆናችሁ ራሳችሁን መቀጠር ያለባችሁ፣ የሌላ የማንም ሰው (ከእግዚአብሔር በስተቀር) ድጋፍ ሳያሻችሁ እንድትቆሙ የሚያስችላችሁ ምሉዕነት እንዳላችሁ እርግጠኛ ስትሆኑ ብቻ ነው። ጓደኛ መያዝን የግዴታ ሳይሆን የምርጫ ጉዳይ አድርጋችሁ ስትቆጥሩ፣ ያኔ ዝግጁ ናችሁ። ስለዚህ

ቁም ነገሩ ሰው አብሮአችሁ ቢኖርም ባይኖርም፤ በራሳችሁ ደስተኛና ምስራቅ መሆን የመቻል ጉዳይ ነው።

ጓደኛ መዋዘን የገዴታ ሳይሆን የምርጫ ጉዳይ ስድርጋችሁ ስትቅጥሩ፤ ያኔ ዝግጁ ናችሁ።

ይህን ጉዳይ ለመረዳት እስኪ የመጀመሪያውን ሰው አዳምን እንደምሳሌ እንውሰድ። የዘፍጥረት ሁለተኛው ምዕራፍ ይህ ሰው ምስራቅ፤ ተሠርቶ ያለቀና በራሱና ከእግዚአብሔር ጋር ባለው ኅብረት ደስተኛ ሆኖ የሚኖርን ሰው ያቀርብልናል።

“እግዚአብሔር አምላክ ከምድር አፈር ወስዶ ሰውን አበጀ፤ በአፍንጫውም የሀይወት እስተንፋስ እፍ አሰበት፤ ሰውም ህያው ነፍሱ ሆነ።

እግዚአብሔር አምላክም በምስራቅ በኤደን የአትክልት ስፍራ አዘጋጀ፤ ያበጀውንም ሰው በዚያ አኖረው። እግዚአብሔር አምላክም ለዐይን የሚያስደስት ለመብልም መልካም የሆነውን ዛፍ ሁሉ ከምድር አበቀለ፤ በአትክልቱ ቦታ መካከልም የሕይወት ዛፍ ነበር። እንዲሁም መልካምና ክፉውን መለየት የሚያስችለው የእውቀት ዛፍ ነበር።።።

እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ወስዶ እንዲያሰማትና እየተንከባከበ እንዲጠብቃት በኤደን አትክልት ስፍራ አስቀመጠው ...

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር አምላክ ሰው ብቻውን መሆኑ መልካም አይደለምና የሚሰማማውን ረዳት አበጀለታለሁ አለ። እግዚአብሔር አምላክም የዱር አራዊትንና የሰማይ ወፎችን ከምድር ሠርቶ ነበር። ለእያንዳንዳቸውም ምን ስም እንደሚያወጣላቸው ለማየት ወደ አዳም አመጣቸው። አዳም ህይወት ላላቸው ያወጣላቸው ስም መጠሪያቸው ሆነ። ከዚያም አዳም ለከብቶች ለሰማይ ወፎች፤ ለዱር አራዊት ሁሉ ስም አወጣላቸው።

ይሁን እንጂ ለአዳም ተሰማሚ ረዳት አልተገኘ ለትም ነበር። እግዚአብሔር አምላክም በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤ አንቀላፍቶም ሳለ የጎድን

አጥንቱን ወስዶ ስፍራውን በስጋ ምላው፤ እግዚአብሔር አምላክም ከአዳም የወሰዳትን አጥንት ሴት አድርጎ ሰራት፤ ወደ አዳምም አመጣት (ዘፍ 2፥7-9፡15፡18-22)።

ሔዋን ከመፈጠር በፊት፤ አዳም ብቻውን ነበር፤ ብቸኛ ግን አልነበረም። ብቸኝነት መንፈሳዊ ደዌ ነው። አዳም ብቻውን የነበረው ከሰው ወገን ነጠላ ሆኖ በመፈጠሩና አቻውን ገና ስላላገኘ ነበር። በሰውነቱ ግን የተሟላ ማንነት ነበረው። የአትክልት ስፍራውን መንከባከብ ለህልውናው ትርጉም የሚሰጠው ነበር። በሌሎች ሕያው ፍጡራን ላይ የነበረው ሥልጣን፤ በፍጥረት ሁሉ ላይ እግዚአብሔር የሰጠውን የበላይነት አስፍኖ ነበር። ከፈጣሪውም ጋር ምሉእና ያልተጋረደ ኅብረት እያደረገ ይኖር ነበር።

አዳም በውስጡ ምስጋና እነት ሰፍኖ የአትክልት ስፍራውን በመንከባከብ ሥራ፤ ለአዕዋፍና እንስሳት ስም በመስጠትና በመንከባከብ ሥራ ይተጋ ስለነበረ አብሮት የሚሆን ባልዕንጀራ እንደሚያስፈልገው አላሰበም ወይም አልተሰማውም። ይህ ሃሳብ ጨርሶ የተከሰተለትም አይመስልም። ለአዳም ረዳት ማዘጋጀት የራሱ የእግዚአብሔር ሀሳብ ነበር። አዳም ሙሉ በሙሉ የምልአትና የእረፍት ሕይወት ነበረው፤ ረዳት ለማግኘት ዝግጁ የሆነው ራሱን ችሎ መቆም ሲችል ነበር።

ይህ ጉዳይ ጓደኛ ለመያዝ ስንዘጋጅ ልብ ልንለው የሚገባ ነው። ጓደኛ ለመያዝ ጊዜው መቼ ነው? ብላችሁ ብትጠይቁ፤ መልሱ ይህ ነው። ጉድለታችሁን የሚሸፍን፤ ምስራቅነት የሚያሳብላችሁ ወይም የማንነት ግምትና ዓላማ እንድታገኙ የሚረዳችሁ ሰው የግድ እንደሚያስፈልጋችሁ ማለብ ስታቆሙ፤ ያኔ ጊዜው ነው። እንዴት ላጤ ወይም ብቻ መሆን እንዳለባችሁ ስትገነዘቡ፤ ያኔ ለጓደኛ ተዘጋጅታችኋል።

ብቻነትን መማር

ብቻ በመሆን መርካት፤ በላጤነታችሁ ተደስታችሁ መኖርን ይጠይቃል። አንድ ሰው እውነተኛ ላጤ የሚባለው በሌላ በማንም ሰው ላይ ባለመደገፍ፤ አካላዊ ስሜታዊ፤ መንፈሳዊና አእምሮአዊ ምሉእነት የተላበሰ እንደሆነ ነው። ስኬታማ ላጤዎች፤ የግለሰባዊ ማንነትና የምስራቅነት ስሜት በራሳቸውና ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው ግንኙነት የሚያገኙ ናቸው። ብቻቸውን በመሆን ፍጹም ምቹት የሚሰማቸው በራሳቸው ምሉዕ የሆኑ ሰዎች ናቸው።

ምክንያቱም የተሟላ ማንነት አላቸው። እነዚህ ሰዎች በግንኙነት ከሌሎች ጋር ቢጣመሩም፣ ባይጣመሩም ሕይወታቸው ሊያብብና ሊበለጽግ ይችላል። ለእነዚህ ዓይነት ሰዎች ግንኙነት መመሥረት ኬክ ላይ እንደሚጨመር ክሬም ተጨማሪ በረከት ነው።

አንድ ሰው ስሙን ተክሎ ሳይሆን የሚባለው በሴላ በማንም ሕው ሳይባል በሰዎች ስሜት ስሜታዊ፣ ስሜታዊ፣ ስሜታዊና ስለምርሳዊ ምሁራን የተሰበሰበ እንደሆነ ነው።

አንድ ሰው ምሁራንነት ይኖረው ዘንድ ከሁሉ አስቀድሞ ጤናማ የራስ ማንነት ግንዛቤ ያስፈልገዋል። ብዙ ሰዎች በበታችነትና ራስን በመጥላት ስሜት ይታወካሉ። የዚህ ዓይነት ሰው በምንም ዓይነት ግንኙነት ችግሮች እንደሚገጥሙት እሙን ነው። ጤናማ ከሆነ መልኩ ራስን መውደድ፣ ከሌሎች ጋር የሚኖሩንን ግንኙነቶች የሚወስን በመሆኑ ግላዊ ምሁራንነት በመጉናጸፍ ረገድ ይህ ነው የማይባል ሚና አለው።

አንድ ሰው ኢየሱስን ከትእዛዛት ሁሉ የሚተልቀው የትኛው እንደሆነ ሲጠይቀው፡-

ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰ "ጌታ እምላክህን በፍጹም ልብህ፣ በፍጹም ነፍስህ፣ በፍጹም ሀሳብህ ውደድ፤ ይህ የመጀመሪያውና ከሁሉ የሚበልጠው ትእዛዝ ነው። ሁለተኛውም ያንኑ ይመስላል፤ ይህም ጎረቤትህን እንደራሱ ውደድ የሚለው ነው። ሕግና ነቢያት በሙሉ በእነዚህ ሁለት ትእዛዛት ላይ የተገጠሰሰ ናቸው (ማቴ 22፥37-40)።

ከሁሉም አስቀድሞ፣ በመላ ማንነታችን እግዚአብሔርን እንድንወድ ትእዛዝ ተሰጥቶናል። እርሱ አስቀድሞ ስለወደደን፣ እኛም ደግሞ ልንወደውና ቀጥሎም ራሳችንን በእግዚአብሔር የተወደድንና ዋጋ የተሰጠን በመሆናችን አዎንታዊ የራስ ማንነት ግምት በማዳበር መልኩ ራሳችንን ልንወድ ይገባል። በቅድሚያ ራሳችንን ሳንወድ፣ ሌሎችን መውደድ፣ ሌላው ይቅርና በእግባቡ ከነርሱ ጋር ግንኙነት ማድረግ እንኳን አስቸጋሪ ይሆንብናል።

ሁለተኛው የምሁራን ሰው መገለጫ ጥርት ያለና የተደላደለ እምነት ነው። ምን እንደምናምንና ለምን እንደምናምነው፣ የእግዚአብሔር ቃል ምን እንደሚል አውቀን ልንታዘዘው ስንወስን፣ እንደዚሁም እግዚአብሔር ለሕይወታችን ያሰመረልንን መስመር

በሚገባ ተገንዝበን፣ በርሱ ለመኖር ስንጨክን፣ ያኔ ወደምሁራንነት በሚወስደው ጉዳና ላይ እየተጓዝን ነው።

ሦስተኛው የምሁራንነት ባህርይ በራሳችን መሠረት ላይ ተደላደለን ማደግ ነው። ይህም ማለት ቀስቃሽ ጎይላችንንና ኑሮአችንን የመምራት ትኩረት በሌሎች ሰዎች ላይሆን በራሳችን ላይ ማድረግ ማለት ነው። ብዙ ሰዎች በኑሮአቸው ላይ ሌሎች እንዲያዘብት ፈቅደዋል። ሌሎችን ለማስደሰት ይለብሳሉ፤ ሌሎች ሲገዙ አይተው ይገዛሉ፤ ሌሎች እንደሚያስቡት ያስባሉ። በራሳቸው አመለካከቶች የራስ መተማመንና የመደላደል ስሜት ስለማይለማቸው፣ ለሌሎች ሰዎች አመለካከቶች ባርነት አድረዋል። ምሁራን ሰዎች ራሳቸውን የሚያንቀሳቅሱ፣ ራሳቸውን የሚመሩ፣ በራሳቸው ምቹት የሚለማቸው፣ እንዳንድ ጊዜ ብቻቸውን የቆሙ ቢመስሉም እንኳን በአቋማቸው በጥንካሬና በመተማመን ጸንተው የሚቆሙና በጽኑ መሰረት ላይ የተተከሉ ናቸው።

በላጤነት ላለ ሰው በተለይም ለአማኝ በብቻነት መሆኑ፣ በርካታ ጠቀሜታዎች ያስገኝለታል። ከጠቀሜታዎቹ ዋነኛው ያለ ምንም የልብ መከፈል ለመንፈሳዊ ዕድገትና ከጌታ ጋር ጥብቅ ትስስር ለማበጀት የሚረዳን መሆኑ ነው። ያገቡ ሰዎች፣ ሕይወታቸውን ላጌታ የሰጡ አማኞችም እንኳን ቢሆኑ፣ የትዳር ኑሮ ተግዳሮቶችና ጥያቄዎችን ለማሟላት በሚያደርጉት ውጣውረድ ጊዜና ትኩረታቸው ስለሚከፈል፣ ለመንፈሳዊ ሕይወት በቂ ጊዜ አይተርፋቸውም። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ አማኞች በጻፈላቸው የመጀመሪያ መልእክቱ በትዳር ያለመጠመድን ጠቀሜታ ይገልጻል፡-

እሁን ካለው ችግር የተነሣ ባላችሁበት ሁኔታ ብትኖሩ መልካም ይመስለኛል። እግብተህ ከሆነ መፋታትን አትሻ፤ ካላገባህ ሚስት ለማግባት አትፈልግ። ብታጋባ ግን ንጢአት አልሰራህም፤ ድንግሊቱ ብታጋባ ንጢአት አላደረግችም፤ ነገር ግን የሚያገቡ ሰዎች በዚህ ዓለም ብዙ ችግር ያጋጥማቸዋል፤ እኔም ይህ ችግር እንዳይደርስባችሁ አወዳለሁ።

እኔስ ያለጭንቀት እንድትኖሩ አወዳለሁ። ያላገባ ሰው ጌታን ደስ ለማለት ስለጌታ ነገር ያስባል። ያገባው ግን ሚስቱን እንዴት ደስ እንዲያስኛት የዓለምን ነገር ያስባል፤ በዚህም ልቡ ተከፍሎአል። ያላገባች ሴት ወይም ድንግል ስለጌታ

ነገር ታስባለች። አላማዋ በሥጋና በመንፈስ ለጌታ መቀደስ ነው። ያገባች ሴት ግን ባሏን ደስ ለማለት የዚህን አለም ነገር ታስባለች። ይህን የምለው ለእናንተ የሚበጃችሁ ነገር በማለብ እንጂ ላስጨንቃችሁ አይደለም፤ አላማዬም ልባችሁ ሳይከፈል በጌታ ጸንታችሁ በአግባቡ እንድትኖሩ ነው (1ኛ ቆሮ 7፡26-28:32-38)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ ለላጤዎች የሚያቀርብላቸው ምክር ጊዜአቸውን በመስጠት የጌታን ነገር እንዲከተሉና “ባልተከፈለ ልብ” ለርሱ እንዲለጡ ነው።

ያላገቡ ሰዎች በጋብቻ እስራት ወይም በሌሎች ትኩረት የሚሹ ግንኙነቶች ያልተጠመዱ በመሆናቸው፤ የጌታን ነገር በሙሉ ልብ ለመከታተል አርነት አላቸው። ለለዚህም ይህን የላጤነት ጊዜአችሁን እንደሚገባ ለመጠቀም መወሰን አለባችሁ። ከጌታ ጋር ጥልቀት ያለው ኅብረት በመመሥረት አስቀድማችሁ አርሱን ወደዱት። ንደኛ ለማበጀት አትጣደፉ፤ ከሌላ ሰው በተለይም በትዳር ግንኙነት በጥብቅ ግንኙነት ከተላለፈችሁ በኋላ፤ ጊዜና ትኩረታችሁ ለአጋራችሁና ለእግዚአብሔር በመስጠታችሁ አገልግሎታችሁ ስለሚከፈል፤ ዛሬውኑ በመንፈሳዊ ሕይወታችሁ በእግዚአብሔር ላይ ተተክሉ።

በላጤነታችሁ ራሳችሁን ሙሉ በሙሉ ለማሳደግና ለመቅረፅ ትጉ። ዛሬውኑ ሕይወታችሁን ለእግዚአብሔር ሙሉ በሙሉ በመስጠት፤ እንደ አዳም መሆንን ተማሩ። እግዚአብሔር ሌላ ሰው ወደ ሕይወታችሁ ሲያመጣ ይህን ሰው እምጥፍልሃለሁና ወይም እምጥፍልሻለሁና እንዴ ላስተዋውቅህ ፍቀድልኝ ሊለን ግድ እስኪሆንበት ድረስ ሕይወታችን ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር የተሰጠ ይሁን። ላጤነትን እንደበረከትና በመልካም ባህርይ ለመታነጽ እንደተሰጣችሁ ፍጹም ዕድል አድርጋችሁ ቁጠሩ። በዚህ ሁኔታ ከእግዚአብሔር በስተቀር ሌላ ማንንም የማስደለት ግዴታ ስለሌላችሁ ትኩረታችሁን የሚያናጥቡ ጉዳዮች ጥቂት ይሆናሉ፤ ሙሉ መስጠትና የተከፈተ ልብ ይኖራችኋል።

እግዚአብሔር ሴሳ ሰው ወደ ሕይወታችሁ ሲያመጣ ይህን ሰው እምጥፍልሃለሁና ወይም እምጥፍልሻለሁና እንዴ ላስተዋውቅህ ፍቀድልኝ ሊለን ግድ እስኪሆንበት ድረስ ሕይወታችን ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር የተሰጠ ይሁን።

በመጀመሪያ የከበረ ዋጋ ያለው ሰው መሆንን ዓላማ አድርጉ። እግዚአብሔር ሊያመጣላችሁ ላቀደው ለማንኛውም ዓይነት ሰው፤ ራሳችሁን የተገባ የማድረግ ሥራ ዋነኛ ትኩረታችሁ ሊሆን ይገባል። ብዙ ሰዎች እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን ሰው በመፈለግ ሥራ ላይ በመጠመዳቸው፤ ለዚያ ሰው ራሳቸውን ዝግጁ ለማድረግ ሲተጉ አይታይም። የዚህ ዓይነት ስህተት መሥራት የለባችሁም። በሕይወታችሁ ይህን ጊዜ ራሳችሁን ለማዘጋጀት ተጠቀሙበት።

እውነተኛ ላጤነት የመንፈሳዊና ሰሜታዊ ብስለት ምልክት ነው። ብቻችሁን መሆንና በዚህም መደለት ስትችሉ፤ ያኔ በራሳችሁ የምትተማመኑና ራሳችሁን ያወቃችሁ ሰዎች ትሆናላችሁ። የተሰተካከለ ማንነት ስለሚኖራችሁ፤ ስለራሳችሁ መልካም እንዲለማችሁ የሌላ ሰው ጉሽባይነት አያሻችሁም። ሕይወታችሁን መልክ በማስያዝ ጥልቅ ለሆነ ግንኙነት ራሳችሁን አዘጋጅታችኋል ማለት ነው። ማንነታችሁን ተገንዝባችሁ ስለተቀበላችሁት በእውነት ሕይወታችሁን ለሌላ ሰው ለመስጠትና ለማካፈል አሁን ጊዜው ነው። የተሳካ ግንኙነት ለመመሥረት ተዘጋጅታችኋል።

እስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግስት ፈልጉ።

“የሚሆናችሁን” ሰው ለማግኘት እያለባችሁ ነው? እግዚአብሔርን የሚፈራና የሚከተል ሰው ለማግኘት አስተማማኝ ስፍራ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በሚወስደው መንገድ ላይ ነው። መንፈሳዊ ሰው ለማግኘት የምትሹ ከሆነ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ባለበት ስፍራ ታገኙታላችሁ። በእግዚአብሔር አሠራር፤ የምንፈልገውና የሚያስፈልገንን ነገር የምናገኘው ትኩረታችን በኛ መሻት ሳይሆን በጌታና በመንግሥቱ ላይ ሲያርፍ ነው። ዓይኖቻችንን በእግዚአብሔር ላይ ስናደርግ፤ ጌታ የሚያስፈልገንን ሁሉ ወደኛ ክልል ያመጣል። ኢየሱስ ይህን ጉዳይ እንዲህ ሲል ይገልጻል፡-

ስለዚህ ምን እንበላለን? ምን እንጠጣለን? ምን እንለብላለን? ብላችሁ አትጨነቁ፤ እህዛብ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ለማግኘት ይጨነቃሉና፤ የሰማዩ አባታችሁም እነዚህን ሁሉ ለእናንተ እንደሚያስፈልጋችሁ ያውቃል። ከሁሉ አስቀድማችሁ ግን የእግዚአብሔርን መንግስትና ጽድቁን እሹ፤ እነዚህ ሁሉ ይጨመርላችኋል። ስለዚህ ለነገ በማለብ አትጨነቁ፤ የነገ ጭንቀት ለነገ ይደር። እያንዳንዱ

አለት የራሱ የሆነ በቂ ችግር አለውና (ማቴ 6:31-34)።

ኢየሱስ ስለዕለትለት ፍላጎቶቻችን ማለትም ስለምግብ፣ መጠጥና ልብስ እንዳንጨነቅ ነግሮናል። ይህ መርህ ሌሎች መሻቶቻችንን ግንኙነትና ሁነኛ ሰው ማግኘትንም ጭምር የሚመለከት እንደሆነ አምናለሁ። አማኞች እንደመሆናችን አስቀድመን መፈለግ ያለብን የእግዚአብሔር መንግሥትና ጽድቁን ነው። ይህን ስናደርግ፣ ሌሎች በረከቶችንም እርሱ ይጨምርልናል። እዚህ ላይ ቁልፉ፣ ትኩረታችንን በእግዚአብሔር ፈቃድ፣ በእግዚአብሔር ቃልና በእግዚአብሔር ክብር ላይ ማድረግና ሌላውን ሁሉ በእምነት ለርሱ መተው ነው።

እግዚአብሔርን የሚፈራና የሚከተል ሰው ሰማማኝነት ስለተማማኝ ስፍራ ወደ እግዚአብሔር መነገስ በሚወስደው መነገድ ሳይ ነው።

የእግዚአብሔር መንግሥትና ጽድቅ መፈለግ ማለት ዓይኖቻችንን መድረሻችን ላይ በመትከል፣ ወደ አንድ የተወሰነ ስፍራ ከመራመድ ጋር ይመሳሰላል። ትኩረታችን ከፊት ለፊታችን በተዘረጋው መንገድ ላይ እስኪሆን ድረስ፣ በጌታ ጸጋና እውቀት፣ እንደዚሁም በጽድቁ እናድጋለን፤ ይህም ማለት በሕይወታችን ትክክለኛ በሆነ ሁኔታ መኖር፣ መመላለስና ከሰዎች ጋር ኅብረት ማድረግ እንችላለን ማለት ነው። ይህን እውቀት የምናገኘው ከእግዚአብሔር ቃልና በፊቱ ጊዜአችንን ስናሳልፍ ነው።

በመንገዳችን ላይ፣ ከዋናው መንገድ የሚገነጠሉ መታጠፊያዎች እናገኛለን። በእዚህ መታጠፊያዎች ላይ ቀልባችንን ለመሳብ የሚሞክሩ ሰዎችና ነገሮች ይቆማሉ። እነዚህ በራሳቸው የግድ መጥፎ ባይሆኑም እንኳን፣ ዓይኖቻችንን ከጌታ ሊወስዱብን ይችላሉ።

የእግዚአብሔርን መንግስት በትጋት እየተከተለ፣ መንገዱን ይዞ የሚሄድ አንድን ወጣት በዓይነ ህሊናችሁ አስቡ። ይህ ወጣት በድንገት፣ ከመታጠፊያዎቹ አንደኛው ላይ የምታምር ወጣት ሌት ያያል። ይሄን ቆም ይልና “እንዴት ታምራለች!” ሄጄ ባናግራትስ በማለት ወዳለችበት ይሄዳል።

እዚህ ላይ ሁለት ነገሮች ሆነዋል። በመጀመሪያ እይታው ሞልቶ የነበረው የእግዚአብሔር መንግሥት ምስል በወጣት ሌት ምስል ተተካ። ሁለተኛው፣ እርሷ ወደቆመችበት ሊራመድ፣ ከመንገዱ

ፈቀቅ ብሏል፤ ምክንያቱም እርሷ ያለችው በእርሱ መንገድ ላይ ያለመሆኑና የርሱም ትኩረት ከዓላማው ስለተናጠበ (ስለተወሰደ) ነው። ይህ ብስክሌት መንዳት ከመማር ጋር ይመሳሰላል። የእይታ አቅጣጫችሁን ከፊት ለፊት ካላደረጋችሁ በስተቀር ብስክሌቱ ቀጥታ ሳይሄድም፣ ወደ ግራ ወይም ቀኝ በማዘንበል ሚዛን ሊያሳጣችሁ ይችላል። ወጣቱ ዓይኑን ከዋናው መንገድ መልሶ ወደመታጠፊያው ሲያማትር፣ ፈር ሊስትና እግዚአብሔር ከእይታው ሊሰወር ይችላል። መንገዱን ካልተጠነቀቀም፣ ውሃ ሊወስድ እያሳለቀ ነው እንደሚባለው፣ ራሱን ጨርሶ ካላለበው ስፍራ ሊያገኝ ይችላል።

ሰዎችን መፈለግ ስንጀምር፣ በሰዎች እንወሰዳለን። እግዚአብሔር እንድንጠብቀው የሚፈልገው ሚዛን አለ። ልዓላችን በአንድ ሰው ሲወሰድ፣ ወይም አንድን ሰው ለማግኘት ስንሻ፣ የእግዚአብሔርን አቅጣጫ ልንስት እንችላለን። ወደመንግስቱ ከሚወስደው መንገድ ፈቀቅ ካልን፣ መንገዳችን የጎልቶሽ ይሆናል፤ ወደዋናው መንገድ ለመመለስ ጥረት ስናደርግ መጋጋጥና መቀበል ስለሚገጥመን ከብብንበት መድረስ ከፊቱም ይልቅ አዳጋች ይሆንብናል።

አንድ ሰው እንዲህ ሊል ይችላል፣ “ግን ኮ የሚሆኑ ሰው ማፈላለግ ባቆም፣ ቆሜ መቅረቴ ነው።” የእግዚአብሔር መንግሥት መርህ እንደዚህ አይደለም። በማቴዎስ 6:33 ኢየሱስ እንደሚነገረን አስቀድመን የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቁን ስንሻ፣ እነዚህ ሁሉ ይጨመሩልናል። እዚህ ላይ ይጨመሩላችኋል ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል “በመግነጢስ ንይል መላብ” ከሚለው ቃል ጋር አንድ ዓይነት ሥርወቃል አለው። ይህም ማለት ትኩረታችንን በእግዚአብሔር መንግሥት ላይ አሳርፈን ስንጓዝ፣ የሚያስፈልጉን ሌሎች ነገሮች ሁሉ ይጨመሩልናል። እንደመግነጢስ ወደኛ ይላባሉ ማለት ነው፤ ተግተን ልንሻቸው ግድ አይሆንብንም። የእግዚአብሔርን መርሆዎች ስንሻና ስንከተል፣ የእግዚአብሔርን በረከትና የተስፋ ቃላት እንቀበላለን።

እዚህ ላይ አንድ ነገር ልብ ማለት ይኖርብናል፤ የሚሆናችሁን ሰው ፍለጋ ስትይዙ፣ ይህ የምትሹት ሰው ከናንተ ጋር አንድ መንገድ ላይ አይደለም፤ በአንድ አቅጣጫ ከናንተ ጋር እየሄደ አይደለም። እሱ ወይም እርሷ የእግዚአብሔርን መንግሥት እየሻቱ አይደለም። ዓይናችሁ ፈንጠር ብሎ በቆመ ሰው ላይ ካረፈ፣ ያን ሰው ለማግኘት ከመንገዳችሁ መውጣታችሁ አይቀርም፤ ምናልባትም ከቀናው መንገድ ወጥታችሁ ልትቆዩና ዘመናችሁን ሁሉ ሰውየውን ለመመለስ ስትጥሩ ልትኖሩ ትችላላችሁ።

አማኝ እንደመሆናችሁ፤ አብራችሁት ልትሆኑት የምትችሉት ሰው በናንተ አቅጣጫ እየተጓዘ ያለ መሆን አለበት፤ ሁለታችሁ በአንድ ጉዳይ ላይ በተቀራረቡ ቦታ ከሆናችሁም በጊዜው መገጣጠማችሁ አይቀርም። ሰው ፍለጋ ላይ ታች ማለቱን ትታችሁ መንገዳችሁ ላይ ቆማችሁ ትከራታችሁን በእግዚአብሔር መንገድ ላይ አድርጉ፤ በዚህ ወቅት ውሎ አድሮ በአሳብና በአካሄድ የሚመስላችሁ ሰው ወደ መንገዳችሁ ይመጣና እርስበርስ ትላላባላችሁ።

ማንነታችሁንና መሆን ያለባችሁን እስኪያስረሳችሁ ድረስ፤ ቀልባችሁ በምትፈልጉት ሰው አይወሰድ። አንተ ማነህ? አንቺ ማነሽ? የክርስቶስ ተከታይና አማኝ እንደመሆናችሁ የእግዚአብሔር ልጆች፤ የርሱ ርስት፤ የርሱ ንብረት፤ የርሱ ብርቅ እንቁ ናችሁ። ስለርሱ እውቀት፤ ስለመንግሥቱና ስለጽድቁ በነዚህ ማዕቀፍም ስለራሳችሁ ማንነትና ሚና ሰማወቅ የሕይወት ዘመን የሚጠይቅ ተግባር ነው። በጽድቅ መኖር ማለት በእግዚአብሔር ፊት በተሰተካከለ አቋም መሆን ማለት ነው። በርሱ ፊት ያላችሁን ዋጋ፤ በክርስቶስ ያላችሁን ማንነትና በርሱም ያገኛችሁትን ርስት እንድታውቁ ያሻል።

ማንነታችሁንና መሆን ያለባችሁን እስኪያስረሳችሁ ድረስ፤ ቀልባችሁ በምትፈልጉት ሰው አይወሰድ።

ልባችሁ በምትፈልጉት ሰው ከተወሰደ፤ ስለማንነታችሁ ያላችሁ ግንዛቤ ይሰወርባችኋል። እግዚአብሔር መንግሥቱንና ጽድቁን በመሻት ልባችሁ እንዲወሰድና የሚገጥማችሁ ሰው በመጀመሪያ በአንድ ጉዳይ ከናንተ ጋር የሚጓዝ ቀጥሎም መንገዱ ላይ በተመሳሳይ ቦታ የሆነ ሰው እንዲሆን ይፈልጋል። ወደፊት መጓዝ፤ በተመሳሳይ የእድገትና የብስለት ደረጃ እንደምሉዕ ግለሰቦች ህብረት ማድረግና በጋራ ማደግ የምትችሉት በዚህ ዓይነት መንገድ ብቻ ነው።

በመስማማት መጓዝ

ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በሚወስደው ጉዳይ ላይ ሲጓዙ የተገናኙ ወንድና ሴት የሚመሰርቱት ህብረት በስርጉጥና በመገንጠያ መንገድ ከተመሠረተ ህብረት የተሻለ ነው። የእግዚአብሔር ቅንነትና የጽድቁን ረሀብ ሁለቱም የሚጋሩትና ልባቸውን የሚያስተላስራቸው በመሆኑ አካሄዳቸውም በመሰናኘቱ እርስ በርስ ተስማምተው ስመሄድ ቀላል ይሆንላቸዋል። ይህ

ለመጠናናት እየተዘጋጁ ያሉ ሁሉ ልብ ሊሉት የሚገባቸው ጉዳይ ነው።

እንደአማኞች ተስማምተን መመላለስ አንኳር የሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርህና የእግዚአብሔርን የመምሰል ቀዳሚ ገጽታ ነው። በትንቢተ አሞጽ ሕዝቡ ልባቸውን ሰጣጆች አምልኮና ላለመታዘዝ ስለማዘንበላቸው እግዚአብሔር በመውቀስ ይህን መሠረታዊ ጥያቄ ያቀርብላቸዋል።

የእስራኤል ልጆች ሆይ፤ እግዚአብሔር በእናንተ ከግብጽ ባወጣሁት ህዝብ ሁሉ ላይ የተናገረውን ይህን ቃል ሰሙ፤ ከምድር ወገን ሁሉ እናንተን ብቻ መረጥሁ፤ ስለዚህ ስለሰራችሁት ንጢአት ሁሉ፤ እኔ እቀጣችኋለሁ። በውኑ ሁለት ሰዎች ሳይስማሙ አብረው መጓዝ ይችላሉ? (አሞጽ 3፡1-3)።

ይህ አባባል እንደሚያመለክተው፤ ሁለት ሰዎች በዚህ ጉዳይ ካልተስማሙ በስተቀር በህብረትና በስምምነት ሊጓዙ አይችሉም። ሰው እንደ እግዚአብሔር መርሆችና እንደቃሉ ለመመላለስ ሲስማማ ብቻ ነው ከእግዚአብሔር ጋር ሊጓዝ የሚችለው። በህብረት መጓዝ በመስማማት ላይ የተመረከዘ ነው።

ይኸው መርህ በአዲስ ኪዳንም ጉልህ ስፍራ ተሰጥቶት እናያለን። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን ስለተፈጠረው ክፍፍል አስመልክቶ ለአማኞች ሲጽፍላቸው እንዲህ ይላል፡-

ወንድሞች ሆይ በመካከላችሁ መለያየት እንዳይኖር አንድ ልብና አንድ ሀሳብ እንዳኖራችሁ እርስ በርሳችሁም እንድትስማሙ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እለምናችኋለሁ (1ቆሮ 1፡10)።

አማኞች የእግዚአብሔር ንይል በሕይወታቸው ተገልጦ ያዩ ዘንድ፤ የልብና የሐሳብ ህብረት ማለትም በስምምነት መጓዝ የግድ ያስፈልጋቸዋል። ስለአማኞች ኅብረትም ሆነ ስለሁለት በጋብቻ ስለሚጣመሩ አማኞች ወይም የትውውቅ ግንኙነት ስለጀመሩ ሁለት አማኞች ብናወራ ይኸው መርህ እውነትነቱ አይሰወጥም።

ስዚህ እንደ አብነት እንዲሆንን፤ አንድ የመጥምቃውያን ቤተክርስቲያን አባል ካቶሊክ ልጃገረድ ጋር ግንኙነት ለመመሥረት እየሞከረ ነው እንበል። በመጥምቃውያንና በካቶሊኮች መካከል በቀላሉ የማይታለፉ ነገረ መለኮታዊና አስተምህሮአዊ ልዩነቶች

መኖራቸውን አሌ አይባልም። እነዚህ ልዩነቶች የተጋረጡባቸው ወንድና ሴት ተስማምተው አብረው መጓዝ በጣም ፈታኝና አስቸጋሪም እንደሚሆንባቸው አሙን ነው። ምንም ያህል መንፈሳዊነት ቢኖራቸው፤ ምንም በምና በጸሎት የሚተጉ ቢሆኑ፤ ሌላው ቀርቶ ሁለቱም በመንፈስ የተሞሉ ቢሆኑ እንኳን፤ ተስማምተው ለመራመድ በሚያደርጉት ጥረት በግንኙነታቸው ቀላል የማይባሉ እንቅፋቶች መጋረጣቸው የማይቀር ነው። የዚህ ዓይነት ኅብረት የሚቻል አይደለም ማለት አይደለም። የእግዚአብሔር መንፈስ የልብና መንፈስ መሰናኘትን ሊሰጥ ይችላል፤ ግን አስቸጋሪ ነው።

በዛሬ ዘመን በምንመሠርታቸው ግንኙነቶች ከሚገጥሙን ዋነኛ ችግሮች አንዱ፤ በርካታ ሰዎች እግዚአብሔር ያስቀመጣቸውን መርሆች ሳይከተሉ በረከቱን መሻታቸው ነው። የሚጠየቀውን ጥረትና ድካም ለመክፈል ሳይፈቅዱ፤ የእግዚአብሔርን በረከት ይጠብቃሉ። ሁሉም ሰው ግንኙነቱ እንዲሳካለት ይሻል፤ ሆኖም እግዚአብሔር በግንኙነቶቹ ሊኖረው የሚገባው ድርሻ እምብዛም የሚያሳስባቸው ሆኖ አያገኙትም። እግዚአብሔር ያኖረልንን መመሪያዎች ችላ ብሎ የርሱን በረከት መጠበቅ በጭራሽ የማይመስል ነው።

በመስማማት መጓዝ ማለት በሁሉም ጉዳዮች ላይ አንድ አይነት አቋም መያዝ ማለት አይደለም፤ ይልቁንም ከጌታ ጋር መሠረታዊ በሆነ ደረጃ መስማማት ማለት ነው። ጳውሎስ በፊልጵስዮስ ከተማ የአማኞች ህብረት ወገን የነበሩ ሁለት ሴቶችን እንዲህ ሲል ይለምናቸዋል፤ “በጌታ አንድ ልብ እንዲኖራቸው ኤዎድያንን እለምናለሁ፤ ሴንጤኪንንም እለምናለሁ” (ፊልጵ 4፡2)። አንድነት የሚጀመረው መሠረታዊ የመንፈስ መስማማት ሲኖር ነው፤ ይህም በአስተሳሰብና በአስተያየት ወደመሰናኘት ያመጣናል።

እግዚአብሔር ያኖራቸውን መመሪያዎች ችላ ብሎ የርሱን በረከት መጠበቅ በጭራሽ የማይመስል ነው።

በጌታ የሆነ መንፈሳዊ መልማማት በሌሎች ሁኔታዎች ለመስማማት የሚያስችለን መሠረት ነው። ለኬታማ፤ ውጤት ያለውና ፍሬያማ ግንኙነት የሚቆምበት የመሠረት ድንጋይ ነው። ሰዎች በጋራ የሚያስተሳስሩአቸው ዝንባሌዎች፤ አእምሮአዊ ፍላጎቶችና ተመሳሳይ ግቦች ቢኖሯቸውም እንኳን፤ መንፈሳዊ መስማማት ከሌላቸው ህብረታቸው የሚጸና አይሆንም።

ፍጹም መስማማትን ማግኘት የሚቻለው ጌታ የጋራ መሠረታችን ሲሆን ነው። መሠረታዊ የሆነው መስማማታችን መንፈሳዊ መሠረት ላይ ያረፈ መሆን አለበት፤ ይህም በሌሎች ጽዮች እንድንስማማ ጽኑ መደላድል ይሆንልናል። የመንፈሳዊ መስማማት መሠረት የእግዚአብሔር ቃል ነው። ትርጉም ያለው ግንኙነት መድረሻ የሆነው የልብ ተስስርን ለማሳደግ የመጀመሪያው ደረጃ መንፈሳዊ መስማማት ነው።

ግባችሁ የልብ ስልብ ቅርበት ይሁን

ጋብቻን እንዲጸና ወይም እንዲፈርስ የሚያደርጉት ዘሮች የሚዘሩት በትውውቅ ግንኙነት ጊዜያት እንደሆነ ብዙ ሰዎች አይረዱም። በትውውቅ ወቅት በሁለቱም ወገኖች ላይ የሚታዩ ልማዶች፤ አመለካከቶችና የአስተሳሰብ ዘይቤዎች ወደ ጋብቻ ክልል መዝለቃቸው አይቀሬ ነው። እንደላጤነታችሁ፤ የወደፊት ጋብቻችሁ እንዲለምር ከፈለጋችሁ፤ ለዚህ ስምረት ማቀድና መዘጋጀት መጀመር ያለባችሁ አሁን በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ነው። ለጋብቻ መዘጋጀት ያለባችሁን ያህል ለትውውቅ ግንኙነት መዘጋጀት ያለባችሁ ለዚህ ነው። ለተሳካ የትውውቅ ግንኙነት የሚረዱት መመሪያዎች ለሰመረ ጋብቻም የሚረዱ ናቸው። በርካታ የጋብቻ አማካሪዎች እንደሚገልጹት፤ በየትኛውም ደረጃ ያለ ለጋብቻ ሞፍረስ ከተለመዱት ምክንያቶች አንዱ የልብ ለልብ ቅርበት ሞታጣት ነው። ብዙ ሰዎች ይህን ቅርበት ከአካላዊ ወይም የወሲብ ግንኙነት ጋር ያዛምዱታል፤ ይሁን እንጂ ጉዳዩ ከዚህ የጠለቀ ነው። የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ይህን የልብ ለልብ ቅርበት ያመጣል ብለው የሚያስቡ ይህ ከረግረግ ያላለፈ ግንኙነት እንደሆነ አልተገነዘቡም።

የልብ ለልብ ቅርበት ግብር ወይም ድርጊት ሳይሆን ሁለቱ ወገኖች እርስ በርስ ያላቸው መተማመን እየጠበቀ የልባቸውን መነጋገር የሚያስችላቸው ሁኔታ ነው። አንዱ ሌላውን ስለሚያምነው በልባቸው ጓዳ የተለወፉትን ምኞቶች፤ ሀልሞችና መሻቶች መካፈል አይቸገሩም። ይህም መተማመናቸው እየጠበቀ ይመጣል። ስለዚህም የልብ ለልብ ቅርበት ማግኘትም ዓይነት ግንኙነት ስምረት የምናገኝበት ቁልፍ ነው።

በርካታ የዛሬ ዘመን ግንኙነቶች፤ ጋብቻም ሆነ ሌላ ዓይነት፤ እውነተኛ የልብ ለልብ ቅርበት ያለባቸው አይደሉም። ይህ የሚሆንበት አንድ ምክንያት ነገሮችን እንዳሻን ማሽከርከር የምንችል በሚመስለን የቶሎ ቶሎ ዘመን በፍጥነት የልብ ለልብ ቅርበት ስለምንጠብቅ ነው። ይህ የተሳሳተ ተስፋ ሲሆን ግንኙነትን ሊያበላሽ

ይችላል። እውነተኛ የልብ ለልብ ቅርበት ለማድግና ለመጉልበት ጊዜ ይፈልጋል። ብዙ ሰዎች አካላዊ ግንኙነትን ወደዚህ ጥልቅ ትስስር ለመድረስ እንደ አቋራጭ መንገድ ይጠቀሙበታል። ይህ የተሳሳተ ነው። በእውነተኛ የልብ ትስስር ለመቆራኘት የመጀመሪያው እርምጃ የመንፈስ አንድነትን ማግልበት ነው።

ግንኙነት መመስረት ህብረት ለመኖሩ ዋስትና አይደለም። አብሮ መኖር መቀራረብ ለማስገኘት ዋስትና አይደለም። ሁለት ሰዎች በአካል ተቀራርበው በመንፈስ ግን በጣም ተራርቀው ቢገኙ፣ የልብ ትስስር አይኖራቸውም። አንድ ክፍል እየተጋሩ ሙሉ በሙሉ ለየቅል በሆኑ ዓለማት ሊኖሩ ይችላሉ።

በእውነተኛ የልብ ትስስር ለመቆራኘት የመጀመሪያው እርምጃ የመንፈስ እንድነትን ማግልበት ነው።

ለትውውቅ ግንኙነት መዘጋጀት ማለት፣ በቁም ነገር የመጠናናት ግንኙነት የመጀመር ዓላማው ወንድና ሴት እውነተኛ የልብ ትስስርና የመንፈስ አንድነት መመስረት እንዲችሉ መሆኑን መገንዘብ ማለት ነው። መንፈሳዊ ግንኙነት ከተመሠረተ፣ እያደገ ለሚሄድ የሦስተኛና አራተኛ እርከን ግንኙነት መሠረት ይሆናል፤ ይህም ለትጭጭትና ለጋብቻ በር ይከፍታል።

በዚህ ጉዳይ ላይ ለሚያነጋግሩኝ ሰዎች ሁልጊዜ እንዲህ አላቸዋለሁ፣ “ማግባት ያለባችሁ ወዳጆችሁን እንጂ አፍቃሪያችሁን አይደለም!” አካላዊና ስሜታዊ ፍቅር ሙሉ በሙሉ የአካላዊ መሳሳብ ጉዳይ ነው። አፍቃሪያችሁን ካገባችሁ፣ ጋብቻችሁን እንደ አየር ሁኔታ ተለዋዋጭ በሆነ የወረት ፍቅርና መሳሳብ ላይ እያቆማችሁ ነው።

ከአንድ ሰው ጋር የትውውቅ ግንኙነት ስትጀምሩ፣ ትኩረታችሁ በአካላዊ ሳይሆን በመንፈሳዊ ጉዳይ ላይ መሆን አለበት። ይህን የትውውቅ ወቅት፣ ከሰውየው ወይም ሴትየዋ ጋር የሚኖራችሁ ግንኙነት የጓደኝነት እንጂ የአፍቃሪነት አታድርጉት።

ለተሳካ የዘላቂ ጊዜ ግንኙነት ጽኑ መደላድል የሚሆነው የአጋጣሚ ትውውቅ ግንኙነት ሳይሆን ሰዎችን በልብና በነፍስ የሚያቆሩ እውነተኛ ጓደኝነት ነው። ዳሩ ግን በርካታ ሰዎች እውነተኛ ባልንጀርነት ምን ማለት እንደሆነና ባልንጀራ ማፍራት እንዴት እንደሚቻል አያውቁም። ፍላጎታችሁ አፍቃሪ ሳይሆን ጓደኛ ወይም ባልንጀራ ማግኘት ከሆነ፣ ያኔ ለትውውቅ ግንኙነት ዝግጁ

ናችሁ። ቀጣዩ እርምጃ ባልንጀርነት ምን ማለት እንደሆነ በመገንዘብ ራስን ወዳጅ አድርጎ በማቅረብ እንዴት ወዳጅ ማፍራት እንደሚቻል መገንዘብ ነው።

ምዕራፍ አንድ

መርሆች

1. ለመጠናናት ግንኙነት ዝግጁ እንደሆናችሁ የሚቆጠረው ሊገጥሙዎትሁ የሚችሉትን ጥቅሞችና ጉዳዮች ስትረዱ ነው።
2. ለመጠናናት ግንኙነት ዝግጁ እንደሆናችሁ የሚቆጠረው አስቀድሞችሁ አካሄዳችሁን በእግዚአብሔር ቃል ለመቃኘት ግልጽ አቋም ስትይዙ ነው።
3. ለመጠናናት ግንኙነት ዝግጁ እንደ ሆናችሁ የሚቆጠረው፤ እነዚህ አንዴ የወሰናችኋቸውን አቋሞች በምንም መልኩ እንደማታመቻቸው ወይም እንደማታዛንፉ ለወየውን ወይም ሴትየዋን ማጣት ቢሆንም እንኳ - ስትወስኑ ነው።
4. ለመጠናናት ግንኙነት ዝግጁ እንደሆናችሁ የሚቆጠረው ይህ ጉዳይ የግድ አስፈላጊ መሆኑ ሊቀር ነው።
5. ለመጠናናት ግንኙነት ዝግጁ እንደሆናችሁ የሚቆጠረው፤ ብቻችሁን መሆን ስትማሩ ነው።
6. ምሉዕ የሆነ ሰው ጤናማ የሆነ የራስ ከበሬታ ያለው ነው።
7. ምሉዕ የሆነ ሰው ጥርት ያለና የተደላደለ እምነት አለው።
8. ምሉዕ የሆነ ሰው በእግዚአብሔር መሠረት ላይ ተተክሎ ያድጋል።
9. እግዚአብሔር እናንተን እያዘጋጀው ላለ ሰው፤ ራሳችሁን በማዘጋጀት ላይ አተኩሩ።
10. እንደአማኞች ቅድሚያ ልንሰጠው የሚገባን ጉዳይ የእግዚአብሔር መንግሥትና ጽድቁን መፈለግን ነው።
11. የሚሆነኝን ሰው እንዴት እገኛለሁ እያላችሁ በመባከን ማንነታችሁንና ግባችሁን መርሳት የለባችሁም።
12. አማኞች የእግዚአብሔር ኀይል በሕይወታቸው ይገለጥ ዘንድ የሀሳብና የልብ አንድነት ወይም በተስማማ ልብ መመላለስ ያስፈልጋቸዋል።
13. የልብ ትስስር ማለት ሁለት ለዎች የልባቸውን እርስ በርስ በመተማመን መነጋገርና መግለጥ የሚችሉበት በየጊዜው የሚጠናከር ህብረት ነው።

14. የመጠናናት ዋነኛ ዓላማ በወንድና በሴት መካከል እውነተኛ የልብ ትስስር ወይም የመንፈስ አንድነት ማጠናከር ነው።
15. የሰመረ ግንኙነት የሚመሠረተው በአጋጣሚ የትውውቅ ግንኙነት ሳይሆን ሰዎችን በልብና በነፍስ የተጣመሩ በሚያደርጋቸው እውነተኛ ወዳጅነት ላይ ነው።

ምዕራፍ ሁለት

ወዳጅነት መመሥረት፣ የመጠናናት ዓላማ

እውነተኛ ወዳጅነት ከሁሉም ዓይነት ግንኙነቶች ይልቅ ጠንካራ ሲሆን፤ እውነተኛ ስኬት የተላበሰ ጋብቻ ሁሉ የግድ ሊኖረው የሚገባ መሠረታዊ ንጥረቅመም ነው። ወዳጅነት እንደ እንጉዳይ በእንደ ጀንበር ደርሶ የሚያብብ አይደለም፤ ለማደግና ለፍሬ ለመብቃት ጊዜ ያሻዋል። ባልና ሚስት ወደትዳር መግባት ያለባቸው የርስ በርሳቸው ምርጥ ወዳጆች እንደሆኑ አረጋግጠው በመሆኑ፤ አስቀድመው ወዳጅነት ሊያዳብሩ ያስፈልጋቸዋል። ይህን ወዳጅነት መመሥረት የመጠናናት ግንኙነት ትልቁ ፋይዳ በርግጥም ቀዳሚ ዓላማ ነው።

ዘላቂ ግንኙነቶች በጣም ጠንካራና ስኬታማ የሚሆኑት እንዲሁ ወይም ሌላው ወይም ሁለቱ ተጣማሪዎች እንዲሞላ የሚፈልጉት ጉድለት ወይም ኢምሉዕነት ስሜት ላይ ሳይሆን በወዳጅነት መሠረት ላይ የቆመ እንደ ሆነ ነው። ጉድለትን ለመሙላት በሚል ዓላማ የተመሠረተ ወዳጅነት ከመነሻው ራስተኮር ወይም ራስን ያማከለ በመሆኑ ወዳጅነትን ያጠፋል። ጉድለቱ እንዲሸፈን ብሎ ወዳጅነት የሚመሠርት ሰው ቀዳሚ መሻቱ የራሱን ፍላጎት ማሟላት እንጂ የሌላውን ሰው ፍላጎት ማርካት ወይም በመልካም ባህርይ እንዲታነጽ የበኩሉን ድርሻ ማበርከት አይሆንም። በቀዳሚነት ለኔ ምን ያስፈልገኛል በሚል ስሌት ግንኙነት መመስረት ሌላውን ሰው መጠቀሚያ ማድረግ ማለት በመሆኑ ንጢአት ነው።

ከራሴ ሕይወት ተሞክሮና ለበርካታ ዓመታት ለዎችን ከማማከር የተገነዘብኩት ነገር ቢኖር፤ ብዙ ሰዎች ጤናማ ወዳጅነቶችን መገንባትና ተንክባክቦ መያዝ እንዴት እንደሚቻል አለመገንዘባቸውን ነው። ጓደኛ ማፍራት ወይም እንዴት ለሌሎች ጓደኛ መሆን እንደሚቻል አልተረዳንም። ይህ ጉዳይ በእማኞች ዘንድ ትልቅ ችግር ቢሆንም፤ በማያምኑት ዘንድ የበለጠ አሳሳቢነት አለው።

ዓለም የምትከተለው የወዳጅነት ዘይቤ ሰዎችን በመጠምዘዝና መጠቀሚያ በማድረግ ላይ የተመሠረተ ነው። በዓለም ያሉ ሰዎች እውቀውትም ሆነ ሳያውቁት የወዳጅነት ግንኙነቶችን የራስን ዓላማ

ለማሳካት የሚችሉበት ምቹና ቀልጣፋ መንገድ አድርገው ይጠቀማሉ። ዓለም ወዳጅነት ብላ የምትጠራው እውነተኛ ወዳጅነት አይደለም፤ ምክንያቱም እውነተኛ ወዳጅነት ምንጩ ከእግዚአብሔር በሆነ ፍቅር ላይ የተመሠረተ ስለሆነ ነው። ከእግዚአብሔር ተነጥለው ያሉ ሰዎች ስለፍቅር እውነተኛ ግንዛቤ ስለሌላቸው የወዳጅነትን እውነተኛ ትርጉም አያውቁም።

እማኞች ለገሥንና በእግዚአብሔር መንፈስ ዳግም ለንወለድ፤ መንፈሳችን አዲስ ይሆናል፤ እእምሮአችንና አካላችን ግን እንዳሉ በመሆናቸው፤ በእውቀትና በዕድገት ሊታደሱ ያስፈልጋቸዋል። ስለዚህም በየጊዜው የሚገጥመን ፈተና በሥርዓት መመላለስ የማያውቁ “አርጌ” እእምሮና አካል ውስጥ የሚያድረው መንፈሳችን ይዘን ሕይወታችንን እንዴት መምራት እንደምንችል ነው። እንደ እግዚአብሔር ልጆች መኖርን ልንማር ያስፈልገናል። ይህ የለትተለት ራስን የማንፃት ሂደት በተለይ በተቃራኒ ጾታዎች ግንኙነት ውስጥ የበለጠ ፈታኝነት ይኖረዋል። አዲስ የተወለደ መንፈሳችን የሚነግረንና ያልተለወጠ በእእምሮና ሥጋችን የሚነግሩን ነገሮች ለየቅል ናቸው። መንፈሳችን በሥርዓት ካልተገራ፤ እእምሮና ሥጋ የሚፈጠሩ የወሲብ መነሣሣቶችን መካድ አዳጋች ነው። ለዚህም ነው ጳውሎስ እንደሚነግረን “በእእምሮአችን መታደስ መለወጥና” (ሮሜ 12፥2ለ) “እእምሮን ሁሉ እየማረክን ለክርስቶስ እንዲታዘዝ” ማድረግ (2ቆሮ 10፥5ለ) ያለብን።

ብዙ ሰዎች እንዲህ ሲሉ ይጠይቃሉ፡- “በተወለንም ደረጃ ወዳልተገባ አካሄድ ሳይሻገሩ እንድን ሰው እንዴት ማወቅ ይቻላል?” ግንኙነት ለመመስረት ከአካላዊ መሳሳብ ይልቅ ወዳጅነት መቅደም አለበት ማለት እንዴት ይቻላል? መልሱ በመጀመሪያ የወዳጅነትን ባህርይና ዓላማ በመረዳት ላይ የተመሠረተ ነው፤ ይህም በመልካም ባህርይ መታነጽ ሁለተኛም የወዳጅነትን የተለያዩ እርከኖችና ለእያንዳንዱ እርከንም የተገባ አካሄድ የቱ እንደሆነ መረዳት ነው።

ወዳጅነት ሲመሠረት የሚነሱ ጥያቄዎች

እንድን ሰው ቀርቦ ለማነጋገር ፈልጋችሁ የመጀመሪያውን እርምጃ መውሰድና ደፍራችሁ ግንኙነት ማድረግ እንዴት እንደሚቻል ባለማወቅ የተቸገራችሁበት ጊዜ ገጥሟችሁ ያውቃል?

ይህ ብዙ ሰዎች የሚገጥማቸው ነገር ነው። የብዙዎቻችን አስተዳደግ አዲስ ሰዎችን ቀርቦን ማነጋገር እንድንችል አላዘጋጀንም። በተቃራኒው እንግዶችን እንዳናነጋግር ማስጠንቀቂያ

ይሰጠናል። ዛሬ ወዳጅ የሆነን ወይም በሰላምታ እጅ የምንነሣቸው ሰዎች በእንደ ወቅት እንግዶች እንደነበሩ መዘንጋቱ ይቀሰናል።

ይህን ችግር ለመጋፈጥ ወሳኙ መንገድ በራሳችንና በፍርሃታችን ወይም በዓይናፋርነታችን ላይ ሳይሆን በሌሎች ሰዎች ላይ ማተኮር ነው። ትኩረታችንን ከራሳችን ላይ መንቀል የተሻለ በራስ መተማመን እንድናዳበርና ሌሎች የሚናገሩትን ልብ ብለን እንድንሰማ ያስችለናል። በሌላው ሰው ላይ ማተኮር ከወዳጅነት ቋሚ መርሆች አንዱ ነው። ስለራሳችሁ ከቶም መናገር የለባችሁም፤ ሌላው ሰው ራሱ ማወቅ የሚፈልገውን እስኪጠይቃችሁ ታገሡ። ይልቁንም ሌላው ሰው ስለራሱ ወይም ራሱ እንዲነግራችሁ አድርጉ። ጥያቄ ከጠየቃችሁ በኋላ የሚሰጣችሁን መልስ አዳምጡ። ብዙ ሰዎች የሚሉትን ሌላው ሰው ለመስማት ከልብ እንደሚጓጓ ሲያውቁ፤ ደስ ብሏቸው የሚጠየቁትን ይመልሳሉ።

ዴል ካርኒጌ የተባለ ሰው “ወዳጆችን ማፍራትና ተሰማ መሆን እንዴት እንደሚቻል” በሚል ርእስ ባላተመት ታዋቂ መጽሐፋቸው፤ እንደ ቀዳሚ ሕግ አድርገው የሚያስቀምጡት ሌሎች ሰዎች ስለራሳቸው እንዲናገሩ ዕድል መስጠት እንጂ ስለራሳችን ማውራት በጭራሽ እንደሌለብን ነው። ለዚህ ምክንያቱ በጣም ግልጽ ነው፤ ሰው ሁሉ በተፈጥሮው የሚያሳስበውና የሚመስጠው በቀዳሚነት የራሱ ወይም የራሷ ጉዳይ ነው። ብዙ ጊዜ ስለ ሌላው ሰው ስለራሱ፤ ስለቤተሰቡ፤ ስለሚያስደስቱት ነገሮችና ስለሰላማቸው ጀብዱዎች ከመስማት ይልቅ ስለራሳችሁ ጉዳዮችና ጀብዱዎች ማውራት አትመርጡም? ንጢአት ራሳችንን ማዕከል እንድናደርግ ስላዘነበልን፤ ከተፈጥሮአዊ ዝንባሌአችን በተቃራኒ ለመጓዝ ጨካኝነት መወሰን ይኖርብናል። ለዚህም ነው ወዳጅ ማፍራትና ራስን ወዳጅ አድርጎ ማቅረብ ፈተና የሚሆንበን። ስለዚህም በዚህ ጉዳይ ላይ ጊዜና ጉልበት ማጥፋት ያስፈልገናል።

ስለራሳችሁ ከቶም መናገር የለባችሁም፤ ሌላው ሰው ራሱ ማወቅ የሚፈልገውን እስኪጠይቃችሁ ታገሡ።

ኢየሱስ ግንኙነቶችን ለመመሥረት የተከተለው ስልት ይህ ነበር። በሄደበት ቦታ ሁሉ ከሚያገኛቸው ሰዎች ጋር ግንኙነት የሚመሠርተው አስቀድሞ ስለራሱ በማውራት አልነበረም። ሰዎች ጥያቄአቸውን ይዘው ወደርሱ ሲመጡ፤ ምን እንዳደርግላችሁ ትሻላችሁ? ብሎ ይጠይቃቸዋል። ሙሉ ትኩረቱን ሰጥቶ ጥያቄ ይጠይቃቸው፤ መልሳቸውንም ይሰማና አስፈላጊውን መልስ

ይሰጣቸው ነበር። ስለነርሱ የሚገደውና በነፍስ ወከፍ የነርሱ ጉዳይ የሚያሳስበው ሰው እንደሆነ ያውቁ ስለነበር ብዙ ሺህ የተጉዱና ችግረኛ ሰዎች ወደርሱ ይመጡ ነበር። ይህ ዓይነቱን ሰው የማይከተል ማን ነው? ለራስ ሳያስቡ ሌሎችን ማስቀደም በዚህ ዓለም በጣም ያልተለመደ ነገር ነው፤ በእግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ግን የተለመደ መሆን አለበት።

ወዳጅነት ለመመሥረት ከሚረዱት ተመራጭ መንገዶች አንዱ፤ ሌሎች ሰዎች በሚወዱትና በሚያስደስታቸው ጉዳዮች ላይ ያተኮሩ ጥያቄዎች መጠየቅ ነው። ብዙ ሰዎች ስለራሳቸው ማውራት ስለሚወዱ፤ ምቹት እንዲሰማቸውና በኛ እንዲተማመኑ ለማድረግ ይህ ጥሩ መንገድ ነው። እነዚህ ጥያቄዎች ዐራት መሠረታዊ ጉዳዮችን ያጣቀሱ ሲሆኑ ይችላሉ፤ እነዚህም ቤተሰብ፤ ትምህርት፤ ዝንባሌዎችና መንፈሳዊ ጉዳዮች ናቸው።

ወዳጅነት ለመመስረት ከሚነሡ ጥያቄዎች የመጀመሪያው ቤተሰብን የሚመለከት ነው። ሰዎችን ስለቤተሰባቸው መጠየቅ የሚያስፈልገው ለምንድነው? ምክንያቱም ከቤተሰባቸው የሚበልጥባቸው ነገር ባለመኖሩ ነው። የሚከተሉት ጥያቄዎች አብነት ሊሆኑን ይችላሉ፡- የወላጆችህ ስም ማን ይሰኛል? ምን ይሠራሉ? ስንት ወንድሞችና እህቶች አሉህ? አግብተዋል ወይስ ለጤ ናቸው? ልጆች አሉህ/ሽ? ስማቸው ማን ይሰኛል? የት አደጉ? ቤተሰቦችህ የሚታወቁበት ነገር አላቸው? ዓላማችሁ ሌላው ሰው ስለራሱ እንዲናገር በመጋበዝ በመሆኑ ወደ ዝርዝር ጉዳይ ዘልቃችሁ በጣም ግላዊ የሆኑ ጥያቄዎችና በሌላ በኩልም “አዎ” ወይም “አይደለም” የሚል መልስ የሚያስገኙ ጥያቄዎች አትጠይቁ።

ሌላው ንግግር መክፈቻ የሚሆነን ጥሩ ርዕስ ትምህርት ነው። ከምናገኛቸው ሰዎች ብዙዎቹ የተወሰነ ደረጃ ትምህርት ያጠናቀቁ በመሆናቸው፤ በዚህ ጉዳይ ላይ የሚናገሩት እንደሚኖራቸው እሙን ነው። ትምህርት ያቋረጠ ሰውም ቢሆን ስለትምህርት ሥርዓቱ ደካማነት አንዳች ነገር ማውሳቱ አይቀርም። ወዳጅነት ማለት ሌላውን ሰው ወዳቀደው ግብ እንዲያመራ ማድረግ በመሆኑ አዲሱ ወዳጆችሁ ያለበትን የትምህርት ደረጃ ማወቁ ጠቃሚ ነው። የሚከተሉትን የመሰሉ ጥያቄዎች ልታቀርቡለት/ላት ትችላላችሁ፡- የትምህርት ደረጃህ የት ላይ ነው? ምን ትምህርት ቤት ነበር የተማርከው? ትምህርት አቋርጠሃል? ለምን አቋረጥክ?

ወደፊት የትምህርት ዕቅድህ ምንድነው? ኮሌጅ መግባት ትፈልጋለህ?

በሦስተኛ ደረጃ ስለሰውየው ዝንባሌ፤ ምን እንደሚያስደስተውና እንደሚወድ ልንጠይቀው/ቃት እንችላለን። በዚህ መንገድ በጋራ የሚያስተላስሩትህን ነገር ለማወቅ ትችላላችሁ። ለምሳሌ ያህል የሚከተሉትን ጥያቄዎች ልትጠይቁ ትችላላችሁ፡- የአካል ብቃት እንቅስቃሴ ትወዳለህ/ሽ? በየትኛው ዓይነት ስፖርት ትሳተፋለህ/ሽ? የቱን ቡድን ትደግፋለህ/ሽ? በትርፍ ጊዜ ማድረግ የምትወደው/ጅው ነገር አለ? ምን ዓይነት ሙዚቃ ትወዳለህ/ሽ? ምን ዓይነት የሙዚቃ መሳሪያ መጫወት ትወዳለህ/ሽ? የተለያዩ ቦታዎችና አገሮች ማየት ትወዳለህ/ሽ? ከመዝናኛ የሽርሽር ቦታ የቱን ትወዳለህ/ሽ?

በዐራተኛ ደረጃ ልናነሣ የምንችለው ጥያቄ መንፈሳዊ ነገርን በተመለከተ ነው። ለሰዎች ማንነት ክልላችን ትኩረት መስጠት ቢኖርብንም ክርስቶስን በተመለከተ ያላቸውን አቋም በመንፈሳዊ ልቡና ለመገንዘብ ባልንጀሮቻችን እንደመሆናቸውም እርሱን ወደ ማወቅ ልንመራቸው የልብ መሻትና ጸሎት ሊኖረን ያስፈልጋል። ከቅርብ ዓመታት ወዲህ ሰዎች ወደ መንፈሳዊ ጉዳዮች የማዘንበል ሁኔታ እያሳዩ፤ ለመንፈሳዊ ነገሮች ልባቸው እየተከፈተ መምጣቱም የተለመደ እየሆነ ነው። አዳዲስ ወዳጆች ስንፈልግ፤ ስለመንፈሳዊ ነገሮች እንዲናገሩ ልንመራቸው እንችላለን። ወደየትኛው ቤተክርስቲያን ትሄዳለህ/ሽ? ከሞት በኋላ ሕይወት አለ ብለህ ታምናለህ/ሽ? የቤተክርስቲያን አባል ነህ/ሽ? ከሆንክ የትኛዋ ቤተክርስቲያን? መቼ ወደ ቤተክርስቲያን ትሄዳለህ? ከዚህ ምድር ከሞት በተለይ ወደ መንግሥተ ሰማይ እንደምትሄድ እርግጠኛ ነህ/ሽ? ሰዎች የመንፈሳዊ ጉዳዮችና የሕይወት ትርጉም ጥያቄዎች በአእምሮአቸው ስለሚገባሉ፤ ልብ ብለን ልንለማቸው ያስፈልገናል።

ከሰዎች ጋር ወዳጅነት ስናበጅ ዋነኛ ግባችን እነርሱን ለማበረታታት፤ ለመደገፍና ከፍ ለማድረግ እንደዚሁም በመልካም ባህርይ እንዲታነጹ ለመርዳት፤ ህልማቸውን ለማሳካት በሚያደርጉት ጥረት በምንችለው ለማገዝ መሆን አለበት። ከምናገኘው ሰው ሁሉ ጋር የዚህ ዓይነት ወዳጅነት ማበጀት ወይም የሌላውን ሰው ሁኔታ ሳናስተውል በራሳችን ጊዜ ይህን ማድረግ እንደማይኖርብን ግልጽ ነው። ወዳጅነት የሚጎሰብተው ደረጃ በደረጃ ነው። ዐራት የጓደኝነት እርከኖች አሉ፤ ብዙዎቻችን በእያንዳንዱ የጓደኝነት እርከን ቢያንስ አንድ ሰው እናውቃለን።

የሰላምታ ወዳጅነት

ታችኛው የጓደኝነት እርከን የሰላምታ ወዳጅነት ነው። የክርስቶስ አካል አባል የሆነ ሰው ሁሉ በዚህ ሁኔታ ብዙ ሰዎች ሊያውቅ ይገባል። ለኛ በሚቻለን መጠን ከምናገኛቸው ሰዎች ጋር ፀሎት የዚህ ዓይነቱ ትውውቅ ሊኖረን ይገባል። የሰላምታ ወዳጅነት በአንዳንድ አጋጣሚ ከምናገኛቸው ሰዎች ጋር ስለእርስበርሳችን በሚኖረን በጣም መሠረታዊና ጠቅላላ እውቀት ላይ የተመሠረተ ነው። በሰላምታ ከምታውቁት ሰው ጋር ስለ አየር ሁኔታው፤ ስለልጆች፤ ስለምትደግፉት የእግር ኳስ ቡድን፤ ስለትምህርት፤ ስለሥራና ስለመሳሰሉ፤ የሰውየውን ወይም የሴትየዋን የግል ሕይወት የማይነኩና የማያስበረግጉ ጉዳዮችን አስመልክቶ ትነጋገራላችሁ።

እያንዳንዱ የወዳጅነት እርከን የተወሰነ ንላፊነቶች አሉት፤ ከአዲስ ሰዎች ጋር የምናደርገውን ትውውቅ ከእግዚአብሔር እንደተሰጠን አጋጣሚ መቁጠር አለብን። አማኞች እንደመሆናችን ከሰዎች ጋር የምናደርጋቸው ትውውቆች የአጋጣሚ ጉዳይ እንዳልሆኑ መገንዘብ ይኖርብናል። እግዚአብሔር ሰዎችን ወደ መንገዳችን የሚያመጣው አንዳችን ለሌላው በረከት እንሆን ዘንድ ነው። ከነርሱ ጋር መገናኘታችን እርሱ አስቀድሞ የወሰነው ነገር ነው። የማያስፈልግ ወይም ከኛ በታች ነው የሚባል ሰው የለም። ሁሉም ሰው ዋጋ ያለው በመሆኑ ትኩረታችንን ልንሰጠው ይገባል። እግዚአብሔር ያንን ሰው ወደኛ ያመጣበትን ምክንያት ለመለየት ልቡናችንን ማንቃት ያስፈልገናል። ምናልባት ይህ ትውውቅ ዘላቂ የሆነ ግንኙነት የሚጠነስበት ምዕራፍ ሊሆን ይችላል።

እግዚአብሔር ሰዎችን ወደ መንገዳችን የሚያመጣው ስንደችን

በሲላው በረከት እንሆን ዘንድ ነው።

በሰላምታ ብቻ የተወሰነ እውቂያ ካለን ሰዎች ጋር ወዳጅነት ማዳበር የምንችለው እንዴት ነው? በመጀመሪያ በዙሪያችን ያሉ አዳዲስ ሰዎችን ልብ ማለት ያስፈልገናል። የፈታቸው አገላለጽ፤ የሰውነት እንቅስቃሴአቸውና የሚያደርጉትን ልብ ብላችሁ ተመልከቱ። እንዲሁ በማጤን ብቻ (በማፍጠጥ ግን አይደለም) የሚቻላችሁን ያህል ስለነርሱ ለማወቅ ሞክሩ።

ሁለተኛ ሌሎችን የሚጠራ ብሩህ ፊት ይነራችሁ። በሌላ አባባል ለሰዎች ፈገግ በሉ፤ ወዳጃዊ አቀራረብ ይነራችሁ። አንዳንድ ሰዎች ከሶ የጠጡ ይመስል ፈታቸው ጨፍግጡ ስለሚታይ፤ እንኳን

ሌሎች ሰዎች ሊያናገሩቸው ቀርቶ አጠገባቸው ለመሆንም አይመቻቸውም፤ ፈገግተኛና ለመነጋገር ዝግጁ፤ ሌሎች እንዲቀርቡን የሚጋብዝ አቀራረብ ያስፈልገናል።

ቀጥሎም፤ ሰማቸውን ለማወቅና ለማስታወስ ጥረት ማድረግ አለብን። በየትኛውም ቋንቋ አንድ ሰው እጅግ ጥዑም የሆነ ድምጽ የራሱ ስም ነው መባሉን ሳንሰማ አልቀረንም። ሰዎች በአንድ የመለያ ቁጥር ወይም መታወቂያ ሳይሆን እንደግለሰብ መታወስ ይፈልጋሉ።

ዐራተኛው ደረጃ ከሦስቱ የሚከተል ነው፤ ሌላ ቀን ስታገኙ አቸው ሰማቸውን ጠርታችሁ ሰላም በሏቸው። አንድን ሰው ሁለተኛ ስናገኘው ስሙን እስታውሰን መጥራትን ያህል በፍጥረት የወዳጅነት ትስስርን የሚፈጥር ነገር የለም።

አምስተኛው ደረጃ ስለሚወዱትና ስለሚያስደስታቸው ጉዳይ መጠየቅ ነው። ልባቸውን የሚቀሰቅስ ወይም የሚነሽጣቸውና ማለዳ ሲነሡ ሊያደርጉት የሚጓጉት ጉዳይ ምን እንደሆነ ለማወቅ ሞክሩ።

ስድስተኛው፤ ጥሩ አድማጮች መሆን አለብን።

ሰባተኛ፤ እግዚአብሔር ለነርሱ የሚያየውና የሚያስበው እንዳለ ተገንዝቦን እኛም ይህንኑ ልናተኩርበት ያስፈልገናል።

መስሐተኛ ዓደኝነት

ቀጣዩ የመተዋወቅ ደረጃ መስሐተኛ ዓደኝነት ነው። የዚህ ዓይነቱ ዓደኝነት በጋራ በሚያስተሳስሩ ዝንባሌዎች፤ እንቅስቃሴዎችና ግድ የሚሉን ጉዳዮች ላይ የተመሰረተ ነው። መስሐተኛ ዓደኞች ከሰላምታ ዓደኞች በበለጠ፤ አዘውትረው ይገናኛሉ፤ ፊት ለፊት በሚያገኝቸው ቦታዎች የበለጠ ይገናኛሉ፤ ለምሳሌ አብረው ቴኒስ ይጫወታሉ፤ ቋንቋ ይማራሉ፤ አንድ ርዕሱ ጉዳይ ያጠናሉ፤ ወይም በጋራ ዝንባሌዎች ይሳተፋሉ።

የመስሐተኛ ዓደኝነት አንዱ ባህርይ የግል አስተያየትን፤ መሻቶችን፤ ህልሞችና ግቦችን አስመልክቶ ጥያቄዎች መጠየቅ የሚያስችል መሆኑ ነው። በዚህ ደረጃ ዓደኝነቱ የበለጠ መቀራረብ ያለበትና ግላዊ ይሆናል። መስሐተኛ ዓደኞች በሚያገናኛቸው አጋጣሚዎች ስለጋራ ዝንባሌአቸው ማውራት ያስደስታቸዋል። ሰላክናወኗቸው ጉዳዮች እርስ በርስ መደናክቅና ጉሽ መባባል ይጀምራሉ። እርስ በርስ የሚሰቧቸውም የጋራ ጉዳዮቻቸው ስለሚሆኑ፤ ስሜታዊ ትስስር ለማበጀት ገና አልበቁም።

ዓደኝነታቸው ከጋራ ዝንባሌዎቻቸው በመነጨ ደስታ የሚዳብር ነው። መስሐተኛ ዓደኝነት ሰዎች በጋራ በሚያስቧቸው ጉዳዮች የሚመሠረት ነው። በመሆኑም የትውውቅ ግንኙነትን ተከትሎ የሚመጣ ነው። ከመስሐተኛ ዓደኞች ጋር ያለንን ግንኙነት ልናጠብቅ የምንችለው እንዴት ነው? በርካታ መንገዶች አሉ።

በመጀመሪያ ጠንካራ ጉናቸውን ለይተን ለማወቅ ጥረት ማድረግ አለብን። ሁላችንም ደካማና ጠንካራ ጉኖች ቢኖሩንም ጉልቶ የሚለማው የሰዎች ደካማ ጉን ነው። ነቀፌታ መሰንዘር ለብዙዎቻችን ቀላል የሆነውን ያህል ማድነቅና ጉሽ ማለት አይቀናንም። በወዳጆቻችን ጥንካሬዎች ላይ በማተኮር፤ ልናንጸቸውና እንዲበረታቱ ልናግዛቸው እንችላለን።

ሁለተኛ ስለወደፊት ተስፋዎቻቸውና መሻቶቻቸው ለማወቅ መጣር አለብን። ምን ሕልሞች አሉአቸው? ከምንም ነገር በላይ አብልጠው የሚጓጉለት ነገር ካላቸው ይህ ምንድነው? ምነው ይህን ነገር ማድረግ ብቸል ብለው የሚናፍቁት ነገር አላቸው? ስለሕልሞቻቸው እንዲነግሩን ስንጠይቃቸው፤ ሕልማቸውን ሕያው አድርገው እንዲያቆዩና ከፍሬ ለማድረስ የሚያደርጉትን ጥረት እንዲያጠናክሩ ይገፋፋቸዋል።

ጥሩ ወዳጅ የመሆን ሌላው መንገድ ችግሮቻቸውን ሲነግሩን ጆሮ ሰጥተን መስማት ነው። ለችግራቸው መፍትሔ የሚሆን ነገር ልናደርግላቸው የምንችላቸው ወይም የማንችላቸው ነገሮች ይኖራሉ፤ ይሁንና ችግሩን የሚያካፍለን ሰው ምናልባት ከኛ የሚፈልገው የሚያዳምጥ ጆሮ ብቻ ሊሆን ይችላል።

በዐራተኛ ደረጃ ስለራሳችን እውነቱን ለመናገርና እንደ አስፈላጊነቱም ስህተታችንን ለመቀበል ፈቃደኞች መሆን አለብን። ሌላውን ሰው ጉድተን ወይም አስቀይመን ከሆነ ይቅርታ ለመጠየቅ መፍጠን፤ እንደዚሁም ለዎቹን የቀረብንበት መንፈስ ጤናማ መሆኑን ለማሳየት መሞከር አለብን። እኛ እውነተኞች ለመሆን ስንሞክር፤ ወዳጆቻችንም እውነተኛ እንዲሆኑ እናበረታታቸዋለን። እውነተኛ መሆን ሌላውንም እውነተኛ እንዲሆን የሚያበረታታ በመሆኑ ለሁሉም ሰው የሚጠቅም ነገር ነው።

ከእውነተኝነት ጋር አብሮ የሚሄደው ባህርይ ታማኝነት ወይም ለአደራ ብቁ ሆኖ መገኘት ነው። ወዳጆቻችን የሚነግሩንን መረጃ በአደራ መጠበቅ ወይም የሚያካፍሉንን ምስጢር ከኛ አለማሳለፋችንን ማወቃቸው ልባቸውን ያሳርፍላቸዋል። መልካም

ወዳጅ ወሬ በማናፈስ ወይም የተነገረውን ምስጢር ለሌሎች በመግለጥ እደራን እያረከስም። በመጨረሻም እንደመልካም ወዳጅ፣ የወዳጆችን ትግሮች፣ ሕልሞችና መሻቶች ይዘን ወደ እግዚአብሔር እንቀርባለን። በሌላ አባባል፣ ስለወዳጆቻችን እንጸልያለን። ይህ የመጨረሻ ቅደም ተከተል ላይ ቢቀመጥም፣ ለወዳጆቻችን መጸለይ ለነርሱ ማድረግ ከምንችላቸው እጅግ አስፈላጊና ወሳኝ ነገሮች መካከል ግንባር ቀደሙ ነው።

በወዳጆቻችን መዘላለስ በነርሱ ማድረግ ከምንችላቸው ስጅግ ስለፈላጊና ወሳኝ ነገሮች መካከል ግንባር ቀደሙ ነው።

የቅርብ ወዳጅነትና ሕብረት

መለስተኛ ጓደኝነት ውሎ አድሮ ወደቀጣዩ የቅርብ ጓደኝነትና ሕብረት እርከን ይሻገራል። የቅርብ ጓደኝነት ከሌሎች ጋር በምንጋራቸው የሕይወት ግቦች ላይ የተመሠረተ ሊሆን፣ በዚህ እርከን ላይ ያሉ ወዳጆች ወደነዚህ ግቦች ሊያደርሱ የሚችሉ የጋራ ውጥኖችና ህሳቦችን በነፃነት መለዋወጥ ያስደስታቸዋል። ብዙ ሰዎች የሚመሠርቱአቸው ወዳጅነቶች እዚህ እርከን ላይ ሳይደርሱ ይቀራሉ። ብዙዎቹ ገና ከመተዋወቃቸው ወደ አካላዊ ትስስር ዘው ብለው ይገባሉ፤ ምክንያቱም ይኸኛው አካሄድ የተለመደ ተደርጎ ስለተወሰደና የጓደኝነት መመሥረት ሂደት ምን ማለት እንደሆነም ስለማያውቁ ነው። በርካቶች የቅርብ ግንኙነት የአካላዊ ግንኙነት ነው ብለው የሚያስቡት እውነተኛ የልብ ለልብ ግንኙነት አይደለም፤ በዚህ መልኩ እርስ በርስ የተጣመሩ ሰዎች እውነተኛ የልብ ለልብ ቅርብ እንዴት እንደሚመሠረት ገና አልተገነዘቡም። እንደ እውነቱ ከሆነ እውነተኛ የልብ ለልብ ቅርብ ከወሲብ ግንኙነት ጋር ያለው ዝምድና አምንነት ነው።

ሌላው የቅርብ ግንኙነት ባህርይ እውነተኛ የጋራ ሕብረትን ያዘለ ግንኙነት መሆኑ ነው። ሕብረት የጋራ ዝንባሌዎችና የሕይወት ግቦች ስለሚያመለክት በተመሳሳይ ጉዳና ላይ የመጓዝን ሀሳብ ያዘለ ነው። ሕብረት ሊኖረን የሚችለው የኛን አቋም ከሚጋሩ ጋር መሆኑ እሙን ነው። ከመስሊም፣ ከቡዲሂስት ወይም ከዮጋ ተከታዮች ጋር ትውውቅ ሊኖረን ይችላል፤ ሆኖም አማኞች እንደመሆናችን እኛና እነዚህ ሰዎች እየተከተልን ያለነው አቅጣጫ ለየቅል በመሆኑ እውነተኛ ሕብረት ከነርሱ ጋር ሊኖረን አይችልም። እምነቶቻቸውና እሴቶቻቸው፣ የሕይወት ግቦቻቸው እንደዚሁም የመጨረሻ መድረሻቸው ከኛ የተለየ ነው።

የቅርብ ወዳጃችን የጋራ ግቦችን ይከተላሉ፤ ብዙ ጊዜም ተመሳሳይ እሴቶች፣ እደርስበቶችና (መሆን የሚፈልጓቸው) ንፅረተኝነቶች አሉአቸው። ትዳር ያልጀመሩ ወዳጃችን እርስ በርስ ሊኳኳኑ የሚችሉ ተጣማሪዎች እንደሆኑ ራሳቸውን መቁጠር የሚጀምሩት እዚህኛው እርከን ላይ ነው። ህልሞቹና ግቦቹ ከኔዎቹ ጋር ይሰናኛሉ? ቀሪ ዘመኔን አብራያት ልኖር የምችልና የምትሆነኝ ሰው ናት? ብለን መጠየቅ እንጀምራለን። የጋብቻን ኑሮ አብረው ለመጀመር የማይኳኳኑ ዓይነት ከሆኑ፣ በቃል ኪዳን መተሳለርና ዘለቂታዊ ጥምረት ከማበጀታቸው በፊት፣ ብዙም ሳይርቁ ከወዲሁ ነገሮችን ማጤንና መከለስ ያስፈልጋቸዋል።

የዚህ ዓይነቱ ጠለቅ ያለ ወዳጅነትና ሕብረት አንዱ ገጽታ ወደሕይወት ግቦች የሚያደርሱ ውጥኖችን ለመለዋወጥ የሚሰጠው ነፃነት ነው። ይህም ማለት ሰውየው ወይም ሴትየዋ ለወዳጃቸው ግቦች መሳካት በቀጥታ እገዛ ማድረግ ይጀምራሉ ማለት ነው። ምክር በመስጠት የሚፈልጉት ነገር የት እንደሚገኝ በመጠቀም፣ አስፈላጊውን የገንዘብና የቁሳቁስ እርዳታ በማቅረብ ከተራ ትውውቅ ባለፈ የወዳጆቻቸውን ጉዳዮች ነገራ ብለው ይይዛሉ።

የቅርብ ወዳጅነት ለመመሥረት በምናደርገው መሻት ከሁሉ አስቀድሞ ወዳጆችን ከትልቅ ግብ መድረስ የሚያስችለው አቅምና ወይም ዝንባሌ እንዳለው ማመን ይኖርብናል። የወዳጆችን ማንነት ብቻ ሳይሆን መድረስ ወይም መቀዳጀት የሚችለውን ግብና ማንነት ስንረዳ፣ ከዚህ ለመድረስ በሚያደርገው ጥረት ልናግዘው የበለጠ ዝግጁዎች እንሆናለን።

በሁለተኛ ደረጃ አንድ በአንድ ወስነው የደረሱባቸውን ግቦች የትኞቹ እንደሆኑ አውቀን መወያየት ያስፈልገናል። ከፊት ለፊታችን ግቦቻችንን ተልመን ሳንወስን ማንኛችንም ወዴትም ልንራመድ አንችልም፤ ምክንያቱም አቅጣጫና መድረሻችንን የሚነግረን ትልም ወይም ካርታ ስለማይኖረን ነው። ከወዳጅ ጋር የሕይወት ግቦችን መወያየት በግል ሕይወት የሚያበልጽግና ለሁለቱም ወገን ፍሬ ያለው እንደመሆኑ ወደነዚህ ግቦች የሚያደርሱ ቁርጥ ሆነው የታወቁ ውጥኖችን ለመንደፍ ይረዳናል።

የቅርብ ወዳጆች መሆን ማለት ለወዳጆቻችን ግቦች መጉልበት የግል ኅላፊነት እንወስዳለን ማለት ጭምር ነው። ከዚህ እርከን ስንደርስ፣ “እንደሚላካልህ ተስፋ አደርጋለሁ” ከማለት “እንዲላካልህ በምታደርገው ጥረት ሁሉ እኔም እገዝሃለሁ” ወደ ማለት እንሸጋገራለን።

በዐራተኛ ደረጃ፤ ወዳጆቻችን ግቦቻቸውን ለማሳካት በሚያደርጉት ጥረት የሚገጥሙአቸውን እንቅፋቶችና ጋሬጣዎች እንዲለዩና እንዲቋቋሙ መርዳት ይገባል። ጋሬጣ የሆነባቸው የገንዘብ ችግር ነው? ቀጣይ ትምህርት ያስፈልጋቸዋል? አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ሕልሞቻቸውን በተሳካ ሁኔታ እውን ለማድረግ ልበሙሉነትና መተማመን ያንሳቸው ይሆናል። አሉታዊ የአእምሮ ዘይቤና ይህ ዓይነት ነገር ለኔ እይሆንልኝም ከሚል የተሸናፊነት አባዜ መላቀቅ ያስፈልጋቸው ይሆናል።

ሊገጥሙ የሚችሉ ወይም እየገጠሙ ያሉ ጋሬጣዎችን ከለዩን በኋላ፤ ቀጣዩ እርምጃ ወዳጆቻችንን ተጨባጭና በሚሳካ ሁኔታ ወደግቦቻቸው የሚያደርሱአቸውን ውጥኖች መንደፍ ነው። ሚስቴ ያቋረጠችውን ትምህርቷን ለመቀጠልና ዲግሪ ለማግኘት ትምህርት ቤት ለመግባት አለበት እንበል። እኔ ባሏ በርግጥ ደጋፊዋ ከሆንኩ፤ ዕቅዱን ለማሳካት በምታደርገው ጥረት የተቻለኝን ሁሉ እደርጋለሁ። ይህ ማለት ጊዜዋን ለጥናት ማዋል እንድትችል በቤት ሥራዎችና ትምህርት ቤት በምትሄድባቸው የምሽት ጊዜያት ልጆቹን መያዝ ማለት ሊሆን ይችላል።

የቅርብ ጓደኞች ስርዓት በፎቃቸው ስኬት ራሳቸውን ሳይቆጥቡ ይሰጣሉ።

ጥሩ የልብ ወዳጅ ለመሆን ስድስተኛው መንገድ ወዳጆቻችን እየተከሰ ያሉትን ማንኛውንም የትምህርት፣ የሥራ ወይም የአገልግሎት ውጥን አስመልክቶ ማበረታታት፣ ጉሽ ማለትና መደገፍ የምንችልባቸውን መንገዶች መፈለግ ነው። ጋሬጣዎች ከፊታችን ሲደቀኑብን፤ በቀላሉ ልባችን ይዝላል። ከጉናችን ሆኖ እይዞህ የሚለንና የሚያበረታታን ሰው መኖሩ ብርታት የሚለግለን መሆኑ እርግጥ ነው። ወዳጆችን መዘቃ እየተማረ ወይም የመዘቃ መሣሪያ ለመማር እየሞከረ ነው እንበል። እርሱን ወይም እርሷን ማበረታታት የምንችልበት አንድ መንገድ ስጦታ በመስጠት ሊሆን ይችላል፤ ባለፈው ሳምንት መንገድ ላይ ይህን የመዘቃ ክር ስለማ ብገዛልህ ብዬ አሰብኩ በማለት ልታበረክቱላቸው ትችላላችሁ። ለወዳጆቻችን የማያቋርጥ የድጋፍ ክንድ ስንሆናቸው፤ ከግባቸው እንዲደርሱ እንረዳቸዋለን።

ሌላው ድጋፍ የመሆን መንገድ፤ ወዳጆቻችንን የሚያበረታቱ፤ የሚደግፉ የሚያንጹና የሚመሩ ብሎም ወደብስለት የሚያደርሱአቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ከእነርሱ ጋር መካፈል ነው።

የልብ ልብ ወዳጅነትና ሕብረት

ዐራተኛውና ከሁሉም የላቀ የወዳጅነት እርከን የልብ ልብ ወዳጅነትና ሕብረት ሲሆን፤ የዚህ ዓይነት ወዳጆች ብረት ብረትን እንደሚስል የርስ በርሳቸውን ባህርይ ለማነፅ ይተጋሉ። እዚህ ላይ ነው እውነተኛ የሆነ መቀራረብ የሚጀምረው። ይህም ከአካላዊ ይልቅ የመንፈስና የህሳብ ጥምረት ሲሆን፤ በዚህ ዓይነት የተጣመሩ ወዳጆች በጋራ ዝንባሌዎቻቸው ላይ ከመሥራት ባሻገርም፤ በመንፈስ አንድነትም አብረው ይራመዳሉ። የዚህ ዓይነት መቀራረብ እርስ በርስ የመተራረም እርነት የሚለጥ በመሆኑ የራሱ የሆነ አደጋ ሊኖረው ይችላል። ራስን ለእርምት ዝግጁ ማድረግ ራሱን ለጉዳት ማጋለጥ ስለሚሆን ብዙ ሰዎች ይህን ለማድረግ ፈቃደኞች አይሆኑም። በዚህ ምክንያት ከማንም ሰው ጋር እውነተኛና የልብ ልብ ወዳጅነት መመሥረት ይቸግራቸዋል።

የቅርብ ወዳጆች በላቀ ሁኔታ የልብ ልብ ወዳጆች ተመሳሳይ ርእይ፤ ተመሳሳይ የሕይወት ግቦች ይጋራሉ፤ ሁልጊዜም በተመሳሳይ መንገድ ይጓዛሉ። አማኝ ከማያምን ጋር የዚህ ዓይነት ወዳጅነት ሊመሠርት አይችልም፤ ምክንያቱም የሚሄዱበት ጉዳና አንድ ባለመሆኑ ነው። የልብ ወዳጅነትን ማግኘት የምንችልበት ተመራጭ ቦታ ወደእግዚአብሔር መንግሥት በማወስደው ጉዳና ላይ ነው።

የልብ ወዳጅነትን ማግኘት የምንችልበት ተጠራጠሪ ቦታ ወደእግዚአብሔር መንግሥት በሚወስደው ጉዳና ላይ ነው።

ኢየሱስ በምድራዊ የአገልግሎቱ ዘመን ከላይ በተጠቀሱት እያንዳንዱ እርከኖች ወዳጆች ነበሩት። በዐይን ብቻ የሚያውቁት ብዙ ሰዎች ነበሩ። መለስተኛ ጓደኞቹ ግን በቁጥር ውሉን ነበሩ። እነዚህ ኢየሱስን የተከተሉት ወይም በሆነ መንገድ ከአገልግሎቱ ጋር የተገናኙ ሆኖም የልቡን ህሳብ ለማወቅ በሚያስችል ቅርብ ያላወቁት ናቸው።

የኢየሱስ የቅርብ ወዳጆች ደቀመዛሙርቱ አድርገው የመረጣቸው ዐሥራሁለቱና በተጨማሪም ማርያም፤ ማርታ፤ አልአዛርና አብረውት የነበሩና በገንዘባቸው ይረዱት የነበሩ ሴቶችም ነበሩ። ከዐሥራ ሁለቱ ደቀመዛሙርት ሦስቱ ማለትም ጴጥሮስ፤ ያዕቆብና ዮሐንስ የርሱ የልብ ወዳጆች እንዲሆኑ የመረጣቸው ነበሩ።

ኢየሱስ ገፁ በጎይለኛ የብርሃን ፀዳል ወደተለወጠበት ተራራ ተከትለውት የሄዱት እነዚህ ሦስቱ ብቻ ነበሩ። የኢየሱስ ሴት ልጁ ሞታ ኢየሱስ ወደሕይወት ሲመልሳት ያዩት እነዚህ ሦስቱ ብቻ ነበሩ። ጴጥሮስ፣ ያዕቆብና ዮሐንስ በእውነትም የኢየሱስ የልብ ወዳጆች ነበሩ። የልብ ወዳጅ ማለት የልባችሁን ጥልቅ ሃሳቦች፣ ሕልሞች፣ መሻቶች፣ ፍርሐቶች፣ ድክመቶችና ምኞቶች የምታካፍሉት ሰው ማለት ነው።

ኢየሱስ ለሌላ ለማንም ሰው ሳይናገር ለደቀመዛሙርቱ ብቻ የነገራቸው ነገሮች ነበሩ። ሕዝቡን በምሳሌ ካስተማረ በኋላ ለደቀመዛሙርቱ ትርጉሙን በዝርዝር ያብራራባቸው ብዙ ጊዜያት ነበሩ። የኢየሱስ መለስተኛ ወዳጆች የሚያደርገውንና የሚናገረውን ከሩቅ እያዩ ያደንቁ፣ የቅርብ ወዳጆቹ ደግሞ ከዐላማዎቹ ጋር ልባቸውን ያስተሳስሩ፣ የልብ ወዳጆቹ ደግሞ የልቡን ሀሳብ ያደምጡ ነበር።

የወዳጅነት እርከኖችን ለይተን የምናውቅበት ዋነኛው ዘዴ ሰውየው ወይም ሴትየዋ እስከመጨረሻ ለመጓዝ ቁርጠኝነት ወስደው ወይም አልወሰዱ እንደሆነ ነው። ሰላምተኞችና መለስተኛ ወዳጆች ከኛ ጋር እስከዘለቁታው የመጓዝ ቁርጠኝነት አይኖራቸውም፤ እንዲሁ በመንገዳችን ላይ እንደ አጋጣሚ መጥተው በዚያው ሁኔታ ይለዩናል። የቅርብና የልብ ወዳጆች ግን ለዘለቁታው አብረውን ለመጓዝ ራሳቸውን ያቆራኙ ናቸው።

የልብ ወዳጆች እርስበርሳቸው በመልካም ባህርይ ለመተናነጽ ይተጋሉ። ይህም ማለት በየዕለቱ ወዳጃቸውን የተሻለ ሰው ማድረግን ዋነኛ ዐላማቸው ያደርጉታል ማለት ነው። ስለዚህም ቆም ብለን የዚህ ዓይነት ወዳጅ አለኝ? ብለን ልንጠይቅና ከዚህ በበለጠ ግን እኔ ራሴስ የዚህ ዓይነት ወዳጅ ነኝ? ብለን መጠየቅ ያስፈልገናል።

እውነተኛና የልብ ወዳጆች ለርስበርሳቸው ደህንነት ይጠነቀቃሉ። እንዲህ ዓይነቱን ነገር ይቅርብህ፤ አይበጅም ማለት በፍርሀት አይሸበቡም። ባህርይን ሊያበላሽ ወይም ሊያጥፋ የሚችል ነገር እንዲያደርግ ወዳጃቸውን አይገፋፉም፤ ለምሳሌ ያህል በመጠናናት ግንኙነት ላይ ወዳጃችሁ ለወሲብ ቢገፋፋችሁ፣ ቆም ብላችሁ ማሰብና የግንኙነቱን አካሄድና ባህርይ መከለስ ይኖርባችኋል። እውነተኛ ወዳጅ የዚህ ዓይነት ግፊት አያኖርባችሁም። ይህ ዓይነቱን ነገር የሚያደርግ ሰው ወደ መለስተኛ ጓደኛ ወይም የሰላምታ ጓደኛ ደረጃ ዝቅ ማለት አለበት።

የልብ ቅርርብና ወዳጅነት ለሌላ ለማንም ሳይሆን በመልካም ባህርይ እንዲጉለበቱ ለሚፈልግ ወዳጅ መሆን አለበት።

ስሙነተኛና የልብ ወዳጆች ስርስበርሳቸው ደህንነት ይጠነቀቃሉ።

አማኞች እንደመሆናችን የልብ ለልብ ወዳጅነት ልናበጅ የሚገባን ከሌሎች አማኞች ጋር ነው፤ ምክንያቱም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድና ዓላማ በመመላለስ እርሱን ወደመምለል ለማደግ የምንችለው በዚህ ዓይነት ሕብረት ተሳስረን እርስ በርስ ለመተጋገዝ ስንወስን ስለሆነ ነው። ይህ ማለት ከማያምኑ ጋር በወዳጅነት መቀራረብ የለብንም ማለት አይደለም። አሊያማ እንዴት ወደክርስቶስ ልንስባቸው እንችላለን? ይልቁንም እዚህ ላይ ማስታወስ ያለብን ከነርሱ ጋር የምንጋራቸው ዝንባሌዎች፣ እንቅስቃሴዎችና ሌሎች ነገሮች ምንም ያህል በርካታ ቢሆኑ፣ በመንፈሳዊ እርከን ግን ሙሉ በሙሉ በተለያየ አቅጣጫ ላይ መሆኑን ነው። የልብ ወዳጆች ብለን ልናቀርብ የሚገባን እንደ እኛ የእግዚአብሔርን መንግሥት እየፈለጉ ያሉ ሰዎችን ነው።

የልብ ለልብ ቅርብነት አንዱ መገለጫ በመልካም ልብና በእሺ ባይ መንፈስ እርምት ለመስጠትና ለመቀበል ፈቃደኛ የመሆን ችሎታ ነው። የልብ ወዳጆች እርስ በርስ ስለሚዋደዱ፣ ጎጢአት፣ ስህተቶችና ፈር የላተ አካሄድ ሳይታረሙ እንዲቀጥሉ አይፈቅዱም። እርስ በርስ ስለሚከባበሩና ስለሚዋደዱ ለቅይወትም ሆነ የጥርጣሬን በር ሳይከፍቱ እርምትን ለመቀበል ፈቃደኞች ናቸው። የልብ ለልብ ወዳጆች ለርስ በርሳቸው ደህንነትና በጉነት ያደሩ መሆናቸውን ስለሚያውቁ ልባቸው ያርፋል።

የልብ ለልብ ወዳጅነት ጥንቃቄ የታከለበት ግልፅነትና እውነተኛ ነት የማስፈን የጋራ ጎላፊነትን ያዘለ ነው። ግልፅነት ለልብ መቀራረብ የግድ አስፈላጊ ሲሆን፣ እውነተኛ ወዳጆች የርስበርሳቸውን ምስጢር በዐደራ ይጠብቃሉ። ከሌሎች ሰውረን ለልብ ወዳጆቻችን ብቻ የምንገልጣቸው ነገሮች አሉ።

መልካም የልብ ወዳጆች ለመሆን ከዚህ በታች የቀረቡትን ተግባራዊ እርምጃዎች ልብ ማለቱ ጠቃሚ ነው። በመጀመሪያ ወዳጆቻችን ፈተናና ህዘን በገጠማቸው ጊዜ ድጋፍና የአለኝታ ስሜት ለመስጠት ዝግጁና ፈቃደኛ በመሆን አብረናቸው መቆም አለብን። ስኬትና ብልፅግና ባገኙ ጊዜም ደስታቸውን ለመጋራት ዝግጁ መሆን አለብን። ህዘን ሲጋሩት በግማሽ ይቀንሳል፤ ደስታን ሲጋሩት በእጥፍ ይበረክታል የሚል አባባል አለ። ወዳጆች በደስታ

ወይም በሐዘን፣ በመልካም ወይ በከፋ ጊዜያት እርስበርስ ይደጋገፋሉ።

በሁለተኛ ደረጃ ለወዳጆቻችን መልካም ስም መጠበቅ የግል ኅላሬነት መውሰድ ይጠበቅብናል። መልካም ስማቸው እንዳይጉድፍ መከላከልና ከነቀፌታ ወይም ከጥቃት የመጠበቅ ቅንነት ሊኖረን ይገባል። ትችቱና ወቀሳው ትክክለኛ ከሆነ፣ ይህንን መናገር ያለብን በግልና የነርሱንም ክብርና ማንነት በሚጠብቅ ሁኔታ መሆን አለበት።

በሦስተኛ ደረጃ በወዳጆቻችን ሕይወት ብቻ ሳይሆን በራሳችንም ሕይወት መሻሻል ወይም እርማት የሚያስፈልጋቸውን ዝንባሌዎችና ባህርያት ልብ ማለት አለብን። በመልካም ባህርይ ለመታነጽ የምንተጋ ከሆነ፣ ወዳጆቻችን በተመሳሳይ መንገድ መርዳትና ወደመሻሻል እንዲመጡ ለማግኘት የተከፈተ ልብ ሊኖረን ይገባል።

በተመሳሳይ መንገድ፣ በወዳጆቻችንና እንደዚሁም በገዛ ራሳችን ውስጥ የባህርይ ችግር የሚያስከትሉ መሠረታዊ መንስኤዎችን ለይተን ለመገንዘብ መጣር አለብን። በወዳጆቻችን ውስጥ የባህርይ ሕፃኖች ለመገንዘብ የምንሞክረው ለመተቸትና አቃቂር ለማውጣት ሳይሆን ለእርምጃ ዐላማ መሆን አለበት። አቅማቸው በሚፈቅድላቸው መጠን የተሟላና ግሩም ማንነት እንዲኖራቸው እንሻለን። የነርሱ ጉዳይ ግድ የሚለን የውጪ ተመልካቾች እንደመሆናችን፣ የባህርይ ግድፈቶቻቸው ለነርሱ ከሚታያቸው በበለጠ ጉልቶ ሊታየን ይችላል። ይሁን እንጂ፣ ይህ ነገር በግልባጬም እውነት እንደሆነ መርሳት የለብንም። ከኛ እይታ የሚለወፋብንን የራሳችንን የባህርይ ግድፈቶች እነርሱም መመልከት ይችላሉ። እውነተኛ ወዳጆች እርስበርሳቸውን የተሻሉ ሰዎች ለማድረግ ራሳቸውን በቃል ኪዳን ያስራሉ።

አምስተኛው ደረጃ ወዳጆቻችን በኛ የሚያዩላቸውን ህፃኖች እንዲነግሩን በመጠየቅና የሚሉንን ልብ በማለት የራሳቸውን ሕፃኖች እንዲያርሙ ያላቸውን ፍላጎት ማሳደግ ነው። ይህ ከዐራተኛው መርህ ጋር የሚገናኝ ነው።

በስድስተኛ ደረጃ ብቻችንም ሆነ ከወዳጆቻችን ጋር መልካም ባህርይ ለማግለልበት የሚረዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን እየፈለግን ከነርሱ ጋር ልንወያያቸው እንችላለን። በዚህ ሁኔታ አብረን ማደግ እንችላለን።

በመጨረሻም በምንም ዓይነት ሁኔታ ለእነርሱ ታማኝ፣ ታገዥ ለመሆንና ከጉናቸው ለመቆም የገባነውን ኪዳን አፅንተን መጠበቅ አለብን።

የወዳጅነት ባህርያትን መለየት

ወዳጅነት ገጸበረከት ሳይሆን ተለፍቶበትና ተደክሞበት የሚገኝ ነገር ነው። ክርስቶስን የመምሰል ባህርይ በአንድ ጀንበር የሚገኝ ሳይሆን ያላለለ ጥረት የሚጠይቅ ነው። እነዚህን ግቦች በጋራ እውን ለማድረግ የሚተገው ወዳጆች፣ ብቻቸውን ከሚጥሩቱ የበለጠ ቀላል ሆኖ እንደሚያገኙት ግልጽ ነው። ወደ ግቦችን መገስገስ የምንችልበትን ፍጥነት የሚወስኑት የጋራ መበረታታትና የርስ በርስ ተጠያቂነት ናቸው።

ወዳጅነት ገፅበረከት ሳይሆን ተስፋቸውና ተደክሞበት የሚገኝ ነገር ነው።

ይህን እውነት ከልቡናችን በማኖር ወዳጅ እንዲሆንን በምንፈልገው ሰው ምን ዓይነት ባህርያት ማየት እንደምንሻ በማጤን፣ እኛ ራሳችን ለመልካም ወዳጅነት የምንበቃ እንሆን ዘንድ እኒህን ባህርያት በራሳችን ውስጥ ለማዳበር መቁረጥ ያስፈልገናል።

• ትልያ (ማሳሳት) ሳይሆን እውነተኝነት

በምናደርገው በምንናገረውና እውነተኛና ግልፅ ነን? በአንደበታችን ወይም በአኳኋናችን የትልያ አዝማሚያ አለ?

• እልክኝነት ሳይሆን እሺ ባይነት

ለኛ የሚስማማንን ብቻ ወይም የግዳጅ ሥራን በእልህ እናደርጋለን ወይስ በእውነት ማድረግ ያለብንን ለሚነግረን የውስጥ ምሪት ታዛዦች ነን?

• ግብዝነት ሳይሆን ከልብ ማድረግ

ለእግዚአብሔርና ለወዳጆቻችን ያለን መለጠት ከእውነተኛ ልብ የመነጨ ነው? ከነርሱ ልናገኘው የምንፈልገውን ነው የምናየው ወይስ የነርሱ በመልካም ባህርይ መታነጽ ግድ ይለናል? በአፍአዊ ፍቅር ጭንብል የምንሸፍነው የተደበቀ ፍላጎት አለ?

• **ርኩሰት ሳይሆን መልካም ባህርይ**

ራሳችንን በሀሳብና በሥጋ ንጹሕና ጽኑይ አድርገን ለመጠበቅ እንተጋለን? ግብርኞችንን የሚመራው የልብና የመንፈስ ሁኔታችን የከበረና ንጽህና የተላበሰ ነው?

• **ፍርሃት ሳይሆን ድፍረት**

በክርስቶስ ባለን ማንነት ተደላድለን አርፈናል? መነጠልና መገለል ቢያስከትልም ትክክለኛ ነው ብለን በምናምንበት አቋም ለመፅናት ልበሙሉነት አለን?

• **መግፋት ሳይሆን ይቅር ማለት**

ይቅር ባይ መንፈስ አለን? ካስቀየመን ሰው ጋርስ ለመታረቅ ዝግጁዎች ነን? ሰዎችን ስናስቀይምስ ይቅርታ የመጠየቅ ትህትና አለን?

• **ኩርፊያ ሳይሆን ደስተኝነት**

ለሕይወት ያለን አመለካከት ደስታ የተላበሰ ነው? ደስታ የመንፈስ ፍሬ እንደመሆኑ በሁኔታዎች ላይ ያልተመሠረተ መሆኑን ተገንዝበናል?

• **ተቃውሞ ሳይሆን ለመለወጥ ዝግጁ መሆን**

ሌሎች ሰዎች ከኛ የተለዩ እንዲሆኑና ስህተት እንዲሠሩ እንፈቅዳለን? እንደ አስፈላጊነቱ ለመለወጥ ዝግጁ ነን ወይስ ለውጥን እንቃወማለን?

• **በሌሎች ላይ ልዘዝ ባይነት ሳይሆን ትህትና?**

ምክራችንን አገዛዛችንን የግድ ተቀበሉ ሳንል ራሳችንን በእርዳታ ዝግጁ አድርገን እናቀርባለን? ለማዳመጥና ሌሎች አማራጮችን ለማገናዘዝ ፈቃደኞች ነን ወይስ የግድ እኛ ያልነው ብቻ ይሁን እንላለን?

• **በብስጭት መተው ሳይሆን መጽናት**

ትዕግስተኞች ነን? በአስቸጋሪና ፈታኝ ሁኔታዎች ውስጥ በጽናት ለማለፍ የሚያስችል የአእምሮና የመንፈስ ጥንካሬ አለን?

• **ንቀት ሳይሆን ከበሬታ**

በዝገር ሁሉ እግዚአብሔርን እንፈራለን? በማንኛውም ሁኔታ ለሌሎች ሰዎች ከበሬታ አለን?

• **ዳተኝነት ሳይሆን ትጋት**

በሥራችንና ዐላማችንን በመከታተል ረገድ ትጉሃን ነን? ወይስ በግብር ይውጣ መንፈስ የምንሠራ ሰነፎች ነን?

• **ስጉ ሳይሆን የተደላደለ ልብ**

በስብዕናችንና በማንነታችን ተደላድለን አርፈናል? በራሳችን ምሉዕ ነን ወይስ ጉድለታችንን ይሞሉልን ዘንድ ወደሌሎች እየተመለከትን ነው? ስለሁኔታዎች ወይም ሌሎች ስለኛ ስለሚሉት እንሠጋለን ወይስ እንጨነቃለን?

• **በደመነፍስ ሳይሆን በማስተዋል መራመድ**

አንድ ነገር ከማድረጋችን በፊት በጥንቃቄ እናስተውላለን? በመልካም መርሆችና እሴቶች እንመራለን ወይስ እንዲሁ በዘፈቀደ እንነዳለን?

• **ችላ ባይነት ሳይሆን ሁኔታዎችን ማስተዋል**

ለእግዚአብሔር መንፈስና በዙሪያችን ላሉ ሁኔታዎች የተከፈተ ልብና ጆሮ አለን? የሌሎችን ሰዎች ስሜትና ሁኔታዎች ልብ እንላለን?

• **መነዳት ሳይሆን እምነት**

ግብርኞችንና ውሳኔዎቻችን የሚመራው በክርስቶስ ያለን እምነት ነው ወይስ ውል እንዳለን እንዲሁ እንነዳለን?

• **ተላላነት ሳይሆን ጥንቃቄ**

አንድ ነገር ስናደርግ ወይም ስንናገር መዝነን ነው ወይስ እንዲሁ እንደመጣልን የምንናገረው ቃል ወይም ድርጊታችን ምን ሊያስከትል እንደሚችል ከወዲሁ እናጤናለን?

• **ለራስ አርነት መስጠት ሳይሆን ቁጥብነት**

በንግግራችን፣ በአኳኋናችን፣ በመሻቶቻችን አስፈላጊ ቁጥብነት እናሳያለን ወይስ እንዳለን ለራሳችን አርነት እንሰጣለን? ራስን በመግራትና በቁጥብነት ወይስ በለግብግብነት፣ ምኞትን በመከተል፣ በዝግ ራስ ፈቃድ ወይም በሥጋዊነት እንመራለን?

• **ብኩንነት ሳይሆን ጥንቃቄ**

ገንዘብን በተመለከተ ጠንቃቃ ነን ወይስ እንዳገኘነው በትነን ቁጭ እንላለን? ቀብቃባ ባለመሆን ለገንዘብ የምንጠነቀቅ፣ እንደዚሁም ብኩን ባለመሆን የምንለግስ ነን?

• **ፈዛዛነት ሳይሆን የፈጠራ መንፈስ**

በራስ ተነሳሽነት እንቀሳቀሳለን ወይስ ማድረግ ያለብንንና እንዴት ማድረግ እንዳለብን የሚያሳየን ሰው ያስፈልገናል? አዳዲስ ሀሳቦች ለማፍለቅ ራሳችንን እናሠራለን ወይስ የተለምዶው አሠራር ተመችቶን እንጓዛለን?

• **አሉታዊነት ሳይሆን የተነሣሣ ልብ**

ሕይወት ለኛ ሁልጊዜ አዲስና አንጊነት በመልካም ዕድሎች የተሞላች አድርገን እንቆጥራለን ወይስ የሌሎች ሰዎችን ሕልሞች፣ ሀሳቦችና የፈጠራ ሀሳቦች ማጨናገፍ ልማድ አድርገናል? ስለወደፊቱ ብሩህ ምልክታ አለን ወይስ ጨፍጋጋ ሆናብናል?

• **ማባከን ሳይሆን በጥንቃቄ መጠቀም**

ጊዜአችንን፣ ቁሳቁሶችና ጉልበታችንን ገንቢና ውጤታማ በሆነ ሁኔታ እንጠቀማለን? ለጥራት ዋጋ እንሰጣለን? አስፈላጊውን አስፈላጊ ካልሆነው፣ መልካሙን ከሁሉም ከላቀው እንለያለን?

• **ቀጠሮ አለማክበር ሳይሆን በጊዜ መገኘት**

ለሌሎች ሰዎች ጊዜ ዋጋ እንሰጣለን ወይስ ሁልጊዜ ቀጠሮ ላይ እናራፍዳለን? በጊዜ ለመገኘት አስቀድመን በማቀድ እንዘጋጃለን? በጊዜ የምንደርስና ቀጠሮ የሚያከብሩ ሰዎች ተደርገን እንቆጠራለን?

• **አልጠግብ ባይነት ሳይሆን ያለኝ ይበቃኛል ማለት**

ያለን ይበቃናል እንላለን ወይስ ለማግበስበስ እንራወጣለን? ባለን መርካት እንችላለን ወይስ አልጠግብ ባዮች ነን? ዋናውና የከበረው ነገር እንዳያመልጠን ስንል እንዳንድ ነገሮችን ይቅርብን ብለን ለመሠዋት ዝግጁ ነን?

• **ትዕቢት ሳይሆን አመሰግናለሁ**

ለእግዚአብሔርና ለሌሎች ሰዎች የአመሰግናለሁ መንፈስ አለን? የሰዎችን ውለታ በማሰብ እናመሰግናቸዋለን ወይስ እንደሚያስፈልጉን ለመቀበል ትዕቢት ይይዘናል?

• **ዝርክርክነት ሳይሆን ሥነሥርዓት**

በዕለትተለት ኑሮአችን ክትና ሥነሥርዓት የተላበሰን ነን ወይስ ለቀቅ እንላለን? የሌሎችን ሰዎች ድንበር እናከብራለን? ያሉብንን ጎሳፊነቶችና ግዴታዎች በአግባቡ እንወጣለን?

• **እጅ አጣጥፎ መቀመጥ ሳይሆን ተነሳሽነት**

የሚሠራ ሥራ ፍለጋ በጉጉት እንነሣለን ወይስ የሌላ ሰው መመሪያ እንጠብቃለን? የሚፈለግብንን ብቻ ሠርተን ቁጭ እንላለን ወይስ ከተጠበቀው በላይ እንሠራለን?

• **ፍርሃት ሳይሆን ልበመላኩነት**

ለምናምንበት አቋም ፀንተን እንቆማለን? ከወዳጆቻችንና ከቤተሰባችን ጉን እንቆማለን? በቃላችን እንጸናለን ወይስ ተቃውሞ ሲነሣ እናፈገፍጋለን?

• **ለአደራ የማይበቃ ሳይሆን ጎሳፊነት የሚሰማው**

ካስቀመጡን ቦታ እንገኛለን? የተናገርነውን ለመፈጸም እንደምንተጋ አድርገው ሰዎች ይተማመኑብናል? ለምናደርገውና ለምንናገረው ተጠያቂ ለመሆን ዝግጁ ነን?

• **መዋለል ሳይሆን ቁርጠኝነት**

ውሳኔ ከወሰንን በኋላ በዚያ ጸንተን እንቆማለን ወይስ ሁልጊዜ እንዋልላለን? ጎሳፊነታችንን እንቀበላለን ወይስ እኛ መወሰን ያለብንን ለሌሎች እናሳልፋለን?

• **አለመታመን ሳይሆን ታማኝነት**

ለገባነው ቃል እውነተኛነት ነን? ወዳጆቻችን በጠበቁንና በፈለጉን ሰዓት እንገኛላቸዋለን? ወይስ በርካታ ጊዜ አስከፍተናቸዋል?

• **ራስን ማግለል ሳይሆን ቀርቦ ማዳመጥ**

ጥሩ አድማጮች ነን? ሰዎች ሲያነጋግሩን ልብ ብለን እንሰማለን? የገጠማቸውን ነገር ሲያካፍሉን ሲመጡ በመልካም አቀባበል እናስተናግዳቸዋለን ወይስ በአትቅረቡኝ መንፈስ እዚያው በጠበላችሁ እንላቸዋለን?

• ደንታ ቢስነት ሳይሆን ግድይለኛል ባይነት

ለሌሎች ሰዎች፣ ስሜቶችና ሁኔታዎች እንደዚሁም የኛ ቃልና ተግባር በነርሱ ላይ ስለሚያስከትለው ውጤት እንጠነቀቃለን? በሰውነት ቋንቋና በእግላለጻችን ለነርሱ እንደምንጠነቀቅና ክልባችን ግድ እንደሚለን እናሳያቸዋለን?

• ማዳላት ሳይሆን ርትዕ ፍርድ

የሌላኛውንም ወገን የሚለውንም ለመስማት ፈቃደኞች ነን? በሁሉም ሁኔታ እውነትን፣ ፍትህንና ርትዕን እንሻለን ወይስ በማዳላት በወገናዊነት እንራመዳለን?

• ምንቸገረኝነት ሳይሆን ርህራሄ

የሌሎችን ስቃይ፣ ችግርና እጦት በመመልከት አንዳች ልናደርግላቸው እንሞክራለን ወይስ በራሳችን ጉዳይ ተጠምደን አላደረሰንም እንላለን?

• ጉርባጣነት ሳይሆን ገርነት

የለዘበ መልስ ቁጣን ያበርዳል፣ ክፉ ቃል ግን ቁጣን ይጭራል (ምሳ 15፥1) የሚለውን ቃል በማስታወስ በግሳጼ ወቅት እንኳን በገርነት ለመናገር የሚያበቃ ብስለት አለን?

• ልቅነት ሳይሆን አክብሮት

የተግሳፅና የእርምትን ቃል በጓዳና በግል እንናገራለን ወይስ በአደባባይ በመንቀፍ ሰው ላይ ጉዳት፣ ሀፍረት ቂም በማስከተል ግንኙነቶቻችንን አደጋ ላይ እንጥላለን?

• ቁጣ ሳይሆን ትህትና

ራሳችንን በመግራት ለሌሎች ትህትና እናሳያለን ወይስ በንዴትና በናረ ስሜት ገንፍለን ራስን በመግዛት ጉድለት ደካማነትን እንገልጣለን? ሰዎችን ከመጉዳት ይልቅ ልንባርካቸው እንሻለን?

እነዚህን ከላይ የተዘረዘሩትን የወዳጅነት መለያዎች በመጀመሪያ መደብ ብዙ ቁጥር (እኛ) ያስቀመጥኳቸው የመጀመሪያውን እርምጃ መውሰድ ያለብን እኛ መሆናችንን ለማስታወስ ነው። እነዚህ መርሆች ወደልባችን ከዘለቁ በኋላ፣ ተግባር ላይ ማዋል ጎላፊነቱ የኛ ነው።

መልካም ወዳጅ የማፍራት ተመራጩ መንገድ መልካም ወዳጅ ሆኖ መገኘት ነው። እውነተኛ ወዳጅነት፣ እንደ እውነተኛ ፍቅር ሁሉ በገዛ ራስ ላይ ሳይሆን በሌላው ሰው ላይ ያተኩራል።

መሰከም ወዳጅ የማፍራት ተመራጩ መንገድ መሰከም ወዳጅ ሆኖ መገኘት ነው።

መርሆች

1. የእውነተኛ ወዳጅ መሠረቱ ከእግዚአብሔር የሆነ ፍቅር ነው።
2. ከወዳጅነት ቋሚ መርሆች አንዱ በሌላው ሰው ላይ ማተኮር ነው።
3. የትውውቅ ጓደኝነት አልፎ አልፎ የሚገናኙ ሰዎች ስለርስበርሳቸው ባላቸው በጣም መሠረታዊና ጠቅላላ እውቀት ላይ የሚኖራቸው ግንኙነት ነው።
4. አዲስ የምንተዋወቃቸውን ሰዎች እግዚአብሔር መንገዳችን ላይ እንዳመጣቸው አድርገን መቁጠር አለብን።
5. መለስተኛ ጓደኝነት በጋራ ዝንባሌዎች፣ ክንዎኔዎችና የሚያሳስቡን ጉዳዮች ላይ የተመሠረተ ነው።
6. መለስተኛ ጓደኝነት በጋራ የሚመስጡንና የሚያገናኙን ነገሮች በሚያስገኙልን ደስታ ያበባል።
7. የቅርብ ጓደኝነት በጋራ የሕይወት ግቦች ላይ የተመሠረተ ሲሆን፣ ሁለቱም ወገኖች ወደግቦቹ መዳረሻ የሚሆኑ ሀሳቦችን በነጻነት ይስዋወጣሉ።
8. በልብ ስልብ ወዳጅነት የተሳሰሩ ሰዎች የርስ በርሳቸውን በመልካም ባህርይ መታነፅ ጉዳዩ ብሰው ይይዛሉ።
9. የልብ ስልብ ወዳጆች እርስ በርስ ለመተራረም ነፃነት አላቸው።
10. የልብ ስልብ ወዳጆች ተመሳሳይ ርዕይ እና የሕይወት ግቦች ስላሉአቸው፣ በአንድ አቅጣጫ ይጓዛሉ።
11. የልብ ስልብ ወዳጅነት ግልጽነትን ከማስተዋል ጋር የማጣመር ገላጪነት አዝሏል።
12. እውነተኛ ወዳጅነት፣ እንደ እውነተኛ ፍቅር ሁሉ በራስ ላይ ሳይሆን በሌላ ሰው ላይ ያተኮራል።

የትዳር እቅን ማግኘትን ስለመልክት የተሳሳቱ ስለተሳሰቡት

ላላገቡና ላገቡ ሰዎች በርካታ ዓመታት ባደረግኩት የማማከር አገልግሎት የተገነዘብኩት ነገር ሰዎች ከጋብቻ በኋላ ለሚገጥሟቸው ችግሮች ዋነኛው ምክንያት፣ እነዚህ ሰዎች ከጋብቻ በፊት በቂ ያልሆነ ወይም ስህተት(የተሳሳተ) እውቀት ይዘው ወደ ጋብቻ መግባታቸው ነው። ሰዎች የጋብቻ ግንኙነትን ሊያስቡ ምን ያህል የተሳሳቱ ስለተሳሰቡት፣ ውሽጊያቸው፣ የተፋሰሱ ግንዛቤዎችና መሠረተ ቢስ የሆኑ የዋህ ተስፋዎች የሚያስተናግዱባቸው ሁኔታዎች ሁልጊዜም እንዳስደነቁኝ ነው። የተዛባ መረጃ ከእውነታ የራቀ ተስፋ ይጸንሳል፤ ይህ ደግሞ የኋላ ኋላ የልብ ሀዘንና ስብራት ማስከተሉ አይቀሬ ነው።

በመጠናናት ግንኙነትና ከዚህ ተከትሎ የሚመጣው ጋብቻ ሊሳካ የሚችልበት መሠረቱ በትክክለኛ እውቀት ነው። ለተዛባ መረጃ ፍቱን ፈውስ እውቀት ነው። ምሳሌ 24፥3-4 እንዲህ ይነግረናል፡- “ቤት በጥብብ ይሠራል፤ በማስተዋልም ይጸናል፤ በዕውቀትም ውድና ውብ በሆነ ንብረት፤ ክፍሎቹ ይሞላሉ።” ጥበብ፣ ማስተዋልና እውቀት በብዙ የተለያዩ መንገዶች ማግኘት ይቻላል፤ ሁለቱ ተመራጭ ምንጮች ግን እግዚአብሔር ራሱና የታመኑ መካሮች በሳል ምክር ናቸው። “እግዚአብሔርን መፍራት የዕውቀት መጀመሪያ ነው፤ ተላሎች ግን ጥበብንና ተግላጽን ይንቃሉ (ምሳ 1፥7)። ምክር ሲጓደል ዕቅድ ይፈርሳል፤ በብዙ አማካሪዎች ግን ይሳካል (ምሳ 15፥22)።

በተዛባ መረጃ ፍቱን ፈውስ ስውቀት ነው።

ያለዕቅድ ስኬትን መጠበቅ ዘበት ነው፤ ያለ ጥበብ የሚከናወን ዕቅድም ብዙ ጊዜ ይፈርሳል። እግዚአብሔር ዕቅድ እንድንገድፍ ችሎታውን ሰጥቶናል፤ ይሁንና ዕቅዱ ሊሰምር የሚችለው እርሱን ተስፋ ስናደርግ ነው። ሰው በልቡ መንገዱን ያቅዳል፤ እግዚአብሔር ግን ርምጃውን ይወስንለታል (ምሳ 16፥9)።

ከዚህ እንደምንገነዘበው፣ በየትኛውም የሕይወት አቅጣጫ እንዲሳካልን ሁለት መርሆች የግድ ያስፈልገናል። በመጀመሪያ ዕቅድ ቀጥሎም ዕቅዱን ስኬታማ በሆነ መንገድ መፈጸም የሚያስችል ከእግዚአብሔር የሆነ ጥበብ ዕቅድ መንደፍ የኛ

ነላፊነት ሲሆን፤ በሰመረ ሁኔታ የሚፈጸምበትን ጥበብ የሚሰጠን ደግሞ እግዚአብሔር ነው። ስኬታማ የመጠናናት ግንኙነት ሊኖረን የምንሻ ከሆነ፤ ለስኬት መብቃት የሚቻልበትን ሁኔታ ከወዲሁ ማቀድ ይኖርብናል። ያለ ዕቅድ ውጤቱ የሰመረ አይሆንም። ቀጥሎም ዕቅዳችን ያማረ ግብ ይኖረው ዘንድ የእግዚአብሔርን መርሆች መገንዘብና መከተል ይኖርብናል። በልባችን ዕቅድ አውጥተን መንገዳችንን እንዲያቀናልን በጌታ ላይ መተማመን አለብን።

በጥንቃቄ የታሰቡና በሥርዓት የተነደፉ ዕቅዶችም እንኳን፤ በተዛባ መሠረት ላይ ከቆሙ መፍረሳቸው አይቀርም። ለዚህም ነው ገና ከመጀመራችን በፊት ትክክለኛ መረጃ ሊኖረን የሚገባው። ርቀን ከመጓዛችን በፊት ከወዲሁ ስህተቶችን ማስወገድ በብዙ ይቀላል።

ይህንን በልቡናችን በማኖር፤ እስኪ የተሳሳቱ አስተሳሰቦችን እንቃኝ። የተሳሳተ አስተሳሰብ ማለት ብዙ ሰዎች እንደ እውነት የሚቀበሉት ሆኖም መሠረተ ቢሰ የሆነ ወይም እውነትነቱ ተፈትኖ ያልተረጋገጠ ሀሳብ ማለት ነው። ብዙ ሰዎች እንደ እውነት አድርገው ቢቀበሉትም፤ መሠረት የሌለው ሃሳዊ የሆነ አመለካከት ነው። ውሃ አጣጪን ወይም የትዳር አቻን ማግኘትን አስመልክቶ የተለያዩ ስሑት አስተሳሰቦች አሉ፤ ለሚያደርጉአቸው ሰዎች ብዙ ግራ መጋሳትና የልብ ስብራት ቢያስከትሉም፤ ዛሬም ድረስ ብዙዎች ያቀነቅኑአቸዋል። ከዚህ በታች ዋና ዋና ከሚባሉት ሁለቱን እንመለከታለን።

የተሳሳተ ሀሳብ ቁጥር አንድ፤ እግዚአብሔር ለኔ በልዩ ያዘጋጀው አንድ ብቻ ሰው አለ።

አንዱ በስፋት የተሰመደ አስተሳሰብ እግዚአብሔር ለእያንዳንዳችን የተለየና ለኛ በሁሉ ረገድ የሚሰማማን ሰው እዘጋጅቷል፤ ስለዚህም ያ ሰው መንገዳችን ላይ እስኪመጣ መጠበቅ አለብን የሚል ነው። በዚያች በሩክ ሰዓት ብርሃናት ጸዳላቸውን ይፈነትዋሉ፤ ደውሎች ያቃጭላሉ፤ ጉልበታችን ይብረከረካል፤ መላ ሕይወታችን በዚያ ሰው ይጠቀሳሉ ብለን እናስባለን። በቤተክርስቲያንም ይህን ትምህርት ስለተማርን፤ እግዚአብሔርን ለእያንዳንዱ ሌት ማራኪውን ልዑል፤ ለእያንዳንዱ ወንድ አፍቃሪዋን እስኪቀሰቅሳት አሸልባ ያለችውን ውቢት እንዳዘጋጀ ለኛ የሚሆነን (የምትሆነን) ይህ /ይህቺ ሰው/ሴት ብቻ እንደሆነ እናምናለን። ይህ ለጊዜው ከእይታችን ተሰውሮ ያለው ሰው

እስኪገለጥ ድረስ በትጋት መጸምና መጸለይ እንዳለብንም እናምናለን። የብዙዎቻችን ግምት፤ እኔን የፈጠረኝ እግዚአብሔር ከሆነ፤ ለኛ በፍጹም የሚሰማማና የሚሆነኝን የተሰየ ሰው ማዘጋጀቱ እርግጥ ነው እንላለን።

ይህ መሠረተ ቢስ እምነት ነው። ለአንድ ሰው አንድ ብቻ ትክክለኛ አጋር አለ የሚለው አባባል ምንም አይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ የለውም። እስቲ ስለ እውነት እንነጋገር፤ በዓለም ላይ ስድስት ቢልዮን ያህል ሰዎች አሉ። ከነዚህ መካከል ለእናንተ የተፈጠረው ሰው አንድ ብቻ ከሆነ፤ በምን ታምር ነው ተፈላልጋችሁ ልትገናኙ የምትችሉት?

እንደ እውነቱ ከሆነ ውሃ አጣጪ ሊሆኗችሁ የሚችሉ ብሚልዮኖች የሚቆጠሩ ሰዎች አሉ፤ ከእናንተ ጋር የሚጣጣም ሰብእና፤ ባህርይ፤ አቋምና ዝንባሌዎች ያሉአቸው ስፍር ቁጥር የሌላቸው ሰዎች እንዳሉ እመን ነው። ፍጹም የተባለውን ሰው አግኝታችሁ ብታገቡት እንኳን፤ በሕይወት መንገድ ላይ ለናንተ ፍጹም ሊሆኑ የሚችሉ ሌሎች ሰዎች እንደሚገጥሟችሁ ጥርጥር የለውም። እንዳንዴም፤ ካገባችሁት ሰው የበለጠ ለእናንተ የሚሰማመው ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ።

ዛሬ በየማንበረለቡ ተስፋፍቶ ለሚገኘው የፍቺ መበራከት መነሻው ይህ ሲሆን ይችላል። ሰዎች ፍጹም የሚሉትን አጋር ሲያገቡ ሕይወት ልክ በህፃናት ተረቶች እንደምትላለው አስደናቂና በፍቅር የተሞላች እንደምትሆን ተስፋ ያደርጋሉ። የጫንላው ወራት አልፎ ከእውነት ጋር ሲጋፈጡ የጠበቁት የሰርክ ፋሲካ ኑሮ ነፋስ እንደመከተል ይሆንባቸዋል። በዚህ ዓይነት አለመርካት ላይ እንዳሉ፤ ከሁለቱ አንዳቸው ወይም ሁለቱም በትክክል ይሆናል ብለው የሚያስቡት አዲስ ሰው ይገጥማቸዋል። ከዚህ ሰው ጋር ግንኙነት ሲመሠረቱ ፍቺ ይከተላል፤ ቀጥሎም አዲሱን ጣፋጭ ተረት ፍለጋ በዚህ መንገድ ይቀጥላሉ።

በዚህ ስሑት አስተሳሰብ የሚታሰሉ ሰዎች ወደ ጋብቻ የሚገቡት ፍጹም የሆነው አጋራቸው ለነርሱ የተፈጠረ/ች ብቸኛ ሰው እንደሆነና ይህንንም ሰው ቢያገቡ ከሥጋ ምኞትና ከዐይን መቅበዝበዝ ጋር የተያያዙ ችግሮቻቸውን እስከወዲያኛው እንደሚያሸቀነጥርላቸው በማመን ነው። አንዲት ሴት በልኬ የሚሆነኝን ሰው አግኝቻለሁ ስትል ከእንግዲህ ሌሎች ወንዶች እንደማይማርኗት ወይም ልቧ በዚህ ሰው እንደሚያርፍ ትጠብቅ

ይሆናል። የምትሆኑን ሴት አግኝቻለሁ የሚል ወንድ ከዚህ በኋላ ዓይኑ ሌላ ሴት ፍለጋ እንደማይቀበዝበዝ ተስፋ አድርጎ ይሆናል።

እንዲህ ያለ ተስፋ ግን ለአማኞች የተለየ ችግር ሊያስከትልባቸው ይችላል። በጋብቻ ሕይወቱ ደስ ብሎት የሚኖር ባል፣ በሥራ ጉዳይ ሌላ በታሄደ ላለ በድንገት የሚስቱን ያህል መስህብ ያላት ሴት ያያል። ሌላ በታም እንዲህ ያለ ነገር ይገጥመዋል። በዚህ ጊዜ ልቡ በሌሎች ሴቶች የመማረክ ፈተና ስለገጠመው ለሚሰቱ ታማኝነት እንዳጉደለ ተስምቶት የበደለኝነት ስሜት ያድርበታል። የመቆሽሽና የገጢአተኝነት ስሜት ይሰማውና “እንዴ እኔኮ ባላትዳር ነኝ፤ ሚስቴን እወዳታለሁ፤ የዚህን ዓይነቱ ስሜት በፍጹም ላስተናግድ አይገባኝም” ይላል። እዚህ ላይ፤ ከሁለት ነገሮች አንዱ ይከሰታል። አንድም የበደለኝነት ስሜት በአያሌው ተጭኖት ለፈተናው እጅ ሰጥቶ ታማኝነት ያትድላል፤ አንድም ፈተናውን ሊቋቋም እንደሚችል ስለማይተማመን ራሱን በማግለል ከሌሎች ጋር የሰመረ ግንኙነት መመሥረት ይቸግረዋል።

በርካታ ያገቡ ምዕመናን የትዳር ጓደኛቸው ባልሆኑ ሰዎች ልባቸው ሊማረክ የበደለኝነት ስሜት ያድርባቸዋል። ይህ የበደለኝነት ስሜት ብዙ ጊዜ ሙሉ በሙሉ ባይሆንም፤ ለኛ ሚስት/ባል የሚሆን አንድ ብቻ ትክክለኛ ሰው አለ ከሚለው አስተሳሰብ የሚነሣ ነው። እውነታው ግን እንደዚህ ያለ ጠባብ ወሰን ያለመኖሩ ነው። ጊዜና ሁኔታ ሌላ ቢሆን፤ ምናልባት ሌላ ሰው ልናገባ እንችል ነበር።

በልካችን የሆነ ሰው አገባን ማለት ሌሎች ሁሉ ከአድማስ ይሰወራሉ ማለት አይደለም። የትዳር ጓደኛችንን ምንም ያህል ብንወድ፤ ምንም ያህል ለርሱ ወይም ለእርሷ ብቻ ራሳችንን ብናስር፤ ደንገጥ ሊያደርጉን የሚችሉ የተቃራኒ ያታ አባላት እንደሚገጥሙን ጥርጥር የለውም። ይህ ያለ የሚጠበቅና የማይቀር ነው። ከዚህ እውነት ጋር ራሳችንን የምናስታርቅበት ሁኔታ ባመዛኙ ስኬት ወይም ውድቀታችንን ይወስናል። ለዚህ ነው ትክክለኛ እውቀት በጣም ወሳኝ የሆነው። ተስማሚ ሊሆኑን የሚችሉ በርካታ ሰዎች እንዳሉና አንድ ብቻ እንዳይደለ/ች ስንረዳ ሌላ ሰው አይተን ልባችን ቢደነግጥ ያን ያህል አያስገርመንም።

የዚህን ስሐት አስተሳሰብ መሠረት መናድ ወደ ሁለት ዐቢይ ድምዳሜዎች ይመራል። በመጀመሪያ ማግባት የምንችላቸው በርካታ ተስማሚ አማራጮች ካሉ፤ ከነርሱ መካከል አንደኛውን መርጦ ማግባት የምርጫ ጉዳይ ይሆናል። ሁለተኛም አንድን ሰው ለማግባት ወሰንን፤ መረጥነው/መረጥናት ማለት ለዚህ ሰው ታማኝ

ለመሆን ራሳችንን በጽኑ ኪዳን እናስራለን ማለት ነው። ምርጫና ኪዳን መግባት አንድ ላይ የሚሄዱ ነገሮች ናቸው።

ዳተሳሳተ አስተሳሰብ ቁጥር ሁለት፤ እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ ይመርጥልኛል።

ሌላው የተሳሳተ አስተሳሰብ እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ ይመርጥልኛል የሚለው ነው። ይህ የመጀመሪያው ስሐት አስተሳሰብ ከትያ ነው። እግዚአብሔር ለእኔ አንድ የተለየ ሰው አዘጋጅቷል ማለት የትዳር ጓደኛዬን ይመርጥልኛል የማለት አንድምታ አለው። ለአንድ ሰው አንድ ብቻ ሰው ተመድቦለታል የሚለው አባባል ስህተት እንደሆነ ሁሉ እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ ይመርጥልናል የሚለውም አባባል እንዲሁ መሠረተ ቢሰ ነው።

አንዳንድ ሰዎች ጌታ የሚያገቡትን ሰው በሆነ መንገድ እንደሚገልጥላቸው ያምናሉ፤ ይህንን ትምህርት ከቤተክርስቲያን የተማሩም አሉ። ይህ ግልጠት የሚከናወነው በህልም፤ በትንቢት ወይም በሌላ ልዕለ ተፈጥሮአዊ ሁኔታ ሊሆን ይችላል። ከሌሎቹ ደግሞ ከዚህም አልፈው አልጋቸው ጠርዝ ላይ ተቀምጠው፤ ዓይናቸውን በመጨረጥ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ከፍተው በነሊብ ጣታቸውን በጠቆሙበት ቦታ ላይ የትዳር ጓደኛቸው ስም ተጽፎ እንደሚያገኙ ያስባሉ። ለምሳሌ አንዲት ሴት ይህን ዘዴ ተከትላ፤ ገጽ ላይ ኢያሱ የሚል ሰው ብታገኝ ኢያሱ የሚባል ሰው እንደሚመጣ በተስፋ ትጠብቃለች ማለት ነው። ከላይ ሊታይ ይህ ዓይነቱ ዘዴ መንፈሳዊ ቢመስልም፤ ችግሮች የሉትም ግን አይባልም። ለምሳሌ ጣቷ ያረፈው አቢጫሌክ ወይም ናቡከደነፆር የሚል ስም ላይ ቢሆንስ? ይህ ስም ያለውን ሰው የማግኘቱ ዕድልስ ምን ያህል ነው?

በቤተክርስቲያንም ውስጥ የትዳር ጓደኛ ለማግኘት የዚህ ዓይነቱን ዘዴ የሚከተሉ በርካታ ሰዎች አሉ። ሰዎች ትላንትና እየጸለይኩ ሳለሁ፤ ጌታ የሐንሰ የሚባል ሰው እንደሚለጠኝ ነገረኝና መሠል ነገሮች ብዙ ጊዜ ለምቻለሁ። ራዕዩ ከየትም ይምጣ ከየት፤ በርግጠኝነት የምነግራችሁ ከጌታ እንዳልሆነ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር በርግጥ ለዚህች ሴት በራዕይ የሐንሰን እንደምታገባ ነገሯት ከሆነ፤ እንግዲያው የርሷንና የየሐንሰንን ፈቃድ ጥሷል ማለት ነው። የሐንሰን እንድታገባ በመንገር፤ እግዚአብሔር ይህቺ ሴት የሐንሰን ለመምረጥ ያላትን ፈቃድና የሐንሰም ባይፈልግ

ያለመቀበል ነጻነቱን ገሰሰ ማለት ነው። እግዚአብሔር ሁላችንንም ሲፈጥረን የመምረጥ አርነት ለጥቶን እንደመሆኑ ከቶም ቢሆን ይህን አርነት የሚጥስ ነገር አያደርግም።

በእንደ ወቅት አንዲት ወጣት ሴት ወደ እኔ መጥታ እንዲህ አለችኝ፡- ወንድም ማይልስ በህልሜ ጌታ እገሌን እንደማገባ ነገሮኛል። ይህ እውነት እንደሆነ አውቃለሁ። የተወሰኑ ወንድሞችና እኅቶችም ይህ ነገር እውነት መሆኑን አስረግጠውልኛል። ይህን የሚደግፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስም አዘጋጅታ ነበር፤ “ሚስት የሚያገኝ መልካም ነገርን ያገኛል፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ሞገስን ይቀበላል” (ምላ 18+22)።

ይህን ከነገረችኝ በኋላ፤ “ይህን ነገር ከርሱ ጋር ተነጋግረሻል?” ስል ጠየቅኳት።

“የለም አልነገርኩትም፤ ጌታ ለራሱ እንዲነግረው እየጠበቅሁ ነው” አለች።

“እንግዲያውስ፤ እሱን የማግባት ተስፋሽ የሚያስተማምን አይደለም። ይህ ከእግዚአብሔር አይደለም። ነገሩ ከጌታ ቢሆን ኖሮ፤ ላንቺ እንደነገረሽ ለርሱም ይነግረው ነበር” አልኳት።

የነገረችኝን ትንቢት ስላላጸደቅኩላት ተበላጭታ ሄደች። ሦስት ወይም ዐራት ወር ምንም ሳይከለት ከቆየ በኋላ፤ ይህ በእርግጠኛነት በርሷ እንደተሰጠ ያለበት ሰው ከሌላ ሴት ጋር ግንኙነት መሠረተ። በዚህ ጊዜ ወደቢሮዬ በመምጣት እንባዋን እያፈለሰች፤ “ወንድም ማይልስ፤ ይህን የሚያደርገው ልቡን ለመንፈስ ቅዱስ ለመክፈት ስላልፈቀደ ነው” አለች።

ጉዳዩን በበለጠ እንድትገነዘብ ልረዳት ሞከርኩ። “እግዚአብሔር እርሱን ለአንቺ እንደሰጠሽ አምነሽ ከተቀመጥሽ በኋላ፤ ሰውየው አንቺን ሳይፈቅድ በመቅረቱ እግዚአብሔርን ዋሽ እያደረግሽው ነው። እግዚአብሔር ሐሰተኛ አይደለም። በሁለተኛ ደረጃም እግዚአብሔርን ለልብሽ ሰብራት ምክንያት እያደረግሽው ነው። እግዚአብሔር የሰዎችን ልብ ይጠግናል እንጂ አይሰብርም።

የማገባውን የሚመርጥልኝ እግዚአብሔር ራሱ መሆኑን አለበት በማለትሽ በዚህ ረገድ ለሚገጥምሽ ስኬት ወይም ውድቀት እርሱን ተጠያቂ እያደረግሽው ነው።”

የትዳር አጋራችንን እግዚአብሔር አይመርጥልንም። የትኛውም መጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያገቡትን እንደሚመርጥላቸው አይናገርም፤ ምርጫው ሁልጊዜ የራሳችን ነው። ይህ እግዚአብሔር ገና ከጥንት የደነገገው መርህ ነው። በዘፍጥረት 1+27 እንዲህ እናነባለን፤ ስለዚህ እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርን እግዚአብሔር ያደረጉት ባህርያት ምንድን ናቸው? አልፍ አላፍ ቢኖሩም ሦስቱ ዋነኛ መለያዎቹ፤ እርሱ ፈጣሪ፤ ሁሉን አዋቂና የፈቃድ ባለቤት መሆኑ ነው።

የትዳር ስጋቴችንን እግዚአብሔር አይመርጥልንም። ... ምርጫው የራሳችን ነው

እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልክ ፈጠረው። እኛን የፈጠረን ርቦት አድርጎ ሳይሆን በነፃነት ማለብና መንቀሳቀስ የሚችሉ ግለሰቦች አድርጎ ነው። ርቦቶች የሚንቀሳቀሱት በተገጠመላቸው ፕሮግራም መሠረት ነው፤ በራሳቸው አስበውም ሆነ አፍልቀው የሚያደርጉት ነገር የላቸውም። ርቦቶች ማፍቀር ምን እንደሆነ እያውቁም። እግዚአብሔር በባህርዩ ወዳጅ በመሆኑ፤ ምላሽ በመስጠት የሚወዱትን ፍጡራን ይሻል። ይህን ማድረግ የሚችለው ደግሞ ፍቅሩን መቀበል ወይም መግፋት እንድንችል አድርጎ ሲፈጥረን ነው።

በነፃነት ማለብና መንቀሳቀስ የምንችል ግለሰቦች እንደመሆናችን እግዚአብሔር እንደሚችለው እመሀክልበ (ከምንም) መፍጠር ባንችልም፤ በተሰጠን የገዢነት ወሰን መፍጠር እንችላለን። በዙሪያችን ከምናገኛቸው ቁሳቁሶች አንድን ነገር መሥራት ማበጀትና ዐዲስ ነገር መፍጠር እንችላለን። የመማርና በየጊዜው የመማር ችሎታ አለን። በተጨማሪም፤ ፈቃድ ስለተሰጠን፤ በአርነት መምረጥ እንችላለን።

እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር፤ በመጀመሪያ አዳምን ከፈጠራ በኋላ፤ ቀጥሎ ሴትን ፈጠረ። እንዲያም አድርጎ እንኳን፤ ሔዋን የአዳም ሚስት እንድትሆን አልመረጠለትም። ይህን ምርጫ የወሰደው አዳም ራሱ ነበር። የዘፍጥረት ሁለተኛውን ምእራፍ በጥንቃቄ ስናነብ ይህ ግልፅ ይሆንልናል።

እግዚአብሔር አምላክ ሰው ብቻውን መሆኑ መልካም አይደለምና የሚስማማውን ረዳት አበጀልታለሁ አለ። እግዚአብሔር አምላክም በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍ

ጣለበት። አንቀላፍቶም ሳለ ከጎድኑ አንዲት አጥንት ወሰደ ስፍራውን በሥጋ ሞላው። እግዚአብሔር አምላክ ከአዳም የወሰዳትን አጥንት ሴት አድርጎ ሠራት፤ ወደ አዳምም አመጣት። አዳምም እንዲህ አለ፤ እነሆ ይህች አጥንት ከአጥንቴ ሥጋም ከሥጋዬ ናት ከወንድ ተገኝታለችና ሴት ትባል። ስለዚህ ሰው ከአባቱና ከእናቱ ተለይቶ ከሚስቱ ጋር ይጣመራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ (ዘፍ 2+18:21-24)።

ይህ ክፍል እግዚአብሔር ሴቲቱን ሰአዳም እንደመረጠላትም ሆነ እንደሰጠው እይነግረንም። እግዚአብሔር ወደ አዳም አመጣት፤ እርሱም ተቀበላት። ሔዋንን የመረጠው አዳም ነበር። ክፍሉ ከዚህ የተለየ የሚጠቁመውም ሆነ የሚያመለክተው ነገር የልውም። እንዲያውም አመጣት ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል ትርጉሙ ለእይታ ማቅረብ ማለት ነው። እግዚአብሔር የፈጠራትን ሴት ሳአዳም አሳይቶ አቀረበለት፤ እርሱም እግዚአብሔር ያቀረበለትን ተቀበለ።

ሔዋንን መርጦ ሰአዳም እግዚአብሔር ይስጠው፤ አዳም ራሱ ይምረጣት፤ ምን ለውጥ ያመጣል ልንል ብትችልም ትልቅ ከብደት ሊሰጠው የሚገባ ነጥብ ነው። አዳም፤ የርሱ ዘር እንደሆኑት ሰዎች ሁሉ ለራሱ ምርጫ ተጠያቂነት ያለበት ሰው ነው። እጉል ምርጫ ባደረገ ጊዜ ሁሉ ዘር ብሎ ምርጫው ስለሰከተለበት መዘዝ እግዚአብሔርን ሊወቅስ አይችልም። ይሁንና በኋላ እንደምናየው ይህንኑ ማድረግ አልቀረም። እርሱና ሔዋን ከተከለከለው ዛፍ ላይ ፍሬ በልተው የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በጣሉ ጊዜ ስለ ኀጢአታቸው ሲወቅሳቸው እናያለን። አዳምን “ከእርሱ እንዳትበላ ብዬ ካዘዝሁህ ዛፍ በላህን?” (ዘፍ 3+11ለ) ብሎ ሊጠይቀው፤ አዳም “ይህች ከእኔ ጋር እንድትኖር የሰጠኸኝ ሴት፤ እርሷ ከዛፉ ፍሬ ሰጠችኝና በላሁ” (ዘፍ 3+12) ሲል መሰሰ። በድንገትም ቢያንስ በአዳም እስተሳሰብ እግዚአብሔር ለተፈጠረው ቀውስ ተጠያቂ ሆነ፤ ምክንያቱም ከፍሬው እንዲበላ ያደረገችውን ሴት ሰአዳም ያመጣለት እርሱ ነበር። ይሁንና ራሱን ለማጽደቅ ምንም ያህል ቢጥር እንኳን ለገዛ ራሱ ምርጫ ተጠያቂ ከመሆን ሊያመልጥ የሚችልበት ሁኔታ አልነበረም። ይህ የሚያመለክተው እኛም እንደ አዳምና ሔዋን የመምረጥ አርነት ያለን በመሆናችን ለምናደርጋቸው ምርጫዎችና ለክትያዎቻቸው ተጠያቂነት መውሰድ ያለብን መሆኑን ነው። ይህ በሌሎች ረገዶች እውነት የሆነውን

ያህል፤ በግንኙነቶችም እውነት ነው። እግዚአብሔር የትዳር አጋር ሊሆኑን የሚችሉ ሰዎች ወደኛ ሊያመጣ ይችላል፤ ይሁን እንጂ ምርጫውን የሚያደርግልን እርሱ አይደለም። ስለ ሰውየው/ ሴትየዋ ከምናውቀውና ከተመሠረተው ግንኙነት አካሄድ ተነስተን ምርጫውን የምናደርግ እኛ ራሳችን ነን። የትዳር አጋር ለመምረጥ ስንሻ እግዚአብሔር ጥበብ እንዲሰጠን መጠየቁ ተገቢ መሆኑ እርግጥ ቢሆንም እገሌና እገሊት ብሎ እርሱ አይመርጥልንም። ምርጫው የኛ ነው።

ይስሐቅና ርብቃ

መጽሐፍ ቅዱስ ይህ መርሕ እንዴት እንደሚሠራ የሚያሳዩ በርካታ ምሳሌዎች ያቀርብልናል። ከነዚህ በጣም ግሩም ከሚባሉት መካከል ዋነኛው የአብርሃም ልጅ ይስሐቅ ሚስቱ የምትሆነውን ርብቃን እንዴት እንዳገኘ የሚተርከው የብሉይ ኪዳን ክፍል ነው። በዚያ ዘመን አባት ለልጁ ሚስት የማግኘት ጎላፊነት መውሰዱ የተለመደ ነበር። ወላጆች ራሳቸው መርጠውና ወሰነው ልጆቻቸውን መዳራቸው የአገሩ ወግ ነበር። አብርሃም ለይስሐቅ የተመረጠች ሴት እንዲያገኝለት በማለት አገልጋዩ ወደ ዘመዶቹ አገር ሄዶ ለልጁ ሚስት እንዲፈልግለት ላከው።

“በዚህ ጊዜ አብርሃም ሽመገለ፤ ዕድሜውም ገፋ፤ እግዚአብሔርም አብርሃምን በነገር ሁሉ ባረከው። አብርሃም የንብረቱ ሁሉ ኃላፊ፤ የቤቱ ሁሉ አዛዥ የሆነውን አረጋዊ አገልጋዩን እንዲህ አለው፤ እጅህን ከጭኔ በታች አድርግ፤ ልጄን በመካከላቸው አብሬ ከምኖር ከከነዓናዊያን ሴቶች ልጆች ጋር እንዳታጋባው በሰማይና በምድር አምላክ በእግዚአብሔር ማልልኝ። ነገር ግን ወደ አገሬ፤ ወደ ገዛ ዘመዶቼ ሄደህ ለልጄ ለይስሐቅ ሚስት ትፈልግለታለህ።” አገልጋዩም፤ “ሴቲቱ ከእኔ ጋር ወደዚህ ምድር ለመምጣት ፈቃደኛ ባትሆን ምን አደርጋለሁ? ልጅህን አንተ ወደ መጣህበት አገር ልውሰደውን? ሲል ጠየቀው”።

አብርሃምም እንዲህ አለው “ምንም ቢሆን ልጄን ወደዚያ አንዳትመልሰው ተጠንቀቅ፤ ከአባቱ ሴት፤ ከትውልድ አገሬ ያወጣኝና ለዘርህ ይህችን ምድር እሰጣለሁ ብሎ በመሃላ ተሰፋ የገባልን የሰማይ

አምላክ እግዚአብሔር መልአኩን ከፊትህ ይልካል፤ ለልጅም ሚስት ከዚያ ታመጣለታለህ። ሴቲቱ ወደዚህ ለመምጣት ፍቃደኛ ካልሆነች ግን ካስማልሁህ መሐላ ነፃ ትሆናለህ፤ ነገር ግን ወደዚያ እትውሰደው” አለው። ስለዚህም አገልጋዩ እጁን ከጌታ ከአብርሃም ጭን በታች አድርጎ ስለዚህ ጉዳይ ማለላት (ዘፍ 24፥ 1-9)።

እዚህ ላይ ልብ ሊባሉ የሚገቡ በርካታ ነጥቦች አሉ። በመጀመሪያ አብርሃም ለአገልጋዩ መመሪያ የሰጠው ከራሱ ዘመዶች መካከል ለይስሐቅ ሚስት እንዲፈለግ ነበር። ከዚህ ውጪ ግን ሌላ ክልከላና ገደብ አላስቀመጠም። አብርሃም ለይስሐቅ የምትሆንህ እገሊት ናት ብሎ አልመረጠለትም፤ የምርጫውን ንፍቀ ከብብ ብቻ ነበር ያጠበበው። ሁለተኛም የአብርሃምና የአገልጋዩ ንግግር ግልፅ እንደሚሆንልን አገልጋዩ ያገኛት ሴት፤ ምንም እይነት ሴት ብትሆን አብራው ለመምጣት በጂ ላትል እንደምትችልም ታሳቢ አድርገው ነበር። አስቀድመው የወሰኑት የቆረጡት ጉዳይ አልነበረም። በሦስተኛ ደረጃ አብርሃም ለአገልጋዩ፣ የእግዚአብሔር መልአክ በፊቱ እንደሚቀድመውና ለተልዕኮው መከናወንን እንደሚሰጠው አረጋግጦለታል። መልአክ መሪ እንጂ እኔ ያልኩት ካልሆነ ባይ አዛዥ አይደለም። አገልጋዩን በቀና መንገድ ሊመራ ይችላል፤ ሆኖም ግን ራሱ ምርጫውን ሊያደርግ አይችልም፤ አይሞክርምም።

አገልጋዩ የአብርሃምን ፈቃድ ለመፈጸም በዐሥር ግመሎች በርካታ ገበበረከቶች ይዞ ረዥሙን ጉዞ ጀመረ። በአብርሃም የትውልድ አገር ናኮር በምትባለው ከተማ ሲደርስ ከከተማዩቱ የውሃ ጉድጉድ አጠገብ ላይ አረፈ።

ከዚያም እንዲህ ሲል ጸለየ፤ የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር ሆይ፤ በዛሬው ቀን ጉዳዩን አሳካልኝ። ለጌታዬ ለአብርሃም ቸርነትህን አሳየው። እነሆ እኔ በዚህ ምንጭ አጠገብ ቆሜያለሁ። የከተማይቱ ሴቶች ልጆች ውሃ ለመቅዳት ወደዚህ ይመጣሉ። እንግዲህ እንስራሽን አውርጂና ውሃ አጠጪኝ ስላት እንካ ጠጣ፤ ግመሎችህንም ላጠጣልህ የምትለኝ ቆንጆ፤ እርሷ ለባሪያህ ለይስሃቅ የመረጥካት ትሁን፤ በዚህም ለጌታዬ ቸርነትህን እንዳሳየኸው አውቃለሁ። እርሱም ገና ጸሎቱን ሳይጨርስ እነሆ ርብቃ እንስራዋን በትከሻ ላይ አድርጋ ብቅ አለች።

እርሷም ከአብርሃም ወንድም ከናኮርና ከሚስቱ ከሚልካ የተወለደው የባቱኤል ልጅ ነበረች። ልጃገረዲቱ እጅግ ውብና ወንድ ያልደረሰባት ድንግል ነበረች፤ ወደ ምንጭም ወርዳ ውሃ በእንስራዋ ሞልታ ተመለሰች። አገልጋዩም ሊገናኛት ሮጠና ከእንስራሽ ጥቂት ውሃ ታጠጪኝ ዘንድ አለምንሻለሁ አላት። እርስዋም ጌታዬ ሆይ፤ ጠጣ አለችው። ፈጥኖም እንስራዋን በእጅዋ አውርዳ አጠጣችው። እርሱንም ካጠጣች በኋላ “ለግመሎችህ ደግሞ ሁሉም እስኪረከድረስ ውሃ እቀዳለሁ አለች” (ዘፍ 24፥ 12-19)።

እዚህ ላይ አገልጋዩ ጌታን አንድ ነገር እንዲያደርግለት፤ ማለትም ለይስሐቅ ሚስት እንድትሆን የመረጠለትን ሴት ቁርጥ አድርጎ እንዲነግረው ጠየቀው። እዚህ ላይ እግዚአብሔር “እንዲመርጥለት” መጠየቁ እውነት ቢሆንም፤ የመላው ታሪክ ዐውድ እንደሚጠቁመው ለይስሐቅ ሚስት የማግኘት ሂደቱን በመምራት እግዚአብሔር ቢሳተፍም፤ ምርጫውን የሚያደርጉት ተሳታፊዎቹ ለዎች ነበሩ። እግዚአብሔር የአገልጋዩን ጸሎት ሰምቶ የአብርሃም ወንድም የናኮር የልጅ ልጅ ከሆነችው ከርብቃ ጋር በቀጥታ አገናኘው።

የርብቃ ቤተሰብ የአብርሃምን አገልጋይ ተቀብለው ቤታቸው አስተናገዱት፤ ምግብ ሊያቀርቡለት ሊጠይቁት፤ አስቀድሞ የመጣበትን ጉዳይ ሊነግራቸው እንደሚፈልግ ገለጸላቸው። ለይስሐቅ ሚስት ፍለጋ ወደናኮር መምጣቱንና እግዚአብሔር ጸሎቱን ሰምቶ ርብቃን እንዳገናኘው በመናገር፤ ምን ምላሽ እንደሚሰጡት ጠየቃቸው።

አሁንም ቸርነትና እውነት ለጌታዬ ትሠሩ እንደሆነ ንገሩኝ፤ ይህም ባይሆን ንገሩኝ፤ ወደቀኝ ወይም ወደግራ እል ዘንድ። ላባና ባቱኤልም መለሱ፤ እንዲህም አሉ፤ ነገሩ ከእግዚአብሔር ዘንድ መጥቷል፤ ከፉም በጉም ልንመልስልህ አንችልም። ርብቃ ይኸው በፊትህ ናት ይዘሃት ሂድ። እግዚአብሔር እንደተናገረ ለጌታህ ልጅ ሚስት ትሁን። የአብርሃም አገልጋይም ነገራቸውን በሰማ ጊዜ ወደ ምድር ወድቆ ለእግዚአብሔር ሰገደ። አገልጋዩም የብርና የወርቅ ጌጥ፤ ልብስም አወጣ፤ ለርብቃም ሰጣት፤ የከበረ ስጦታንም ለወንድሟና

ለእናቷ አቀረበ። እርሱም ከእርሱም ጋር ያሉት በሱ፤ ጠጡም፤ እዚያም አደሩ። ማልደውም ተነሱና፤ ወደጌታዬ እሄድ ዘንድ አሰናብቱኝ አላቸው። ወንድሟና እናቷም ልጃገረዲቱ እንደ አሰር ቀን ያህል ከእኛ ዘንድ ተቀመጥ፤ ከዚያም በኋላ ተሄዳለች አሉ። እርሱም እግዚአብሔር መንገዴን አቅንቶልኛልና አታዘግዩኝ፤ ወደ ጌታዬ እሄድ ዘንድ አሰናብቱኝ አላቸው። እነርሱም ልጃገረዲቱን እንጥራና ራሷን እንጠይቅ አሉ። ርብቃንም ጠርተው፤ ከዚህ ሰው ጋር ተሄጃለሽን? ለሷት። እርሷም እሄዳለሁ አለች። እህታቸውን ርብቃን፤ ሞግዚቷንም፤ የአብርሃምን አገልጋይና ሰዎቹንም አሰናበቷቸው። . . . ርብቃም ተነሳች፤ አገልጋዩቿም በግመሎች ላይ ተቀምጠው ያንን ሰው ተከተሉት፤ አገልጋዩም ርብቃን ተቀብሎ ሄደ። ይስሃቅም በመሸ ጊዜ በልቡ እያሰላለ ወደሜዳ ወጥቶ ነበር። አይኖቹንም አቀና፤ እነሆም ግመሎች ሲመጡ አየ። ርብቃም ዓይኖቿን አቀናች፤ ይስሐቅንም አየች፤ ከግመልም ወረደች። አገልጋዩንም ሊገናኝን በሜዳ የሚመጣ ይህ ሰው ማን ነው? አለችው። አገልጋዩም እርሱ ጌታዬ ነው አላት እርሱም መሸፈኛ ወሰዳ ተከናነበች። አገልጋዩም ያደረገውን ነገር ሁሉ ለይስሐቅ ነገረው። ይስሐቅም ወደ እናቱ ወደ ሣራ ድንኳን አስገባት፤ ርብቃንም ወሰዳት፤ ሚስትም ሆነችው፤ ወደዳትም። ይስሐቅም ከእናቱ ሞት ተጽናና (ዘፍ 24:49-59:61:63-67)።

እነዚህ ጥቅሶች በግልፅ እንደሚያመለክቱት፤ ጌታ ለይስሐቅ ሚስት የመምረጥ ሂደቱን በበላይነት ቢመራውም፤ ምርጫው ያኔም ቢሆን በጉዳዩ ተሳታፊ፤ የነበሩት ሰዎች ነበር። በመጀመሪያ የርብቃ አባት ባቱሌልና ወንድሟ ላባ፤ ርብቃ አብራቸው እንድትሄድ ይሁንታቸውን ለጡ። በጥንታዊው ባህል ይህ የተለመደ ነበር።

ሁለተኛም፤ የአብርሃም አገልጋይ ርብቃን ይዞ ተመልሶ ሊሄድ በፈለገበት ወቅት፤ ወላጆቿ እርሷን ጠርተው በቀጥታ፤ “ከዚህ ሰው ጋር ለመሄድ ትፈቅዳለሽ?” ሲሉ ጠየቁት። እርሷም አዎን ብላ መለሰች። ሂደቱን የመራው እግዚአብሔር ቢሆንም፤

የርብቃ አባትና ወንድም ፈቃድ ቢሰጡም፤ መጨረሻ ላይ ምርጫውን ያደረገችው ራሷ ርብቃ ነበረች።

ሦስተኛ ርብቃን ይዞ ወደ አብርሃም ከተመለሰ በኋላ፤ የጉዞውን ሁኔታና ያጋጠመውን ሁሉ ለይስሐቅ ተረክለች፤ እርሱም ርብቃን ወደዳት፤ አገባትም ይስሐቅ ርብቃን መምረጡ በግልጽ ባይነገረንም፤ በውስጠታዋቂነት ተጠቁሟል። ማንም ሰው ርብቃን እንዲያገባ ጫና አላኖረበትም፤ እግዚአብሔር ይህን እንዲያደርግ የሰጠውን ትእዛዝ መከተሉን የሚጠቁም ነገር አልተነገረንም። አዳም ሔዋንን ሲመርጥ እንደነበረው ሁሉ፤ ይስሐቅም ርብቃ ስትቀርብለት መረጣት።

የትዳር አጋር ለመምረጥ በምንሻበት ወቅት፤ እግዚአብሔርን ምሪት፤ ጥበብና አቅጣጫ እንዲያመለክተን ስንጠይቀው ይመራናል፤ እንዲያውም ለኛ የሚሆኑን ዓይነት ሰዎችን ወደ መንገዳችን ያመጣልናል። ሆኖም እርሱ እንዲያደርግልን መጠበቅ የሌለበን የትዳር አጋርን ለኛ መምረጥ ነው። ባለን መረጃ ላይ በመመርኮዝ ይህንን ውሳኔ ማድረግ የኛ ትላልቅነት ነው። እርሱ ሊመራን ይችላል፤ የመጨረሻው ምርጫ ግን የኛው ነው።

በዓለም መለኪያ አትመራ

ለኔ ብቻ የተወለደ እንደ ሰው የለም ከተባለና የትዳር አጋሬንም እግዚአብሔር የማይመርጥልኝ ከሆነ፤ የሚሆነኝን ሰው መምረጥ የምችለው እንዴት ነው? ምን ዓይነት መስፈርት መጠቀም አለብኝ? የሚያሳዝነው ግን በርካታ አማኞች በሰፊው ማንበረሰብ መለኪያዎች ይመራሉ፤ የማንበረሰቡ የጋብቻ ስኬት እጅግም የሚያመረቃ ባልሆነበት ሁኔታ የነርሱን መስፈርት መጠቀሙ አስተዋይነት አይሆንም። በጠቅላላው ማንበረሰብ ከተጋቢዎች ግማሽ ያህሉ በፍቺ የሚለያዩ ሲሆኑ፤ በአንዳንድ የቤተክርስቲያን አካባቢዎች ቁጥሩ ከዚህ እምብዛም የተለየ አይደለም። አማኞች በቀላሉ የማይፈርሱ ግንኙነቶች ለመመሥረት ከሚቸገሩባቸው ምክንያቶች አንዱ የሚያውቁትና የለመዱት መለኪያ የዓለም ብቻ በመሆኑ ነው።

በጠቅላላው ስንመልከተው፤ በዓለም ያሉ ግንኙነቶች ከሚከተሉት ዐራት መስፈርቶች አይወጣም፤ ውበትና ተክለሰውነት፤ ማንበራዊ ደረጃ፤ የአእምሮ ችሎታና የገንዘብ አቅም። ከነዚህ ሁሉ የሚልቀው መስፈርት ማለትም መንፈሳዊ ሁኔታ ብዙ ጊዜ ችላ ይባላል፤ ቢያንስ በግንኙነቱ ችግሮች ብቅ

ማለት እስኪጀምሩ። በርካታ ተጋቢዎች ለመንፈሳዊ ጉዳዮች ትኩረት መስጠት የሚጀምሩት ችግሮች ተፈጥረው ካበቁና ማስተካከሉ አስቸጋሪ ከሆነ በኋላ ነው።

በርካታ ተጋቢዎች ለመንፈሳዊ ጉዳዮች ትኩረት መስጠት የሚጀምሩት ችግሮች ተፈጥረው ካበቁና ማስተካከሉ አስቸጋሪ ከሆነ በኋላ ነው።

አንድ ሰው፣ በዓለም መስኪያዎች የመመራቱ ችግር ምንድነው? ውበት፣ ማኅበራዊ ደረጃ፣ እውቀትና ገንዘብ ያለው/ያላት ብፈልግ ምናለበት? ሌላ ይችላል። እነዚህ ነገሮች በራሳቸው ምንም ችግር የለባቸውም፤ ሆኖም ብቻቸውን ጽኑና ዘለቄታ ያለው ግንኙነት ለመመሥረት የሚያበቁ አይደሉም። የዚህ ዓይነት ግንኙነት በዘላቂ ባህርያት ላይ መመሥረት አለባቸው፤ የዓለም መስኪያዎች ግን ጊዜአዊ ናቸው። እነዚህ ነገሮች በድንገት ሊለወጡ ይችላሉ።

በርካታ ሰዎች የትዳር አጋር ሊመርጡ ውበት ወይም ተከሰሰውነትን ይመለከታሉ። አንድ ሰው ውብ ነው ማለት ምን ማለት ነው? ለማግኘት የምናስባት/የምናስበው በቂ አካላዊ መስህብ እንዳላቸው ለመወሰን የምንጠቀመው መስፍርት የማንን ነው? የውበት መስኪያችን መሠረቱ ምንድነው? የፋሽኑ ዓለም? የፊልም ተዋናዮች?

የዓለም የውበት መስኪያ የሞዴልና የመድረክ ቆንጆት መስህብ ነው፤ ይህ ዓይነቱን ውበት የታደሉ ሰዎች ግን በቁጥር ሊሰላ ከዓለም ሕዝብ ከአንድ ከመቶ በታች ይሆናሉ። ይህን መስኪያ ማድረግ እንግዳ ይመስላል፤ ያም ሆኖ ጎበረተለቡ የሚያጸድቀው መስኪያ ነው። ሰዎች የትዳር ጓደኞቻቸውን ወይም ሊያገቧቸው የሚያስፈልጋቸውን የሚለኩት በዚህ ዓይነቱ በጣም ለጥቂቶች ብቻ በተሰጠ ተውህቦ ነው።

የአካላዊ መስህብ ብዙም ርቀት አያስኬደንም፤ ተጋቢዎች ግንኙነታቸውን በዚህ ዓይነቱ መስኪያ ላይ የሚመሠርቱ ከሆነ፣ ውበት ሊረገፍ ምን ሊሆን ነው? የሚያምረው ጸጉሩ ቢሸብት ወይም ቢሳሳ ወይም የተስተካከለ ቁመናው በበርጭ ቢበላሽ ሌላ ልትፈልግ ነው? ሽንቃጣ የነበረችው ልጅ ድፍድፍ መሆን ብትጀምር አትሆኒኝም ሌላት ነው? ስለዚህም ደስተኛና ዘላቂ ግንኙነት የሚሹ ከሆነ ከአካላዊ ውበት ያለፈ ነገር እንደሚያሻቸው ግልጽ ነው።

ሌላው የትዳር ጓደኛ ለመምረጥ ሰዎች የሚመሩበት ሐሰተኛ መስኪያ ማኅበራዊ ደረጃ ነው። በርካታ ሰዎች፣ በተለይም ሌቶች

በማኅበራዊ እርከን ከፍታ የሚያስገኝላቸው ወንድ ይፈልጋሉ። ገንዘብ ያለው፣ ስመጥርና የተከበረ ስም ተሰሚነት ያለው ቤተሰብ ሰው ማግኘት ይሻሉ። እንደ አካላዊ ውበት፣ ማኅበራዊ አቋምም ይለወጣል፤ ብዙ ጊዜ ከመቅጽበት ይለወጣል። የአገሩ የንግድ ሁኔታ ወይም የገንዘብ ልውውጥ ላይ አንድ ችግር ቢከለት ሀብትም ሊዋዥቅ ይችላል።

አንዳንዶች ደግሞ ጭንቅላት ያለው ወይም በትምህርት ደረጃ ከፍ ያለ እርከን ላይ ያለ ሰው ለትዳር ጓደኝነት ይፈልጋሉ። የኮሌጅ ምሩቅ ናት? ምን ዓይነት የሙያ መስክ ውስጥ ናት? መሐንዲስ ነው? ዶክተር? ጠበቃ? ነጋዴ? የድርጅት ሥራ አስኪያጅ? ሰዎች እነዚህን ሲጠይቁ የገንዘብና የማኅበራዊ ደረጃ ጥያቄም ማንሳታቸው ነው። ለነገሩ ሰዎች ዶክተር/መሐንዲስ ባገባ ደስ ይለኛል እንጂ ዛፍ ቆራጭ ወይም የሉቅ ገንዘብ ተቀባይ ለማግኘት እፈልጋለሁ ሊሉ ማን ሰምቶ ያውቃል? አስተሳሰባችን በዓለም መስኪያ ተዛብቶ እንጂ ሥራ ሁሉ ከቡር እንደመሆኑ ዛፍ ቆራጭነት ችግር የለበትም።

ሌላው ሰዎች መስኪያ የሚያደርጉት ገንዘብና ሀብትን ነው። ሊያኖረኝ አቅም አለው? የሚያስፈልገኝን ታሟላልኛለች? በአንዳችን ደሞዝ መተዳደር እንችላለን ወይም ሁለታችንም መሥራት አለብን? እነዚህን ጥያቄዎች ማንሣቱ ተገቢና አስፈላጊ መሆኑ እንዳለ ሆኖ ትዳር እያሰቡ ያሉ ሰዎች አግብተው ነሮ ሊጀምሩ ለሚገጥሙአቸው ጉዳዮችና የገንዘብ ጥያቄዎች በአግባቡ መዘጋጀታቸውን ከወዲሁ በጥንቃቄ ማቀድ ይኖርባቸዋል። የገንዘብ አቅም በራሱ ግን አጋርን ለመምረጥም ሆነ ለማግኘት አስተማማኝ መሠረት አይደለም።

ምዘናችሁ በእገዚአብሔር መስኪያ ይሁን

የትዳር አጋር ማግኘት የመሻታችን ሁሉ መደምደሚያ የሚሆነንን በቃ ይሄ ነው የምንለው ዓይነት የማግኘት ወይም እግዚአብሔርን ምናል እገሊትን በኔ ፍቅር ብትጥላት ብሎ የማግኘት ጉዳይ አይደለም። ትክክለኛ የትዳር አጋር የማግኘት ቁልፉ በመጀመሪያ ከአቋማችን ሳንሸራተት የምናምንባቸውን መስኪያዎችና ባህርያትን መለየት ከዚያም በነዚህ መስኪያዎች መሠረት ይሆናል የምንለውን ሰው መመዘን ነው። ቀልባችንን የማረከቸው ሴት ይህ የሚባል የማይቀራት ውብ ሆኖም የሚነቀፍ ባህርይ ሊኖራት ይችላል። ሰውየው የነካውን ሁሉ ወደ ገንዘብ መለወጥ የሚችል የንግድ አስማተኛ ሆኖ ስሌሎች ማሰብ፣ ርህራሄና መልካም ልብ ያልተፈጠረበት ሊሆን ይችላል።

ለሰዚህም ቀዳሚው ትኩረታችን መልክ ወይም ሥራ ወይም ገንዘብ ሳይሆን ምን ዓይነት ሰው ነው/ናት? የሚለው መሆን አለበት። አፍአዊ ገጽታ አሳሳች ነው። ተሰጥኦዎችና ተውህቦዎች ሁላችንም ስንወለድ የምናገኛቸው ናቸው። ባህርይ ግን የምናንጸው፤ በጥንቃቄ የምንከተኩትና በጊዜ ሂደት የምናገለግለው ነገር ነው። ሰዚህም ነው በቁምነገር ግንኙነት ከመጀመራችን በፊት የሰውየውን/የሴትየዋን ማንነት ለማስተዋልና ለማጤን ጊዜ መውሰዱ አስፈላጊ የሚሆነው። ሰተወሰነ ጊዜ ትህትናቸው፤ ደግነታቸውና ፈገግታቸው ሊማርካችሁ የሚችሉ ሰዎች በየቀኑ እንደሚገጥሟችሁ ጥርጥር የለውም። ውሎ ሲያድር ግን የሰውየው እውነተኛ ማንነት በጉልህ መውጣት ይጀምራል። ሰዚህም አፍአዊው ባህርይ ከእውነተኛው ባህርይ ጋር በእውነት የሚገናኝ መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋችኋል። የተደላደለ ባህርይ በአዝልቆት በሚጸና የማይለዋወጥ አካሄድ የሚገለጥ ሲሆን፤ የተውሸሸለ ባህርይ ግን በአሳሳች ቃላትና ታይታዎች ጀርባ መሰወር ይቀናዋል።

ተሰጥኦዎችና ተውህቦዎች ሁላችንም ስንወለድ የምናገኛቸው ናቸው፤ ባህርይ ግን እኛ የምናንጸው፤ በጥንቃቄ የምንከተኩትና የምናገለግለው ነገር ነው

የእግዚአብሔርን ቃል ስናጠና፤ እግዚአብሔር ለራሱ ዓላማ ሰዎችን ሲመርጥ፤ ትኩረቱ ውጫዊና አካላዊ መገለጫዎች ላይ ሳይሆን የባህርይና የልብ ጉዳይ እንደሆነ እንመለከታለን። ሙሴ ተብታባና እንደበተ ቆላፋ ሰው ነበር፤ ይሁንና ይህ እክል በፈርዖን ፊት ቀርቦ አስራኤላውያንን ከግብፅ ባርነት ነፃ ለማውጣት ሥራ እንዳይመርጠው እግዚአብሔርን አላገደውም። እግዚአብሔር ሕዝቡን ከወረራ ምድያማውያን ለመታደግ ሲፈልግ፤ የመረጠው ሰው ራሱን ከአባቱ ቤተሰብ እጅግ ታናሽ፤ ከእስራኤል ነገድም እጅግ ታናሽ ከሆነ ወገን እንደተገኘ አድርጎ ራሱን የሚቆጥረውን ጌዴዎንን ነበር። እግዚአብሔር በተጨማሪም ለጌዴዎን ድል የሰጠው የእገሌ ልጅ ተብሰው በተለየ በሚታወቁ ሰዎች ሳይሆን ከኩራ ውሃ በሚጠጡበት ሁኔታ በተመረጡ ሦስት መቶ ሰዎች እንደሆነ እናያለን። ዳዊት ከአሰይ ልጆች ትንሹ በመሆኑ፤ በሳሙኤል ፊት ሊያቀርቡት እንኳን የሚበቃ ተደርጎ አልተቆጠረም ነበር፤ እግዚአብሔር ግን ለንግሥና ያጪው ሰው ነበር። ይህም ሆኖ ልቡ ለእግዚአብሔር የተሰጠ ስለነበር እግዚአብሔር የመረጠው ሰው ነበር።

በሐዋርያት ሥራ፤ በኢየሩሳሌሚ ቤተክርስቲያን አገልጋዮች በተፈለጉ ጊዜ ሐዋርያት በመንፈስ ቅዱስ ምሪት፤ ቤተክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ ለመሆናቸው የተመሰረከላቸው ሰባት ሰዎች (የሐዋ ሥራ 6፡3) እንድትመርጥ አደረጉ። ሰዎቹ ምን ዓይነት መሆን እንዳለባቸው መንፈስ ቅዱስ ወሰነ፤ ሰዎቹንም የመረጠችው ቤተክርስቲያን ነበረች።

በደኅ ጢሞትዎስ 3፤ ጳውሎስ ለጢሞትዎስ የቤተክርስቲያን መሪዎችንና ዲያቆናትን ለመምረጥ የሚያስችሉትን መመሪያዎች ሲሰጠውም ተመሳሳይ ሁኔታ እናገኛለን።

እንግዲህ የቤተክርስቲያን ኤጵስቆጶስ የማይነቀፍ የአንዲት ሚስት ባል፤ ልክኛ ራሱን የሚገዛ፤ በሥርዓት የሚኖር፤ እንግዳ ተቀባይ፤ ማስተማር የሚችል፤ የማይሰክር፤ የማይጣላ ግን ጨዋ የሆነ የማይጨቃጨቅ ገንዘብንም የማይወድ ሊሆን ይገባዋል። ልጆቹን ታዛዥና አከባሪ አድርጎ በማሳደግ የገዛ ቤተሰቡን በአግባቡ የሚያስተዳድር ሊሆን ይገባል። በውጪ ባሉት ዘንድ መልካም ምስክርነት ሊኖረው ይገባል። ዲያቆናትም እንደዚሁ የተከበሩ፤ ቃላቸውን የማይለውጡ፤ ለብዙ የወይን ጠጅ የማይጎመጁ፤ ያለ አግባብ የሚገኝ ጥቅማጥቅምን የማይሳድዱ፤ ሰዎች መሆን ይገባቸዋል። የእምነትንም ጥልቅ ሚስጢር በንፁህ ህሊና መጠበቅ አለባቸው። ዲያቆናት የአንዲት ሚስት ባል መሆን ይገባቸዋል። ደግሞም ልጆቻቸውንና ቤተሰቦቻቸውን በአግባቡ የሚያስተዳድሩ መሆን አለባቸው (1ኛ ጢሞ 3፡2-4፤ 7-9፤ 12)።

እዚህም ላይ ትኩረት የተሰጠው ለባህርይና ለማንነት እንጂ እገሌ እገሊት ብሎ በስም ለመለየት አይደለም። ጢሞትዎስ ሰዎችን መምረጥ ያለበት በነዚህ መመሪያዎች መሠረት ነው። የሚፈለጉት ባህርያት ያሉት ሰው ለዚህ ዐደራ ብቁ ተደርጎ ሊታጭ ይችላል። ጳውሎስ በዚህ ክፍል ለኤጲስ ቆጶሳትና ለዲያቆናት ምርጫ የሚያስቀምጣቸው መለያዎች ከትዳር አጋርም ልንፈልጋቸው የሚገቡ ናቸው፤ የማይነቀፍ ... ልክኛ ... ራሱን የሚገዛ፤ የተከበረ፤ እንግዳ ተቀባይ ... የማይሰክር፤ የማይጣላ ግን ጨዋ፤ የማይጨቃጨቅ፤ ገንዘብ የማይወድ። እግዚአብሔር

ከሚመርጣቸው ሰዎች እኒህን ባህርያት ይሻል። እርሱ ሰውን የሚመዝነው በነዚህ መለኪያዎች እንደሆነ ሁሉ የኛም መለኪያዎች ሊሆኑ ይገባል።

በዕለትተለት ኑሮአችን የዚህ ዓይነት ማንነት ያላቸው ሰዎች ሊገጥሙን ይችላሉ። በነዚህ መለኪያዎች መሠረት ሚስት ወይም ባል ሊሆኑን የሚችሉ ይሆናሉ፤ ይህን ማወቅ የምንችለው ተቀራርበን ስናውቃቸውና ወዳጅነት ስንመሠርት ነው። የዚህ ዓይነት ባህርያት እንዳላቸው ለማወቅ ከሰላምታ ትውውቅ ያለፈ ቅርርብ ያስፈልጋል። የአንድን ሰው እውነተኛ ማንነት ለይተን ለማወቅ ከርሱ/ከርሷ ጋር ዘለግ ያለ ጊዜ ማሳለፍ ይኖርብናል። ማንም ሰው ቢሆን ለጊዜውም ቢሆን አመለኩን አሳምሮ መቅረብ ይችላል። እውነተኛ ባህርዩ የሚታወቀው ለሚገጥሙት የተለያዩ ሁኔታዎች በሚለጠው ምላሽ ነው። ለትዳር የምንመኘው ሰው ሊኖሩት የሚገቡ ባህርያት አስቀድመን ስናውቅ፤ ያ ሰው በመንገዳችን ሲያልፍ በቀላሉ ልንለየው እንችላለን።

የኑሮ አጋር የሚሆንንን ሰው መፈለግ አንዳች ልብን የሚያስደነግጥ ምትሐታዊ ንዝረት ወይም “አሁን ተገኘ” የሚያለኝ የተለየ እውቀት ወይም ግልጠት ጉዳይ አይደለም። መንገዳችሁ ላይ የሚገጥሙአችሁን ሰዎች ቀርቦ ማወቅና አስቀድማችሁ በወሰናችሁቸው ቁርጠኛና ጽኑ መለኪያዎች መዘናችሁ መምረጥ ማለት ነው፤ ይህን ስታደርጉም እነዚህን መለኪያዎች የሚመጥን ሰው አንድ ብቻ እንዳልሆነ በልቡናችሁ እያኖራችሁ መሆን አለበት። የሕይወት እቻ ማግኘትን በትክክለኛ መንገድ የምርጫ ጉዳይ የሚያደርገውም ይህ ነው። ከምታውቁአቸው ሰዎች መካከል ሁሉ፤ ከመሠረታችሁቸው ወዳጅነቶች መካከል ሊሆኗችሁ ከሚችሉ ሰዎች መካከል፤ ቀሪ ዘመናችሁን አብራችሁ ለማሳለፍ የምትሹትን አንድ ሰው ትመርጣላችሁ። ይህ በነሲብ፤ በሰመመን መንፈስ ወይም ውል ብሎን የምናደርገው ሳይሆን ሆን ብለን አስበንበትና ተጨባጭ ሁኔታዎችን ፊት ለፊት በመጋፈጥ የምናደርገው ውሳኔ ነው። ይህ ያሳባችሁትን ሰው ቀርባችሁ በእርግጠኝነትና በልብ መሰሉነት ኑሮን አብረን እንድንዛፈል መርጫሃሉ ማለት የምትችሉበት ደረጃ ነው።

ምዕራፍ ሦስት

መርሆች

1. እግዚአብሔር ለኛ ለይቶ የወለነልን አንድ የትዳር አጋር የለም።
2. ከኛ ጋር ተመሳሳይ ስብዕና፤ ባህርይ፤ የእሴት ተመንና ዝንባሌ ያላቸውና በዚህም ምክንያት ለትዳር አጋርነት ምቹ ሊሆኑን የሚችሉ ሰዎች አሉ።
3. ልናገባቸው የምንችል በርካታ ምቹ እጩዎች ካሉ፤ ከነርሱ አንዱን ማግባት የኛ ምርጫ ጉዳይ ይሆናል።
4. አንድን ሰው የሚሆነኝ ሰው ነው ብለን ስንመርጠው፤ በታማኝነት ራሳችንን ከርሱ ጋር እንድናስተሳስር ይፈለግብናል።
5. ለማግባት የምንፈልገውን ሰው እግዚአብሔር አይመርጥልንም።
6. እግዚአብሔር የመምረጥ አርነት ሰጥቶ ስለፈጠረን፤ እርሱ ይህን አርነት የሚገስስ ነገር አያደርግም።
7. እግዚአብሔር ለትዳር እቻ የሚሆንንን ሰው በመንገዳችን ሊያመጣ ይችላል፤ ሆኖም ያንን ሰው አይመርጥልንም። ስለሰውየው ባላችሁ እውቀትና በተመሠረተው ወዳጅነት መሠረት ምርጫውን የምታደርጉ እናንተው ናችሁ።
8. ዓለም ግንኙነት ለመመሥረት የሚጠቀማቸው መስፈርቶች ከነዚህ አይወጡም፤ ውበትና ቁመና፤ ማኅበራዊ ደረጃ፤ የአእምሮ ብቃትና የገንዘብ አቅም።
9. ትክክለኛውን ሰው ለማግኘት ቁልፉ በመጀመሪያ ያለ በፅናት የያዘናቸው የባህርይና የማንነት መለኪያዎች መለየትና ቀጥሎም የሚገጥሙንን ሊስማሙን የሚችሉ ሰዎች በመለኪያዎቹ መሠረት መመዘን ነው።
10. ከምናውቃቸው ሰዎች መካከል፤ ከምንመሠርታቸው ግንኙነቶችና ሊስማሙን ከሚችሉ ሰዎች መካከል፤ ቀሪ ዘመናችንን አብረን ልናሳልፍ የምንፈልገውን ሰው እንመርጣለን።

ምዕራፍ ስራት

ትክክለኛ የሕይወት አጋር ሰይቶ ማወቅ

በየትኛውም የማኅበረሰቡ ክፍል፣ በተለይም በቤተክርስቲያን የሚገኙ ወጣቶች የመጠናናት ግንኙነትን በጽድቅ ማድረግ መልመድ አለባቸው። ጽድቅ የሚለው ቃል በቀዳማይ ፍቺው በግንኙነት ውስጥ ትክክለኛ አቀማመጥ፣ ተገቢ አለላለፍ ወይም ልክ በሆነ ቦታ መገኘትን ያመለክታል። ስለዚህም ጽድቅ ስንል ከበላይ ባለሥልጣን ጋር አግባብ ያለው ግንኙነት ማድረግ ሲሆን፣ ለአማኝ ይህ ባለሥልጣን እግዚአብሔር ራሱ ነው። ስለዚህም የመጠናናት ግንኙነትን በጽድቅ ስናደርግ፣ ከእግዚአብሔርና ከቅዱስ የምግባር መለኪያው ባህርዩና መርሆቹ ጋር የተሰማማ ግንኙነት አለን ማለት ነው። በጽድቅ አካሄድ የሚደረጉ ግንኙነቶች ከእግዚአብሔር ጋር በተገቢ አካሄድ የሚደረጉ ናቸው። ጠንካራና አዎንታዊ ግንኙነቶች ለመመሥረት አንቅፋት ከሚሆኑብን ነገሮች አንዱ፣ የእግዚአብሔር ቃልና የዓለም ምሳሌ በየቅል በመሆናቸው በቃሉ መጽናት ስለሚችሉ ነው። በየሄድንበት ቦታ፣ በተለያዩ መንገዶች ከዓለም የምንሰማቸው ድምፆች ይህንኑ ፍልስፍና የሚያውቁ በመሆናቸው፣ ልናመልጠው አንችልም። የእግዚአብሔር ቃል ግን በለዘበና በፀጥተኛ ድምፅ ይናገረናል። ችግሩ ግን የዛሬ ዘመን ወጣት አማኞች የበለጠ የሚያውቁት የዓለምን መንገዶች እንጂ የእግዚአብሔርን ቃል አይደለም። ስለዚህም ለተሳካ የጋብቻ ሕይወት መሠረት ሊሆናቸው የሚችል በጎ የሆነ የመጠናናት ግንኙነት እንዴት ማድረግ እንዳለባቸው ባለማወቅ ግራ ቢጋቡ አስደናቂ አይሆንም።

የመጠናናት ቀዳሚ ዓላማ ትክክለኛውን የሕይወት አጋር መለየት የሚያስችለንን ወዳጅነት መመሥረት ነው። ስኬታማ የመጠናናት ግንኙነት እንዲኖረን ከሚያስችሉን ዐበይት መርሆች አንዱ ሌላውን ሰው ትክክለኛ ቅደምተከተል በጠበቀ ሁኔታ በመንፈስ፣ በነፍስና በሥጋ ማወቅ ነው። በክርስቶስ አካል ያሉ ወጣት ወንዶችና ሴቶች ይህን ቅደምተከተል ልብ ማለት አለባቸው። በማንኛውም ግንኙነት የመጀመሪያው ደረጃ ከሁሉም በላይ ዋጋ ሲሰጠው በሚገባው በመንፈሳዊ ደርዘ ላይ መሆን አለበት። ለመጋባት የሚያስቡ ወጣቶች እንደ አማኞች ለእምነት፣ ለእምልኮና ለቅድስና ለጽድቅ ሕይወት መስጠትን አስመልክቶ ያላቸውን አቋም ለመፈተሽ ጊዜ መውሰድ አለባቸው። መንፈሳዊው

መሠረት ላይ አለመስማማት ካለ፣ በሌሎች ረገዶች ችግሮች መምጣታቸው አይቀሬ ነው።

ከመንፈሳዊ መስፈርት በኋላ ቀጣዩ የነፍስ ደረጃ ሲሆን፣ ተጋቢዎች ስለእርስ በርሳቸው ዝንባሌዎች፣ የሕይወት ዓላማዎች፣ የግልና የሙያ ግቦች፣ የትምህርትና የአእምሮ ደረጃ ስሜታዊ ሁኔታና የተደላደለ ማንነት አስመልክቶ መተዋወቅ ይጀምራሉ። ከሕይወት ምን ይጠብቃሉ? ለቀጣዩ ዓመት ብሎም ለቀጣዮቹ አምስትና ዐሥር ዓመታት ምን ዕቅድ አላቸው? ውጥረትና ጫና ሲበዛባቸው እንዴት ይቋቋሙታል? ስላደጉበት ቤተሰብ ብቻ ሳይሆን ወደፊት ሊኖራቸው ተስፋ ስለሚያደርጉትም ቤተሰብ መነጋገር ያስፈልጋቸዋል።

ከነዚህ ደረጃዎች በኋላ፣ በእስካሁን አካሄዳቸው ላይ ተመሥርተው ቀሪ ዘመናቸውን እንደባልና ሚስት ለመኖር ሲወስኑ፣ ግንኙነቱ አካላዊ ደረዘ ይኖረዋል፤ ይህም በጋብቻ ግንኙነት ብቻ የተወሰነ ነገር ነው። በዚህ ደረጃ ላይ እጅ ለእጅ መያያዝ ወይም ሲሳነባበቱ መሳሳም ተቀባይነት ያላቸው የፍቅር መግለጫዎች ናቸው፤ ከዚህ ያለፈ ነገር ግን ከሠርግ በኋላ ብቻ የሚፈቀድ ነው።

ይህንን የመንፈስ፣ የነፍስና የሥጋ ቅደም ተከተል ማክበር ፍሬያማ፣ አርኪና ስኬታማ ግንኙነት ለመመሥረት ቁልፍ ቢሆንም፣ ዓለም ግን ፊትና ኋላ አድርጋ ሥርዓቱን አፋልሳዋለች። ዘመናዊው ማኅበረሰብ በእውነት ትርጉም ያለው የግንኙነት ዋጋ የሚገነዘብና የሚሻ ቢሆንም፣ ይህን እውን ለማድረግ የሚከተለው አካሄድ ግን የተፋለሰ ነው። በመገናኛ ብዙሃን፣ በፊልሞች፣ በቴሌቪዥን፣ በዘፈኖችና በሥነጽሑፍ የሚቀርብልን ስዕል በአካላዊ ግንኙነት ላይ የሚያተኩር ሲሆን፣ እንዲያውም የነፍስና የመንፈስ ደርዞችን ሙሉ በሙሉ ማለት ይቻላል ወደጉን የሚያንገዋልል ነው። በወሲብ የሚካሄድ የአካላዊ ግንኙነት በማኅበረሰቡ ዘንድ፣ ቸሌላ ሰው ጋር ፍቅር የመውደቅ ወይም የመቀራረብ ዋነኛውና ከፍተኛው መግለጫ ተደርጎ ይቆጠራል። ብዙ ጊዜ ወንድና ሴት ሌሎች ረገዶች ለመተዋወቅ ጥረት የሚያደርጉት በቅድሚያ ስለመኝታ ከተዋወቁ በኋላ ነው። ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን መመዘኛ ሙሉ በሙሉ የሚቃረን ሲሆን የዘመኑ የምዕራብ ኅብረተሰብ ልገጠመው የግንኙነት ቀውስ ዋነኛው ምክንያት ነው።

ደረጃዎችን መገንዘብ

ለግንኙነት የሚተሳሰቡ ሰዎች፣ ወደ መንፈስ አንድነት ይመጡ ዘንድ፣ በመንፈሳዊ ግንኙነት ላይ ማተኮር አለባቸው። ሁለት አማኞች ልባቸው በመንፈስ ሊተሳሰር የሚችለው ስለሁሉም ነገሮች፣ ይልቁንም በደህንነት፣ በሙሉ የሕይወት መስጠትና በድል ነሺ ክርስቲያናዊ ሕይወት ረገድ እግዚአብሔር በሕይወታቸው እያከናወነ ያለውን ሙሉ በሙሉና በእርነት መንፈስ መነጋገርና መወያየት ሊችሉ ነው። በትውውቅ ግንኙነት ወቅት እኒህን ጉዳዮች መወያየት ካልቻልን፣ ነገሩ ከመሠረቱ ተፋልሷል ማለት ነው።

የመጠናናት ግንኙነት ሁለት ወጣቶች ቁጭ ብለው በሰከነ መንፈስ ስለመንፈሳዊ ኅብረታቸው የሚወያዩበት ጊዜ ነው። በርካታ ወጣቶች አማኞችን ጨምሮ በዚህ ረገድ ችግር ይገጥማቸዋል፤ እንደም መነጋገር እንዳለባቸው የነገራቸው ስሌዳ፣ አሊያም ምን መነጋገር እንዳለባቸው ስለማያውቁ ነው። ብዙ ወጣቶች ትርጉም ባለው መንገድ መወያየትን ቀላል ሆኖ ስለማያገኙት፣ አካላዊ ግንኙነትን እንደ አማራጭ መቀራረቢያ ይጠቀሙበታል። በመነካካት፣ በመሳሳም ዳርዳር እያሉ ወደመተሻሸት ሊዘልቁ ሰራሳቸው ሳይታወቃቸው ሊሄዱ ካሰቡት ርቀት በላይ ተጉዘው ራሳቸውን ያገኛሉ። ምናሰበት በማለትና ከዚህ የሚያቅብ ዕቅድ ስለሌላቸው ፈር ስተው ወዳልተገባ አካሄድ ይገባሉ።

የመጠናናት ግንኙነት ሁለት ወጣቶች ቁጭ ብለው በሰከነ መንፈስ ስለመንፈሳዊ ኅብረታቸው የሚወያዩበት ጊዜ ነው።

በትውውቅ ወቅት ያልተገባ አካላዊና ወሲባዊ ግንኙነት ማድረግ በሁለቱም ላይ የበደለኝነት ስሜት በማሳደር፣ በጋብቻ ወቅት ጤናማ መቀራረብ እንዳይመሠረቱ፣ አማኞች ከሆኑም እምነታቸውን ውጤታማ በሆነ ሁኔታ እንዳያከፍሉ ያቅባቸዋል። ይህን ማስወገድ የሚቻልበት ብቸኛው መንገድ በንፅህና በመቆየት ነው። ፈር ስተው የወሲብ ንጢአት የፈጸሙ ሰዎችም በዕብራውያን ምዕራፍ 9 እንደተገለጸው ዳግመኛ ወደ ንጽህና ሊመለሱ ይችላሉ። “በዘላለም መንፈስ አማካይነት ራሱን ነውር አልባ መሥዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር ያቀረበው የክርስቶስ ደም ሕያው እግዚአብሔርን እንድናመልክ ንሊናችንን ከሞተ ሥራ እንዴት ይበልጥ ያነጻ ይሆን!” (ዕብ 9፡14)። ንጢአትን በመናዘዝ፣ በንስሐና በጸሎት መንጸትና በቅድስና መታደስ እንችላለን፤ ምዕራብ ከምሥራቅ እንደሚርቅ የኢየሱስ ደም በደላችንን ከኛ ያርቅልናል።

እግዚአብሔር የሚወደን አባታችን እንደመሆኑ ለኛ የሚረባገንና የሚበጀንን ሊያደርግልን ይሻል። የፈጠረን እርሱ እንደመሆኑ ለኛ የሚጠቅመንን ያውቅልናል፤ ለወሲብ ንጽህናና ቀጥተኝነት ያስቀመጠልን ልኮች ከአደጋ ተጠብቀን እንደፈቃዱ የሆነ በእርካታ የተሞላና መልካም ግንኙነት እንድናገኝ ያቀደልን ነው።

ከነፍስ መተዋወቅ ደረጃ ስንል በአእምሮ፣ በፈቃድና በስሜት መቀራረብ ማለት ነው። የነፍስ መቀራረብ የሚገኘው በጋራ ለወደፊት ኑሮአቸው ዕቅድ ሊያወጡ፣ አብረው ሊኖሩና ሊሰሩ ምን እንደሚወዱና ምን እንደማይወዱ ሊነጋገሩ ነው። ተስፋዎቻቸውና ዕቅዶቻቸው እውን የሚሆኑበት ጊዜ ላይ ዐይናቸውን ሊተክሉ፣ የተስፋ፣ የመጠባበቅና የደስታ ስሜት ልባቸውን ይሞላል። መንፈሳዊ አንድነት ስለመንፈሳዊ ዓላማዎች ብቻ ሳይሆን ስለግል፣ የትምህርትና የዕድገት ግቦች ልብ ስልብ እንዲወያዩ ያስችላቸዋል።

በዚህ ሁኔታ ሁለቱ ሰዎች አብረው የሚያልሙበትና የሚያቅዱበት ደረጃ ላይ ሲደርሱ ትጭጭት ይከሰታል። ኢየሱስ በኖረበት ዘመንና ከዚያም በፊት ትጭጭት የጋብቻን ያህል ዋጋና ክብደት ነበረው። ለዚህም ነው ከማቴዎስ ወንጌል እንደምናነበው፣ ዮሴፍ እጮኛው የነበረችው ማርያም እንዳረገዝች ሲያውቅ በጸጥታ ሊፈታት ያቀደው። በዚያ ዘመን የእጮኝነት ዘመን ሙሽራው ለሙሽራዬቱ ቤት የሚያዘጋጅበትና እርሷና ቤተሰቧ ደግሞ ከወላጆቿ ቤት ወደባሏ ቤት ለመዛወር አስፈላጊ የሆኑትን የጥሎሽና ሌሎች ቅድመ ዝግጅቶች የሚያደርጉበት የጋብቻ የመጀመሪያ ደረጃ እንደሆነ ይቆጠር ነበር። ተጋቢዎቹ በማጎበረሰብ ሊኖሩ ለኑሮ የሚያስፈልጋቸውንና ሕይወታቸው የሚበለጽግበትን ዕቅድና ግቦች የሚነድፉበት ወቅት ነው። በትጭጭት ወቅት፣ ወንድና ሴት በርስ በርስ ቃል ኪዳን የተሳሰሩ በመሆናቸው፣ ውሉ ሊሸር የሚችለው በፍቺ ብቻ ነበር።

በተመሳሳይ ሁኔታ በአሁን ዘመን የትጭጭት ጊዜ አንዲት ሴትና ወንድ ቁጭ ብለው ስለገንዘብ ጉዳዮች፣ እንደምን እንደሚተዳደሩና ኑሮን እንደሚያሸንፉ፣ በኪራይ መኖር ወይስ ቤት መግዛት፣ ተቀጥሮ መሥራት ወይስ ንግድ መጀመር እንደሚያስፈልግ የሚወያዩበት ወቅት ነው። ከሁለት አንዳቸው ትምህርታቸውን የማዘለቅ ዕቅድ ካላቸው፣ ስለዚህ ጉዳይ መነጋገር ያለባቸው አሁን ነው፤ ጉዳዩን ይፋና ግልጽ አድርገው መነጋገር ያለባቸው የርስ በርሳቸውን ዕቅዶችና ግቦች ተገንዝበው፣ እኒህን እውን የሚያደርጉባቸውን መንገዶች እንዲተልሙ ነው። የእጮኝነት

ጊዜ የወደፊት የሕይወት ጉዳዮችን የምናቅድበትና በተስፋ የምንጠባበቅበት በቁምነገር ወይይትና በደስታ የተሞላ ጊዜ መሆን አለበት። ተጋቢዎቹ በእጮችነት ወቅት የሚነድፉት ሁሉን አቀፍ ዕቅድ በወደፊት የጋብቻ ስኬታቸውና ደስታቸው ላይ ይህ ነው የማይባል ድርሻ ያበረክታል።

ጋብቻ ተጋቢዎቹ ወደሦስተኛ የግንኙነት እርከን ማለትም ወደአካላዊ ኅብረት የሚዘልቁበት በር ነው። በሥጋ አንድ መሆን ከጋብቻ በፊት ላይሆን በኋላ የሚከናወን ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚለው፤ “ስለዚህ ሰው ከአባቱና ከእናቱ ተለይቶ ከሚስቱ ጋር ይጣመራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ” (ዘፍ 2፥24)። አንድ ሥጋ የሚለው ሐረግ ወሲብን የሚያመለክት ነው። ጋብቻ ማለት በመሠረቱ ሁለት መንፈሶችን አንድ የሚያደርግ አይደለም፤ ይህ የሚከሰተው በመጀመሪያው ደረጃ ላይ ነው። ጋብቻ አእምሮን፣ ፈቃድንና ስሜቶችን የሚያስተላልፍ አይደለም፤ ይህ በነፍስ አንድነት እርከን ላይ የሚከናወን ነው። ጋብቻ አንድ ወንድና አንዲት ሴትን በአካል የሚያስተላልፍ ነው። በባህርዩ የአካል ተራክቦን የግድ ያካትታል። በመንፈስና በነፍስ ለመስማማት የተዘጋጁ ሁለት ለዎችን ሥጋዊ ፍላጎቶች ለማሟላት የታቀደ ነው።

የእጮችነት ጊዜ የወደፊት የሕይወት ጉዳዮችን የምናቅድበትና በተስፋ የምንጠባበቅበት በቁምነገር ወይይትና በደስታ የተሞላ ጊዜ መሆኑን ስለበት።

ይህ እግዚአብሔር ለሰዎች ግንኙነት ያቀደው ነገር ነው። የእግዚአብሔር ባላንጣና የኛም ጠላት የሆነው ስይጣን ይህን ሥርዓት ለለማጠላው ሁልጊዜ ሊያፋልለው እንደሞከረ ነው፤ ይህን የሚያደርገውም ከተሳካለት እኛን ማውደም እንደሚችል ለለማያውቅ ነው። የዓለም እሴት የተገነባው እግዚአብሔር ያቆመውን ሥርዓት በማፋለስ ላይ ነው። የዓለም ትኩረት የለውን መንፈሳዊ ላይሆን ሥጋዊ ባህርይ ማፋፋት ነው። በክርስቶስ አካል ያሉ ወጣቶች እግዚአብሔር ለግንኙነቶች ያበጀውን ሥርዓትና ደንብ በሚገባ ላይገነዘቡና ሳያጤኑ ግንኙነት መጀመር ቀርቶ ማለብ እንኳን የለባቸውም። በእግዚአብሔር ሥርዓት ማደር፤ እርሱ ለኛ ያዘጋጃቸውን እኛም የምንፈልጋቸውን በረከቶች ማግኘት የምንችልበት ብቸኛ መንገድ ነው።

አማኝ ነው?

እግዚአብሔር ለኛ ለይቶ የመደበው ሰው ስለሌለና የትዳር አጋራችንን እርሱ ስለማይመርጥልን፤ ትክክለኛውን የሕይወት አጋር እንዴት ለይተን ማወቅ እንዳለብን መወሰን አለብን። ለይተን ማወቅ ማለት በትክክለኛ መስፈርት መሠረት በእስተዋይነት መምረጥ ማለት ነው። ትክክለኛውን የሕይወት አጋር ለይቶ ማወቅ ሁልጊዜ በተለይም በዓለም መሰረያዎች ግራ ተጋብተን ከሆነ ቀላል ላይሆን ይችላል። አንድ ሰው ለትዳር የሚስማማን ይሁን አይሁን ለመወሰን የተወሰኑ ጥያቄዎችን ልናነግ እንችላለን። ነገሩን ለማቅለል ጥያቄዎቹ በተባእታይ የታ ቢቀርቡም፤ ለሁለቱም የታዎች እንዲውሉ ሆነው የተዘጋጁ ናቸው።

ከሁሉም በፊት ሊጠየቅ የሚገባው ዐቢይ ጥያቄ ክርስቲያን ነው ወይ? የሚለው ነው። እንዲህ ብለን መጠየቃችን ሰውየው የመጥምቃውያን ወይም የእርቶዶክስ ወይም የሙሉውንጌል ቤተክርስቲያን አባል መሆኑን ለማረጋገጥ አይደለም፤ ለምን ቢባል በነዚህና በሌሎችም ቤተክርስቲያናት እውነተኛ አማኞች ያልሆኑ ለዎች ለለማግኘት ነው። ይልቁንም ጥያቄአችን ሰውየው ክርስቲያን ነው? ወይስ አይደለም የሚል ነው። በእምነት በንስሐና ሕይወቱን በመስጠት ጌታ ኢየሱስን እንደጌታና እዳኝ ተቀብሎ ከርሱ ጋር ኅብረት የሚያደርግ ነው ወይ? እኗና ምግባሩ ከጌታ ጋር ኅብረት እንዳለው ያሳያል? እንደጌታ ፈቃድ የሆነ ጋብቻ ስናስብ፤ የምናስባቸው ለዎች ከኛ ጋር ተመሳሳይ መንፈሳዊ አቋም እንዳላቸውና ተመሳሳይ ኅብረት ያላቸው እንደሆኑ ማረጋገጥ ይኖርብናል።

ጋብቻ ስያስበ ያለ ሰው የመንፈሳዊ ዕድገት ምስክት በሕይወቱ መታየት ስለበት

ይህን ጥያቄ መጠየቅ ያለብን፤ በጌታ እያደገ ካለ አማኝ ብቻ ጋር ግንኙነት መመሥረትና ማግባት ስላለብን ነው። ከኛ ማንም ፍጹም የሆነና ምሉዕ ብስለት የተጐናጸፈ ሰው አለመኖሩ እሙን ቢሆንም፤ አማኞች እንደመሆናችን ክርስቶስን ወደመምሰል እርምጃና ግስጋሴ ማድረግ አለብን። ጋብቻ እያለበ ያለ ሰው የመንፈሳዊ ዕድገት ምልክት በሕይወቱ መታየት አለበት።

ያላመነን ሰው የሚያገቡ አማኞች በሐዋርያው ጳውሎስ አባባል “እግባብ ባልሆነ መንገድ የተጠመዱ” (2ቆሮ 6፥14) ናቸው። ይህ በማያሻማ ሁኔታ ግልጽ ሆኖ የተቀመጠ ሆኖ ሳለ፤ በሌሎች

አቅጣጫዎች ረገድ አመዛዘኝ የሆኑ አማኞች የማያምን ሰው ለማግባት የሚጠቀሙባቸው ማሳመኛዎች ሁልጊዜም ያስደንቁኛል። ከነዚህ የራስ መሸንገያዎች የሚከተሉት ብዙ ጊዜ የሚሰሙ ናቸው፡-

- ክርስቲያን አይደለም፤ ግን ጥሩ ሰው ነው

ማስታወስ ያለብን ጥሩ ሰዎችም ቢሆኑ ያለ ኢየሱስ ወደ መንግሥተ ሰማያት መግባት እንደማይችሉ ነው። የማያምኑ ሰዎች ከሚያምኑት ጋር በአንድ መንገድ ላይ ስላልሆኑ፤ አንድ መንፈስ ሊኖራቸው አይችልም።

- ቀርቤ ካነጋገርኳቸው በርካታ ክርስቲያኖች የተሻለ ሥነ ምግባር ያለው ሰው ነው።

ጨዋነትና ሥነምግባር ዋጋ እንዳለው ባይካድም፤ በዘለቄታው ሲታሰብ የመንፈሳዊ ኅብረት ጉድለትን ሊያካክስ አይችልም።

- ግብዝ መሆን ስላልፈለገ ክርስቲያን መሆን አስፈላጊ መስሎ አልታየውም

እውነት እንነጋገር ቢባል ይህ ሰው ከባንክ የገንዘብ ከፋዮች እንዲሁ አጭበርባሪ ሆኖ ስላገኘው ብቻ በባንክ መገልገሉን ይተዋል? ይህን ሰብስቦ አስባብ የሚያቀርበው ወንጌል ሊሰማና ሊድን የሚችልበት ከአማኞች ጋር የመሆን አጋጣሚ ለመሸሽ ሲል ነው።

- ልጆቻችን ወደቤተክርስቲያን እንዲሄዱ ይፈልጋል። ለዚህ ነው የምወደው

እንዲ ወላጅ አማኝ፤ ሌላው የማያምን በሆነበት ቤተሰብ የሚያድጉ ልጆች ብዙ ጊዜ መንፈሳዊ ውዥንብር ውስጥ ይገባሉ። ለምን ወደ ቤተክርስቲያን እሄዳለሁ? አባቴ መቼ ይሄዳል? ይላሉ። ይህ ችግርን መጋበዝ ነው።

- ከእምነት ውጪ ብዙ የሚያስተላስሩን ነገሮች አሉ

በጣም መሠረታዊና ዋነኛው ደረጃ ላይ ማለትም መንፈሳዊ ደረጃ ላይ፤ የሚያምን ከማያምን እንዳችም የሚጋሩት ነገር የላቸውም። አንድ የሚያደርግ መንፈሳዊ ማሠሪያ በሌለበት፤ በተወሰኑ ጉዳዮች ብቻ ተመሳሳይ ዝንባሌ መኖሩ ለዘላቂ ግንኙነት በቂ አይደለም።

- ግልጽ ሰው ነው፤ ብመሰክርሰት ጌታን የሚቀበል ይመስለኛል።

የዚህ ዓይነቱን ማሳመኛ ለሚሰጡ የምነግራቸው፤ እንቺን ለማግኘት ሲል ያልተለወጠ እንቺን ለማቆየት ሲል አይለወጥም። እርሱን እንዳያመልጥሽ ስትይ፤ አቋምሽን ዝቅ ካደረግሽ በኋላ፤ በኋላ ላይ ከፍ ማድረግ ለመቻልሽ ምን ዋስትና አለሽ?

- ከኔ ጋር ለመቀጠል ከፈለገ ክርስቲያን መሆን እንዳለበት ነግሬው አሁን ክርስቲያን ሆኗል።

ከልቡ ከሆነ ጥሩ ነው፤ ግን ከምን መንፈስ ይህን አደረገ የሚለው ጥያቄ ይነሣል። ክርስቶስን የተቀበለው መዳን ስለፈለገ ወይስ እንቺን ስለፈለገ? ክርስቲያን መሆን እንደሚያስፈልገው የነገርሽው መንፈሳዊ ሁኔታው አሳስቦሽ ነው ወይስ ከእጅሽ እንዳያመልጥ ስትይ?

እንዳንድ አማኞች ገና በላጤነት እንዳሉ ዕድሜያቸው ሲገሰግስና የሚታይ ተስፋ ሲርቃቸው ቆሜ መቅረቴ ነው ብለው መስጋት ይጀምራሉ። ስለዚህም መመዘኛቸውን ዝቅ አድርገው፤ ብቻ ከመሆን በማለት አንድ ሰው መጥቶ የመፍቀድ ምልክት ሲያሳይ ያለማቅማማት እጅ ይሰጣሉ።

የሚያምኑና የማያምኑ መንፈሳዊ ስንድነት የሚመዘክቡበት ስንዳችሁ መሠረት የላቸውም

በምንም ያህል ማሳመኛና ማመካኛ ቢታጀብ፤ ከአማኝ አማኝ ያልሆነ ሰው የሚመሠርት ጋብቻ ምሉዕ አይሆንም፤ ምክንያቱም መንፈሳዊ ኅብረት በሌለበት ጋብቻን የተሟላ የሚያደርገው ዋና ነገር ስለተጓደለ ነው። የሚያምንና የማያምን፤ መንፈሳዊ አንድነት የሚመሠርቱበት እንዳችም መሠረት የላቸውም። ስለዚህም አማኝ በዚህ ጉዳይ ላይ ጥርት ያለ አቋም መውሰድ አለበት። ለአማኝ የማያምን ሰው ተገቢ የትዳር ምርጫ አይደለም። ሌላ መንገድ የለም።

የሕይወት ገብ ብዩ የያዘኩት ምንድነው?

የሕይወት አጋር ለመምረጥ መጠየቅ ያለብን ሁለተኛው ጥያቄ፤ የሕይወቴ ግብ ምንድነው? የሚለውን ነው። በቁም ነገር ግንኙነት ከመጀመራችን በፊት ልንጠይቀው የሚገባ ጥያቄ ነው፤ ምክንያቱም መጠናናትና ጋብቻ እግዚአብሔር በእኛ ሕይወት ከላው ዓላማ ጋር በቀጥታ የተዛመዱ ናቸው።

በቅድሚያ በሕይወታችን ምን ማከናወን እንዳለብን ለማየት የምንመርጠውም ሰው ዓላማዬ ብሎ የያዘው ምን እንደሆነ ስናውቅ፤ ያኔ ተስማምተን መሄድ እንችል እንደሆነ መወሰን ይቀላል።

ሁለታችንም ሕይወታችን ለእግዚአብሔር መንግሥት ስጥተናል? በእጥቢያ የእማኞች ኅብረት በንቃት ተሳትፎ እናደርጋለን? የተለያዩ ቤተክርስቲያናት አባላት ከሆንን፤ በአንድ ለመጠቃለል ወስነናል? ስለሥራና ስለወደፊት ግብ እንድ ዓላማ አለን? ስለ ልጆች የጋራ አቋም ወስደናል? ሷላ ላይ ይህን ደግሞ መቼ አስብከው የሚሉ ጥያቄዎች እንዳይነሡና በጋራ ለማሳካት እንድንሠራ፤ የግል ተስፋዎቻችንና ሕልሞቻችንን በግልፅ ተወያይተናል? በመደበኛነት አብረን እንጸልያለን? ምግብ ቤት ስንበላ ጭምር? ይህን የመሰሉ ጉዳዮች ላይ ልዩነቶች እንዳሉን ማወቅ ያለብን በሠርግ ማግስት መሆን የለበትም። ክጋብቻ በፊት ከእንቺ ጋር በሰው ፊት ለመጸለይ የማይፈልግ ከሆነ፤ ከዚያ በሷላ ይህን ያደርጋል ብለሽ አታስቢ። ሦስት ልጅ ብቻ እንዲኖሩሽ ፈልገሽ ለርሱ ሳትነግረው ብትቀሪና ሷላ ልጅ የሚባል አልፈልግም ቢልሽና ብትጋጩ ምን ልትይ ነው።

እማኞች የወደፊት ዕቅድን በተመለከተ ማመካከር የሚሰጡባቸው መንገዶች ምን ምን ናቸው?

• ስንጋባ ይለወጣል፤

ይህን ተስፋ ማድረግ አያዋጣም። አሁን ካልተሰወጠ፤ ምን ብሎ ያኔ ይለወጣል? በሕይወት ዕቅድ የማይስማሙ ጥንዶች ከወዲሁ የሚኳኳኑ ስለመሆናቸው መጠየቅ አለባቸው።

• እምነቱን በአደባባይ መግለጥ ወይም ምግብ ቤት ውስጥ መጸለይ ያሳፍረዋል።

በሰው ፊት ክርስቶስን ለማክበር የሚያፍር ከሆነ፤ በጓዳውና በግሉ ሊያክብረው መቻሉ አጠራጣሪ ነው። በአደባባይ ለክርስቶስ እቋሙን ለመግለጽ የማይደፍር ሰው በሌላው ሕይወቱ አቅጣጫና በግሉ ለርሱ ታማኝ ይሆናል ተብሎ መጠበቅ የማይመስል ነገር ነው።

• ከተጋባን በሷላ በቤተክርስቲያን ንቁ ተሳትፎ እናደርጋለን

ታደርጉ ይሆናል፤ ግን ደግሞ ላይሆንላችሁም ይችላል። ከሠርግ በፊት በእጥቢያ የእማኞች ኅብረት በንቃት መሳተፍን ቀዳሚ ትኩረት ካላደረጋችሁ፤ በጋብቻ የተለየ ነገር ይመጣል ብላችሁ አትጠብቁ። እሁነኑ ቁርጠኛ ውሳኔ አድርጉ፤ ሷላ ከብዙ ሐዘንና ጸጸት ያተርፋችኋል።

• ወጣትነት እንዴ ነው

ሰዎች ይህን ሊሉ ሆያሆዱ ሊበቃን የቤተክርስቲያን ሰዎች እንሆናለን። አሁን ግን የወጣትነት ጊዜአችን እንደመሆኑ፤ ሳያመልጠን ልንደስት ያስፈልገናል ማስታቸው ነው። ይህ ዓይነቱ ሰብብ ተጋቢዎቹ ለወደፊት ዕቅድ የጠራ እቋም እንዳልያዙ የሚያሳይ ነው።

• በክርስቲያኖች መስበር ስለደረሰበት ቤተክርስቲያን አይሄድም አብሮት ከሚሠራው ጋር ስለተቃቃረ ብቻ ሥራ መሄዱን ሊተው ነዋ? ይህ ሌላ መሠረታዊ ችግርን ለመሸፈን የሚቀርብ ሰብብ ነው። ምናልባት ሰውየው ልቡ ከእግዚአብሔር የመራቁን እውነት በዚህ የሸፋፈነ ሊሆን ይችላል።

• በቤተክርስቲያን ያለው ግብዝነት ስለማያስደስተው ነው የማይመጣው

ይህ ዓይነቱ ሰብብ ምን ያህል እንደተንሰራፋ ልብ ብላችኋል? ይህ ወዳጃችን የቤተክርስቲያን ሰዎች ግብዝነት እንዲህ የሚያሳዝነው ከሆነ፤ እንግዲያው መጥቶ እንዴት መኖርና መመላለስ እንደሚገባ ለምን አያሳያቸውም? ይህም ሌላ የማይሆን ሰብብ ነው።

• አክራሪ አድርጎ እንዲያስበኝ አልፈልግም

ልጅቱ ይህን ስትል፤ ስለኢየሱስ ብዙ ብናገር፤ ሊበረግግ ይችላል ማለቷ ነው። እንግዲያው እሁቱ፤ ኢየሱስ የሚያስበረግጠው ከሆነ ይቅርብሽ። ለእማኝ ኢየሱስ የሕይወቱና የቤቱ ጌታ ነው። ሁለቱም ኢየሱስን ካልወደዱ፤ ችግር መከሰቱ አይቀርም።

ተመሳሳይ የሕይወት ዕቅድ የሌላቸው ሰዎች ስርስ በርስ ሲጎጡ ሲጎጡ ሲታዩ ሲታዩ

አማኝ ከማያምን ጋር ቢጋባ፤ መስመራቸው አንድ ባለመሆኑ ውሎ አድሮ ግጭቶች መከሰታቸው አይቀሬ ነው። እግዚአብሔርን ለማለደሰት የሚሻ አማኝ ይህ መሻቱ በማያምነው ወገን እንደሚጨናገፍበት እውን ነው። አውቆትም ሆነ ይሁነኝ ብሎ፤ የማያምነው ወገን አማኝን ከጌታ ለማራቅ ይሞክራል። በሚያሳዝን ሁኔታ ይህ ብዙ ጊዜ ሲሆን ያየሁት ነገር ነው። እግዚአብሔርን ለመታዘዝና ለመከተል እየፈለጉ የማያምኑ ባለቤቶቻቸው ወደ ጌላ እየያዟቸው የተመረፉ በርካታ አማኞች ገጥመውኛል። ብዙ ጊዜ ይህ ዓይነቱ ችግር የሚከሰተው ገና ከጅምሩ የእምነትና የሕይወት ዕቅድ ጉዳዮችን አጥርተው ስላላስተካከሉ ነው።

ራሱን የሚገዛ ሰው ነው?

ትክክለኛውን የሕይወት አጋር ስንመርጥ መነሣት ያለበት ሌላው ጥያቄ ራሱን የሚገዛ ሰው ነው? የሚል ነው። ስሜቱን፣ ባህርዩንና ፈቃዱን በቁጥጥር ማዋል ይችላል? በነገር ሁሉ ቁጥብነትና ልክነት የሚታይበት ነው? በገንዘብ ጠንቃቃ ነው? የወሲብ ስሜቱን ይቆጣጠራል? ወሲብ በጋብቻ እንዲወሰን የእግዚአብሔር ቃል የተናገረውን መርህ ያከብራል?

የመጀመሪያው ተሰሎንቄ መልአክት 4፥60 እንዲህ ይላል፡- “በዚህም ነገር ማንም ተላልፎ ወንድሙን አያታልል።” ማታሰል ሲል የሌላ የሆነውን መውሰድ ብቻ ሳይሆን መመኘት፤ እጅን አርቆ መዘርጋት፤ ወይም በሌላ ሰው ኪሣራ ራስን መጥቀም ማለት ነው። በመጠናናት ግንኙነት ዐውድ ይህ ማለት ሌላውን ወገን ለኛ መጠቀሚያ ማድረግም ሆነ እኛን መጠቀሚያ እንዲያደርገን መፍቀድ እንደሌለበን ነው።

ይህ ከላይ የተጠቀሰው ክፍል ሐዋርያው ጳውሎስ ለአማኞች ከወሲብ ርክሶትና ንጢአት እንዲጠበቁና በቅዱስ ሕይወት እንዲኖሩ የሚያሳስብበት ነው። ስለዚህ ራስን የመግዛት ዋነኛው ክፍል የወሲብ ግብርን የሚመለከት ነው። ይህ ሲባል ራስን መግዛት በሌሎች አቅጣጫዎች አያስፈልግም ማለት አይደለም። ይልቁንም አንድ ሰው ለወሲብ ያሰው አተያይ፤ በሌሎች የሕይወቱ ክፍሎች ያለውን አቋም ይገልጣል ማለት ነው።

በወሲብ ጉዳይ ራሱን መግዛት የማይችል ሰው በሌሎች ሁኔታዎችም ራሱን የሚገዛ አይሆንም፤ የተያያዙ ናቸው።

ሩካቤ ሥጋ ከእግዚአብሔር የተሰጠን ገበበረከት ነው። የወሲብ ስሜት ያላቸው ፍጡራን አድርጎ የፈጠረን፤ ይህን ግፊት የሚፈጥሩ ንጥረ ነገሮችና ሆርሞኖችን በኛ ያኖረ እርሱ ነው። ለወሲብ ስንቀሰቀስ ምላሽ መስጠትና መነሣት እንድንችል አድርጎ አበጅቶናል። እግዚአብሔር ይህን ሁሉ የሰጠን፤ እርሱ በፈቀደው በቃል ኪዳን በታሰረ ጋብቻ እንድንጠቀመውና እንድንደሰትበት ነው።

በወሲብ ፎሉን መግዛት የሚችል ሰው፤ በሌሎች ቀበሌ በሚሉ ፎተናዎችም ፎሉን መግዛት ይችላል።

ሰሕይወት አጋርነት የሚሆነንን ሰው ቀረብ ብለን መመልከት ስንጀምር፤ ይህ ሰው እግዚአብሔር ያኖራቸውን ደንቦች እንደሚገነዘብና እንደሚያከብር እርግጠኞች መሆን አለብን። በወሲብ ራሱን መግዛት የሚችል ሰው፤ በሌሎች ቀለል በሚሉ ፈተናዎችም ራሱን መግዛት ይችላል።

ይህን ጉዳይ ልብ ብላችሁ ተመልከቱ። አማኞች ከሌሎች ከማንኛውም ጉዳዮች ይልቅ ራስን መግዛትን በተመለከተ ለብብና ማማካኛ መዘርዘር ይቀናቸዋል።

• “ራስን መግዛት አስፈላጊ እንደሆነ አውቃለሁ፤ ግን ፍቅራችንን ለርስ በርሳችን ብናሳይ ምን አለበት?” እንደእውነቱ ከሆነ የእርስ በርሳችን የገዛ ራስ ማንነት ክብር ሳናረክስ ፍቅራችንን ማሳየት እንችላለን። በእውነት የሚዋደዱ ሰዎች የርስ በርሳቸውን የራስ ማንነት ክብር ደህንነት በቅንዓት ይጠብቃሉ።

• “አንዳንድ መጥፎ ልማዶች አሉት፤ ግን ሰው ፍጹም አይደለም” መጥፎ ልማድ ሲባል አብራችሁ በሆናችሁ ጊዜ ሁሉ ለሩካቤ በሚጋብዝ ሁኔታ መንካት፤ መደባበስና ወሲብ ማድረግ ከሆነ፤ ጠንቀቅ ማለት ይኖርባችኋል። ይህን ልማድ ከየት አመጣው? ብላችሁ ጠይቁ። ነገሩ ተደጋጋሚ ከሆነ፤ ይህ የሰመደበት ከሌሎች ሴቶች ጋር ባለው ውሎ ሲሆን ይችላል። አሁን ከአንቺ ጋር የመጠናናት ግንኙነት ላይ

ሳስ ወይም ከተጋባችሁ በኋላ በዚህ ልማድ ላለመቀጠሉ ምን ዋስትና አለብኝ?

• “አንዳንድ ክርስቲያኖች በጣም ያበዙታል ብሎ ያስባል።” ይህን ሲል ምን ማለቱ ይመስልኛል? “እንደዚህ ማጥበቅ ጊዜው ያለፈበትና ከዘመኑ ጋር የማይሄድ ነው፤ እውነታን ማገናዘብ ያስፈልጋል፤ በጣም አታክርራ። ተጨባጭ ሁኔታዎች መታለብ አለባቸው” እያለሽ ነው። ይህን ሲልሽ አቋምሽን በማለሳለስ እርሱን እንድትመስይው እያግባባሽ ነው።

• “የዘመኑ የመጠናናት ግንኙነቶችና ደንቦች ከበፊቱ እየተለወጡ ነው።” ዛሬ ዛሬ ሰዎች አቋሞችን ልል እያደረጉ መሆናቸው ይህ ትክክል ነው ማለት አይደለም። አማኞች እንደመሆናችን የማይለወጠውን የእግዚአብሔርን መመዘኛ አጽንተን እንድንይዝ ታዘናል። እግዚአብሔር አይለወጥም። ትላንት፤ ዛሬና ለዘላለም እርሱ ያው ሆኖ ይኖራል።

• “እንደማንኳን አውቃለሁ ግን እንዲጉዳ አልፈልግም።” እንደ ባለ አእምሮ የትኛውን ውሳኔ ማድረግ የሚሻል ይቋስልኛል? ከማያምን ጋር በጎጢአተኛ ግንኙነት መቀጠል ወይስ በእግዚአብሔር መንፈስ ፈቃድ በንጽህና መመላለስ? ይልቁንስ የማያምነውን ሰው የምትጉጂው በጎጢአተኛ ጉዳና እንዲቀጥል እሺ ስትይ እንጂ ጨካኝነት ግንኙነቱን ስታቋርጪ አይደለም።

በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ተገቢ ያልሆነ የወሲብ ምግባር ጎጢአት ከመሆኑም ባሻገር ራሳቸውን የማይገዙ ጓደኞች፤ ኋላ ላይ ሳይጋቡ ቢቀሩም እንኳን፤ አደገኛ የሆነ አካሄድ ወደ ጋብቻም እንዲዘልቅ እያደረጉ ነው። ከጋብቻ በፊት ወሲብ የሚፈጽሙ ሰዎች፤ ይህን ከማያደርጉት ይልቅ በጋብቻቸው ወቅት ለትዳር ጓደኞቻቸው ታማኝ ያለመሆናቸው ዕድል የሰፋ ነው። አንዴ የተጀመረን ልማድ ለመስበር መሞከር በጣም አስቸጋሪ ነው።

አቋምን በማለዘብ ድል አይገኝም። ላጤ ሳለን የሆንነው በጋብቻም እንሆነዋለን። በሕይወቴ ዐቢይ ሚና የተጫወተ አንድ ጠቢብ ሰው ከተወሰኑ ዓመታት በፊት እንዲህ ሲል የነገረኝን

አልረሳውም “አገኘዋለሁ ብለህ አቋምህን የምታለዝብለት ነገር ሳታገኘው ትቀራለህ፤” ምንኛ እውነተኛ አባባል ነው! ጋብቻም ሆነ ማንኛውም ዓይነት ዘላቂ ግንኙነት የምንወጥነው አቋምን በማለዘብ አይደለም። አሁኑኑ ራስን መግዛት መማር ያስፈልገናል፤ ለትዳር ጓደኝነት የምናስበውም ሰው ይህንኑ የተማረ ሰው መሆን ይኖርበታል።

በቤተሰቡ ውስጥ ሰላም አለ?

የትዳር እቻ የሚሆነንን ሰው በምናስብበት ወቅት ብዙ ጊዜ የሚዘነጋው ጥያቄ፤ በቤተሰቡ ውስጥ ሰላም አለ? የሚለው ነው። በትውውቅ ግንኙነት ወይም ለጋብቻ የምናስበው ሰው ከቤተሰቡ አባላት ጋር መልካም ግንኙነት ሊኖረው ይገባል። ከወላጆቹ እንደዚሁም ከእህት ወንድሞቹ ጋር ያለው ግንኙነት ምን ይመስላል? በቤተሰቡ ውስጥ ተቀባይነት ከሌለው፤ ይህ ለምን እንደተከሰተ ማወቁ በጣም አስፈላጊ ይሆናል። ከማያምኑ የቤተሰቡ አባላት ጋር እምብዛም የማይስማማው ለክርስቶስ የጨካኝ አቋም ኖሮት ከሆነ፤ ይህ አንድ ነገር ነው፤ ይሁንና ወላጅ ወይም እህት ወንድሞቹ ዐይንህን እያሳየን የሚሉት እንደጉድፍ ስለሚቆጥራቸው ከሆነ፤ ይህ ሌላ ጉዳይ ነው። የቤተሰብ ግንኙነት ፍጹም መሆን አለበት ባይባልም፤ በቀላሉ የማይፈታ ሥር የለደደ መቃቃር፤ ቅያሜ፤ መራርነትና ጥላቻ በቤተሰቡ ካለ፤ ይህ አንዳች የሚጠቁመው ነገር ሰላስ ከወዲሁ መጠንቀቁ ይበጃል።

በዚህ ጉዳይ ላይ ሰዎች የሚያቀርቧቸው ማማኸኛዎች ምን ይመስላሉ?

• “የልቤን ገልጬ ልነጋገር የምችለው ከአንቺ ጋር ብቻ ነው ይለኛል።” ይህ እውነት ከሆነ የምክር አገልግሎት ያሻዋል። ምናልባት ችግሩን እውነታን ባገናዘበ ሁኔታ ለመጋፈጥ ወይም ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ጋር ለመነጋገር ባለመፍቀዱ ለርሱ የሚያግዝለት ሰው ወደ ራሱ እየጐተተ ይሆናል። ወደፊት የትዳር ጓደኛ ሊሆንን ከሚችል ሰው ቤተሰብ ጋር በሻከረ ግንኙነት መጀመሩ ጥሩ አዝማሚያ አይኖረውም።

• “ወላጆቹ ሲበዛ ወግ አጥባቂዎች ይመስሉኛል።” ይህ እውነት ሲሆንም ላይሆንም ይችላል፤ ይሁንና የዚህ ዓይነቱን አስተያየት መያዙ ተጋቢዎቹን ከወላጆቹ ጋር በባላንጣነት ስለሚያለልፍ ውጥረቱን የሚጨምር ነው።

• “ንጭናጫ ነገር ነው፤ ከኔ ጋር ሲሆን ግን ራሱን ለመግራት ይሞክራል”፤ በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ብዙዎቻችን በመልካም ማንነት እንቀርባለን። እውነተኛ ማንነታችን የሚገለጠው ግን በቤተሰብ መካከል በምንኖርበት አኳኋን ነው። ከወላጆቹና ከእህት ወንድሞቹ ጋር ነጭናጫና ጠብ ያለሽ በዳቦ የሚል ከሆነ ለሚስቱም እንዲሁ መሆኑ የማይቀር ነው።

• “ችግሩ ከቤተሰቡ ጋር ስለሆነ፤ ራሱን ችሎ ሲወጣ ነገሮች ይሻሻሉ” ይህ ዓይነቱ ተስፋ አያዋጣም፤ በተለይም የችግሩ ዋነኛ መንስኤ እርሱ ከሆነ። ያልተፈታ ግጭት ወደ ሌላም ሰው ይሸጋገራል። አንድ ሰው ለሚስቱ ያለው አቀራረብ ለእናቱ ካለው ጋር የተለየ እይታም፤ ሌትም ለባሏ የምትለጠው ምላሽ ለእባቷ ከምትለጠው ጋር ተመሳሳይ ነው።

ያስተፈታ ግጭት ወደ ሌላም ሰው ይሸጋገራል

ይህ ጉዳይ እንደሌሎች ጉዳዮች ሁሉ ሁለት ጉን እንዳለው ማስታወስ የኛም የቤተሰብ ኑሮ ሰላም የለፈነበት መሆን አለበት። ብዙ ሰዎች ትዳርን በቤተሰብ የሚገጥሟቸው ችግሮች ማምለጫ አድርገው ይቆጥሩታል። ጋብቻን በዚህ መልኩ መፍትሔ ማድረግ ጤናማ አይደለም። መናቆር በበረከተበት ቤተሰብ ያደጉ ሰዎች ሲያገቡም ይኸው ሁኔታ ሲከተላቸው ይችላል። ሰላም ለሰላምን እንደሚወልድ ሁሉ ፍጅትም ፍጅትን ይወልዳል። ተጋቢዎቹ ከቅርብ ዘመዶቻቸው ጋር ሰላማዊ ግንኙነት ካላቸው በመካከላቸው ሰላም ይሰፍናል።

ጊዜው ነው?

መጋባት እያለቡ ያሉ ሰዎች በአንድ ነጥብ ላይ ጊዜው ነውን? ብለው መጠየቅ ያስፈልጋቸው ይሆናል። ጊዜውን አስመልክቶ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንደምናውቅ እርግጠኞች ሳንሆን ወደ ጋብቻ መግባት የለብንም። እግዚአብሔር የትዳር ጓደኛ ባይመርጥልንም፤ የመረጥነውን ሰው መቼ ማግባት እንዳለብን ሲገልጥልን ይፈቅዳል።

አማኞች እንደመሆናችን ለተቃራኒ ፆታ ትውውቅ ግንኙነትም ሆነ ጋብቻ ለመጀመር የመወሰን መብታችንን ለእግዚአብሔር ማስረከብ አለብን። አንዳንድ ሰዎች ይህን ሀሳብ መቀበል አስቸጋሪ

ይሆንባቸዋል። በተለይም የ20 ዓመት እያገባደዱና 30 ዓመት መጀመሪያ ላይ ሆነው የልካቸው ሰው የሌለ ሲመስላቸው የትውውቅ ግንኙነት ለመጀመር ወይም የወንድ/ሴት ጓደኛ ለመያዝ እየተጣደፉ ላሉ ወጣቶች የምሰጠው ምክር፤ ታገሱ፤ ተረጋጉ፤ ሰከን በሉ፤ በመጀመሪያ ጊዜ ወስዳችሁ እደገ። በታገሳችሁና የበለጠ በተዘጋጃችሁ መጠን ለወደፊት አጋራችሁ የተሻለ ሰው ትሆናላችሁ፤ ጊዜ መውሰድ የተሻለ ሰውና እርስ በርስ የምትስማሙ ሰዎች ለመሆን ዕድል ይሰጣችኋል።

አማኞች እንደ መሆናችን፤ ለተቃራኒ ፆታ ትውውቅ ግንኙነትም ሆነ ጋብቻ ለመጀመር የመወሰን መብታችንን ለእግዚአብሔር ማስረከብ አለብን።

በሦስት ጉልቻ ለመጣመር ትክክለኛውን ጊዜ ለመወሰን ስንሻ የወላጅ ፈቃድ፤ የገንዘብ ዝግጁነትና የትምህርት ሁኔታ ማለብ አለብን። አንዳንድ ወጣቶች መታገስ ለለማይሆንላቸው፤ ለምንድነው የወላጅ ፈቃድ የምጠበቀው? ራሴን ችዬ መወሰን የምችል ሰው እኮ ነኝ ይላሉ። ብዙ ሰዎች የሚያገቡት ተገቢ ብስለት ወይም የባህርይ መታነጽ አለኝ ወይ ብለው በመጠየቅ ላይሆን ዕድሜዬ ለጋብቻ ይፈቅድልኛል ብለው በመሆኑ፤ የትዳርን ሕይወት ጎላፊነት መሸከም አለመዘጋጀታቸውን ሲረዱ መንገዱ ሻካራ ይሆንባቸዋል። በገንዘብ ረገድ ዝግጅታችሁ እንዴት ነው? ተብለው ሲጠየቁ የኑሮ ፈተና ጉዳይ ያልታሰባቸው ወጣቶች በህልመኛ ድባብ፤ “እንደምንም አድርገን እናብቃቃለን” ብለው ይመልሳሉ። ሁለታችሁም የትምህርታችሁን መቋጫ አብጅታችኋል? ተብለው ሲጠየቁም፤ አብረን እየኖርን እንጨርሰዋለን ይላሉ።

እጮኛሞች ትዳር ከመመስረታቸው በፊት የወላጆች ይሁንታ ሊያገኙ ያስፈልጋቸዋል። ይሁንታ ሲባል ፈቃድ ማለት አይደለም። በዕድሜና በብስለት ለጋብቻ የደረሱ ሰዎች የወላጆቻቸው ፈቃድ አያሻቸውም። ይሁን እንጂ የወላጅ ይሁንታ ማግኘት መንገዱን ምቹ እንደሚያደርግላቸው ጥርጥር የለውም። የወላጅ ይሁንታ የማግኘት ዓላማው ጎላ ላይ የባል ወይም የሚስት ቤተሰቦች የጋብቻው ወይም “የልጃቸው ነጣቂ” ጠላት እንዳይሆኑ ነው።

ልጃቸው ተለይቷቸው የራሱን ኑሮን እንዲጀምር ከልብና በእውነት የሚፈልጉ ወላጆች በጣም ጥቂት ናቸው። ወላጅን ከልጁ ጋር የሚያስተሳስረው ገመድ ጥብቅ ነው። ወላጆች ልጆቻቸው እድገው ራሳቸውን የሚችሉበት ዕድሜ ላይ ሲደርሱ እንኳን፤

ከነርሱ ባይርቁና አጠገባቸው ቢሆኑ ይመርጣሉ። መጽሐፍ ቅዱስም የሚከተለውን ሲል ይህን ማመልከቱ ነው፤ “ለሰዚህ ሰው ከአባቱና ከእናቱ ተለይቶ ከሚሰቱ ጋር ይጣመራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ” (ዘፍ 2፡24)። እግዚአብሔር ልጆችን ተለይተው እንዲወጡ እንጂ ወላጆች ሂዱ ብለው እንዲፈቅዱላቸው አያዝዝም።

የወላጅ ይዘነታ የማግኘት ዓላማው ኋላ ሳይ የባሰ ወይም የሚሰት ቤተሰቦች የጋብቻው ወይም “የሰጃቸው ነጣቂ” ጠሳት ስንዳይሆኑ ነው።

አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸውን እንዲለዩላቸው መፍቀድ ስለሚቸግራቸው፤ የደረሰው ልጅ በአክብሮት አባዩ አሁን ከቤተሰብ ተለይቶ የራሱን ኑሮ መጀመር ይኖርብኛል፤ የምትሆነኝን ሴት (የሚሆነኝን ወንድ) አግኝቻለሁ፤ እስከሕይወቴ ዘመን ከርሱ/ከርሷ ጋር ለማሳለፍ አሻለሁ። ለእቅዱ ይሁንታና ባርኮትህን እንድትሰጠኝ አጠይቅሃለሁ፤ ይህን ለማድረግ ፈቃደኛ የምትሆን ይመስለኛል፤ ብትፈቅድልኝም ባትፈቅድልኝም ማግባቴ አይቀርም” ማለት ይኖርበታል። አንዳንድ ወላጆች ሀሳቡን መቀበል ሊቸግራቸው ይችላል፤ ይሁንና ከመቀበል ውጪ ምርጫ የላቸውም። የልጆቻቸውን ደስታ አጥብቀው የሚሹ ወላጆች ሽግግሩን ምቹ ለማድረግ የተቻላቸውን ያደርጋሉ።

የጋብቻ ጊዜን በተመለከተ ሌላው ሊታሰብበት የሚገባው ጉዳይ የገንዘብ ዝግጅት ነው። አንዳንድ እጮኞች ጋብቻን ያህል ከባድ የሆነ የዘለቂታ ግንኙነት ለመመስረት ሊያስቡ፤ በኑሮ ራሳቸውን እንዴት መደገፍ እንዳስባቸው አስቀድመው ያለመዘጋጀታቸው ነገር ግርም ይለኛል። ስለዚህ ጉዳይ ሲጠየቁ፤ “እንደምንም እንወጣለን?” “ዋናው ፍቅር ነው”፤ “ሁሉም መልክ ይይዛል”፤ “ፍቅር መላ አያጣም” የመሳሰሉ የሕልም ዓለም መልሶች ይሰጣሉ። ይህ ተላላኝነትና የዋህነት ብቻ ሳይሆን አደገኛም ነው።

የሆነ ቢሆን፤ ይህን ዓይነት አስተሳሰብ መርህ እድርጋችሁ ሦስት ጉልቻ አትመሥርቱ። ይህ ነው የሚባል የገንዘብ ዕቅድ ሳትይዙ ወደ ትዳር መግባት ራስዎታትና ፀፀት እንጂ ሌላ አያተርፍላችሁም። ተጋቢዎች ትዳር ሲወጥኑ፤ በባንክ የተቀመጠ ገንዘብ፤ በቂ ገንዘብ የሚያስገኝ ሥራ፤ ገንዘባቸውን በማሠራት ሊያሳድጉት የሚችሉበት ዕቅድና ብድርን አስመልክቶ ጎላፊነት የተላበሰ አመለካከትና አካሄድ ያስፈልጋቸዋል። የቤተሰብ በጀት

ቆደባና አተገባበር ማውጣትና መከተልም በጣም አስፈላጊ ነው። ገንዘባችሁ መድረሻው የት እንደሆነ ሳታውቁ፤ ልትቆጣጠሩትና በሥርዓት ልትመሩት አትችሉም። ሌላው በዚህ ረገድ የሚያግዛችሁ ነገር፤ እንደባለትዳሮች ያሉአችሁን ግቦች በጊዜ ትልም መወለን ነው። ቤት መግዛት የሚኖርባችሁ መቼ ነው? ይህንን እንዴት ማከናወን ትችላላችሁ? በአምስት፤ በዐሥር፤ በዐሥራ አምስት ዐመት ውስጥ ምን ያህል ገንዘብ ሊኖራችሁ ታቅዳላችሁ? ልጆች እንዲኖራላችሁ የምትፈልጉት የትኛው ደረጃ ላይ ነው? የቤተሰባችሁን አባላት መጨመር ከማስባችሁ በፊት ማድረግ ያለባችሁ የገንዘብ ዝግጅት ምንድነው?

ይህ ነው የሚባሰ የገንዘብ ዕቅድ ሳትይዙ ወደትዳር መግባት፤ ራስ ምታትና ፀፀት ስንጂ ሲሳ ስያተርፍሳችሁም

ሳይንሳዊ ጥናቶች እንደሚያመለክቱት ከወሲብ አስመጣጣም ቀጥሎ ለብዙ ትዳሮች መፍረስ ምክንያቱ በገንዘብ የሚካሄድ አስመግባባቶች ናቸው። ይሁንና ለጋብቻ እየተዘጋጁ ያሉ በርካታ ሰዎች ገንዘብን በተመለከተ የቅድሚያ ዕቅድ ሊያወጡ አይታዩም። አሁን ያላችሁበት የገንዘብ ሁኔታ የትዳር አጋራችሁን ለማኖር የሚበቃ ካልሆነ፤ የመግባት ጊዜአችሁ አይደለም ማለት ስለሆነ በቅድሚያ የገንዘብ ዝግጅታችሁን ማጠናቀቅ ያስፈልጋችኋል። የመድረሻ ግባችሁ የት እንደሆነ፤ እንዴት ሊዘያ መድረስ እንደምትችሉ ማወቅ ያስፈልጋችኋል። ገንዘባችሁን በአግባብ እንዴት ማስተዳደር እንዳለባችሁ ለማወቅ እስከሠርግ ማግስት አትጠብቁ፤ አሁኑኑ መጀመር አለባችሁ።

ከወላጆች ይሁንታና ከገንዘብ ዝግጅት በተጨማሪ፤ እጮኞች ሞት የጋብቻ ጊዜን ሲያስቡ የግል የትምህርት ግቦቻቸውን ማገናዘብ አለባቸው። ከሁለት አንዳችሁ የሁለተኛ ደረጃ ላይ ከሆናችሁ የሚበጀው ነገር መጀመሪያ ትምህርት ብትጨርሱ ነው! ጨርሱ! ተመረቁ! ዲፕሎማችሁን ተቀበሉ! አስዚያ ዘመናችሁን በትግልና በፀፀት ታሳልፋላችሁ። ቢያንስ የሁለተኛ ደረጃ መልቀቂያ ሳይትይዙ ሥራ ማግኘት ቀላል አይሆንላችሁም።

ከሌጅ የመግባት ዕቅድ ካላችሁ አሁኑኑ አድርጉት፤ ጋብቻን በማስቀደም በይደር አታቆዩት። አስዚያ መቼም ላታደርጉት ትችላላችሁ። ወደትዳር እየገቡ ካሉ ተጋቢዎች ውስጥ ጋብቻ ምን ያህል ሕይወታቸውን ሊለውጠው እንደሚችሉ የሚገነዘቡ በጣም ጥቂቶች ብቻ ናቸው፤ ጊዜያቸውን፤ ጉልበታቸውንና ገንዘባቸውን

ምን ያህል እንዳሚወስድ የሚረዱት ቆይተው ነው። ቀን እየሠሩ የማታ የኮሌጅ ትምህርት መማር አስቸጋሪ ነው። ለሁለት የሚዋደዱ ሰዎች ትምህርት እስኪጨርሱ ዐራት ዐመት መጠበቁ የዘላለምን ያህል ሩቅ ሊሆንባቸው እንደሚችል ይገባኛል፤ ሆኖም ምንው ትምህርቱን አንድ መቋጫ በሰጠሁት እያላችሁ ዘመናችሁን ሁሉ ከመቆጨት፤ ጥቂት ዓመታት መታገስ ይሻላችኋል።

በጥጅፊያ በማግባት ትምህርታችሁን እና ህልማችሁን በአጭር ስታስቁ፤

ከላይ የተመለከቱትን የወላጅ ይሁንታ፤ የገንዘብ ዝግጁነትና የትምህርት ግቦች በሚገባ ሳታስቡባቸው ትዳር ማሰብ ለውጥረትና ለጭንቀት መዳረግ አይቀራ ነው፤ ውጥረትና ጭንቀት ደግሞ ወደአደገኛ ግራ መጋባት ይመራችኋል። በጥጅፊያ ማግባት ትዕግስት የማጣት ምልክት ሲሆን፤ ይህ ደግሞ አለመብሰልና ራስን መውደድ ነው። ራስን መውደድ ራስን ማስቀደም ሲሆን የዚህ ዓይነቱ ሰው የሚፈልገውን አሁኑኑ ካላገኘሁ የሚል ሰው ነው። እውነተኛ ፍቅር ለተፈቃሪ ሰው የላቀውን ስላሟሻና፤ ከሚያስበው ግብ እንዲደርስ ስላሟፈልግ ስመታገስ ፈቃደኛ ነው።

ተሰጥቶ ምንድነው?

በመጨረሻ ትዳርን ስናስብ ልንጠይቃቸው ከሚገቡ ጥያቄዎች መካከል ተሰጥቶ ምንድነው? ለሌላው ሰው ላበረክተው የምችለው ምን ነገር አለኝ? የሚሉ ይገኙበታል ይህን የትውውቅ ግንኙነት የመጀመርና የማግባት መብታችንን ስእግዚአብሔር አሳልፈን መስጠት አስቦ መወሰንን ይጠይቃል። በሌላ አባባል፤ “ጌታ ሆይ! ለማግባት ሳስብ እንደፈቃድህና በእንተ ጊዜ ይሁን! አሁን ዝግጁ ሆነሃል ብለህ በልቤ ስታጸናልኝ ላገባ እፈልጋለሁ።” ማለት ነው።

እመኑኝ! ስትዳር ዝግጁ የምትሆኑበትን ጊዜ ያለምንም ግጭትና መታወክ በውስጣችሁ ታውቁታላችሁ። እዚህ ላይ የተመለከቱትን ጥያቄዎችና መርሆች ሥራ ላይ ብታውሉ፤ ዘመናችሁን አብራችሁት ልታሳልፉ የምትፈልጉትን ሰው ስታገኙም ታውቃላችሁ። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ማግባት የውስጥ መረበሽና ግራ መጋባት አይኖረውም፤ ምክንያቱም ያለመናጠብ በክርስቶስና በሥራው ላይ እንድናተኩር ስላሟረዳን ነው። እለዚያ ግን በመንፈሳዊ እንጭጭነት እንቀራለን።

ስንደ ስንዚሰብሔር ፈቃድ ማግባት የውስጥ መረበሽና ግራ መጋባት አይኖረውም፤ ምክንያቱም ያለመናጠብ በክርስቶስና በሥራው ላይ ስንድናተኩር ስላሟረዳን ነው።

ኢየሱስ እንዲህ በማለት ያስታውቀናል።

“ስለዚህ ምን እንበላለን? ምን እንጠጣለን? ምን እንለብሳለን? ብላችሁ አትጨነቁ፤ አሁኑኑ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ለማግኘት ይጨነቃሉና የለማዩ አባታችሁም እነዚህ ሁሉ እንደሚያስፈልጋችሁ ያውቃል። ከሁሉ አስቀድማችሁ ግን የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቁን እሹ፤ እነዚህ ሁሉ ይጨምሩላችኋል። ስለዚህ ለነገ በማለብ አትጨነቁ፤ የነገ ጭንቀት ለነገ ይደር፤ እያንዳንዱ ዕለት የራሱ የሆነ በቂ ችግር አለውና” (ማቴ 6፥31-34)።

በሌላ አባባል፤ ቀዳሚ ትኩረታችንና ሀሳባችን በእግዚአብሔር መንግሥት ላይ መሆን አስበት። እርሱም በተራው እያዘጋጀላችሁ ላለው ሰው እናንተን ያዘጋጃችኋል፤ ስለዚህም እናንተና የወደፊት የትዳር አጋራችሁ ስትገናኙ ለርስ በርሳችሁ ዝግጁ ትሆናላችሁ። ይህ የእምነት ጥያቄ ነው፤ ይህም እግዚአብሔር በፈቃዱና በርሱ ጊዜ የሚያስፈልገንን ሁሉ እንደሚያዘጋጅልን፤ ሕልሞቻችንን ሁሉ እንደሚያሳካ በማወቅ በመልካምነቱና በታማኝነቱ የማያሳፍረን በመሆኑ መታመን ማለት ነው። የእውነተኛ ደስታና መከናወን ትርጉም የምናውቀው፤ እንደዚሁም የላቀ ውጤታማነት የምናገኘው እንደፈቃዱና በራሱ ጊዜ ጥልቅ የሆኑ መሻቶቻችንን እንዲያሟላልን ፈቃደኛ በሆንን ጊዜ ነው።

እዚህ ደረጃ ላይ ወሳኝ ነጥብ ላይ ደርሰናል። ስትውውቅ ግንኙነት መቼ ዝግጁ እንደምንሆን፤ የትውውቅ ግንኙነት ወዳጅነት ለማበጀት ጊዜ እንደሆነ ተነጋግረናል። የትዳር አጋርን ስለማግኘት ሰዎች የሚይዙአቸውን የተሳሳቱ ግንዛቤዎች ከነቀስን በኋላ የሚሆነንን ሰው ስንመርጥ ምን ጥያቄዎች ማንሣትና ምን መርሆች መከተል እንዳስብን ተገንዝበናል። ትክክለኛው ሰው ሲመጣ ማለትም ልናገባ ያለብንውን ሰው ስንመርጥና ያም ሰው እኛን ሲመርጠን፤ ከጋብቻ በፊት በጣም አስፈላጊ ወደሆነውና የወደፊት ጋብቻችን ስኬት የሚያስረግጠው ደረጃ ላይ ደረስን ማለት ነው። ይህ ደረጃ ትጭጭት ይባላል።

ምዕራፍ አራት

መርሆች

1. በግንኙነት ለመተሳለር እያለቡ ያሉ ሰዎች በአንድ መንፈስ መያያዝ ይችላሉ ዘንድ በመንፈሳዊ ግንኙነት ላይ ማተኮር ይኖርባቸዋል።
2. መንፈሳዊ አንድነት፣ መንፈሳዊ ራእዮችን ብቻ ሳይሆን የግል፣ የትምህርትና የአካል ግቦችን በልብ ለልብ ግንኙነት ለመወያየት ያስችላል።
3. ጋብቻ የግንኙነት ሦስተኛው እርከን ወደሆነው አካላዊ ህብረት የምንገባበት በር ነው።
4. ትክክለኛውን የትዳር አጋር ለመምረጥ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ማንሣት ይኖርብናል።
 - ክርስቲያን ነው/ናት?
 - የሕይወት ዓላማው ምንድን ነው?
 - ራሱን የሚገዛ ሰው ነው?
 - ከቤተሰቡ ጋር ሰላማዊ ግንኙነት አለው?
 - አሁን ትክክለኛው ጊዜ ነው ወይ? (የወላጅ ይሁኔታ አለን? በገንዘብ ተዘጋጅተናል? ትምህርት አጠናቅቀናል?)
 - ተሰጥኦዬ ምንድን ነው?

ምዕራፍ ስምስት

ትጥጥት፣ ስጋብቻ መሰናዳት

ወደጋብቻ የሚወስድ ጥርጊያ የሆነው ትጭጭት በዘመናችን የተሳሳተ ትርጉም ተሰጥቶታል። በምዕራብ ባህል ትጭጭት ቀደም ባለው ዘመን ይሰጠው የነበረውን ከበሬታና ከብደት እያጣ ነው። ፍቅር ማለት አብሮ መተኛት ከማለት ያለፈ ትርጉም አጥቶ፣ ብዙ ወንድና ሴቶች ሳይጋቡ አብሮ መኖርንና ልጅ መውለድን የኑሮ ዘይቤ አድርገው ባለብት በዚህ ዘመን ከጋብቻ በፊት ወግ ባለው መንገድ በእጮችን መቆየት ፋይዳበሰና ዘመን ያለፈበት ሥርዓት ሆኖ እየተቆጠረ ነው። ጋብቻ ራሱ በብዙ አቅጣጫዎች ብርቱ ጥቃት እየደረሰበት ባለበት ወቅት ከጋብቻ በፊት መደበኛ ዝግጅት ማድረግ ለብዙዎች ትርጉም ቢስ ከመሆን ደርሷል።

ትጭጭት በትልቅ ቁምነገር የሚታይበት የትውፊታዊው ዘይቤ የቆየ ታሪካዊ መሠረት አለው። ትጭጭት ጊዜው እንዳለፈበት መቆጠር የጀመረው ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ ነው። ዘመናዊው ማኅበረሰብ ባህሎችን፣ አመለካከቶችንና ምግባርን የሚመዝንባቸውን አዳዲስ አቅጣጫዎችና መለኪያዎችን በመፈለግ እንደተጋ ነው። የክርስቶስ አማኞችና ተከታዮች እንደመሆናችን፣ ለኛ መለኪያችን የማይለወጠው የእግዚአብሔር ቃል መጽሐፍ ቅዱስ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ለትጭጭት ትልቅ ክብደት የሚሰጥ እንደመሆኑ፣ እኛም ልንከተለው ይገባናል።

ብዙ ሰዎች በርካታ አማኞች ጭምር፣ መጽሐፍ ቅዱስ ስለመተጫጨት ምን እንደሚናገር ያላቸው ግንዛቤ እምንት ነው። ትርጉሙንም ሆነ ዓላማውን በውል አልተገነዘቡም። በትጭጭት ወቅት ምን ማድረግ እንደሚጠበቅባቸው፣ ከናካቴውም ስለዚህ ጉዳይ ማለብ ለምን እንደሚያስፈልገን ምንም ግንዛቤ የላቸውም።

በዘመናዊው የምዕራብ ባህል፣ ትጭጭት እንደቀላል ነገር ለመቆጠሩ ምክንያቱ ብዙ ሰዎች፣ በተለይም ወጣቱ ትውልድ ከምር የሆነ ጎላፊነትን አጥብቆ ስለሚፈራ ነው። መታሰር አይፈልጉም። ይህ ፍርሀት ስለትጭጭት ያላቸውን አተያይ ያዳምነዋል። ወንድና ሴት ይተጫጩና አዛቂ ሆኖ ካላገኙት ተለያይተው ሌላ የሚመጥናቸውን ሰው ፍለጋ ዳግመኛ ይጀምራሉ። ብዙዎቻችን ትጭጭትን መፈተኛ ወይም ወደጥልቁ የትዳር ወቂያናን ዘው ብለን ከመግባታችን በፊት ቅኝት የመውለድ ጊዜ አድርገን

እንመለከተዋለን። ማኅበረሰቡ ትጭጭትን እንደጥብቅ ቃል ኪዳን ስለማይመለከተው ማፍረሱ ተራና ቀላል ነገር እየሆነ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ግን ነገሩን እንዲህ አይመለከተውም። እግዚአብሔር ሰውን ወንድና ሴት አድርጎ ሊፈጥርና ጋብቻን የማኅበረሰብ የማዕዘን ድንጋይ አድርጎ ሊያቆምልን፤ ወንድና ሴት ልብ ለልብ እርስ በርስ የሚተሳሰሩበት መንገድ ማበጀቱ ነው። አዲስ ኪዳን ጋብቻ ትእምርት (ምልክት) እንደሆነና በቤተክርስቲያንና በሕዝቡ፤ እንደዚሁም በመንግሥተ ሰማያት በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ መካከል ያለውን ኅብረት እንደሚያመለክት ይገልጽናል። ዛሬ ብዙ ሰዎች ከሚያምኑት ወይም ከሚያስቡት በተለየ፤ ጋብቻ በሰው የተሠራ ሳይሆን በእግዚአብሔር የተደነገገ ነው። በዚህም መንገድ፤ ከሰብእዊ ሆነ ከመለኮታዊው ሕግ፤ እንደዚሁም ከሌሎች ማኅበራዊ ወይም ባህላዊ ተቋማት ቀዳሚነት አለው።

ዘመዝሔፍ ቅዱስ ዘመን ትጭጭት የቃሰ ኪዳን ውስጥ በፍቺ ብቻ የሚፈርስ ጥብቅ ማሠራያ ነበር

ስለዚህም ጋብቻን ያህል ትልቅ ጉዳይ እንዲሁ እንደዋዛ ወይም ያለበቂ ዝግጅት የሚገባበት እንዳልሆነ መገንዘብ አለብን። መጽሐፍ ቅዱስ የትጭጭት ጊዜን ከዛሬው ኅብረተሰብ የበለጠ ትልቅ ክብደት ይሰጠዋል። በዚያ ዘመን ትጭጭት ሰዎች ከት እንደማጥለቅ ለሙከራ ሰብሰው የሚያውልቁት አልነበረም። ይልቁንም የቃል ኪዳን ውልና በፍቺ ብቻ የሚፈርስ ጥብቅ ማሠራያ ነበር።

ትጥጥት፤ የመጀመሪያው የትዳር ምዕራፍ

ትጭጭት የጋብቻ የመለናዶ ጊዜ ከመሆኑም በተጨማሪ፤ የጋብቻ የመጀመሪያ ምዕራፍም ተደርጎ ይቆጠር ነበር። በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን፤ የተጫጩ ሰዎች ምልአት ባለው ደረጃም ባይሆን ልክ እንደ ተጋቡ ይቆጠሩ ነበር። በርግጥ ጋብቻ ፍጽምና አግኝተ እጮናቸው አብረው በመኖር አንድ ሥጋ የሚሆኑት ከሠርጉ ክብረበአል በኋላ ነበር። በተለመደው ይትባሃል (ወግ) ፤ እስከ አንድ ዓመት ድረስ ሊቆይ የሚችለው የትጭጭት ወቅት ወንዱና ሴቷ ለጋብቻ ግንኙነት ምልአት ራሳቸውን ለማስተሳለር ተግባራዊ መለናዶዎች የሚያደርጉበት ወቅት ነበር።

ትጭጭት፤ የተጋቢዎቹ ወላጆች በአንድ ላይ ሆነው፤ የጋብቻ ቃል ኪዳኑን መልክ ባለው ሁኔታ የሚመሠርቱበትና ልጆቻቸውን ለወደፊት አጋሩ ለማስረከብ የሚሰማሙበት የውል ጊዜ ነበር። ይህም ወንድና ሴት ለርስ በርስ፤ ራሴን ለአንተ/ለአንቺ እሰጣለሁ ከማለታቸው ያለፈ ትርጉም አለው። ይህን ሲያደርጉ በሥነ ሥርዓት በፍቺ ብቻ የሚፈርስ ቃል ኪዳን ማሠራቸው ነበር።

ወንዱ ለሴቷ ሊያገባት እንዳቀደ የሚያመለክት የትጭጭት ቀለበት የመስጠቱ ባህል አሁንም ቢቀጥልም፤ የቀድሞው ወግ እየተለወጠ ነው። በሠርግ ወቅት፤ ተጋቢዎቹ ቀሪ ዘመናቸውን በጋብቻ ቃል ኪዳን ተሳስረው፤ “ክአንቺ/ ክአንተ ሴላ ላላይ” የሚባባሉበት ትእምርት (ምልክት) እንዲሆናቸው ሁለተኛ የሠርግ ቀለበት ይለዋወጣሉ። የትጭጭት ቀለበትን በተመለከተ፤ የቀድሞው ወግ ምን ይመስል እንደነበረና ትጭጭት ዛሬ ከሚሰጠው የበለጠ ክብደት እንደነበረው የሚያመለክት የጥንት ልማድ ቅሪት ነው። በአሁኑ ዘመን ሰዎች ተጫጭተው ካበቁ በኋላም እንደዋዛ ይለያያሉ። ትጭጭትን ለማቋረጥ አንድ ሰው የሚጠበቅበት፤ ቀለበቱን ልትመልሽኝ ትችላለሽ? ብሎ መጠየቅ ነው። ሴቷም ከውሱ ለመውጣት ስትፈልግ የሚጠበቅባት ቀለበቱን መመለስ ብቻ ነው። ብዙ ጊዜ ነገሩ የሚደመደመው በብዙ አንባና የልብ ሀዘን ነው። ትጭጭትን ማፍረስ ለሁሉ ሰዎች ጥልቅ ሕዘን የሚያስከትል ነው። ምክንያቱም ትጭጭት በዚህ መልኩ እንዲቋጭ የታቀደ ስላልሆነ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን፤ አንድ ወንድ አጮኛ ከያዘ በኋላ ቀለበቱን እንድትመልስለት ሊጠይቃት አይችልም ነበር። የተጫጩ ወንድና ሴት ድንገት ተነስተው ቀድሞውኑ እንዳልገቡበት አድርገው ውላቸውን ሊያፈርሱ አይችሉም ነበር። ግንኙነታቸው ሊፈርስ የሚችለው በፍቺ ብቻ ነበር። ይህ ሊሆን፤ ሴቷ ምንም እንኳ ድንግል ብትሆን ፈት ሆና ትቆጠር ነበር። ወንዱም እንደዚሁ ፈት ሆኖ ይቆጠራል። ፍቺ በዚያን ዘመን ቀላል የማይባል ማኅበራዊ አንድምታ ነበረው፤ በተለይም ለሴቷ የሚያስትለው ውጤት በቀላሉ የሚታይ አልነበረም።

እግዚአብሔር ትጭጭትን ተባብሮ ከብደት የሚሰጠው ስንደመሆኑ ከማቅኘም በቀላሉ ሲመለከቱት ስደገባም

ጋብቻ አያለቡ ያሉና አግብተው እንደ እግዚአብሔር ቃልና ፈቃድ ለመኖር የሚሹ ሰዎች ትጭጭትን ወሳኝና ሊታለፍ የማይችል የመሰናዶ ጊዜ አድርገው መውሰድ ያስፈልጋቸዋል። በጉጉት የመናፈቅና የመጠበቅ ጊዜ ቢሆንም፤ በቁም ነገር መወሰድ ያለበት፤ እንደዋዛ የማይገቡበትና በቀላሉ የማይፈርስ መሆኑ መታወስ አለበት። እግዚአብሔር ትጭጭትን ትልቅ ክብደት የሚሰጠው እንደመሆኑ አማኞችም በቀላሉ ሊመለከቱት አይገባም።

እግዚአብሔር ስለትጭጭት ምን ይላል? በብሉይ ኪዳን

የዘዳግም መጽሐፍ ትጭጭት የጋብቻ የመጀመሪያ ምዕራፍ መሆኑን የሚያሳዩና ክብደቱን የሚያመለክቱ ክፍሎች አሉት። ለምሳሌ ያህል ከ22ኛው ምዕራፍ የሚከተለውን እንመልከት፡-

“አንድ ሰው የታጨች ድንግል በከተማ ውስጥ አግኝቶ ከአርሷ ጋር ቢተኛ ልጃገረዳቱ በከተማ ውስጥ አያለች አስጥሎኝ ብላ ሰላልጮኸች ሰውየውም የሌላን ሰው ሚስት አስገድዶ ሰለደፈረ፤ ሁለቱንም ወደ ከተማ ደጃፍ ወስዳችሁ አስኪሞቱ ድርስ በድንጋይ ውገሯቸው፤ ክፉውን ከመካከልህ ማስወገድ አለብህ። ነገር ግን አንድ ሰው የታጨችውን ልጃገረድ ከከተማ ውጪ አግኝቶ በማስገደድ ቢደፍራት ይህን ድርጊት የፈጸመው ሰው ብቻ ይገደል። በልጃገረዳቱ ላይ ግን ምንም አታድርጉባት፤ ለምት የሚያበቃ ኃጢአት ምንም አልሠራችም፤ ይህ ዓይነቱ ጉዳይ አደጋ ጥሎ ባልንጀራውን የሚገድል ሰው አድራጉት ጋር የሚመሳሰል ነው። ምክንያቱም ሰውየው የታጨችውን ልጃገረድ ከከተማ ውጪ ሰላገኛትና ስትጮህም እንኳ ሰርዳታ የደረሰላት ማንም ሰው ሰላልነበር ነው። አንድ ሰው ያልታጨች ልጃገረድ አግኝቶ በማስገደድ ቢደርስባትና ቢጋሰጡ ሰውየው ሰልጅቷ አባት አምሳ ስቅል ብር ይክፈል፤ ልጃገረዳቱን አስገድዶ ደፍሮአልና እርሷን ማግባት አለበት፤ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ ሊፈታት አይችልም።” (ዘፍ 22፡23-29)

በመጀመሪያው ስዕሊሁነት፤ ቁጥር 23 ላይ ሰውየው፤ “በጋብቻ የታጨች ድንግል” ማለትም የታጨች ሴት አግኝቶ ከርሷ ጋር ይተኛል። ሁለቱም የሚከፈላቸው ቅጣት በድንጋይ ተወግሮ መሞት

ሊሆን፤ ይህ ለአመንዝራዎች ከሚከፈለው ቅጣት ጋር ተመሳሳይ ነው። ሴቲቱ ገና ለጋብቻ የታጨች ብትሆንም እንኳን፤ በቁጥር 24 “የሌላ ሰው ሚስት” ተብላለች። ገና የእጮኝነት ደረጃ ላይ ብትሆንም፤ በወቅቱ ሕግና ወግ መሠረት ከታጨችለት ሰው ጋር እንደተጋባች ይቆጠር ነበር። የአስጥሎኝ ጩኸት አለማለማቷ በራሷ ፈቃድ ወሲብ እንደፈጸመች ስለሚያስቆጥራት እርሷና ሰውየው አመንዝሮች ሆነዋል። አመንዝራነት የሚመለከተው የተጋቡ ሰዎችን ብቻ ነው።

ከቁጥር 25-27 ሌላ ስዕሊሁነት ያቀርብልናል፤ “ለማግባት የታጨች” ከከተማ ውጪ አግኝቶ ሌላ ሰው አስገድዶ ይተኛታል። በዚህ ጊዜ የደፈራት እርሱ በመሆኑ ሞት ይፈረድበታል። የታጨችው ሴት ከከተማ ውጪ ስለሆነች፤ ድረሱልኝ ብላ ብትጮህም ማንም ሊታደጋት እንደማይችል ግምት ተወስዶ በአስተያየት ምሕረት ይደረግላታል።

የመጨረሻው ምሳሌ ደግሞ የታጨችን ሴት መድፈር እና ያልታጨችን መድፈር የሚያስከፍለውን ቅጣት ልዩነት ያሳያል። የመጀመሪያውን ያደረገ ወንድ ይገደላል፤ ሁለተኛውን ያደረገ ደግሞ ለሴቲቱ አባት አምሳ የብር ስቅል ከፍሎ እንዲያገባት ይደረግ ነበር። ክብሯን ስለገለለ፤ ከቶም እንዳይፈታት ሕጉ ይከለክለው ነበር።

እግዚአብሔር ለሙሴ በሰጠው በዚህ ሕግ የታጨችን ሴት ክብር መግለስ፤ ባልታጨችው ላይ ከሚፈፀመው የበለጠ ከባድ ወንጀል መሆኑ ግልፅ ሆኖ ተመልክቷል። ስለዚህም እግዚአብሔር እጮኝነትን ብቻ ሳይሆን ፍቺን ጭምር በቀላሉ እንደማያየው እንመለከታለን። የወሲብ ንጢአት የፈጸመች የታጨች ሴት ደንበኛ ጋብቻ ውስጥ ያለች ያህል አመንዝራ ተደርጋ ትቆጠር ነበር። ስለዚህም የሚያስከፍለው ቅጣት እኩል በመሆኑና የሚፈርስበት ሁኔታም ተመሳሳይ ማለትም በፍቺ በመሆኑ እግዚአብሔር ትጭጭትን ከጋብቻ ለይቶ እንደማያየው እንገነዘባለን።

ይህ ለዛሬ ዘመን እጮኞች ምን አንድምታ አለው? የመጀመሪያው ነገር እግዚአብሔር ትጭጭትን በቀላሉ የማያየው ከሆነ፤ እጮኞቹም እንደዚሁ በቀላሉ ሊያዩት አይገባም። ይህም ማለት ካንቺ ሌላ/ካንተ ሌላ ላላይ ተባብለው፤ ሩካቤ ሥጋ ብቻ ሊቀር እንደተጋቡ እንደሚቆጠር የሚያመለክት ነው።

በእርሳችንት ራሳችሁን እስካሠራችሁ በባህ ወይም በሚስት የምትሆኑትን ያህል በእርሳችሁ ታማኝ እንድትሆኑ ይጠበቅባችኋል።

እርሳችን እያለን ከሌላ ወንድ/ሴት ጋር አብራልታይ እችላለሁ? የሚል ጥያቄ ሊጠየቅ ይችላል። ይህ እንደሁኔታው የሚወለን ነው። ለምሳሌ ያህል እርሳችን እያላችሁ፣ የሥራ ባልደረባችሁ የሆነ ወንድ/ሴት ምሳ በረብዛችሁ ሌሎችም የቢሮ ሰዎች ቢኖሩ ችግር የለውም። ይሁንና የተቃራኒ የታ የሆነ የሥራ ባልደረባችሁ በግል ምሳ በረብዛችሁ ቃል ኪዳናችሁ ከሌላ ሰው ስለሆነ ግብዣውን ባትቀበሉ ይመረጣል። የፍቅር ወይም የወሲብ ጉዳይ ባይነሣና ባይጠቀምም፣ በዚህ መልኩ በአደባባይ ከመታየት መቆጠብ አለባችሁ። ገና ያላገባችሁ ብትሆኑም እንኳን፣ ራሳችሁን ለአንድ ሰው በማጨታችሁ ወደ ጋብቻ ድንበር እየተሻገራችሁ ነው። በእርሳችንት ራሳችሁን እስካሠራችሁ ድረስ፣ ለባል ወይም ለሚስት የምትሆኑትን ያህል ለእርሳችሁ ታማኝ እንድትሆኑ ይጠበቅባችኋል። ምክንያቱም የጋብቻ የመጀመሪያ ምዕራፍ ላይ ናችሁ። የእግዚአብሔር ቃል ነገሩን የሚመለከተው እንደዚህ ነው።

ኢየሱስ የተወለደው ከጋብቻ ውጪ ነበር?

የትጭጭትና የጋብቻን ቅርብ ግንኙነት የሚያሳየው ሌላው የመጽሐፍ ቅዱስ ምሳሌ የዮሴፍና የማርያም ታሪክ ነው። በክርስትና እምነት መሠረታዊ እምነቶች አንዱ ኢየሱስ ከድንግል መወለዱ ነው። ማርያም ኢየሱስን ስትወልድ ወንድ የማታውቅ ድንግል ነበረች። ሆኖም ዮሴፍ የተባለ እርሷን ነበራት። ከወንጌላት ጸሐፊ አንዱ ማቴዎስ እንዲህ ብሎ ይተርካል፡-

“የዳዊት ልጅ የአብርሃም ልጅ የሆነው የኢየሱስ ክርስቶስ የትወልድ ሐረግ የሚመለከተው ነው። . . . ያዕቆብ ዮሴፍን ወለደ፤ ዮሴፍም የኢየሱስ ክርስቶስ እናት የማርያም እርሷ ነበር። . . . የኢየሱስ ክርስቶስ የልደት ታሪክ እንዲህ ነው፤ እናቱ ማርያም ለዮሴፍ ታጭታ ሳይገናኙ በመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ተገኘች። እርሷም ዮሴፍ ጸድቅ ሰው ስለነበርና ማርያምን በሰው ፊት ሊያጋልጣት ስላልፈለገ በሰው ሊተዋት ወለነ። በዚህ ሀሳብ ሳለ የእግዚአብሔር መልአክ በሕልም ተገለጠለት፤ እንዲህም አለው «የዳዊት ልጅ ዮሴፍ ሆይ እርሷን ማርያምን ወደ ቤትህ ለመውሰድ አትፍራ፤ የፀነሰችው በመንፈስ ቅዱስ ነውና ወንድ ልጅ ትወልዳለች፤ ስሙንም ኢየሱስ ብለህ

ትጠራዋለህ፤ ሀዘቡን ከጋጠላታቸው ያድናቸዋልና።» ጌታ በነቢዩ በኢሳይያስ እንዲህ ሲል የተናገረው ይፈጽም ዘንድ ይህ ሁሉ ሆነ፤ «እነሆ ድንግል ትፀንሳለች፤ ወንድ ልጅም ትወልዳለች፤ ስሙንም አማኑኤል ይሉታል።» ትርጉሙም «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር» ማለት ነው። ዮሴፍም ከእንቅልፉ ነቃ። ከዚያም የጌታ መልአክ እንዳዘዘው ማርያምን ወደ ቤቱ ወለዳት። ይሁን እንጂ፤ የብኩር ልጇን እስክትወልድ ድረስ እላወቃትም፤ የተወለደውን ህፃን ኢየሱስ ብሎ ጠራው (ማቴ 1-16፣ 18-25)።

ቍጥር 16 ላይ ዮሴፍ የኢየሱስ እናት የሆነችው “የማርያም እርሷ” መሆኑ፣ በቍጥር 18ም ማርያም “ለዮሴፍ ታጭታ” እንደነበር ተመልክቷል። ማርያም ድንግል ብትሆንም፤ በመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ተገኘች። ታዲያ ይህ ማለት ኢየሱስ ከጋብቻ ውጪ ተወለደ ማለት ነው? ለነገሩ የዚህ መልሱ አዎ ነው። እርሱ ሲወለድ እናቱ ማርያም አላገባችም ነበር። ይሁን እንጂ ያላገባችም አልነበረችም፤ ለዮሴፍ ታጭታ ነበር። በዚያ ዘመን ሕግና ባህል መሠረት፤ ዮሴፍና ማርያም ገና በትጭጭት ላይ ቢሆኑና አብረው በመኖር ኅብረታቸውን ወደ ፍጽምና ባያደርሱትም፤ እንደባልና ሚስት ይቆጠሩ ነበር።

ይሁንና ለፋ ባለ መንገድ ስናስበው፤ ኢየሱስ ከጋብቻ ውጪ አልተወለደም። በማርያም ማህፀን መጸነሱ አንዳችም የሩካቤ ግብር ያልነበረበት ልዕተፈጥሮአዊ ክስተትና እግዚአብሔር የተለመደውን የመዋለድ ሕግ በመጣስ ልጁ እንዲወለድ ያደረገበት እውነተኛ ተእምር ነበር። የዚህ ዓይነቱ ሁኔታ በተለመደው የትጭጭትና የጋብቻ ሂደት የሚያልፍ አልነበረም።

ዮሴፍ ማርያም መፀነስዋን ሊያውቅ፣ የትጭጭት ቃል ኪዳኗን አፍርሳ ከሌላ ሰው እንደሄደች ነበር የገመተው። በዚህ ወቅት ያደረገው ነገር ምን ዓይነት ሰው እንደነበር በብዙ ይነግረናል። ጉዲን ገህድ በማውጣት እመንዝራ አለንቶ በአደባባይ ሊያሳጣት ይችላል ነበር። ይህም በድንጋይ ተወግሮ መሞትን የሚያስከትል ነበር። ዮሴፍ ግን ማርያምን የዚህ ዓይነት ጭንቅ፣ ውርደትና የአደባባይ ዘለፋ እንዲደርስባት ስላልፈለገ በሰው ሊፈታት አለበት። በትጭጭት ላይ ስለነበሩ፤ የሠርግ ሥነ ሥርዓት ገና አልተደረገም፤ አብረው መኖርና በሩካቤ መገናኘት ባይጀምሩም እንኳ ዮሴፍ ትጭጭቱን ሊያቋርጥ የሚፈቀድለት በፍቺ ብቻ ነበር።

ትጥጥት የጋብቻ ቀዳሚ ምዕራፍ ነው

በዕብራውያን 13፥8፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንት፤ ዛሬም ለዘላለም ያው ነው የሚል ቃል እናነባለን። ይህ ቃል ለእግዚአብሔር አብም እውነት ነው፤ አብና ወልድ አንድ ባህርይ የሚጋሩ በመሆናቸው ይህ ማለት እግዚአብሔር ከቶ አይለወጥም ማለት ነው። በነገር ሁሉ ሳይለወጥ በቋሚነት ይኖራል። ከ2000፤ 4000፤ ወይም 6000 ዓመታት በፊት እንደነበረው ዛሬም ነው። በማርያምና በዮሴፍ ዘመን ትጭጭት በርሱ ዘንድ ትልቅ ክብደት የሚሰጠው ነገር ከነበረ፤ ይህ እውነት በዚህ ትውልድም እንደጸና የሚኖር በመሆኑ እኛም ተገቢውን ክብደት ልንሰጠው ይገባል።

በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በጸጋው፤ ከሕግ ቅጣት እርነት ለሰጠን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን! ይህን ባያደርግልን ኖሮ፤ ሕጉን ተላልፈን ብንገኝ የሚጠበቀን ዕጣ በድንጋይ ተወግሮ መሞት ነበር። ኢየሱስ ስለኛ በመስቀል በመሞት ገቢአታችንና ሕግ መተላለፋችን ያመጣብንን ቅጣት ሻረልን። ከሕግ እርነት ወጥተን በእምነትና በጸጋ እየኖርን ቢሆንም፤ አሁንም ቢሆን በራሳችን ጥረት ወይም ትሩፋት ሳይሆን በእያንዳንዱ አማኝ ልብ በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ፤ የሕጉን መንፈስ አውቀን በርሱ የመገዛት ጎሳፊነት አሰብን።

በዚህም ምክንያት፤ ትጭጭትን እግዚአብሔር የሚሰጠውን ክብደት ልንሰጠው ያስፈልገናል። ትጭጭት የጋብቻ መጀመሪያ፤ ቀዳሚ ምዕራፉም ነው። ይህ ማለት የተጫጩ ሰዎች አብረው ቢተኙ ምንም አይደለም ማለት አይደለም። ጋብቻ በአካላዊ ጥምረት የሚፈጸመው ከሠርግ በኋላ በምልአት ሲጀመር ነው። ዮሴፍና ማርያም ተጫጭተው በጋብቻ ቀዳሚ ምዕራፍ ላይ የነበሩ ቢሆኑም፤ ኢየሱስ እስኪወለድና በጋብቻ ቃል ኪዳን እስኪተላለፉ ድረስ በሩካቤ ሥጋ አልተገናኙም።

ትጭጭት በወንድና በሴት መካከል የጋብቻ ኪዳን የሚመሠረትበት ወቅት ነው። በትውውቅ ግንኙነት የመሠረቱትን ወዳጅነትና መንፈሳዊ አንድነት በጥልቅ መሠረት የሚያጸነብትና በተግባራዊ፤ በአእምሮአዊና በስሜታዊ ረገድ ግንኙነታቸውን የሚያጉለብቱበት ወቅት ነው። በትጭጭት ወቅት፤ ከሠርግ በኋላ አንድ ሥጋ በመሆን በአካል የሚጣመሩበትን ቀን በመጠባበቅ እንደ አንድ ሰው ማለብና መመላለስ መማር ይኖርባቸዋል።

መጽሐፍ ቅዱስ በላጤነትና በመታጨት በሚያስቀምጠው ድንበር፤ በላጤነትና በማግባት መካከል ካለው የተለየ አይደለም። ትጭጭት አንድ ወንድና ሴት ለርስ በርስ ሙሉ በሙሉ በኪዳን የሚተላለፉበት፤ ሆኖም ሙሉ በሙሉ ተጋብተዋል የማይባልበት የሽግግር ወቅት ነው።

የተጫጩ ወንድና ሴት በተለምዶ እንዲህ ሲሉ ይሰማሉ፤ “እንኳን እንደሆነ ለማየት ነው የተጫጩነው።” ይህ ስህተት ነው፤ ይህ የእንደው እንሞክረው ጊዜ አይደለም። የሙከራ ጊዜ በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ነው። አንድ ወንድና ሴት በትጭጭት ደረጃ ላይ ሲደርሱ እርስ በርስ ይኳኋሉ እንደሆነ አጠናቀው ማወቅ ይኖርባቸዋል። ግንኙነታቸው ለዘለቄታ የሚጸና ይሁን አይሁን አውቀው መሆን አለበት። ሲተጫጩ ይዛለቁ እንደሆነ ለመፈተን ሳይሆን በሰው ፊት፤ ቀሪ ዘመናችንን በጋብቻ ለመተሳሰር እርስ በርስ ተፈቃቅደን ተመራርጠናል፤ የሠርጉ ቀን ሲደርስ ለርስ በርሳችን ሕይወት መቃናት የተቻለንን ለማድረግ እንደቆረጥን ለማሳወቅ አሁን ተግባራዊ መሰናዶዎችን ጀምረናል በማለት የሚመሠክሩበት ነው።

ትጭጭት የስንዩው፤ ስንሞክረው ጊዜ አይደለም። ይህ መሆኑ ያስበት በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ነው።

ዮሴፍ ማርያም እንደጸነሰች የተገነዘበው ግንኙነታቸው በዚህ የተግባራዊ መሰናዶና የዕቅድ ደረጃ ላይ እንዳለ ነበር። ይሁን እንጂ ዮሴፍ ሊፈታት እያሰበ ሳለ፤ በህልሙ የእግዚአብሔር መልአክ ተገልጦ ሁሉንም ነገር አስረዳው። ማርያም ታማኝነቷን እንዳላገባችና የእጮቿነት ኪዳኗን እንዳለፈረሰች ነገረው። በማገፀኗ የተሸከመችው ልጅ በመንፈስ ቅዱስ የተፀነሰ፤ ሲያድግም አዳኝ፤ መሲሕና የሕዝቡ ታዳጊ እንደሚሆን ስለዚህም ማርያምን ሚስቱ አድርጎ ከመውሰድ እንዳይከለክል ነገረው። በታማኝነት ራሷን ለርሱ አስራለች፤ ከዮሴፍ ጋር ሆነው የእግዚአብሔርን ልጅ እንዲያሳድጉ ተመረጡ።

ዮሴፍ የመልአኩን ቃል በመስማት ማርያምን ሚስቱ አድርጎ ወሰዳት። በአንድነት ሆነው የዘግጅት ጊዜአቸውን በማጠናቀቅ የጋብቻ ቃል ኪዳናቸውን አሠሩ፤ ይሁንና ኢየሱስ እስኪወለድ በሩካቤ ሥጋ አልተገናኙም። ዮሴፍ ቀድሞውኑ ቢሆን ለገሊናው የሚገዛ ጸድቅ ሰው ነበር። ዮሴፍ የመሲሐ ምድራዊ አባት የመሆኑ የምሥራች ለቀሪው የመሰናዶ ጊዜ ምንኛ ልቡን

በዳሰታ መልቀቅ ይሆን! መቼም ይህ ነገር ቀድሞ ካሰበውም የተሻለ መልካም ሲት በማሰናዳት ማርያምን በሚስትነት ለመውሰድ ልቡን ላያነግሳው አልቀረም። ከጥቂት ወራት በኋላ ተንከባክበው የሚያሳድጉት ልጅ ሊሰጣቸው ነው።

ሰለዚህም ጋብቻ በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን የሚጀምረው በትጭጭት ወቅት በመሆኑ፤ ግንኙነቱን ለማቋረጥ በሥርዓት መፋታት ግድ ነበር። ይሁንና ሩካቤ ከሠርግ በኋላ እንጂ በትጭጭት ጊዜ አይጀመርም። ጋብቻው በሩካቤ ምልዓት የሚላበሰው የጋብቻ ቃል ኪዳን ከታሠረ በኋላ ነው።

የአግዚአብሔር ቃል ከቶም ስለማይለወጥ ይኸው መርህ በትጭጭት ይሠራል። ይሁንና በዛሬ ዘመን በርካታ ሰዎች አማኞችን ጨምሮ በዚህ ጉዳይ የተምታታና ያልጠራ ግንዛቤ አላቸው። ተጫውተናልከ፤ መጋባታችንም ላይቀር ምናለበት አብረን ብንተኛ ይላሉ። ጥናቶች እንደሚያመለክቱት እጮኞች ከጋብቻ በፊት ወሲብ መፈጸማቸው ከጊዜ ጊዜ የተለመደ እየሆነ ነው። ብዙዎቹ ወጣቶች ከዚያም ቀደም ብለው፤ የወደፊት የትዳር ጓደኛ የሚሆናቸውን እጮኛ ሳያገኙ በፊትም ጭምር ወሲብ ይጀምራሉ። ይህ ነገር እያደር እየተለመደ ቢሆንም፤ ቀላል ያልሆነ ስህተትና ለማንኛውም የጋብቻ ግንኙነት ቀጣይ ጤና በጣም አደገኛ ነው።

ጋብቻ የትጭጭት ተፍፃሜትና ዕቅዶች፤ ህልሞች፤ እጮኛ ሞቹ እስከዚያ ድረስ የተለዋወጧቸው ተስፋዎችና ናፍቆቶች ሁሉ የሚደመደሙበት መቋጫ ነው። ከጋብቻ በፊት የሚደረግ ማንኛውም የወሲብ ግንኙነት ንጢአት ሲሆን መጽሐፍ ቅዱስ መዳራት ብሎ ይጠራዋል፤ ይህን ያደረገ የታጨ ሰው ከሆነም ከአመንዝራ ይቆጠራል።

እንደ አግዚአብሔር ሀሳብ የሚደረግ ጋብቻ ቃልኪዳን ነው። ትጭጭት የዚህ ኪዳን መጀመሪያ ሲሆን፤ ጋብቻም መደምደሚያው ነው። አንድን ሰው ስናጭ፤ ለዚያ ሰው እንዲህ እያልነው ነው፤ “ራሴን ከአንተ/አንቺ ጋር አስተሳስቦሁ። በሕይወት እስካለን ድረስ አንተ/አንቺ የኔ፤ እኔም የአንቺ/ የአንተ ብቻ ለመሆን፤ ቃል ኪዳን እገባለሁ። ሰለዚህም እስከዚያ ድረስ ከሩካቤ ግብር እንታቀባለን። የጋብቻ ቃልኪዳናችንን ለማክበርና ለመጠበቅ እንፈልጋለን፤ ይህን የምናደርገው ደግሞ ራሳችንን በንጽሕና በመጠበቅ ነው።”

ትጭጭትና ጋብቻ

የመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን ልማዶች

በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን፤ ትጭጭትና ሠርጉች የማካሄዱት እንዴት ነበር? መጽሐፍ ቅዱስ በራሱ ስለትጭጭት ሁኔታ የሚሰጠን ዝርዝር መረጃ በጣም አናሳ ነው። ይሁንና በዚያን ዘመን ይጻፉ የነበሩ ሌሎች ጽሑፎች እንዳንድ ፍንጮች ይሰጡናል።

አይሁዳዊው የታሪክ ጸሐፊ ዮሴፍስ ሌሎችም የብሉይ ኪዳን ዘመን ጸሐፍት በዚያ ዘመን በስፋት የተሰመደውን የትጭጭትና የሠርግ ባህልና ወግ ገጽታዎች አስመልክቶ የጸሐፍ ማስረጃዎች ትተውልናል። የመጽሐፍ ቅዱስ ሰዎች እነዚህን ልማድና ወገኖች ይከተሉ እንደነበር መገመቱ የሚያስኬድ ነው።

የአዋልድ መጽሐፍ የሆነው መጽሐፈ ጦቢት አንድ አጭር ታሪክ ያቀርብልናል። አዋልድ ማለት አርቶዶክስና የካቶሊክ አማኞች የብሉይ ኪዳን ክፍል አድርገው የሚቀበሏቸው፤ የወንጌል አማኞች ግን የአግዚአብሔር ቃል አድርገው የማይቀበሏቸው መጽሐፍት ናቸው። ይሁንና በብሉይ ኪዳን ዘመን ፍጻሜና በአዲስ ኪዳን ዘመን ጀማሪ መካከል በነበሩ ዓመታት በፍልስጤም ስለነበረው መንፈሳዊ፤ ግብረገባዊ ሁኔታና ታሪክ በሚሰጡት መረጃ የማይናቅ ድርሻ ያበረክታሉ።

ጦቢት በ200 ቅልክ (ቅድመ ክርስቶስ) ገደማ የተጻፈና በነገዊ ይኖር ስለነበርና ጦቢት ስለተባለ አግዚአብሔርን የሚፈራ ዓይነ ስውር አይሁድ የሚያወሳ ተረታዊ ትረካ ነው። ጦቢት ሌላ አገር አኑሮት የነበረውን ገንዘብ እንዲያመጣለት ልጁን ጦብያስን ይልከዋል። ጦብያስ ትእዛዝ ለመፈጸም መንገድ ላይ ሳለ መልእክ ሩፋኤል የጦቢትን ዐይን ሲያበራ የሚችል የምስጢር ቀመር ይነግረዋል። በተጨማሪም ጦብያ ሳራ የምትባል ውብ ወጣት ሴት ያገባል፤ ይህቺ ሴት ከዚያ ቀደም ሰባት ባሎች የነበሩአት ሲሆን፤ ክፋቱ ግን እነዚህ ሁሉ ባሎቿ በመጀመሪያው ሌሊት በአንድ ጋኔን ይገደሉ ነበር። ጦብያ በዚህ አስፈሪ ታሪክ ሳይሰገር፤ ሳራን አግብቶ በሩፋኤል እርዳታ ጋኔንን ከላይዋ ላይ ያስወግደዋል።

ታሪኩ የሚጠናቀቀው ጦብያ የተላከበትን የአባቱን ገንዘብ ይዞ፤ በሚስቱ ታጅቦና የአባቱን የጠፋ ዐይን የሚያበራ ቀፅ ይዞ ነበር።

ጦብያስ ሳራን ስለማግባቱ የሚያወሳው የታሪኩ ክፍል በዚያ ዘመን ስለነበረው የጋብቻ ወግና ይትበሐል አንዳንድ ነገሮች

ይፈነጥቃል። ጠቢያና አዛርያ የሚል እስራኤላዊ ስም ተመስሎ የተገለጠው ሩፋኤል፣ ራጉኤል ከተባለው ከሳራ አባት ጋር ለእራት ተቀምጠው ሳለ፣ “ራጉኤልም ተወርውሮ ሳመው፣ አለቀሰ። አንተ የደግ ሰው ልጅ ነህ ብሎ መረቀው፣ የጠቢትም ዓይነት እንደጠፋ ነገረው። የጠቢትም ዓይነት እንደጠፋ በሰማ ጊዜ አዝኖ አለቀሰ። ልጁ ሣራና ሚስቱ አድናም አለቀሰ፣ በተድላ በደስታም ተቀበሉት። በግ አረዱ፣ ማዕድም አቀረቡላቸው፣ አጥብቆ መሸ፣ ጠብያም አዛርያን አንተ ወንድሜ አዛርያ በጉዳና ያልከኝን ነገር ተናገር፤ ነገሩም ይለቅ አለው፤ ጠብያ ለመልክኩ እንደተናገረው ይህን ሰምቶ ልጄ ላንተ ትገባለችና ራጉኤል ጠብያን ብላ ጠጣ አንድ ጊዜ ደስ ይበልህ ብሎ ተናገረው፤ አንተም ታገባታለህ አለው። የዚህችን የልጅን አውነተኛ ሥራዋን እነግርሃለሁ ለሰባት ለዎች አገባኝት፣ ወደርሷ ከገቡ በኋላ ይምታሉ፤ ነገር ግን አንድ ጊዜ ደስ ይበልህ አለው። ጠብያም ነገሩን ለኔ እስክትጨርሱልኝ ድረስ ነገሬንም እስክታጸኑልኝ ድረስ በዚህ ቦታ ምንም እህል አልቀምስም አለ። ራጉኤልም አንተ ወንድሜ ነህና እርሷም እህትህ ናትና ከእንግዲህ ወዲህ እንደ ሥርዓቱ ውለዳት ይቅር ባይ እግዚአብሔር መንገዳችሁን ያቅናላችሁ አለው።” ልጁን ሣራን ጣራት፤ እጅዋን ይዞ ሚስት ልትሆነው ለጠቢያ ሰጣት፤ እነሆ በሙሴ ሥርዓት ውለዳት ወዳባትህም ቤት አግባት ብሎ መረቃቸው። ሚስቱም አድናንም ጠራት፤ ጽፎ ደብዳቤ አመጣ አተማት። ይበሉም ጀመር።

አድናንም ጠርቶ አንቺ እጎቱ ሌላ የጫጉላ ቤት፣ አዘጋጂ ወደዚያም አግቢያት እንዳዘዛትም አደረገች ወደዚያ አግብታት የልጅዋን እንባዋን ወደ እግዚአብሔር አቀረበች።

ስለዚህ ጎዘንሽ ፈንታ የምድር የሰማይ ጌታ ተድላ ደስታን እንዲለጥሽ እመኚ አለቻት።

ተመግበውም በጨረሱ ጊዜ ጠብያን እርሷ ወዳለችበት ቤት አገቡት። ወደርሷም በገባ ጊዜ የሩፋኤልን ነገር አለበ፤ የደቀቀ እጣን አምጥቶ የዚህን ዓሣ ጉበቱንና ልቡን ጨምሮ አጨሰው (ጠቢት 7፥8-10፤ 12-18፤8፥1) (ከ1954 የሰማንያ አሐዱ ትርጉም)

ጠቢያ ወዲያውኑ ሩፋኤል የለጠውን ዕፅ አዋህዶ ሰይጣንን ካበረረ በኋላ ከሚስቱ ጋር በትዳር ሕይወታቸው እግዚአብሔር ጥበቃውንና በረከቱን እንዲያበዛላቸው ጸለዩ።

እዚህ ላይ ጋብቻን በተመለከተ የተጠቀሱትን ዝርዝር ሁኔታዎች እንመልከት። በመጀመሪያ ሙሽራው ከሙሽሪት አባት

ዘንድ ቀርቦ ሴት ልጁን እንዲለጠው ይጠይቃል። በዚህ መሠረት የሙሽሪት አባት ልጅቷን በተለመደው ወግ ለሙሽራ በመስጠት እነርሱንና ጋብቻቸውን ይባርካል። በመቀጠልም አባትየው አፈሌላዊና በሙሴ ሕግ መሠረት የጸና ይሆን ዘንድ የጋብቻ ውሉን በጽሑፍ ያስፍራል። ከዚያም ሙሽሪት ወደጫጉላ ቤት ትወሰድና እዚያ ሆና የባሏን መምጣት ትጠባበቃለች። በዚያ ሆና ስትጠብቅ ባሏ አባቷና ሌሎች አጃቢዎች በሠርግ ድግስ ላይ ይበላሉ፤ ይጠጣሉ። መጨረሻ ላይ ግብዣው ከተጠናቀቀ በኋላ፣ ሙሽሪው በጫጉላ ቤት ወደምትጠብቀው ሚስቱ ሄዶ ጋብቻቸውን በሩካቤ ይፈጽማሉ።

ከሌሎች ጥንታዊ ምንጮች እንደምንረዳው፣ የትጭጭት ጊዜ ከዘጠኝ እስከ ዐሥራ ሁለት ወራት ጊዜ ሊቆይ ይችላል። ዓላማውም ለተጋቢዎቹ የሚያስፈልጋቸውን የጋብቻ መለናዶ የሚያደርጉበት ጊዜ መስጠት ነው። ጋብቻ ትልቅ ጉዳይና እጅግ የተቀደለ ተቋም በመሆኑ እንዲሁ በዋዛ ወይም በዘፈቀደና ያለ በቂ ዝግጅት የሚገባበት አይደለም። በዚህ ወቅት፣ የተጋቢዎቹ ጠላጆች የጋብቻ ውሉን ቅድመሁኔታዎችና አፈፃፀሞች እንደዚሁም የሁለቱን ቤተሰቦች ጎሳፊነቶችን የሚያስቀምጠውን የጋብቻ ለነድ (ሰማንያ) ይፈርማሉ። ጋብቻው ከመፈጸሙ በፊት የውሉ ግዴታዎች ተሟልተው መገኘት አለባቸው።

ጋብቻ ትሰቅ ጉዳዩና የተቀደሰ ተቋም በመሆኑ ስንዲሁ በዋዛ ወይም በዘፈቀደና ያለበቁ ዝግጅት የሚገባበት ስድድስም።

ለምሳሌ ያህል የሙሽሪት አባት፣ በጂ ልጅን ለልጅህ እንድስጥህ ከፈለግህ የሚከተሉትን ማሟላት ይጠበቅብሃል። የትጭጭቱ ወቅት ሲያበቃ 50000 ሰቅል፣ 10 ግመሎችና 10 አህዮች ማስገባት አለብህ። በተጨማሪም ልጅን የምታኖርበት ቤት በራስህ ወጪ ማዘጋጀትና ሁለት ወንድ አገልጋዮችና አምስት ሴት ደንገጦሮች የማቅረብ ግዴታ አለብህ። የሙሽሪው አባትም፣ ያልከኝን ሁሉ ለማቅረብ ፈቃደኛ ነኝ። እኔም ለልጄ ምግብ ለማብለል ባለሙያ የሆነች፣ መፍተል፣ ልብስ መስፋት ማጠብና በጠቅላላውም ቤቷን ለትራ የምትይዝ ሚስት እሻለሁ። በተጨማሪም ለልጄ ወራሾች የማሆኑት ልጆች መውለድ የምትችል መሆን አለባት።

ጠላጆች በውሉ ግዴታዎች ላይ ከተስማሙ በኋላ፣ ፊርማቸውን በማኖር አፈሌላዊ (ሕጋዊ) ያደርጉታል። ይህ በዛሬ ዘመን ተጋቢዎቹ በተለይም ሙሽሪው እንዲያቀርብ የሚጠየቀው

ጥሎሽ ዓይነት ነው፤ (አሁን አሁን እየቀረ ቢሆንም)። ውሉ ከተፈረመ በኋላ የትጭጭት ጊዜ በሥነሥርዓት ይጀመራል። ለቀጣዮቹ ዘጠኝና ዐሥራ ሁለት ወራት መሽራውና መሽሪት ለወደፊት የትዳር ሕይወታቸው ራሳቸውን እያዘጋጁ ይቆያሉ። መሽራ መክፈል የሚጠበቅበትን 50000 ሰቅል ለማጠራቀም በትጋት ይሠራል። ቤት ገዝቶ ወይም ሠርቶ ለመሽሪት ማኖሪያ እንዲሆን ያዘጋጃል። ጥሩ ነጋዴ፣ ጥሩ መሪና ጥሩ አደራጅና ገንዘቡን የማያባክን ጥንቁቅ ሰው መሆን ይጠበቅበታል። በዚህ የትጭጭት ወቅት፣ ራሱን በአካል፣ በእእምሮ፣ በሥነልቦናና በማህበራዊ ሁኔታ መሽሪትን ለመቀበልና ከላጤነት ወደ አባወራነት በሚያደርገው ሽግግር ራሱን ብቁ ለማድረግ መሰናዶ ያደርጋል።

በዚህ ወቅት የመሽሪት እናት ለልጇ ሰፊ፣ መፍተል፣ ምግብ ማብለል፣ ማጽዳትና ቤቷን በሥርዓትና በጽዳት መያዝን ታስተምራታለች። ገንዘብ እያያዝና አጠቃቀም ጨምሮ ትማራለች። ቀኑ መቅረብ ሲጀምርም፣ ስለጋብቻ አካላዊና ወሲባዊ ገጽታዎች እንደዚሁም ምን መጠበቅና ባሏን እንዴት ማስደሰት እንዳለባት ታስተምራታለች።

እውነቱን እንነጋገር ከተባለ፣ በዘመናችን ተጋቢዎች ትጭጭት ሲጀምሩ የዚህ ዓይነት ሥርዓታዊ ውል ቢያስሩ፣ ዛሬ አዲስ ያገቡ ሰዎች የሚገጥሟቸውን በርካታ ችግሮች ለማስቀረት እያስችላቸውም ትላላችሁ? በዛሬ ዘመን በርካቶች ትዳር የሚመሠርቱት ያለ ምንም ወይም ጥቂት የገንዘብ ዝግጅት ነው። የት መኖር እንዳለባቸውና እንዴት ነገራቸውን እንደሚመሩ እንኳን አያውቁም። ገና በገንዘብ ራሳቸውን ሳይችሉ፣ ልጅ መውለድ ሳያንላቸው እንዴት እንደሚያሳድጉላቸው ሳያውቁ ባናት ባናቱ ያክታትላሉ።

የሴቷ ልጅ አባት ከመሽራው ጋር ተቀምጦ፣ “ሴት ልጄን በጀብዬ በባርኮት እንድለጥህ የምትሻ ከሆነ፣ ቀጥሎ የምነግርህን ማድረግ ይጠበቅብሃል ...” በማለት ሴቷን ለማግባት ብቁ መሆኑን የሚያመለክቱ ነገሮች ይዘረዝርላታል። በምን ዓይነት ሁኔታ መንገድ ሊያኖራት ይችላል? ጥሩና አስተማማኝ ሥራ አለው? ምን ዓይነት ቤት ውስጥ ይኖራሉ? በኪራይ? በኮንዲሚንዩም ወይስ የራሳቸውን ቤት ይገዛሉ? ኅላፊነት ያለው አባት ሁሉ ልጁ ተገቢ ክብካቤና ጥበቃ እንዲደረግላት ከወዳሁ ያቅዳል።

እንደዚሁም ወንዱም፣ የሚያገባት ሴት ቤቷን በሥርዓትና በሙያ ለማስተዳደርና ሦስት ጉልቻውን የተቃና ለማድረግ

የሚያስችል መሠረታዊ ክህሎት እንዳላት ማወቅ ያስፈልገዋል። ሁለቱም ለቤታቸውና ለግንኙነታቸው ልጆች ለማሳደግና ለገንዘብ እያያዝና ጋብቻቸውን የሰመረ እንዲሆን ለሚያስፈልጋቸው ሁሉ እኩል ኅላፊነት የሚጋሩ መሆናቸውን ተገንዝበው በዚህ መስማማታቸው፣ እርስ በርስ ከሚጠብቁት የይሆንልኛል ተስፋ ይልቅ የበለጠ ክብደት አለው።

በርግጥ በኛ ዘመን ዕድሜያቸው ለጋብቻ የደረሱ ሁሉ ያለወላጆቻቸው ባርኮት ወይም ይሁንታ ትዳር መመሥራት ይችላሉ። አንዳንድ ጊዜ ይህ ግድ የሚሆንበት ሁኔታ አለ። ይሁን እንጂ በተቻለ መጠን የወላጅ ይሁንታና ባርኮት ማግኘቱ ተመራጭ ነው፤ ምክንያቱም በተለይም በጋብቻው አፍላ ጅማራ ላይ ሁኔታዎችን ምቹና ቀና ለማድረግ ስለሚረዳ ነው።

የዐሥራ ዐራት ዓመት ትጥጥት

የምንኖረው ጥድሬያና 'አሁን በስሎ አሁን ይድረስ' የበረከተበት በመሆኑ ብዙዎች እደብ ገዝተው መታገስ እይሆንላቸውም። አንድ ነገር ከፈለግን አሁኑኑ ካላገኘን እንላለን። በርካታ አዲስ ተጋቢዎች ገንዘቡ እጃቸው ላይ ሳይኖር በመጣደፍ አሁኑኑ ቤት ካልገዛን ይላሉ። ችኮላው ለምንድነው! ተብለው ሲጠየቁ፣ ቤተሰቦቻችን ቤት አላቸው፣ እኛስ ለምን አይኖረንም? ይላሉ። ቤተሰቦቻቸው የአሁኑ ቤታቸውን ለመግዛት ዐሥር ዐመት ወይም ከዚያ በላይ ጊዜ እንደወለደባቸው ይዘነጋሉ።

ትዳር እያለቡ ያሉ በርካታ ተጋቢዎች የትጭጭት ጊዜአቸውን ማሳጠር ይፈልጋሉ። መዋል ማደሩ ትርጉም አልባ ስለሚሆንባቸው በእጭር ቆርጠው ትዳር ለመጀመር ያስባሉ። የዘጠኝ ወር እጮኝነት ረዥም ከሆነባችሁ፣ ዐሥራ ዐራት ዓመት የቆዩም እሉ ብትባሉ ምን ልትሉ ነው? የምትወዱትን ለማግኘት ዐሥራ ዐራት ዓመት ትታገሣላችሁ? እጮኛችሁስ ይህን ያደርጋል?

የዘፍጥረት መጽሐፍ ያዕቆብ ራሔል ከተባለች ውብ ሴት ጋር እንዴት በፍቅር እንደወቀደና ሚስቱ እድርጉ እስኪወስዳት ዐሥራ ዐራት ዓመት እንዴት እንደጠበቀ ይተርክልናል። የይስሐቅና የርብቃ ልጅ የሆነው ያዕቆብ፣ የታላቅ ወንድሙን የኤሳውን ብኩርናና የአባቱን ባርኮት በማታለል የራሱ ካደረገ በኋላ፣ ከኤሳው ቁጣና የግድያ ዛቻ ለማምለጥ ወደሌላ ምድር ሸሸ። ከብዙ ጊዜ በኋላም፣ ያዕቆብ ወደ እናቱ ምድር በመመለስ በወንድሟ ወይም በአጎቱ በላባ ቤተሰብ ተቀምጦ መኖር ጀመረ። ያዕቆብ የላባ ትንሿ

የሴት ልጅ የሆነችው ራሔልን አይቶ የወደዳት በዚህ ጊዜ ነበር። ወዲያውኑ በፍቅሯ ስለተነደፈ ሊያገባት ፈለገ። ይህ ታሪክ በዚያ ዘመን ስለነበረው የጋብቻ ባህልና ወግ የተወሰኑ መረጃዎች ይሰጣል።

የዕቅብም ራሔልን ስለወደዳት ታናሺቱን ልጅህን ራሔልን የምትድርልኝ ከሆነ ሰባት አመት አገለግልሃለሁ አለው። ላባም መልሶ ለሌላ ሰው ከምድራት ላንተ ብድራት ይሻላል፤ እዚህ አብረኸኝ ተቀመጥ አለው። የዕቅብም ራሔልን ለማግኘት ሲል ሰባት አመት አገለገለ፤ አጥብቆም ይወዳትም ስለነበር፤ ሰባት አመት አንድ ጥቂት ቀን ሆኖ ታየው፤ ከዚያም የዕቅብ ላባን እነሆ የተባባልነው ጊዜ አብቅቶአል፤ ስለዚህ ሚስቱን አስረክበኝና የባልና የሚስት ወጋችንን እናድርስ አለው። ስለዚህ ላባ የአካባቢውን ሰዎች በሙሉ ጠርቶ ሠርግ አበላ፤ ሲመሽ ግን ላባ ልጁን ልያን አምጥቶ ለየዕቅብ ሰጠው የዕቅብም አብሮአት ተኛ። ላባም ዘለፋ የተባለች አገልጋይን ለልጁ ለልያ ደንገጠር እንድትሆን ሰጣት ሲነጋም እነሆ ልያ ሆና ተገኘች። ስለዚህም የዕቅብ ላባን “ምነው እንዲህ ጉድ ሠራኸኝ? ያገለገልኩህ ለራሔል ብዬ አልነበረም? ታዲያ ለምን ታታልለኛለህ?” አለው። ላባም እንዲህ አለው “በአገራችን ታላቋ እያለች ታናሺን መዳር የተለመደ አይደለም፤ ይህን የጫጉላ ሳምንት ፈጽሞና ሌላ ሰባት አመት የምታገለግለኝ ከሆነ ታናሺቱን ደግሞ እሰጥሃለሁ። የዕቅብ በነገሩ ተሰማማ። ከልያ ጋር ተሞሽሮ ሰባት ቀን ከቆየ የኋላ ልጁን ራሔልን ለሱ ሚስት ትሆን ዘንድ ሰጠው፤ ባላ የተባለች አገልጋይንም ደንገጠር እንድትሆናት ለራሔል ሰጣት። የዕቅብ ከራሔልም ጋር ተኛ። ራሔልን ከልያ አብልጦ ወደዳት፤ ከዚያም የተነሳ ሌላ ሰባት ዓመት ላባን አገለገለው (ዘፍ 29፥18-30)።

የዕቅብ፤ ላባ ልጁን ራሔልን ቢድርለት ለሰባት ዓመት እንደሚያገለግለው ቃል ገባለት። ላባ ራሱ የዋዛ አልነበረም፤ የዕቅብን ተንኮል ጋር የሚመጥን ብልጠት ነበረው። ሰባቱ ዓመት ተጠናቆ የዕቅብ ራሔል እንድትሰጠው ሲጠይቅ፤ ላባ ታላቋን ልጅ ልያን በመስጠት አታለለው።

የዚህ ዓይነቱ ሁኔታ እንደምን ሊከሰት ቻለ? የዕቅብስ ያላሰባትን ሴት ለማግባት እንዴት ተታሰለ? በዘመኑ የነበረውን

ልማድ ስናስብ ይህን መገንዘብ አዳጋች አይሆንብንም። አንደኛ፤ በነዚህ ሰባት ዓመታት የዕቅብ ከራሔል ጋር አንዳችም አካላዊ ንክኪ አልነበረውም፤ ወሲብ የማመስል እንኳ ንክኪ በጭራሽ አልነበረውም። ሁለተኛ በሰርጉ ወቅት የመሽራቱ ፊት በማይታይ ዓይነርግብ መሉ በሙሉ የተሸፈነ ሲሆን ይህ ጫጉላ ቤት ውስጥ ሆነው ባሏ ብቻ ሊያነሣላት የሚችል ነገር ነበር። ሦስተኛ ከሰርጉ በኋላ፤ በጠቢያና በላራ ታሪክ እንዳየነው፤ መሽራቷ ባሏ ወደምትጠባበቅበት የጫጉላ ቤት ትወሰዳለች። ባሏ ወደርሷ የሚሄደው ከታዳሚዎቹ ጋር ለብዙ ሰዓት ሲበላና ሲጠጣ ከቆየ በኋላ ነው። በዚያም ጊዜው መሽቶ ጨለማ ስለማሆን ባልና ሚስቱ እስኪነጋ ድረስ ፊታቸውን አይተያዩም።

በዚህ ምክንያት የዕቅብ ጉህ ቀዶ ብርሃን እስኪሆን ድረስ አብረው የተኛችው ራሔል እንዳልነበረች እላውቀም ነበር። የዕቅብ በመታሰሉ ከፋኛ ተናዶ ላባን ፊት ለፊት ተጋፈጠው፤ ላባ ግን ነገር ሳያበዛ ታላቋ ሳታገባ ታናሺን መዳር የተለመደ ወግ እንዳልነበረ በማስረዳት ሌላ ውል ከየዕቅብ ጋር ገባ። የዕቅብ ከልያ ጋር የጫጉላ ሳምንቱን ካገባደደ በኋላ ሌላ ሰባት ዓመት እንዲያገለግለው ቃል አስገብቶ ራሔልን ሰጠው። የዕቅብም ራሔልን ይወዳት ስለነበር በውሉ ተስማማ።

የዕቅብ ራሔልን ከማግባቱ በፊት ሌላ ሰባት ዓመት ማገልገል ግዴታው እንዳልነበረ ማስታወስ ይኖርብናል። ይህን ያደረገው ካገባት በኋላ ነበር። ይህን ባያደርግ ኖሮ ላባ ራሔልን ከጉያው ሊነጥቃት ይችል ነበር፤ ስለዚህም የዕቅብ የሚወዳትን ሴት ለማግኘት 14 ዓመት በትጭጭት ቆይቷል። የዚህ ጊዜ እኩሌታው ከጋብቻ በኋላ ቢሆንም እንኳን፤ ማሟላት የነበረበት ግዴታ ስለነበር የትጭጭት ወቅቱ አካል ተደርጎ ሊቆጠር ይችላል።

ላባ የብልጠትና የትልያ ሰው ቢሆንም፤ ይህን ያደረገው ለልጆቹ ጥቅም ሲል እንደነበረ ማስታወስ አለብን። የዕቅብን እንዲያገለግለው ያደረገበት ቢያንስ አንዱ ምክንያት ሴት ልጆቹ ድኻ አግብተው በጉስቱልና እንዳይኖሩ አስቦ ነበር። የዕቅብ ላባን ባገለገለበት 21 ዓመት (ሰባት ለሁለቱ ሚስቶቹ፤ ተጨማሪ ሰባት ዓመት የራሱን በጉችና ከብቶች ለማርባት) በጣም ባሰጠጋ ሰው ለመሆን በቃ። ከአጉቱ የሚተካከል ሀብት ሰጥቶ ጌታ ባረከው። የዕቅብ በመጨረሻ ላባን ተሰይቶ ቤተሰቡንና መንጋውን እስክትሎ ወደ ራሱ አገር ሊሄድ፤ ሁሉ በእጁ ሁሉ በደጁ የሆነለት የተቻለው ባሰጠጋ ሆኖ ነበር።

የእጩኝነት ወቅት፤ የጋብቻን መሠረት የማደላደድ ጊዜ

በርግጥ የያዕቆብ ሁኔታ የተለየ ነው፤ የሚወዳትን ሴት ለማግኘት ዐሥራ ዕለት ዓመት ማገልገል ብዙ ወንዶች የሚገጥማቸው ዕጣ ፈንታ አይደለም። ከርሱ የምንማረው፤ የእጩኝነት ወቅት እጅን አጣጥፎ የመቀመጥና ላም አለኝ በሰማይ እያሉ የመናፈቅ ጊዜ ሳይሆን ጠንክሮ የመሥራትና የዝግጅት ጊዜ እንደሆነ ነው። ያዕቆብና ቤተሰቡ ላላን ተሰናብተው ሲወጡ፤ ያዕቆብ እዚያ በቆየበት ወቅት ያከማቸውን ጥሪት በሙሉ ይዘው ነበር የሄዱት። በነዚህ ሃያ አንድ ዓመታት፤ ያዕቆብ ለሚስቱና ለልጆቹ የሚያስፈልጋቸውን ነገሮች በሙሉ አዘጋጅቶ ነበር። ይህ የዝግጅት ጊዜ የጋብቻውንና የቤተሰቡን ኑሮ የተቃናና የተደላደለ እንዲሆን ረድቶታል።

ይህ ነገር ዛሬ ለኛ የሚያስፈልገንን ትምህርት ይሰጠናል። ብዙ ተጋቢዎች ከሚያስቡት በተቃራኒ፤ የትጭጭት ወቅት መጨመሩን ጋብቻ መሠረት የማደላደድ ጊዜ ነው። በርካታ ጋብቻዎች የሚፈርሱት፤ በትጭጭት ጊዜ በውይይት ሊስተካከሉ ይችላሉ የነበሩ ጉዳዮች ተደብስብለው በመታለፋቸው ነው። የገንዘብ ጉዳይ፤ መኖሪያ ቤት፤ የሩካቤ ፍላጎቶችና ተስፋዎች፤ ልጅ የማሳደግ ዘይቤ፤ የትምህርት ህልሞችና ግቦች እነዚህ ሁሉ ለተጋቢዎች የሀሳብ ልዩነት ምንጮች ሊሆኑ ይችላሉ። ሁለቱም ወገኖች በነዚህ ጉዳዮች ላይ ተነጋግረውና ተወያይተው ከሰርጉ በፊት ምሉዕና ጠቅላላ ስምምነት ላይ መድረስ ቢችሉ የሚፈጠረው ልዩነት ሊወገድ ወይም ቢያንስ ሊቀነስ ይችላል።

በርካታ ጋብቻዎች የሚፈርሱት በትጭጭት ወቅት በውይይት ሲስተካከሉ ይችላሉ የነበሩ ጉዳዮች ተደብስብለው በመታለፋቸው ነው።

የትጭጭት ጊዜ የጋብቻ ዝግጅት ወቅት ነው። የሰርግ ዝግጅት ጊዜ ነው እንዳለልኩልብ በሉልኝ። በአርግጥ በዚህ ወቅት የሰርግ መሰናዶ ማድረግ አስፈላጊ ነው፤ ይህ ግን የትጭጭት ወቅት ቀዳሚ ዓላማ አይደለም። በርካታ ተጋቢዎች በሰርግ ዝግጅት ላይ ብቻ በማተኮር፤ ዋነኛውን የወደፊት ሕይወታቸውን ጉዳይ ሳይዘጋጁበት ይቀራሉ።

ለርግ የዕለት ጉዳይ ነው፤ ጋብቻ ግን የሕይወት ዘመን። ለርግ ቅዕበታዊ ሁኔታ ሲሆን ጋብቻ ግን መሸሮቹ ሞት እስኪለያቸው ድረስ የሚተሳሰሩበት የዘለቄታ ጉዳይ ነው። ለሙሽራ ልብስ 2000፤ ለሰርግና ለድግስ 15000 አውጥቶ ጋብቻን የለመረ

ለማድረግ የሚያስፈልጉ መጽሐፍት ወይም የምክር አገልግሎትና ሌሎች እገዛዎች ላይ ገንዘብ አለማጥፋትን የአስተዋይ ድርጊት የሚለው ማነው? የአንድ ቀን ሥርዓትን ለማቀድ ብቻ የዋለ የትጭጭት ወቅት እንደባከነ ይቆጠራል። ይልቅስ ለጋብቻ መዘጋጀት የበለጠ ዋጋ ያለው ነገር ነው፤ ምክንያቱም ይህ ከፈቀዳችሁትና ከፈቀዳችሁ ሰው ጋር ለሕይወት ዘመን ሙሉ የምትዘልቁበት ጊዜ ስለሆነ ነው። ጳውሎስ ለኤፌሶን ምዕመናን እንዲህ ሲል ምክር ይሰጣቸዋል፡-

“እንግዲህ ጥበብ እንደሌላቸው ሳይሆን እንደጥበበኞች እንዴት እንደምትኖሩ ተጠንቀቁ። ቀኖቹ ክፉ ናቸውና ዘመኑን በሚገባ ዋጁ። ስለዚህ ሞቶች አትሁኑ፤ የጌታ ፈቃድ ምን እንደሆነ አስተውሉ እንጂ።” (ክፍል 5፥15-17)።

ጳውሎስ እዚህ ላይ የሚናገረው አማኞች እንደምን ባለ ሁኔታ በአግባብ ሊኖሩ እንደሚገባቸው ቢሆንም፤ ምክሩ ተጫጭተው ላሉ ወንድና ሴትም አግባብነት አለው። ለሚጠበቃችሁ ጋብቻ ከሰርጉ በፊት ለመዘጋጀት ያላችሁን አጋጣሚ ተጠቀሙበት።

የትጭጭት ጊዜአችሁን በቀን ቅዠት፤ በሕልም ዓለም ናፍቆት የመናወዝ ጊዜ አታድርጉት፤ ዋናው ፍቅር ነው፤ ሌላው ሁሉ በጊዜው መልክ ይይዛል በማለት አትታለሱ። ጊዜአችሁን ዋጁ። ጊዜአችሁን በጥበብ በመጠቀም ስለወደፊቱ የጋራ ሕይወታችሁ ለማለብ፤ ለማቀድ፤ ለመተለምና ለመወያየት ተጠቀሙበት። ጋብቻ የሚለምረው በዕድል ወይም በአጋጣሚ ሳይሆን በጥንቃቄ በማቀድ ነው። ለትዳራችሁ መቃናት የማቀድ ጊዜው በአገልጋይ ፊት ቆማችሁ “አዎን እስማማለሁ” ከማለታችሁ አስቀድሞ እንጂ በኋላ መሆን የለበትም። ትዳራችሁ እንዲቃና ማቀድና መለናዳት ያለባችሁ በትጭጭት ወቅት ነው።

ምዕራፍ አምስት

መርሆች

1. የትጭጭት ጊዜ የጋብቻ መለናዶ የምናደርግበት ወላጅና የግድ አስራላጊ ጊዜ ነው።
2. የተጫጩ ወንድና ሴት በሩካቤ ከመገናኘት በስተቀር የተጋቡ ያህል ለርስ በርሳቸው ብቻ ራሳቸውን ይለያሉ።
3. ትጭጭት የጋብቻ ቀዳሚ ምዕራፍ ነው።
4. ትጭጭት አንድ ወንድና አንዲት ሴት የጋብቻ ቃል ኪዳን የሚመሠርቱበት ወቅት ነው።
5. እንደ እግዚአብሔር ሀሳብ የሆነ ጋብቻ ቃል ኪዳን ነው። ትጭጭት የዚህ ቃልኪዳን መጀመሪያ ሊሆን ጋብቻ ደግሞ መፈጸሚያው ነው።
6. የትጭጭት ጊዜ የመጨረሻውን ጋብቻ መሠረት ለማድረግ የምንጠቀምበት ጊዜ ነው።
7. ለትዳራችሁ መቃናት ማቀድና መስናዳት ያለባችሁ በትጭጭት ወቅት ነው።

ምዕራፍ ስድስት

ትጭጭት፣ ጊዜን መዋጀት

የትጭጭት ጊዜ ወላጅ የጋብቻ ዝግጅት ወቅትና በጣም ትልቅ ዋጋ ያለው በመሆኑ በጥቃቅን ጉዳዮች ልናጠፋው አይገባም። በርካታ የተጫጩ ወንድና ሴት በዚህ ወቅት የለርግ ዝግጅት ከማቀድና ስለቅጥርና ስለሥራ መስክ ዕቅድ በደፈናው ከመነጋገር የዘለለ ነገር አያደርጉም። ብዙ ለዎች ቁርጥ ባለ መንገድ ስለወደፊት ዕቅዶቻቸው መነጋገር የሚጀምሩት ከትጭጭት በኋላ ነው። ይህን ማድረግ ካለማድረግ ቢሻልም የዚህ ዓይነት ውይይት ጊዜው በትጭጭት ወቅት አይደለም። በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ሁለቱ ወገኖች ስለእቅዶቻቸውና ስለወደፊት ግቦቻቸው፣ ስለሕልሞቻቸውና ስለመሻቶቻቸው በመነጋገር ስለወደፊት ማቀድ ይኖርባቸዋል። የትጭጭት ደረጃ ላይ ሲደርሱ፣ ለሰነዚህ ጉዳዮች ተነጋግረው ጨርሰው መሆን አለበት። የት ቦታ ለመደረስ እንዳለበ፣ እንደምን እዚያ መድረስ እንደሚችሉ አውቀው አብረው መጓዝ የሚችሉበትን የልብና የመንፈስ አንድነት ሊመሠርቱ ይገባቸዋል።

ወንድና ሴቷ በትጭጭት ወቅት መድረስ ከሚፈልጉበት ግብ ለመድረስ የተግባር ዕቅድ ነድፈው የሚተገብሩበት ነው። በአንድ ጉዳዩ፣ በጨከነ ልብ ለመራመድ ዕቅዳቸውን ወደተግባር የሚለውጡበት ነው። ስለዚህም በሚተጫጩበት ወቅት፣ ግቦቻቸው፣ ዓላማዎቻቸው፣ ሕልሞቻቸው፣ መሻቶቻቸውና አቋሞቻቸው እንደ አንድ ሊተሳስሩና ሊዋሃዱ፣ እነዚህን ወደተግባር ለመተርጉም ሲሞክሩ እርስ በርስ ተለጣጥተው ሊጓዙ ያስፈልጋቸዋል።

ለወጣት እጮኛዎች የምመክራቸው ይህን ጊዜ በቀጣዩ 50 ዓመት የት መድረስ እንደሚፈልጉ፣ ምን ማድረግ እንደሚፈልጉና ምን መሆን እንደሚያስቡ የሚተልሙበት የውጥን ጊዜ እንዲያደርጉት ነው። አንድ ሰው በ50 ዓመት ዕድሜው ምን አቅጣጫ ይዞ እንደሚጓዝ በትክክል መተንበይና መተለም የማይቻል መሆኑ እውቀት ነው። ያልተጠበቁ ለውጦችና ያልተጠበቁ ዕድሎች ተከስተው አቅጣጫ ማለቀቀራቸው አይቀርም። አንዳንድ ዕቅዶችና ግቦች ፈጥነው ለፍሬ ሲበቁ፣ ሌሎች ደግሞ እስከነጭራሹ ሊተዉ ይችላሉ። ስለዚህ የዚህ ዓይነቱ የረዥም ጊዜ ዕቅድ እነዚህን ያልተጠበቁ ክስተቶች ማስተናገድ እንዲችል ሆኖ መነደፍ ይኖርበታል። ዋናው ነገር እጮኛዎቹ ዕቅድ ነድፈው፣ ቀጣዩን

የጋራ ሕይወታቸውን ሲመሩ ፈር ስተው ወዳልተፈለጉ አቅጣጫዎችና የትም የማያደርሱ መገንጠያዎች ገብተው እንዳይቀሩ ይልቁንም ወደግቦቻቸው መድረስ የሚችሉበትን መንገድ ይዘው እንዲዘልቁ የሚረዳቸው ካርታ መያዛቸው ነው።

ለአንዳንድ ሰዎች የትጭጭት ጊዜ አይሰክፊም የመብላት፣ ፊልም የማየት፣ እጅ የመያያዝ፣ የመሳሰሉም ጊዜ ነው። ይህ የሚሆነው በትውውቅ ግንኙነት ነው። እርግጥ ነው፤ እጮኛዎችም አብረው ጊዜ ማሳለፋቸው ለሰማይቀር እኒህን ነገሮች ያደርጋሉ፤ ይሁንና የትጭጭት ጊዜ ከዚህ የላቀ ዓላማ አለው።

የትጭጭት ጊዜ በቁምነገር እቅድ የሚነደፍበትና ከሰርግ ባሻገር ያላቸውን ሕይወት መልክ ለማስያዝ ቁጭ ብለው ውጠና የሚጀምሩበት ጊዜ ነው። እንደሚገኙበት ሁኔታ የት ቤት መከራየት ወይም መሬት መግዛት እንዳለባቸው የሚወስኑበትና ይህ ጉዳይ የሚመለከታቸው ድርጅቶችን የሚያነጋግሩበት ነው። ለአስፈላጊ ነገሮች ገንዘብ በባንክ የሚያኖሩበትና ሊገጥሙአቸው የሚችሉ ችግሮችን ወይም መለናክሎችን ሁሉ መርምረው ከወዲሁ የሚዘጋጁበት ጊዜ ነው። ይህን ማድረግ አስፈላጊ የሚሆነው የትጭጭት ጊዜው ሲጠናቀቅ ሁሉም ነገር መልክ ይዞ እንዲገኝና ጋብቻው ሲጀመር ሁሉም ነገር ተስተካክሎ መሄድ እንዲችል ለማድረግ ነው።

በዚህ በጣም ወሳኝ በሆነ የትጭጭት ወቅት እጮኛዎች ትኩረት ሊያደርጉባቸው የሚገቡ በርካታ ቁልፍ ጉዳዮች አሉ። እኒህን ነገሮች በተገቢ ጥንቃቄ ከወዲሁ አቅዶ መለናዶ ማድረግ ወደትዳር በሚያደርጉት ሽግግር ስርጓጉጥ አለመግደው በቀና ሁኔታ እንዲጓዙ ያስችላቸዋል። የሰመረ ጤናማ ጋብቻ ሊኖራቸው የሚሹ ሁሉ ለመንፈሳዊ መሠረት፣ አስተማማኝ ራስን የመቻል ስልት፣ የትምህርት ግብ፣ ልጅ የማሳደግ ዘይቤና የወሲብ ሕይወት ሁኔታዎች ተገቢ ትኩረት ሊሰጡ ያስፈልጋቸዋል። እነዚህ አምስት ጉዳዮች ዐቢይና ወሳኝ በመሆናቸው ተገቢው ትኩረት ሳይሰጣቸው የቀረ እንደሆነ የጋብቻ ችግሮችና መቃቃሮች መፈጠራቸው አይቀርም። ከወዲሁ አስፈላጊውን ትኩረት ሰጥቶ የሚደረገውን ማድረግ ጌላ ላይ ድስት ጥዶ ከማልቀስ ያድናል።

መንፈሳዊ መሠረት

አማኝ የሆኑ ወንድና ሴት ሁሉ በእጮኝነት ጊዜአቸው ለወደፊት ጋብቻቸው ጠንካራና የተደላደለ መንፈሳዊ መሠረት

ሊጥሉ ያስፈልጋቸዋል። በሰርግ ማግስት ብዙ ነገሮች ለሰማክሰቱና ባለትዳሮችም ከአዲሱ የትዳር ሕይወት ጋር ራሳቸውን በማላመድ ለሰማጠመዱ፣ የተደላደለ መንፈሳዊ መሠረት መጣል እምብዛም የሚተኮርበት አይሆንም።

መንፈሳዊ መሠረትን ለሰማደላደል ስንናገር ሁለቱ ወገኖች አማኝ ለለመሆናቸው ጉዳይ እየተናገርኩ አይደለም። ይህ በትውውቅ ግንኙነት ወቅት ቁርጠኛ ውሳኔ የሚደረግበት ጉዳይ ነው። በዚያን ወቅት ይህን ጉዳይ አልባት ካልሰጣችሁት፣ አሁኑኑ መወሰን ያስፈልጋችኋል። ከሌላ ከማንኛውም ጉዳይ ይልቅ ለጋብቻ መቃናት ቁልፉ ያለው እዚህ ላይ ነው፤ ወደፊት በትዳር ለመጣመር ያለቡ ሰዎች በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ የተሰናኙ አቋም ሊኖራቸው ያስፈልጋል።

ጥብቅ መንፈሳዊ መሠረት ማደላደል ከሚጠይቃቸው ጉዳዮች አንዱ የትኛው ቤተክርስቲያን መሄድ እንዳለባቸው መወሰን ነው፤ የርሱ ቤተክርስቲያን? የርሷ ቤተክርስቲያን? ወይስ በነዚህ ካልተሰማሙ ሁለቱም አባል ያልሆኑበት ሌላ ቤተክርስቲያን? ቤታቸው ለምምነት የሰፈነበት ይሆንና ጌላም ላይ በልጆቻቸው አእምሮ መንፈሳዊ መደናገርን ለማስቀረት ሁለቱም በጋራ አንድ ቤተክርስቲያን ቢሄዱ ይመረጣል። ልጆቹ “እንዴ አማማ ለምን ቤተክርስቲያን ሂድ ትጮኛለሽ? አባባ መቼ ይሄዳል?” “አባዬ ከአማማ ጋር አንድ ቤተክርስቲያን የማትሄዱት ለምንድነው?” ብለው ይጠይቃሉ። ስለዚህም እጮኛዎች በመደበኛነት ቤተክርስቲያን ለለመሄድ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት፣ በምስጋናና አምልኮ፣ በሰብከት፣ በአገልግሎትና በሌሎች የአማኞች የአጥቢያ ኅብረት ለሰሚኖራቸው ተሳትፎ አስቀድመው ለምምነት ላይ መድረስ ያስፈልጋቸዋል።

በሲባ ከማንኛውም ጉዳይ ደብቅ ስጋብቻ ጠቃናት ቁባፋ ያሰው እዚህ ሳይ ነው፤ ወደፊት በትዳር ለመጣመር ያለቡ ሰዎች በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ የተሰናኙ አቋም ሲኖራቸው ያስፈልጋል።

ጥብቅ መንፈሳዊ መደላደል ማበጀት በተጨማሪም ወንዱ እግዚአብሔር የሰጠውን የቤተሰብ መሪነት (ፈላጭ ቆራጭነት አይደለም) በኢየሱስ ክርስቶስ ጌትነት በታች ለመጠቀም ያለውን ሚና መገንዘቡን የሚጠይቅ ነው። ወንዱ ይህን ጎላፊነት ለመቀበል ፈቃደኛ መሆን አለበት። ሁለቱም ወገኖች ጠንካራ ክርስቲያናዊ ቤተሰብ ለመመሥረት የጋራ ኪዳን መግባት ይኖርባቸዋል።

ጤናማ የጋብቻና የትዳር ሕይወት ለመመሥረት ጽኑ መንፈሳዊ መደላድል መመሥረት ቀዳሚና ዐበይ ጉዳይ መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያመለክታል። አስራ-ኤላውያን የዮርዳኖስን ወንዝ አቋርጠው ወደ ከነአን ከመሻገራቸው በፊት ሙሴ የሚከተለውን መመሪያ ሰጥቷቸዋል፡-

“አስራ-ኤል ሆይ! ሰማ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው። አምላካህን እግዚአብሔርን በፍጹም ልብህ፤ በፍፁም ነፍስ፤ በፍፁም ኃይልህ ውደድ። ዛሬ የምሰጥህን እነዚህን ትእዛዛት በልብህ ያዝ፤ ለልጆችህም አስጠናቸው፤ በቤትህ ስትቀመጥ በመንገድህም ስትሄድ ስትተኛና ስትነሳ ስለእርሱ ተናገር” (ዘጸ 6፡4-7)።

እዚህ ላይ እንደምንመለከተው፤ ወላጆች የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ራሳቸው እንዲጠብቁትና በተጨማሪም ለልጆቻቸው እንዲያስተምሩት ተነግርላቸዋል። ይህ እንዲሆን ቤቱ ጽኑ የሆነ መንፈሳዊ መሠረት ላይ ያረፈ መሆን ይኖርበታል። በዛሬ ዘመን ብዙ ቤተሰቦች ልጆቻቸውን ሊያሳድጉ ለቀቅ አርገውና አርነት ሰጥተው ነው። “የኛን አምነት እንዲቀበሉ ልንጫናቸው አንፈልግም!” “በራሳቸው እንዲወስኑ አርነት ልንሰጣቸው ይገባል” ይላሉ። አርግጥ ነው፤ አንድ ሰው መንፈሳዊ ጉዳዮችን አስመልክቶ መወሰን ያለበት በራሱ ነው፤ ይሁንና ይህ ወላጆች ለልጆቻቸው አቋቋሟቸውና እምነቶቻቸውን እንዲያስተምሩላቸው እግዚአብሔር የሰጣቸውን ኃላፊነት ከመወጣት ሊያቅባቸው አይገባም። ልጆች የራሳቸውን ምርጫ ማድረግ እንዳለባቸው አሙን ቢሆንም፤ አስፈላጊውን መረጃ አግኝተው እንዲመርጡም ዕድል ሊሰጣቸው ይገባል። እኛ ካለስተማርናቸው ይህን እንዴት ሊያደርጉ ይችላሉ?

መጽሐፍ ቅዱስ በተጨማሪም አማኞች ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ ሲጠመዱ፤ በጋብቻና በቤተሰብ ሕይወታቸው ላይ ስለሚደቀነው አደጋ ይናገራል። በምዕራፍ ዐራት እንደተመለከትነው፤ አማኝ የማያምን ሰው ማግባት የለበትም። በዚህ ዓይነት ኅብረት፤ ቤቱን በማይናወጥ መንፈሳዊ መደላድል ላይ ማቆም የማይታስብ ነው፤ ምክንያቱም የማያምነው ወገን ለዚህ የግድ አስፈላጊ የሆነው መንፈሳዊ ንጽረት (ምልክታ) ስለሚጉድለው ነው። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ አማኞች፤ “ከማያምኑ ሰዎች ጋር አግባብ ባልሆነ መንገድ አትጠመዱ፤ ጽድቅ ከአመፅ ጋር ምን ግንኙነት አለው? ብርሃኑም ከጨለማ ጋር ምን ግንኙነት አለው?” (2ኛ

ቆሮ 6፡14) ይላቸዋል። እግዚአብሔር በሙሴ በኩል ለአስራ-ኤላውያን ወደከነአን ምድር ከመግባታቸው በፊት ተመሳሳይ ማስጠንቀቂያ ሰጥቷቸዋል። በዙሪያቸው የነበሩትን አረማውያን ሕዝብ በማመልከት ሙሴ እንዲህ ይላቸዋል “ከእነርሱ ጋር ጋብቻ አታድርግ! ሴት ልጆችህን ሰወንድ ልጆቻቸው አትስጥ! ወይም ሰወንድ ልጆችህ ሴት ልጆቻቸውን አታምጣ። ምክንያቱም እኔን ከመከተል ልጆችህን መልሰው ሌሎችን አማልክት እንዲያመልኩ ስለሚያደርጉና ከዚህም የተነሳ የእግዚአብሔር ቁጣ በላይህ ነዶ፤ ፈጥኖ ስለሚያጠፋህ ነው” (ዘጸ 7፡3-4)።

የዚህ ጥቅስ ቀዳሚ ትኩረት አማኞች ከማያምኑ ጋር የመጋባታቸውን አደጋ የሚያመለክት ቢሆንም፤ ይኸው መርህ ተጫጭተው ወይም ተጋብተው ያሉ አማኞች እርስ በርስ መንፈሳዊ ስምምነት ወይም መሰናኘት እንደሚያስፈልጋቸውም ይጠቁመናል።

መንፈሳዊ መስማማት አንድነትን ያጠናክራል፤ ይህም ወንዱና ሴቷ በእጮችነታቸው ወቅት ሊያዳበሩት የሚገባ ወሳኝ ኅብረት ነው። ኢየሱስ ለልጆቹ የሚሻውም አንድ እንዲሆኑ ነው። ከስቅለቱ ቀን በፊት በሌሊት እንዲህ ብሎ ሲጸልይ ጸሎቱ ለሁላችን ነበር፡- “የእነርሱን ትምህርት ተቀብሰው በእኔ ለሚያምኑ ጭምር እንጂ ለእነዚህ ብቻ አልፀልደም። ይህም አባት ሆይ፤ አንተ በእኔ፤ እኔም በአንተ እንዳለሁ ሁሉም አንድ እንዲሆኑ፤ እንዲሁም አንተ እኔን እንደላክኸኝ ዓለም ያምን ዘንድ፤ እነርሱም በእኛ እንዲሆኑ የሰጠኸኝን ክብር ሰጥቻቸዋለሁ። ይህም እኔ በእነርሱ አንተም በእኔ መሆንህ ነው። አንተ እንደላኸኝና እኔን በወደድከኝ መጠን እነርሱንም እንደወደድኸቸው አለም ያውቅ ዘንድ፤ አንድነታቸው ፍፁም ይሁን” (ዮሐ 17፡20-23)።

ፍጹም አንድነትን ኢየሱስ ለሕዝቡ የሚሻው ነገር ሲሆን ይህም የሚያምኑ እጮኞችን ወይም ባለትዳሮችን ያካትታል። ግንኙነቱን አጥብቆ በማሠር እንዳይፈታ የሚያደርገው አንድነት ነው። በዚህ ዓይነቱ አንድነት ያልታሠረ ጋብቻ ቀስ በቀስ እየተፍረከረከ የርሱና የርሷ የሚል ክፍፍል ውስጥ ይገባል፤ የባንክ ደብተራቸውን ለየብቻ፤ የሕይወት ግቦቻቸውን ለየብቻ፤ ራዕዮቻቸውን ለየብቻ፤ አልጋቸው ለየብቻ አድርገው ከከረሙ በኋላ መጨረሻ ላይ ይለይላቸውና በየራሳቸው ፊና ይጓዛሉ። የአንድነት ጉድለት ግንኙነቱ እየተናጋ መሆኑን የሚጠቁም ምልክት ሲሆን፤ አንድነት ልንመሠርት ከምንችልባቸው ተመራጭ መንገዶች አንዱ መንፈሳዊ ስምምነት ውስጥ መሆን በአንድ ልብ በመሆን ነው። ይህ

አንድነትና መንፈሳዊ ስምምነት መመሥረት ያለበት በእጮኝነት ወቅት ነው።

ገንኙነትን አጥብቅ በማሠር እንዳይፈታ የሚያደርገው አንድነት ነው

የኑር ድጋፍ ዋስትና

ከመንፈሳዊ ጉዳይ ቀጥሎ ብዙ ጊዜ ጉጂን እንዲዘምም የሚያደርጉት የገንዘብ ጉዳዮች ናቸው። በገንዘብ አያያዝ ሁኔታ ላይ የማያባራ መነታረክ ለማንኛውም ዓይነት ግንኙነት ብርቱ ጉዳትና ፈተና መደቀኑ አይቀራ ነው። የገንዘብ ዕቅድ ሳይነድፉ ወደጋብቻ ዘው የሚሉ ተጋቢዎች ገና ከጅምሩ መከራን በራሳቸው ላይ እየጠሩ ነው። ተጋቢዎቹ አሁን ያላቸው ገንዘብ ለምግብ ግዥ፣ ለቤት ኪራይ፣ ለመብራትና ለውሃ እንደማይበቃቸው ማወቅ ያለባቸው ከሰርግ በኋላ መሆን የለበትም። ከመጀመሪያው የጫጉላ ሌት ማግለት ድንገት ተነስቶ “ሥራ ማፈላለግ መጀመር ሳይኖርብኝ አይቀርም” የሚል ባልን አስተዋይ አንለውም።

እነዚህ ጉዳዮች ገና የሰርግ ቀን ሳይደርስ በእጮኝነት ወቅት ቁርጥ ያለ ውሳኔ ሊለጣቸው የሚያስፈልጉ ናቸው። ይህ በጣም ግልጽ ነገር ነው ብላችሁ ልታስቡ ትችላላችሁ፤ ሆኖም እነዚህን ጉዳዮች በቅጡ ሳያስቡ ኑሮ የጀመሩ ተጋቢዎች ቁርጥ ብንግራችሁ ላታምኑኝ ትችላላችሁ። የትዳር ኑሮ የሚጠይቃቸውን የገንዘብና የኢኮኖሚ አውነታው አንድም አሳሳቢ እንዳይደሉ ራስን በመደለል፣ አንድም ባለማወቅ ሀሳባቸውን ጥለው ይጓዛሉ። ብዙዎቹ ተጋቢዎች ሁለት ሰው ለማኖር የሚጠይቀው ወጪ ለአንድ ሰው እንደሚያስፈልገው ያህል ቀላል እንዳልሆነ የሚገልጥላቸው አያደር ቀስ በቀስ ነው። ቀደም ብሎ በጥንቃቄ የገንዘብ ዕቅድ ከማውጣት ይልቅ፣ እንዳመጣጡ እንቀበለዋለን በሚል የዋህነት በትዳር ሕይወት ግዴታዎችና ፈታኝ ሁኔታዎች ውስጥ ሆነው በጥበብ የገንዘብ ዕቅድ ማዘጋጀት በአያሌው አስቸጋሪ እንደሆነ የሚገነዘቡት ከርመው ለንዝተው ነው።

በቤተክርስቲያን አገልጋይ ፊት ቆመው “አምን፣ ባለ/ሚሰጡ ብዬ እቀበለዋለሁ/ እቀበላታለሁ” ከማለታቸው በፊት ተጋቢዎች በትዳራቸው የሚከተሉትን የገንዘብ ስልት ተወያይተው መወለን ያስፈልጋቸዋል። ባልየው ብቻ ይሠራል ወይስ ሚስቱም ጭምር? ከተቀጠሩስ ቋሚ ሥራ ውስጥ ናቸው? ተቀጥረው ይሠራሉ ወይስ የራሳቸውን ሥራ ወይም ንግድ ያንቀሳቅሳሉ? የራሳቸውን ንግድ

ለመጀመር ካለቡስ፣ ይህን ማድረግ የሚያስችል ተቀማጭ ገንዘብ አላቸው? ካልሆነ እንዴት ሊያገኙት አቅደዋል? ይበደራሉ? በጋራ የሚሠሩ ሽሪኮች ያፈላልጋሉ? ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው ከሠሩ በኋላ በቂ ገንዘብ ሊያጠራቅሙ የራሳቸውን ሥራ ይጀምራሉ? በምን ዓይነት ቤት ይኖራሉ? ለኪራይ ወይም ለቤት ግዥ ያላቸው ዕቅድ እንዴት ነው? ይከራያሉ ወይስ ቤት ይገዛሉ? ቤት የሚሠሩ ወይም የሚገዙ ከሆነስ በመጠነኛ ወለድ የሚያበድር ባንክ አለ? ከተማ ውስጥ ወይስ ወጣ ብለው ይኖራሉ? መኪና መግዛት ካለቡ ምን ዓይነት? ያገለገለ ወይስ አዲስ? አንድ ይበቃቸዋል ወይስ ሁለት? የሕክምና ወጪዎቻቸውን እንዴት ይሸፍናሉ? የራሳቸውን ሥራ የሚሠሩ ከሆነና ድርጅት የማይከፍልላቸው ከሆነ ምን ለማድረግ አቅደዋል?

ገንዘባቸውን ሊያሳድጉና ሊያሠሩበት የሚችሉት እንዴት ነው? ገንዘባቸውን ምን ሥራ ላይ ሊያውሉት ያቅዳሉ? ይህን ዕቅድ ነድፈዋል? ምን ያህል ብር ያፈላሉ? ለጡረታ ወቅት የገንዘባቸው ዕቅድ ምንድነው? የቤተሰብ በጀት መድበዋል? ለቤተሰብ አባላት የኪስ ገንዘብ ለሽርሽርና ለመዝናናት የሚበቃ ነው? በአንድ የባንክ ደብተር ገንዘባቸውን ለማጠራቀም ፈቃደኞች ናቸው? ያልተጠበቁ ገቢዎች ለምሳሌ ስጦታዎች ጉርሻዎች፣ የትርፍ ጊዜ ክፍያ፣ የውርስ ንብረት እንዴት ይጠቀማሉ?

አንዳቸው ወይም ሁለቱ ትምህርት ላይ ከሆኑ፣ ትምህርት ለማጠናቀቅ ተግባራዊ ዕቅድ አላቸው? ትምህርት መጨረስ የሚያስችል የገንዘብ ዕቅድ አላቸው?

በዓለማዊ ግብ ያለማወላወል ቁርጠኛ መሆን በመንፈሳዊ ሕይወት የሚያስፈልገውን ያህል በገንዘብም ጉዳይ ወሳኝ ነው። ባልና ሚስት የቤት ወጪ ጉዳዮችን አኩል አውቀው ማስተዳደር ይጠበቅባቸዋል፤ አንድ ቤት የሚጋሩ ደባሎች ሳይሆኑ የትዳር አጋሮች ናቸው። ገንዘባቸውን እንዴት፣ መቼና ምን ላይ እንደሚያጠፉ በጋራ መስማማት አለባቸው። ብዙ ጊዜ ይህ በጠቅላላ መርሆች ላይ ስምምነት መድረስ የሚጠይቅ ነው፤ ከእነዚህም ስምምነቶች ተነስተን ጥቃትን ጉዳዮችን እንወስናለን። በገንዘብ ጉዳይ አተኳሪ የመፍጠር ፈጣኑ መንገድ ባለትዳሮቹ ከተስማሙባቸው መርሆች ውጪ፣ ለሌላው ወገን ሳይነገሩ ገንዘብ ማጥፋት ነው።

በዚህ ረገድ ከገጠሙኝ እጅግ የሚያስመርሩ ጉዳዮች አንዱ የገንዘብ ሁኔታዎቻቸውን ከእርስ ለርስ የሚሸሽጉ ባለትዳሮች ነገር ነው። ባልና ሚስት በየራሳቸው ዓለም ይኖራሉ። ምን ያህል ገንዘብ

እንደሚያገኙ ሚስቶቻቸው በማወቃቸው የሚያፍሩ ባሎች ገጥመውኛል! እነዚህ ሰዎች 20 ዓመት በትዳር የቆዩ ናቸው። እንዲት በዚህ ጉዳይ ያነጋገርኳት ሴት ለ23 ዓመት አብራው የኖረችው ባላ ገቢው ምን ያህል እንደሆነ አታውቅም! ይህ ዓይነቱን ትዳር ምን ትሉታላችሁ?

ባሰና ሚስት የቤት ወጪ ጉዳዮችን ስኩስ ለውቀው ማስተዳደር ይጠበቅባቸዋል፤ ስንድ ቤት የሚጋራ ደባቡን ሳይሆኑ የትዳር ስጋዬች ናቸው

በርካታ ሴቶች በሙሉ ጊዜ ተቀጥረው መሥራታቸው እየተለመደ በመምጣቱ የቤት ወጪዎችን በጋራ ማስላትና ማስተዳደር የበለጠ አስፈላጊ እየሆነ ነው። ዛሬ ዛሬ ባልና ሚስት ሁለቱ እየሠሩ የራሳቸውን ገቢ ስለሚያገኙ ይህም ሁለቱ ስለገቢዎቻቸው ግልጽ ሆነው በጋራ ገንዘብ እንዲያከማቹ ይጠይቃቸዋል። አለበለዚያ፣ በመካከላቸው ነፋስ እያስገቡ ነው።

ራሳችንን በዚህ መልኩ ካልገራንንና ካለስተካክልን በቀር “ያኔ የኔና ያ ያንቺ” መጥመድ ውስጥ መግባት ቀላል ነው። እኔ የራሴን ሥራ እሠራለሁ፣ አንተም የራስህን፤ ገንዘቤ የራሴ ነው፣ ያንተም ለራስህ ነው። በገንዘቤ እንዳሻች የማዘ እኔ ነኝ፤ አንተም በራስህ ገንዘብ የወደድክውን ልታደርግ ትችላለህ መባባል ይጀመራል። የዚህ ዓይነቱ አካሄድ የልብ አንድነትን ያጠፋል። በጋብቻ ‘ይህ የኔ’ ‘ይህ ያንቺ’ የሚል ነገር እንደሌለና ሁሉም “የኛ” እንደሆነ ማስታወስ አስብን። ሁለት ራሳቸውን የቻሉ ሰዎች ሰርጉ ተጠናቅቆ በአንድ ጣሪያ ሥር መኖር ሲጀምሩ ወዲያውኑ እንደ አንድ ሰው እንዲያስቡ አይጠበቅም። የትዳር ጉጂ ሀ ብለው ሲጀምሩ እንደ አንድ ሰው ማሰብና መኖር ከተሳካላቸው፣ በእጮችነት ወቅት የአንድነት መሠረቱን ስላደላደሉት ይሆናል።

ጋብቻ በተለይም በገንዘብ ጉዳይ ለመለያየት በር መክፈት የለበትም። ክፍፍሉ ውሉ አድሮ ግንኙነቱን ከመሠረቱ ይንደዋል። ኢየሱስ በወንጌል እንዲህ ሲል ተናግሯል፡-

“እርስ በርስ የሚከፋፈል መንግሥት ሁሉ ይጠፋል፤ የሚለያይ ቤትም ይወድቃል (ሉቃ 11፡17)። ኢየሱስ ይህን ሲል ለይጣንና መንግሥቱን ማመልከቱ ቢሆንም፣ ይህ መርህ ለማንኛውም ዓይነት ሰብአዊ ግንኙነት እውነትነት አለው። የትጭጭትም ይሁን የትዳር፣ የተከፋፈለ ቤት መውደቁ አይቀርም።

የትምህርት ግቦች

የእጮችነት ወቅት ወንድና ሴቷ የግልና የሙያ ትምህርት ዕቅዳቸውን መልክ አስይዘው፣ ካሰቡአቸው ግቦች ለመድረስ የርስ በርሳቸውን ስኬት ለማረጋገጥ የተቻላቸውን የሚያደርጉበት ነው። ቢሆን ቢሆን፣ ሁሉም ተጋቢዎች ከጋብቻ በፊት በዕቅድ የያዙትን ትምህርት ቢያጠናቅቁ ይመረጣል፤ ይህ ግን ሁልጊዜ የሚቻል ወይም የሚተገበር አይሆንም። ተጋቢዎች ለርጋቸውን ሲያቅዱ የትምህርት ዕቅዳቸውን ሲያናጋ በማይችል ሁኔታ መሆን ይኖርበታል። ለምሳሌ ያህል ወጣቷ ሴት የኮሌጅ ትምህርት ለማጠናቀቅ እንደ ዓመት የሚቀራት ከሆነ፣ ሰርጉን ለከርሞ በይደር ማቆየቱ ይመረጣል። ዲግሪዋን እስታገኝ ብትጠበቅ ለርሷና ለባሏም ለትዳራቸውም ደግ ይሆንላቸዋል።

በርካታ እጮችም የትዳር ሕይወት ምን ያህል ጊዜና ትኩረታቸውን እንደሚጠይቅ ስለማይገነዘቡ፣ ከተጋባን በኋላ እንጨርሳለን ብለው ተስፋ ያደረጉት ትምህርት እንዲሁ ሳይቋቋ ይቀራል። ሰዎች ከውልደት እስከመቃብር ከሚያልፉባቸው ገጠመኞች ውስጥ እንደ ጋብቻ በውጥረት ልብን እረፍት የሚነሣ የለም። ጋብቻ ልጅ ከመውለድ ወይም የሚወዱትን ከሞት ከማጣት የበለጠ ጥበትና ውጥረትን ያስከትላል። በራሱ ውጥረት ክፉም ደግሞ የሚባል ነገር አይደለም። ውጥረት በሕይወታችን አንድ ትልቅ ለውጥ ሲከሰት የሚፈጠር ነገር ሲሆን ራሳችንን ከነዚህ ለውጦች ጋር የማስማማት ችሎታችንን ይፈትናል። የሕይወት ለውጦች ክፉም ደግሞ ሲሆኑ ይችላሉ፤ ያም ሆነ ይህ ውጥረት ማስከተላቸው አይቀርም። ምንጩ ከየትም ይሁን፣ ውጥረት በአካላችን፣ በእእምሮአችን በስሜታችን፣ በመንፈሳችን ላይ ይህ ነው የሚይባል አሉታዊ ጫና ያሳርፋል።

ጋብቻ በጎ የሕይወት ለውጥ ቢሆንም ቀላል የማይባል ውጥረት ይፈጥራል። ትዳር ሲይዙ በቀድሞው እቅዳቸው መሠረት ለመቀጠል የሚሞክሩ ሰዎች ከእውነታው ጋር ሲላተሙ ቶሎ ልባቸው ይዘላል።

ስለዚህ ነገር እርግጡን ልንገራችሁ፤ በየትኛውም ዓይነት ሁኔታ ቢሆን ከጋብቻ በኋላ ትምህርት ለመጨረስ መሞከር ከዚያ በፊት ይህን ከማድረግ ይልቅ ከባድ ነው። ይህ ብዙ ጊዜ ሲሆን ያየሁት ነገር ነው። በርካታ ተስፋ የተጣለባቸው ወጣቶች ሲያሳኩአቸው የሚሻቸውን ድንቅና ግሩም ሕልሞች እንገነባቸው ሲጓዙ፣ የት ይደርሳሉ ሲባልላቸው፣ ትምህርት ሳይጨርሱ ያገቡና

ሁሉ ነገር ይለወጣል። በመጀመሪያ ሚስት ትምህርቷን እንድትጨርስ ለመርዳት ባል ትምህርቱን ትቶ ሥራ ይይዛል። ብዙም ሳይቆይ ልጅ ይመጣና አማማም ልጁን ለመያዝ ትምህርት ታቆማለች። ሩቅ መድረስ ይችላል የነበሩ እነዚህ ወንድና ሴት ውጪአቸውን መሸፈን በማይበቃ ገንዘብ ከወር እስከ ወር ለመድረስ እየጣሩ የነሮን አቀባት ይጋተራሉ። የተሻለ ሥራ ይዘው ገቢያቸውን ለመጨመር ቢሾም፣ ለዚህ ብቁ የሚያደርግ ትምህርት የላቸውም። ወደ ት/ቤት ተመልሰው ዲግሪያቸውን ማግኘት ቢፈልጉም ለዚህም የገንዘብ አጥረት ሌላ መሰናክል ይሆናል፤ ሁለቱም ሥራ ላይ ናቸው፤ ሥራ ትተው ወደ ትምህርት መመለስ የማይታሰብ ይሆናል ምክንያቱም ለዕለት ጉርስ መሥራት ይጠበቅባቸዋል።

እንዲህ ካለው ወጥመድ ላለመውደቅ መጠንቀቅ አለባችሁ። በእጮኝነት ወቅት በጥንቃቄ በማቀድና በመዘጋጀት እጮኞቹ ከዚህ ሊጠበቁ ይችላሉ። ሁለቱም ትምህርት ላይ ከሆኑና ከተጋቡ በኋላ፣ ትምህርት ለመጨረስ የሚያስችል የገንዘብ አቅም ካላቸው ቢጋቡ መልካም ነው። አለዚያ ግን ማንኛቸው ቀድሞ መጨረስ እንዳለበት መወሰን አለባቸው። አንዱ ሲማር አንዱ ይሠራል። ከምረቃ በኋላ፣ ሥራ ላይ የነበረው ትምህርት ይጀምራል።

የዚህ ዓይነት መተባበርና ቅንጅት በአጋጣሚ የሚሆን አይደለም። አስቀድሞ ዕቅድ ሊደረግበት ያስፈልጋል፤ ይህን የማድረግ ጊዜም የእጮኝነት ወቅት ነው። እጮኝነት ይህ ዕቅድ የሚነደፍበት ወቅት ነው። ሁኔታዎችን በጥንቃቄ በመመዘን ጀምሩ። ከሁለት አንዳችሁ ትምህርት ለመጨረስ ምን ያህል ገንዘብ ያስፈልገዋል? ለሁለታችሁ ቢሆንስ? ምን ያህል ዓመት? አንዳችሁ ወይም ሁለታችሁ የሙሉ ጊዜ ተማሪዎች መሆን ትችላላችሁ ወይስ የክፍል ጊዜ ተማሪዎች? አሁን ያላችሁ ገንዘብ ለነሮና ለትምህርት የሚባቃ ነው? ካልሆነ የሚያስፈልጋችሁን ገንዘብ እንዴት ለማግኘት ታቅዳላችሁ?

የዚህ ዓይነት ዝርዝር ጉዳዮችና ሁኔታዎች በጋዜቻ ወቅት ሳይሆን በእጮኝነት ወቅት መወያየቱ ይመረጣል፤ ምክንያቱም ሁለቱ ወገኖች ገና ላጤ በመሆናቸው ነገሮችን ለማስተካከል የተሻለ ዕድል አላቸው። ከተጋቡ በኋላ ግን አንዱ የራሱን የግል ፍላጎቶች መሻተቱና ዕቅዶች ዝቅ ሳይሆን የሌላውንም ማሰብ ይጠበቅበታል። አስተያየቱ እጮኞች የትምህርት ዕቅዶቻቸውን ከጋዜቻ በፊት

ነድፈው ስለሚያጠናቅቁ ከዚያ በኋላ የት መድረስና እንዴት እዚያ መድረስ እንዳለባቸው መወሰን ቀላል ይሆንላቸዋል።

የልጅ አስተዳደግ ዘይቤ

እጮኞች ከጋዜቻ በፊት ሊወያዩና ሊዘጋጁበት የሚያስፈልጓቸው ሌላው ጉዳይ ልጅ የመውለድና የአስተዳደግ ሁኔታ ነው። የዚህ ዐይነት ውይይት በሚከተሉት ዐራት ጥያቄዎች ላይ የሚያተኩር ሊሆን ይገባል፡-

- ልጆች መውለድ እንፈልጋለን?
- ከሆነ ስንት ልጆች?
- ልጆች ወልደን ቤተሰብ የምንመሠርተው መቼ ነው?
- ምን ዓይነት የልጅ አስተዳደግና ሥርዓት ማስያዝ ዘይቤ እንከተላለን?

ለመጀመሪያው ጥያቄ የምንሰጠው መልስ ቀጣዮቹ ሦስት ጥያቄዎች ይመለከቱን እንደሆነ ይወስናል፡ ባልና ሚስት በሆነ ምክንያት ልጆች መውለድ ካፈራለጉ ሌሎች ጥያቄዎች እንደማይመለከታቸው ግልጽ ነው። ልጆች መውለድ ላይፈልጉ የሚችሉባቸው በርካታ ምክንያቶች አሉ። የሥራ ዕቅድ ዋነኛው ምክንያት ነው። በሕክምና የተረጋገጠ በዘር የሚተላለፍ በሽታ ወይም የመውለድ እክል ሌላ ምክንያት ነው። ምክንያቱ ምንም ይሁን ምን፣ ይህን መወሰን ያለባቸው ራሳቸው ባልና ሚስቱ ናቸው።

ብዙ እጮኞች ልጆች እንዲኖሩላቸው ይፈልጋሉ። መጽሐፍ ቅዱስ በተለይም ብሉይ ኪዳን ወላጅ የመሆኑን ደስታና በረከት እንደዚሁም ኅላፊነት ያወሳል። ለሰሞን እንዲህ ይላል፡ “እነዚያ ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ ናቸው፤ የማሕፀንም ፍሬ ከቸርነቱ የሚገኝ ነው። በወጣትነት የተገኙ ወንዶች ልጆች፣ በጦረኛ እጅ እንዳሉ ፍላጾች ናቸው። ኮርጆዎቹ በእነዚህ የተሞሉ፣ የተባረከ ለው ነው። ከጠላቶቻቸው ጋር በአደባባይ በሚግጉቱበት ጊዜ አይዋረዱም” (መዝ 127፡3-5) እግዚአብሔርም እዳምና ሐዋንን ብዙ ተባዘ፤ ምድርንም መሊት (ዘፍ 1፡28) ሲል አሟላቸዋል። ልጆች እንዲኖሯቸው የሚሹ ባልና ሚስት መልካም ምርጫ አድርገዋል።

ባልና ሚስት ልጆች እንዲኖሩባቸው የሚሹ ከሆኑ፤ ቀጣዩ ጥያቄ ስንት ልጆች ጋ ይሆናል። የዚህ መልሱ ባላቸው የገንዘብ አቅም ላይ ይወሰናል። ተጋቢዎች ቤተሰብ ለመመሥረት ሲያቅዱ ስንት ልጆች መውለድ እንደሚፈልጉ ብቻ ሳይሆን የገንዘብ አቅማቸውን ሁኔታ እውነታን ባገናዘቡ ሁኔታ መፈተሽ ይኖርባቸዋል። ገንዘብ ብቻ ሳይሆን ፍቅርና ትኩረት ለልጆቻቸው መስጠት ይጠበቅባቸዋል። ስለዚህም ባልና ሚስቱ ስንት ልጆች ማሳደግና ማስተማር የሚያስችል የገንዘብ አቅም እንዳላቸው ብቻ ሳይሆን፤ ተገቢ ክብካቤ፤ ትኩረትና ስሜታዊ ድጋፍ ለምን ያህሉ መስጠት እንደሚችሉ እውነታን ለገናዝበው መወሰን ይኖርባቸዋል። ልጆች ከቡርና ታላቅ ዋጋ ያላቸው በመሆናቸው አስፈላጊውን አሟልተን ልናሳድጋቸው እንጂ፤ ገንዘብና ትኩረታችንን እንደምንም እያብቃቃን በዕድላቸው እንዲያድጉ ልንፈርድባቸው አይገባም።

በመንፈሳዊ የዋህነት “ሁሉን የሚያዘጋጅና የሚሰጠን እግዚአብሔር በመሆኑ ብዙ ልጆች ቢኖሩንስ ምናለበት?” የሚሉ በርካታ ባለትዳሮች ገጥመውኛል። በ1500 ብር ደመወዝ ዐሥር ልጆች ማሳደጋቸው ሳያንሳቸው እናትየዋ ነፍሰጡር ሆና ትገኛለች። ይህ ቂልነት ብቻ ሳይሆን ኅላፊነት የጉደለውና አጉል ድፍረት ነው። ልጆቻቸውን ማሳደግ ሲሳናቸው እግዚአብሔርን መወንጀል ይጀምራሉ። ዛሬ በርካታ ልጆች ቤት ውስጥ ፍቅር ተነፍገው የሚያድጉት ወይም እስከጭራሹ የጉዳና ተዳዳሪ የሚሆኑት በዚህ ዓይነቱ አጉል አስተሳሰብ ሳቢያ ነው።

ባልና ሚስት መቼ ልጅ መውለድ እንዳለባቸው መወሰን ያለባቸው እንዳሉበት ሁኔታ መሠረት ነው። ተመራጩ ነገር ሁለቱ ወገኖች ትምህርት ጨርሰው ሥራ ይዘው የተደላደሉ ሕይወት ከጀመሩ በኋላ ሲሆን ነው። ልጆች እንዲሁ በዘፈቀደ ሳይሆን ስሜታዊ፤ መንፈሳዊና የኑሮ ድጋፍ (የገንዘብ) ዋስትናው በተደላደለ ቤተሰብ ሊወሰዱ ይገባቸዋል።

ልጆችን በሥርዓት ማሳደግም ወላጆች ተወያይተው ግልጽ አቋም ሲወስዱበት የሚያስፈልጋቸው ጉዳይ ነው። ልጆችን እንደምንም ሥርዓት ማስያዝና መቅጣት እንዳለባቸው ባልመስማማታቸው ጋብቻቸው የፈረሰ ባልና ሚስት አውቃለሁ። ስለዚህ ጉዳይ ሁለቱ የሚኖራቸው አመለካከት የተለያየ ሲሆን ስለሚችል ይህ አስቸጋሪ ጉዳይ ነው። ብዙ ሰዎች ልጆችን ቀጥቶ ስለማሳደግ ሲያስቡ አብነት የሚያደርጉት የራሳቸውን አስተዳደግ ነው። በአስጨናቂ ወይም ደንታ ቢሰ ወላጆች ያደጉ ሰዎች ይህን

ነገር በራሳቸው ልጆች ላይ ላለማድረግ ከወሰኑ በኋላ ራሳቸው ልጅን መምራት አስቸጋሪ ሲሆንባቸው ወደዚህ ዘይቤ ይመለሳሉ። ሰዎች አሉታዊ አብነት ቢሆንም እንኳን፤ ባደጉበት ቤተሰብ ያዩትን ዘይቤ መከተላቸው አስገራሚ አይደለም።

ልጆች እንዲሁ በዘፈቀደ ሳይሆን ስሜታዊ መንፈሳዊና የኑሮ ድጋፍ (ገንዘብ) ዋስትናው በተደላደለ ቤተሰብ ሊወሰዱ ይገባቸዋል።

በመሆኑም አጮኛዎች አስቀድመው ስለአስተዳደጋቸውና ሲከተሉት ስለሚያስቡት የልጅ አስተዳደግ ዘይቤና መርሆ መነጋገር ያስፈልጋቸዋል። ልጆቻቸውን ሲያሳድጉ ሲከተሉት የሚሹትን የልጅ አርማት ዘይቤ ለመቅረጽ የርስ በርሳቸውን አመለካከት መረዳት ይኖርባቸዋል።

ብዙ ጊዜ የሀሳብ ልዩነት የሚነሳው ልጅ የአካል ቅጣት መቀበል አለበት ወይ በሚለው ጥያቄ ላይ ነው። አንዱ ወገን ልጅ በበትር መቅጣት መጽሐፍ ቅዱሳዊና ተገቢ ነው ሲል፤ ሌላው ደግሞ ይህ ልጅን ማስቃየት በመሆኑ ተገቢ አይደለም ይላል። መጽሐፍ ቅዱስ በርግጥ የቅጣት በትር ለልጆች ተገቢ እንደሆነ ይናገራል። እንዳንዶች ይህን የሚገነዘቡት ልጅን በበትር የመቅጣትን አስፈላጊነት ለመግለጽ ሲሆን፤ ሌሎች ደግሞ በትር ሲባል ልጅን በሥርዓት የመምራት አስፈላጊነት የሚገልጽ ዘይቤአዊ አገላለጽ ነው ይላሉ።

ያም ሆነ ይህ፤ አጮኛዎች ልጆቻቸውን በአግባብ ማሳደግን አስመልክቶ አንድ ሀሳብ ይኖራቸው ዘንድ ስምምነት ላይ መድረስ ይኖርባቸዋል። አለዚያ ልጆቹ እንዲሁ ወላጅ ተገን የማድረግ ስልት መጠቀም ሊጀምሩ ይችላሉ። አባት በበትር ቅጣት የሚያምን እናት ግን የሚታምን ከሆነች አባት ቀበቶ ይዞ መግፈፍ ሲጀምር ልጁ ወደእናቱ ሄዶ ይሸጉጣል። ከዚያም እናትና አባት ጠብ ይከፍታሉ። ወላጆች ልጆች ፊት የሀሳብ ልዩነት ወይም አተካራ ማሳየት የለባቸውም።

ሌላው ከወላጅነት ጋር የተገናኘ ጉዳይ የተቀላቀለ የቤተሰብ ጉዳይ ነው። አንዱ ወይም ሁለቱም ወላጆች ከቀድሞ ተዳራቸው ልጆች ኖረዋቸው፤ እነዚህ ልጆች አብረዋቸው በሆኑ፤ እንጂራ አባት ወይም እናት የሚሆነው ሰው በነዚህ ልጆች ላይ ስለሚኖረው ሥልጣን ፍጹም የሆነ ስምምነት ላይ መድረስ ይኖርባቸዋል። በተመሳሳይ መንገድ፤ እነዚህ ልጆች እንጂራ አባት ወይም እናታቸው ጋር ሊኖራቸው ስለማያስፈልጋቸው ግንኙነት ፍጹም

ሰው/ሴት በነርሱ ላይ ምን ሥልጣን አንዳለው ሊገነዘቡ ያስፈልጋል።

በጽኑ ማሳደግ ስንደሁኑት ተብሎ የሚተው ነገር አይደለም፤ በጣም ትበቅ ጎሳፊነት ነው

አሎችም በአገልጋይ ፊት ቀርበው ቃልኪዳን ከማሠራቸው በፊት የልጅ አስተዳደግ ዘይቤዎቻቸውን ሙሉ በሙሉ ተወያይተው መተለም ይኖርባቸዋል። ልጅ ማሳደግ እንደሁኑት ተብሎ የሚተው ነገር አይደለም፤ በጣም ትልቅ ጎሳፊነት ነው።

የወሲብ ድንበር

የትጭጭት ጊዜ ሁለቱ ወገኖች ሕይወታቸውን በጋራ የሚያቅዱበትና ባልና ሚስት ለሚሆኑበት ቀን የሚዘጋጁበት በጣም የተለየ ጊዜ ነው። በመሆኑም ከሁለቱም ወገን ከፍተኛ ጥንቃቄ የሚጠይቅ በተለይም ወሲብ ጠቀስ ጉዳዮች ላይ አደጋ የሚያጋጥምበት ወቅት ነው። አሎችም በዚህ ወቅት ከሚገጥሟቸው ትልቅ ፈተናዎች አንዱ በወሲብ ጉዳዮች ከተገቢው ድንበር ማለፍ ነው። አሎችም በመንፈስና በስሜት ልብ ለልብ እየተቀራረቡ ሲመጡ፤ በአካል የመተሳሰር ፍላጎታቸውም እየጨመረ ይመጣል። ይህ ፍጹም ተፈጥሮአዊ በመሆኑ አሎችም እነዚህን ስሜቶች ሊፈሯቸው ወይም ስሜቶቹ ሲነሡ ራሳቸውን ሊወቅሱ አይገባቸውም። ይህን እንጂ ወደጎጠኝነትና ወዳልተገባ ምግባር ላለመዘፈቅም ትልቅ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋቸዋል።

አሎችም በዚህ ወቅት ከሚገጥሟቸው ትልቅ ፈተናዎች አንዱ በወሲብ ጉዳዮች ከተገቢው ድንበር ማለፍ ነው።

በርካታ አሎችም የወሲብ ግፊት ምን ያህል ብርቱ ሊሆን እንደማቸልና ቀስ በቀስ ወደ አካላዊ መሳሳብ መዝለቅ እንደምን ቀላል እንደሆነ አይገነዘቡም፤ ብዙ ጊዜ ይህ የሚጠነሰሰው በአእምሮ ውስጥ ነው። አሎችም እርስ በርስ በተዋወቁ ቁጥር እርስ በርስ ሲነጋገሩ፤ ህልማቸውንና እቅዶቻቸውን ሲወያዩ አብሮ መሆን የበለጠ ምቹት የሚሰጣቸው ነገር ይሆናል። ጣፋጭ የፍቅር ቀላት በሽብራት መለዋወጥ ያስደስታቸዋል። “አወድሻለሁ”፤ “አኔም አወድሃለሁ”፤ “ፈገግታሽ ምንኛ ውብ እንደሆነ ታውቂያለሽ?” “ዓይኖችህ በጣም ያምራሉ።” እነዚህ ቃላት በመደባበስ ይታጀባሉ። በተወሰነና በጣም ቁጥብ በሆነ መጠን፤ ፍቅርን በአካላዊ ንክኪ መግለጽ ተገቢ፤ እንዲያውም በአሎችም መካከል የሚጠበቅ ሊሆን

ይችላል፤ ለምሳሌ አጅ መያያዝ፤ መተቃቀፍና የምሽት የስንበት መሳሳት። አደጋው የሚከሰተው እነዚህ ቀላል ግብሮች እንዲን ቢሆኑ፤ አሎችም ቀድሞውኑ ከመሠረቱት ስሜታዊ ቅርርብ ጋር ሲጣመር ከንጹሕ የፍቅር መግለጫነት ወደ ደንበኛ መተሻሸት ሊያመሩ ስለሚችሉ ነው። እንዴ ይህን መስመር ካለፍነው፤ ሳናስበው ያልተገባ ርቀት ተገዝን ራሳችንን ልናገኝ እንችላለን።

አንዳንድ ሰዎች አሎችቸው ለትካቸው የሚለማቸው የንዝረት ስሜት የእውነተኛ ፍቅር ምልክት እንደሆነ በማሰብ ስህተት ውስጥ ይወድቃሉ። “እውነተኛ ፍቅር ማለት ይህ መሆን አለበት።”፤ “የዚህ ዓይነት ስሜት ከዚህ ቀደም ተለምዶኝ ስለማያውቅ ለኔ የታሰበልኝ ሰው ይህ መሆን አለበት ይላሉ። ይሁንና ይህ ከፍቅር ጋር ምንም የሚያገናኘው ነገር የለም። እውነተኛ ፍቅር በመካከላችን ሊኖር ይችላል፤ ሆኖም የሰውነት ሙቀትና ንዝረት ግን በሰውነት ንጥረነገሮች የሚከሰት እንጂ በፍቅር የሚመጣ አይደለም። የወሲብ መነሣሣት በኬሚካል መሳሳብ የሚፈጠር ነው። የተወሰኑ የሰውነታችንን ክፍሎች ሲነኩ፤ የወሲብ ስሜት የሚቀስቅሱ ኢንዱስትሪያዊ ኬሚካሎች በሰውነታችን ይለቀቃሉ። ሰውነታችን ይበልጥ በተቀሰቀሰ ቁጥር፤ የሚለቀቁት ኬሚካሎች ይበረክቱና የወሲብ ፍላጎታችን እየናረ ሊታገድ የማይችል ጉርፍ እስከመሆን ይደርሳል።

ከዚህ አንፃር አሎችም በዚህ ረገድ ተገቢ የሆነ አካሄድን ወሰነው ድንበር ማበጀት ያስፈልጋቸዋል። ለክርስቲያን አሎችም ከንጹሕ ፍቅር ማሳያ ንክኪዎች ያለፈ ነገር ተቀባይነት አይኖረውም፤ በጥብቅ መተሻሸትና የትኛውም ዓይነት የወሲብ ግብርን ጨምሮ፤ ሩካቤ በቃል ኪዳን በታሠረ ጋብቻ አጥር ውስጥ ብቻ መደረግ ያለበት ነገር ነው።

እርስ በርስ የሚሳለቡ ሰዎች አብሮ መሆን ይፈልጋሉ። ለምንወደው ሰው ፍቅር ማሳየት መፈለግ ፍጹም ተፈጥሮአዊ ነው። ፍቅር ማሳየት መልካም ነገር ነው፤ ሆኖም ይህ ለሁሉ ሰው ቀላል ላይሆን ይችላል። ፍቅር በሰፊነትና ወላጆች በማቀፍ ወይም አካል በመንካት ፍቅር ያሳዩላቸው ልጆች እነርሱም ፍቅራቸውን በዚህ መንገድ ይገልጣሉ። ይህ ለነርሱ ተፈጥሮአዊ በመሆኑና የግድ ወሲብ ጠቀስ ስለማይሆን፤ ሳይሳቀቁ በእርነት ያደርጉታል። በአዋቂነት ዕድሜም ሆነው፤ የግድ ከወሲብ ጋር ሳያዛምዱት ፍቅራቸውን ያሳያሉ።

ፍቅር ማሳየት እምብዛም ባልተሰመደበትና በዚህ መልኩ ወላጆቻቸው ፍቅር በገሃድ በማያሳዩበት ቤተሰብ ያደጉ ለዎች ሲያደጉ ፍቅር ማሳየት ይቸግራቸዋል። በለውነታቸው ንዝረትና መነሳሳት ሊሰማቸው፣ ከዚህ ቀደም እንደዚህ ያለ ነገር ተሰምቷቸው ስለማያውቅ ፍቅር ማለት ይህ እንደሆነ በስህተት ያስባሉ። በዚህ ሁኔታ ያለና ፍቅርን የተራብ ሰው እነዚህ ስሜቶች ሊመጡበት በቀላሉ እጅ በመስጠት ወዳልተገባ ድንበር ይሻገራል።

ብዙ ለዎች ግንኙነት ውስጥ የሚገቡት አንድ ዓይነት የምግባር መለኪያና በቃል ያልተገለጸ መስመር አስምረው ነው። ይህ መለኪያ ከሰውየው መንፈሳዊ እምነትና አስተዳደግ ወይም ከባህላዊ ግፊትና ወግ የመነጨ ሊሆን ይችላል። ለክርስቲያኖች የዚህ ምንጭ መንፈሳዊ ሕሊና ሊሆን፣ ሊሄዱ የሚገባቸውን ልክ የቱ ላይ መስመር ማበጀት እንዳለባቸው መንፈስ ቅዱስ በውስጣቸው ሆኖ ይመራቸዋል።

እጮኞች ከተወሰነ ጊዜ በኋላ የሚጋቡ መሆናቸው፣ ስለ ጊዜው ተገቢ ያሰሩ ሃገር ሰማድረግ ምንም ዓይነት ስብከት አይሰጣቸውም።

ብዙ ጊዜ የእጮኝነት ጊዜ ሊጀመር፣ ይህ አቋም መፈተን ይጀምራል። አቋማቸውን ቀስ በቀስ በማለዘዝ አካላዊ መቀራረብን እያደር ያጠናክራሉ። መጋባታችን አይቀር፣ ምን ችግር አለው? በማለት አቋማቸውን ወደማላላት ያዘነብላሉ። ይሁንና እጮኞች ከተወሰነ ጊዜ በኋላ የሚጋቡ መሆናቸው አሰራሪው ተገቢ ያልሆነ ነገር ለማድረግ ምንም ዓይነት ስብከት አይሰጣቸውም።

እጮኞች ከጋብቻ በፊት ፍጹም በሆነ የወሊብ ገጽህና ራሳቸውን ለመጠበቅ ቃል መግባት ያለባቸው ለዚህ ነው። በዚህ ረገድ የሚከሰት ስህተት አካልን ብቻ ሳይሆን መንፈስንም ይጉዳል። ጳውሎስ ሰቆርንቶስ አማኞች ከ2000 ዓመት በፊት የጻፈላቸው ቃል ዛሬም አዲስና ወቅታዊ ነው።

“ከዝሙት ሸሸ። ሰው የሚሠራው ኃጢአት ሁሉ ከአካሉ ውጪ ነው፤ ዝሙትን የሚፈፅም ግን በገዛ አካሉ ላይ ንጢአት ይሰራል። ለመሆኑ ሰውነታችሁ በውስጣችሁ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ-መቀደስ እንደሆነ አታውቁምን? ይህም መንፈስ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት ነው። እናንተም የራሳችሁ አይደላችሁም፤ በዋጋ ተገዝታችኋልና ስለዚህ በሰውነታችሁ እግዚአብሔርን አክብሩ” (1ኛ ቆሮ 6፥18-20)።

የትጭጭት ወቅት ትልቅ የፈተና ጊዜ ስለሆነ የእጮኞችም እቋምና ዕናት ልክ የሚመዘንበት ጊዜ ነው። የወሊብ ፈተናን ስኬታማ በሆነ መንገድ በመቋቋም፣ ብስለታቸውን፣ ሐቀኝነታቸውን፣ ታማኝነታቸውንና ራስን መግዛታቸውን ይገልጣሉ።

ወጣት ሴቶችና ወንዶች ከየትኛውም ጊዜ በበለጠ በዚህ ዘመን በድንግልና መቆየታቸው ምን ያህል የከበረና የተቀደሰ ነገር መሆኑን መረዳት አለባቸው። አንድ ሰው የጋብቻ አጋር ለምትሆነው (ለሚሆነው) ሰው ሊለጣቸው ከሚችላቸው እጅግ ውድ ስጦታዎች አንዱ በንጽሕና የተጠበቀ ሰውነትን ነው፤ ይህን ሊያደርጉ ከዚህ ቀደም ከማንም ሰው ጋር ኖሮአቸው የማያውቅ የልብ ቅርበት ከአፍቃሪያቸው ጋር ይኖራቸዋል።

የወሊብ ፈተናን ስኬታማ በሆነ መንገድ በመቋቋም እጮኞች ብስለታቸውን፣ ሐቀኝነታቸውን፣ ታማኝነታቸውንና ራስን መግዛታቸውን ይገልጣሉ።

አንዴ ዕድሉ ካመለጠኝስ? ድንግልናዬን ከጋብቻ በፊት አጥፄው ከሆነስ? ብለው የሚጠይቁና በንጽሕ የቃል ኪዳን የጋብቻ ግንኙነት የሚገኘው ፍቅርና መተላለር ላይኖረን ነው ብለው የሚሰጉ ለዎች ይኖራሉ። በኢየሱስ ሁልጊዜ ተስፋ አለ። ኢየሱስ ንጢአታችንን ይቅር ሊል ብቻ ሳይሆን ሕሊናችንን ሊያነጻ ይችላል። ይህ የገጠመው ሰው ከበደለኝነትና ከሐፍረት ነፃ ሆኖ ወደጋብቻ መግባት ይችል ዘንድ በመንፈሳዊና በግብረገብ መልኩ ድንግልናው ሊታደስበት ይችላል። የዕብራውያን ጸሐፊ፣ በዘላለም መንፈስ አማካይነት ራሱን ነውር አልባ መሥዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር ያቀረበው የክርስቶስ ደም ሕያው እግዚአብሔርን እንድናመልክ ንሊናችንን ከምውት ሥራ እንዴት ይበልጥ ያነጻ ይሆን! (ዕብ 9፥14) በማለት ያስረግጥልናል።

ንጢአቶቻችን ይቅር ሊባሉ፣ በእግዚአብሔር ፊት እንደጸደቅን እንቆጠራለን። በመንፈስና በግብረገብ ከዚህ ቀደም ንጢአት ያላደረግን ያህል አዲስ እንሆናለን። የኢየሱስ ደም ሰውን ከበደለኛ ሕሊና ስለማያነጻ ይህ ሰው በአገልጋይ ፊት ቆሞ የጋብቻ ቃል ኪዳን ሊያስር ማንም ሰው ጣት ሊጠቁምበትና ሊከሰው አይችልም፤ ኢየሱስ አርነት አውጥቶታልና። ድንግልናውን መልሶሰታል፤ ይህን ማድረግ የሚችል ክርስቶስ ብቻ ነው።

የእጮኝነት ጊዜ ክርስቲያን እጮኛዎች አቋማቸው የሚፈተሽበት በመሆኑ ትልቅ ግምት የሚለጠው ነው። መላላትና እጅን መስጠት ቀላል በሆነበት ጊዜ እንኳን እውነተኛና ንጹሕ ሆነው በመቆየት፤ እጮኛዎች ለርስ በርስ ያላቸውን ታማኝነት ያጸናሉ። በዚህ ፈቃድ ወቅት በአቋማቸው ጸንተው መቆየት፤ በጋብቻም ይህንኑ ጥንካሬ ይዘው እንደዘልቁ እያሳዩ ነው።

እጮኛዎች ይህን ወቅት እንደዋዛ ሊመለከቱት አይገባም። የወደፊት የጋብቻ ስኬት ዘር የሚዘራው በዚህ ወቅት ነው። የጋብቻቸው ስኬትና ደስታ፤ በትጭጭት ወቅት ከሚያደርጉት ዝግጅት ውጤታማነት ጋር በቀጥታ ይዛመዳል። በእጮኝነት ወቅት ጊዜን መዋጀት፤ ጊዜውን በአስተዋይነት መጠቀም ጋብቻን ፍሬያማ በማድረግ፤ ምሉዕ ብቃት ላይ በማድረስ የእግዚአብሔርን በረከት ያገኛሉ።

ምዕራፍ ስድስት

መርሆች

1. የትጭጭት ወቅት እጮኛዎች ከለርጉ ባሻገር ላለው ሕይወታቸው ዝግጅት የሚጀምሩበት በቁምነገር እቅድ የሚነድፉበት ጊዜ ነው።
2. አማኝ እጮኛዎች ሁሉ በእጮኝነታቸው ወቅት ለጋብቻቸው ጠንካራና፤ የተደላደለ መንፈሳዊ መሠረት መጣል አለባቸው።
3. መንፈሳዊ መስማማት እንድነትን ያጠናክራል፤ እጮኛዎች ይህን እንድነት በዚህ ወቅት ማዳበር ይጠበቅባቸዋል።
4. እጮኛዎች በአገልጋይ ፊት፤ “አዎ አቀበለዋለሁ (አቀበላታለሁ)” ከማለታቸው በፊት በትዳር ወቅት የሚከተሉትን የገንዘብ ስልት መንደፍና መተለም ይኖርባቸዋል።
5. በትጭጭት ወቅት በጥንቃቄ ማቀድና መዘጋጀት እጮኛዎች የትምህርት ግቦቻቸውን በአግባቡ እንዲያሳኩ ይረዳቸዋል።
6. እጮኛዎች በአገልጋይ ፊት ለቃል ኪዳን ከመቆማቸው በፊት የልጅ አስተዳደግ ዘይቤአቸውን በግልጽ ተነጋግረው መሉ ዝግጅት ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።
7. እጮኛዎች ከጋብቻ በፊት በፍጹም ንጽሕና ለመቆየት መጨከን አለባቸው።
8. የእጮኝነት ጊዜ ክርስቲያን እጮኛዎች አቋማቸው የሚፈተንበት በመሆኑ በጣም ትልቅ ግምት ይለጠዋል።
9. የእጮኝነት ጊዜ የጋብቻ ስኬት ዘር የሚዘራበት ነው።